

Scan.

การศึกษาการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ โรงเรียนการบิน จำกัด

นาวาอากาศเอก นิตน์ ศิริมาศ

**การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

พ.ศ. 2551

**The Study of Managing the Flying Training School
Cooperative Saving and Credit Limited**

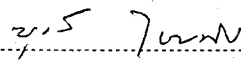
Gp.Capt. Nitat Sirimas

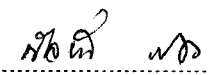
**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Managements Science
Sukhothai Thammathirat Open University**

2008

หัวข้อการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ การศึกษาการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด
ชื่อและนามสกุล นาวาอากาศเอก นิทัศน์ ศิริมาศ
แขนงวิชา บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ยุวดี ไชยศิริ

คณะกรรมการสอบการศึกษาคั่นคว่ำอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาคั่นคว่ำอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ยุวดี ไชยศิริ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยานี ภาคอัต)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ อนุมัติให้รับการศึกษา
คั่นคว่ำอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ
วันที่ 17 เดือน 5 ค.ศ. 2572

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษาการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด
ผู้ศึกษา นาวาอากาศเอก นิทัศน์ ศิริมาศ **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ยুদ্ধิ ไชยศิริ **ปีการศึกษา** 2551

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานด้านการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด 2) สำนวญความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับคุณภาพการบริการ และ 3) สำนวญความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

วิธีดำเนินการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ จากเอกสารของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ใน 6 มิติ ตามแนวทางการวิเคราะห์ของคามาเมลส์ เพื่อนำมาเทียบเคียงกับของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีขนาดเดียวกันทั้งในกองทัพอากาศ 2 สหกรณ์และในเขตจังหวัดนครปฐมอีก 2 สหกรณ์ อีกทั้งเทียบเคียงกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์(ค่าเฉลี่ย) ในช่วงเวลาเดียวกันคือระหว่างปี พ.ศ.2546-2550 ส่วนการสำวญความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ฯ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ เป็นการศึกษางเชิงสำวญ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม เก็บข้อมูลปฐมภูมิ จากสมาชิกสหกรณ์ ฯ จำนวน 302 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ และจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ ทั้งหมดจำนวน 9 คน

ผลการศึกษาพบว่า 1) ในมิติที่ 1 สหกรณ์ ฯ มีเงินทุนพอเพียงต่อการบริหารงานและความต้องการของสมาชิก การบริหารเงินทอนมีศักยภาพสูงกว่าค่าเฉลี่ย และไม่อยู่ในสถานะเสี่ยง ในมิติที่ 2 สหกรณ์ ฯ มีอัตราการค้างชำระหนี้ของลูกหนี้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย อัตราการหมุนและอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์อยู่สูงกว่าค่าเฉลี่ย วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์ ฯ มีความเข้มแข็งและมั่นคงด้านฐานะการเงิน ในมิติที่ 3 สหกรณ์ ฯ มีอัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจ มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่กำหนดมาก วิเคราะห์ได้ว่าธุรกิจอยู่ในลักษณะอึมตัว ในมิติที่ 4 สหกรณ์ ฯ มีความสามารถในการทำกำไร อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าค่าเฉลี่ย ในมิติที่ 5 สหกรณ์ ฯ มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าค่าเฉลี่ย ในมิติที่ 6 สหกรณ์ ฯ ได้รับผลกระทบจากกลยุทธ์ของธนาคารพาณิชย์ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้า รวมทั้งผลกระทบจากนโยบายลดอัตราดอกเบี้ยของรัฐบาล และเมื่อเทียบเคียงกับอัตราส่วนทางการเงินของอีก 4 สหกรณ์พบว่า ส่วนใหญ่มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกัน 2) ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับคุณภาพการบริการพบว่า ในภาพรวมโดยเฉลี่ยมีความเห็นด้วย โดยมีระดับเห็นด้วยสูงสุดในประเด็นความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก ($\bar{X}=3.42$) และเห็นด้วยต่ำสุด ในประเด็นการมีเจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ให้เกียรติ และมีมารยาทที่ดี ($\bar{X}=3.13$) 3) ผลการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบันพบว่า ในภาพรวมโดยเฉลี่ยมีความเห็นด้วย โดยมีระดับเห็นด้วยสูงสุดในประเด็นเรื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน ($\bar{X}=4.33$) และมีระดับเห็นด้วยต่ำสุดในประเด็นสหกรณ์ ฯ มีความมั่นคงเป็นหลักประกันให้กับเจ้าหน้าที่ ($\bar{X}=3.58$)

คำสำคัญ การดำเนินงาน สหกรณ์ออมทรัพย์ โรงเรียนการบิน

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ บรรลุความสำเร็จ ได้ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์แขนง
 วิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ความเข้าใจในกระบวนวิชาที่
 เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี ในโอกาสนี้ผู้ศึกษาต้องขอแสดงความขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ยวดี
 ไชยศิริ และรองศาสตราจารย์ ดร.กัลยาณี ภาคอัติ ซึ่งได้กรุณาอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษาและ
 คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง อีกทั้งได้กรุณาเสียสละเวลาในการตรวจสอบ รวมทั้งแก้ไข
 ข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มาโดยตลอด และขอขอบพระคุณ พลอากาศตรี
 วิโรจน์ นิสัยนต์ ผู้บัญชาการโรงเรียนการบิน กองบัญชาการยุทธทางอากาศ ในฐานะประธาน
 คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ที่ได้กรุณาให้โอกาสศึกษาการ
 ดำเนินการสหกรณ์ฯ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของท่านอย่างเต็มที่ อีกทั้ง ขอขอบคุณ คุณยุพา
 ทองช่วง หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครปฐม คุณอุษณีย์ ถึงนาค เจ้าหน้าที่บริหารงาน
 ส่งเสริมสหกรณ์ 7 สหกรณ์จังหวัดนครปฐม รวมทั้งคุณไอลาวัน บุญญานิตพงษ์ นักวิชาการ
 ตรวจสอบบัญชี 6 ว สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์นครปฐม ที่ได้ให้คำแนะนำและคำปรึกษา
 เพิ่มเติมเพื่อให้งานศึกษานี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และที่สำคัญยิ่งคือสมาชิกสหกรณ์ฯ ทุกท่านที่ได้กรุณา
 เสียสละเวลาอันมีค่าตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัดทุกท่าน
 คุณศุภวรรณ บุญนราพิทักษ์ คุณเบญจวรรณ เสือสุข และ คุณกาญจนา กิจสูงเนิน ที่ได้ให้ความ
 ช่วยเหลือและเอื้อเฟื้อข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ รวมทั้ง
 ขอขอบคุณเพื่อน ๆ แขนงวิชาบริหารธุรกิจร่วมรุ่นทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจ
 ให้กันอย่างดีเยี่ยมตลอดมา

สิ่งสำคัญที่สุด ผู้ศึกษาขอขอบคุณภรรยาและลูก ๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจ
 ในการศึกษาจนสำเร็จได้ด้วยดี สำหรับคุณประโยชน์ที่เกิดจากการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้
 ขอมอบให้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด หากเกิดความผิดพลาดประการใด ผู้เขียน
 ขออภัยไว้แต่เพียงผู้เดียว

นิทัศน์ ศิริมาศ

ธันวาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ขอบเขตการศึกษา	3
วิธีดำเนินการศึกษา	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์	6
ประวัติการสหกรณ์ในต่างประเทศ	6
ประวัติการสหกรณ์ในประเทศไทย	8
ประวัติการสถาปนาส่วนราชการสหกรณ์	11
หลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์	15
ข้อเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์กับองค์กรธุรกิจรูปแบบอื่น	19
ประเภทของสหกรณ์	22
สรุปประเด็นสำคัญพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542	27
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	79
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล	80
การวิเคราะห์ข้อมูล	83

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
การวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานใน 6 มิติ ตามแนวทาง CAMELS Analysis	85
การแสดงผลความคิดเห็นของสมาชิก เกี่ยวกับคุณภาพการบริการ	107
การแสดงผลความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ..	120
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	128
สรุปการศึกษา	130
อภิปรายผล	133
ข้อเสนอแนะ	136
บรรณานุกรม	138
ภาคผนวก	142
ก ตัวอย่างแบบสอบถาม	143
ข ตารางสรุปข้อมูลอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบ 5 สหกรณ์ รายปี ระหว่างปี พ.ศ.2546-2550	159
ค ตารางสรุปข้อมูลอัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบ 5 ปี เป็นรายสหกรณ์ ระหว่างปี พ.ศ.2546-2550	170
ง เกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์	181
ประวัติผู้ศึกษา	185

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสหกรณ์กับห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด 21
ตารางที่ 2.2	สรุปรวมอัตราส่วนทางการเงินตามแนวทาง CAMELS ANALYSIS 60
ตารางที่ 2.3	รายละเอียดในสาระสำคัญในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS ANALYSIS) 62
ตารางที่ 2.4	อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี พ.ศ.2548 ใน 6 มิติ 70
ตารางที่ 2.5	อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยด้านการดำเนินงาน ปี พ.ศ.2548 66
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกที่ตอบแบบสอบถาม 108
ตารางที่ 4.2	จำนวนและร้อยละของสมาชิกที่ตอบแบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์ 114
ตารางที่ 4.3	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อคุณภาพการบริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ 115
ตารางที่ 4.4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับคุณภาพการบริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ จำแนกตามชั้นยศ 116
ตารางที่ 4.5	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อบริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ จำแนกตามชั้นยศ 118
ตารางที่ 4.6	การแสดงผลจำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ 120
ตารางที่ 4.7	จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ที่ตอบแบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์ 123
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน 124
ตารางที่ 4.9	แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน 125

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 แสดงระดับมาตรฐานการเงิน	44
ภาพที่ 2.2 แสดงหลักคิดพื้นฐาน CAMELS	48
ภาพที่ 2.3 แสดงองค์ประกอบหลักคิดพื้นฐาน CAMELS	49
ภาพที่ 2.4 มิตินี้ 1 ตัวแบบ (Model) ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง	50
ภาพที่ 2.5 มิตินี้ 2 คุณภาพของสินทรัพย์	52
ภาพที่ 2.6 มิตินี้ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร	53
ภาพที่ 2.7 มิตินี้ 4 การทำกำไร	55
ภาพที่ 2.8 มิตินี้ 5 สภาพคล่อง	57
ภาพที่ 2.9 มิตินี้ 6 ผลกระทบของธุรกิจ	59
ภาพที่ 2.10 แสดงผลการวิเคราะห์เทียบเคียง	71
ภาพที่ 2.11 แสดงผลการวิเคราะห์เทียบเคียง Peer Group	73
ภาพที่ 3.1 การกำหนดตัวแปรแบบสอบถาม	82
ภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	87
ภาพที่ 4.2 เปรียบเทียบอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	88
ภาพที่ 4.3 เปรียบเทียบอัตราการเติบโตของสหกรณ์	89
ภาพที่ 4.4 เปรียบเทียบอัตราการเติบโตของหนี้	90
ภาพที่ 4.5 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	91
ภาพที่ 4.6 เปรียบเทียบอัตราการค้าชำระของลูกหนี้	92
ภาพที่ 4.7 เปรียบเทียบอัตราหมุนของสินทรัพย์	93
ภาพที่ 4.8 เปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	94
ภาพที่ 4.9 เปรียบเทียบอัตราผลการเติบโตของสินทรัพย์	95
ภาพที่ 4.10 เปรียบเทียบอัตราการเติบโตของธุรกิจ	96
ภาพที่ 4.11 เปรียบเทียบกำไร(ขาดทุน)ต่อสมาชิก	98
ภาพที่ 4.12 เปรียบเทียบเงินออมต่อสมาชิก	99
ภาพที่ 4.13 เปรียบเทียบหนี้สินต่อสมาชิก	100
ภาพที่ 4.14 เปรียบเทียบอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	101
ภาพที่ 4.15 เปรียบเทียบอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	102
ภาพที่ 4.16 เปรียบเทียบอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	103

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.17 เปรียบเทียบอัตรากำไร(ขาดทุน) สุทธิ	104
ภาพที่ 4.18 เปรียบเทียบอัตราส่วนทุนหมุนเวียน	105
ภาพที่ 4.19 เปรียบเทียบอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	106
ภาพที่ 4.20 แสดงสัดส่วนเพศของสมาชิกสหกรณ์ ฯ	110
ภาพที่ 4.21 แสดงสัดส่วนอายุของสมาชิกสหกรณ์ ฯ	110
ภาพที่ 4.22 แสดงสัดส่วนสถานภาพการสมรสของสมาชิกสหกรณ์ ฯ	110
ภาพที่ 4.23 แสดงสัดส่วนระดับชั้นยศของสมาชิกสหกรณ์ ฯ	111
ภาพที่ 4.24 แสดงสัดส่วนระดับการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์ ฯ	111
ภาพที่ 4.25 แสดงสัดส่วนรายได้รวมต่อเดือนของสมาชิกสหกรณ์ ฯ	112
ภาพที่ 4.26 แสดงสัดส่วนจำนวนสมาชิกในครอบครัว	112
ภาพที่ 4.27 แสดงสัดส่วนระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ฯ	113
ภาพที่ 4.28 แสดงสัดส่วนมูลค่าหุ้นสะสมของสมาชิกสหกรณ์ ฯ	113
ภาพที่ 4.29 แสดงสัดส่วนเพศของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ	121
ภาพที่ 4.30 แสดงสัดส่วนอายุของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ	121
ภาพที่ 4.31 แสดงสัดส่วนสถานภาพการสมรสของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ	121
ภาพที่ 4.32 แสดงสัดส่วนระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ	122
ภาพที่ 4.33 แสดงสัดส่วนระยะเวลาในการทำงานที่สหกรณ์ ฯ	122

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ได้ถูกจัดตั้งขึ้นตามนโยบายกองทัพอากาศ เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2531 โดย พลอากาศตรี ชีรศิลป์ คัมภีร์ฐานนท์ ผู้บัญชาการโรงเรียนการบิน ในขณะนั้น ทั้งนี้ เป็นไปตาม พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511 ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ มีเลขหมายทะเบียนสหกรณ์ที่ สทส(อ)62/2531 มีที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่ เลขที่ 1 หมู่ 7 ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยมีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 238 คน มีทุนเรือนหุ้นมูลค่าหุ้นละ 10 บาทจำนวน 19,285 หุ้น เป็นเงิน 192,850 บาท จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด มีผลกำไรทุกปี และผลการดำเนินงานล่าสุดในปี 2551 ซึ่งปิดบัญชี ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2551 มีสมาชิกจำนวน 1,309 คน มีสินทรัพย์รวม 290,433,291.51 บาท มีหนี้สินรวม 61,815,057.21 บาท มีทุนรวม 228,618,234.30 บาท มีกำไรสุทธิ 14,844,990.48 บาท

ในการดำเนินงานสหกรณ์โดยทั่ว ๆ ไปเป็นที่ทราบกันดีว่า จะใช้หลักการประชาธิปไตย โดยสมาชิกจะเลือกตั้งคณะกรรมการเข้ามาดำเนินงานสหกรณ์อย่างอิสระ แต่ในส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัดซึ่งในทางนิตินัยถือว่าเป็นนิติบุคคลที่เป็นอิสระไม่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนการบิน ๆ นั้น นอกจากการนำหลักการประชาธิปไตยมาใช้แล้ว ยังมีการนำเอาวัฒนธรรมองค์กรเข้ามาเสริมความแข็งแกร่งในการดำเนินงาน กล่าวคือสมาชิกของสหกรณ์ ๆ ซึ่งทั้งหมดคือผู้ที่ปฏิบัติงาน หรือเป็นผู้ที่สังกัดอยู่ในหน่วยงานนั้น ๆ จะเลือกตั้งให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานเข้ามาเป็นประธานคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ ๆ อีกทั้งเลือกตั้งให้ผู้บังคับบัญชาระดับรองลงมา เข้ามาเป็นกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ ๆ มาโดยตลอด

เหตุผลสำคัญที่สมาชิกสหกรณ์ ๆ เลือกตั้งให้ผู้บังคับบัญชาเข้ามาเป็นคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ ๆ ก็เพราะมีความเชื่อว่าผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ เป็นผู้มีพลังแห่งความมุ่งมั่น และที่สำคัญเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ที่ได้ผ่านกระบวนการคัดสรรและแต่งตั้ง โดยผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพอากาศได้มอบหมายความไว้วางใจให้มาดูแลรับผิดชอบปฏิบัติการกิจ รวมทั้งปกครองบังคับบัญชาโรงเรียนการบิน ๆ

จากความ ศรัทธาในตัวผู้บังคับบัญชาในฐานะผู้ได้บังคับบัญชา กลายเป็นความคาดหวัง ในฐานะสมาชิกสหกรณ์ที่จะเห็นผู้บังคับบัญชาบริหารสหกรณ์ให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อย่างงดงาม ส่งผลให้เกิดความอยู่ดีมีสุขกันอย่างถ้วนหน้า ซึ่งจะเป็นขวัญและกำลังใจของ ผู้ได้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติภารกิจที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายได้อย่างเต็มความรู้ ความสามารถ ส่งผล ดีแก่โรงเรียนการบิน ฯ ในเบื้องต้น และแก่กองทัพอากาศ ตลอดจนแก่ประเทศชาติโดยรวม ในขณะที่ ผู้บังคับบัญชาจะต้องจัดสรรเวลาที่มีเหลือไม่มากนัก ขวนขวายศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจ โดยเฉพาะการบริหารด้านการเงิน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน สหกรณ์ ฯ ซึ่งอาจจะถือได้ว่าเป็นงานที่อยู่นอกเหนือจากภารกิจหน้าที่ที่กองทัพอากาศมอบหมายให้ ปฏิบัติ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้บังคับบัญชาโรงเรียนการบิน ฯ ได้นำทักษะการตัดสินใจมาช่วยในการ ดำเนินงานสหกรณ์ ฯ ได้อย่างราบรื่น และมีผลกำไรทุกปีตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา

ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้บังคับบัญชาของ โรงเรียนการบิน ฯ ได้ศึกษาให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ โดยเฉพาะการบริหารด้านการเงิน จะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานสหกรณ์ ฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีตามที่สมาชิกได้ตั้งความคาดหวังไว้ ผู้ศึกษาจึงมี ความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด โดยเฉพาะด้าน การเงินใน 6 มิติ ตามแนวทาง CAMELS Analysis รวมทั้ง สำนวญความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ใช้บริการ และสำนวนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ให้บริการ ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปัจจัยหนึ่งในการดำเนินงานสหกรณ์ ฯ

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อ

2.1 ศึกษาการดำเนินงานด้านการเงินของสหกรณ์ ฯ ตามแนวทาง CAMELS Analysis

2.2 สำนวญความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ใช้บริการ ในเรื่องเกี่ยวกับ คุณภาพการบริการ

2.3 สำนวญความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ให้บริการ ในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

3. ขอบเขตการศึกษา

เพื่อให้การศึกษาเรื่อง การดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด มีความชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา จึงได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

3.1 ประชากร คือ สมาชิกสหกรณ์ ฯ ที่ระบุในทะเบียนในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2551

3.2 เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ ที่ศึกษาเฉพาะที่ปฏิบัติงานในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2551

3.3 เอกสารที่ศึกษาเฉพาะของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด รวมทั้งเอกสารของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีขนาดเดียวกัน ทั้งในกองทัพอากาศจำนวน 2 แห่ง และสหกรณ์ออมทรัพย์ในเขตจังหวัดนครปฐมอีก 2 แห่ง พร้อมทั้งอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เฉพาะระยะเวลา 5 ปี ระหว่างปีบัญชี 2546 -2550

4. วิธีดำเนินการศึกษา

เพื่อให้การศึกษาเรื่อง การดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา จึงได้กำหนดวิธีการศึกษามีลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1 เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากแบบสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ฯ และแบบสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ ซึ่งทั้งสองประเด็นเป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) เพื่อวิเคราะห์ความความคิดเห็นของสมาชิกในฐานะผู้ใช้บริการในเรื่องเกี่ยวกับคุณภาพการบริการ และวิเคราะห์ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ให้บริการ ในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งจะเป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Explanatory Study) โดยศึกษาจากเอกสารการดำเนินงานด้านการเงินต่าง ๆ ของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีขนาดเดียวกัน ในกองทัพอากาศจำนวน 2 สหกรณ์ และในเขตจังหวัดนครปฐมจำนวน 2 สหกรณ์

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล โดย นำข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนา รวมทั้งนำข้อมูลทุติยภูมิมาพิจารณาดำเนินการวิเคราะห์ด้านการเงินใน 6 มิติตามแนวทาง CAMELS Analysis ทั้ง 5 สหกรณ์ ในช่วงเวลาเดียวกัน คือระหว่างช่วงปีบัญชี 2546-2550 แล้วนำผลที่ได้มาเทียบเคียงกัน รวมทั้งเทียบเคียงกับเกณฑ์อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (Peer Group) เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลระดับสถานะความมั่นคงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด คาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

5.1 ผู้บังคับบัญชาโรงเรียนการบิน ฯ ในฐานะประธานคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด จะได้ใช้เป็นแนวทางศึกษา เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานสหกรณ์ ฯ ให้มีประสิทธิภาพ และนำไปใช้ปรับปรุงการจัดสวัสดิการภายในให้กับสมาชิกให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามความเหมาะสม

5.2 คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ฯ จะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้ประกอบการวางแผนและกลยุทธ์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานสหกรณ์ ฯ รวมทั้งใช้ประกอบการพิจารณาแนวทางเสริมประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ให้สามารถสนองตอบสมาชิกได้อย่างตรงความต้องการมากยิ่งขึ้นต่อไป

5.3 สมาชิกสหกรณ์ ฯ จะได้รับทราบสถานะความมั่นคงทางการเงินและประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ ฯ เมื่อเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นที่มีขนาดเดียวกันและอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินเฉลี่ยของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ฯ มากยิ่งขึ้น

5.4 เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ จะได้ทราบความคิดเห็นของสมาชิก ฯ ที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์ ฯ ซึ่งถือว่าเป็นเสียงสะท้อน (Feed Back) ของผู้ใช้บริการ นำไปปรับปรุงคุณภาพการบริการให้ดียิ่งขึ้น

5.5 ผู้ที่สนใจศึกษาทั่วไป อาจนำผลการศึกษาไปขยายผล หรือทำการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นที่สนใจได้

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ที่ได้รับการจดทะเบียน เลขทะเบียนสหกรณ์ที่ สทส(อ)62/2531 เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2531 มีที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่เลขที่ 1 หมู่ 7 ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 73180

สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด หมายถึง ผู้ที่มีรายชื่ออยู่ในทะเบียนสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัดในเดือนสิงหาคม พ.ศ.2551

ผู้บังคับบัญชาโรงเรียนการบิน ฯ หมายถึง ผู้ที่ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้บัญชาการ โรงเรียนการบิน ฯ และผู้ที่มีคำสั่งกองทัพอากาศแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง รองผู้บัญชาการ โรงเรียนการบิน ฯ รวมทั้ง ตำแหน่ง เสนาธิการ โรงเรียนการบิน ฯ

Peer Group หมายถึง ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย ใช้เปรียบเทียบตำแหน่งหรือผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในประเภท ขนาด เวลา และสถานที่

CAMELS Analysis หมายถึง เครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ผู้ศึกษาได้รวบรวมรายละเอียดที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์ สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์ จะกล่าวถึงประวัติการสหกรณ์ในต่างประเทศและในประเทศไทยโดยสังเขป หลักการ อุดมการณ์และวิธีการสหกรณ์ ประเภทของสหกรณ์ และสรุปประเด็นสำคัญของพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 รายละเอียดมีดังนี้

1.1 ประวัติการสหกรณ์ในต่างประเทศโดยสังเขป ระหว่างศตวรรษที่ 18-19 ได้เกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรมขึ้นในยุโรปมีการนำเอาเครื่องจักรมาใช้แทนแรงงานคน ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ คือเกิดสภาวะการว่างงาน และเศรษฐกิจตกต่ำทั่วไปการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงครั้งนี้เริ่มต้นจากประเทศอังกฤษ ชาวอังกฤษต้องประสบกับปัญหาความเดือดร้อนอย่างมากมาย จากการที่นายทุนใช้เครื่องจักรแทนแรงงาน มีการปลดคนงานออกจากโรงงาน ส่วนผู้ประกอบ การรายย่อย ต้องเลิกสัมกิจการไป สภาพสังคมทั่วไปมีการแบ่งชนชั้นออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนายทุน และทางฝ่ายกรรมกร นายทุนพยายามแสวงหากำไรจากการลงทุนมากที่สุด โดยการเอาเปรียบฝ่ายกรรมกรทุกวิถีทาง

จากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในครั้งนี้ บรรดากรรมกรที่ถูกบีบบังคับทั้งหลายจึงเริ่มแสวงหาหนทาง ที่จะปลดเปลื้องความทุกข์ยากของพวกเขาคนประกอบกับเวลานั้นมีนักเศรษฐศาสตร์ที่มีความคิด อยากจะช่วยพวงฐานะของสังคมให้ดีขึ้น ได้เสนอแนวทางปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม โดยการร่วมมือ ระหว่างผู้ที่เดือดร้อนให้รู้จักการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แนวความคิดดังกล่าวได้ก่อให้เกิดระบบสหกรณ์ขึ้นในเวลาต่อมา

บุคคลแรกที่สอนให้คนทั่วไปรู้จักคำว่า "สหกรณ์" คือ โรเบิร์ต โอเวน ชาวอังกฤษ ซึ่งถือว่าเป็นผู้ให้กำเนิดการสหกรณ์ขึ้นในโลก และได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งการสหกรณ์ เดิมโอเวนเป็นคนที่ยากจน แต่ความเฉลียวฉลาดและรู้จักวิธีการทำมาหากินจึงทำให้เขาได้มีโอกาสเป็นผู้จัดการและมีหุ้นส่วนเป็นเจ้าของโรงงาน เขาเป็นนายจ้าง ที่มีความหวังดีต่อกรรมกร จึงได้ปรับปรุงสภาพความ

เป็นอยู่ทั่วไปของคนงานให้ดีขึ้น หลังจากนั้น โอเวนได้หาวิธีช่วยเหลือกรรมกรอื่นๆ โดยสอนให้รู้จักการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อขจัดปัญหา ความเดือดร้อนต่างๆ ซึ่งเป็นวิธีการของระบบสหกรณ์ โอเวนเสนอให้จัดตั้ง "ชมรมสหกรณ์" (Co-operative Community) ให้ชมรมสหกรณ์นี้ผลิตสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ใช้เอง โดยใช้เครื่องจักรทรัพย์สินของชมรมซึ่งเป็นของส่วนรวม เพื่อมิให้สภาพนายทุนปะปนอยู่ในชมรม การจัดตั้งชมรมสหกรณ์นี้ จะต้องใช้เงินทุน และที่ดินเป็นจำนวนมากและโอเวนก็ได้พยายามเผยแพร่แผนการจัดตั้งชมรมสหกรณ์ เพื่อให้คนทั่วไปได้เข้าใจสหกรณ์ในฐานะสมาคมเพื่อเศรษฐกิจ แต่โอเวนยังไม่สามารถจัดตั้งชมรมสหกรณ์ในประเทศอังกฤษได้ เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพสังคมในสมัยนั้น โอเวนจึงได้เดินทางไปประเทศอเมริกา และทดลองจัดตั้ง ชมรมสหกรณ์ ขึ้นเป็นครั้งแรกที่ นิวฮาโมนี รัฐอินเดียนา สหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ.2368 ให้ชื่อว่า นิวฮาโมนี (New Harmony) แต่ได้ล้มเลิกไปในระยะเวลาต่อมา เนื่องจากไม่ได้คัดเลือกสมาชิกและไม่มีกิจกรรมเพียงพอให้คุ้มค่ากับค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการปกครองและศาสนา อย่างไรก็ตามแนวความคิดของโอเวนก็มีอิทธิพลต่อนักปฏิรูปทางเศรษฐกิจ เขาได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับความร่วมมือร่วมใจระหว่างมนุษย์ ในอันที่จะช่วยตนเองและช่วยเหลือ ซึ่งกันและกันเพื่อยกมาตรฐานความเป็นอยู่ให้สูงขึ้น

อีกท่านหนึ่งคือนายแพทย์วิลเลียม คิง อาศัยอยู่ในเมืองโบรตัน ประเทศอังกฤษ เป็นผู้นิยมให้ความคิด ทางสหกรณ์ของโอเวน แต่เห็นว่าโครงการของโอเวนต้องใช้เวลาจำนวนมาก ซึ่งจะทำให้เป็นจริงได้ยาก นายแพทย์ คิง จึงเริ่มต้นจากการชี้แจงให้คนงานรวมทุนกันคนละเล็กคนละน้อยตั้ง "สมาคมการค้า" (Trading Association) ในรูปสหกรณ์ขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2370 เป็นรูปร้านสหกรณ์จำหน่ายสินค้า แต่มีข้อแตกต่างไปจากร้านสหกรณ์ในปัจจุบันคือ กำไรที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจของร้าน สหกรณ์นี้จะไม่นำมาแบ่งปันกัน แต่จะเก็บสมทบไว้เป็นทุนเพื่อใช้จ่ายงานของร้านสหกรณ์ต่อไป จนสามารถจัดตั้งชมรมสหกรณ์ตามแบบโอเวนได้ ซึ่งจากการกระทำดังกล่าวทำให้ร้านค้าแบบสหกรณ์ในรูปแบบนี้ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากการเก็บกำไรทั้งหมดไว้ไม่จ่ายคืนแก่สมาชิก ทำให้สมาชิกไม่ศรัทธาสหกรณ์ อย่างไรก็ตามกิจการของนายแพทย์คิง ก็คล้ายกับร้านสหกรณ์ในปัจจุบัน ฉะนั้นในวงการร้านสหกรณ์สมัยนี้จึงให้เกียรติแก่ท่านมาก

ต่อมาเมื่อมีสมาชิกเพิ่มและธุรกิจการค้าขยายใหญ่ขึ้นก็ได้มีการทำธุรกิจกับบุคคลภายนอกด้วย นักสหกรณ์รอซเซล หรือที่เรียกกันว่า "ผู้นำแห่งรอซเซล" ได้กำหนดหลักปฏิบัติไว้ 10 ประการ ซึ่งมีสาระสำคัญหลายประการที่ถูกยึดถือ เป็นหลักสหกรณ์สากลมาจนถึงปัจจุบันแม้เวลาจะล่วงเลยมาเป็นเวลานาน แต่ร้านสหกรณ์รอซเซลก็ยังคงอยู่และกลายเป็นร้านที่มีขนาดใหญ่ยิ่งกว่านั้นวิธีการของร้านสหกรณ์สำหรับผู้บริโภคแบบนี้ ได้เผยแพร่หลาย ออกไปสู่ ประชาชนกลุ่มอื่นๆ ปัจจุบันร้านสหกรณ์ที่ถือหลักการสำคัญๆ อย่างเดียวกันนี้ มีอยู่ในประเทศต่างๆ เป็นจำนวนมาก ส่วนสหกรณ์ประเภทอื่นๆ เช่น สหกรณ์ที่ช่วยเหลือสมาชิกให้กู้ยืมเงินไปทำทุน หรือสหกรณ์

เครดิต หรือสหกรณ์สินเชื่อที่เช่นเดียวกันสหกรณ์เหล่านี้เกิดจากความขัดสน และความเดือดร้อนของเกษตรกรและกรรมกร เนื่องจากหาเงินกู้ยืมมาประกอบการทำมาหากินได้ยาก และแม้ว่าจะกู้มาได้ก็ต้องเสียดอกเบี้ยแพง จนไม่สามารถหารายได้มาให้เพียงพอกับการชำระดอกเบี้ยและเงินต้นได้ เป็นเหตุให้มีหนี้สินมาก

เมื่อปี พ.ศ. 2393 นายเซอร์มัน ชูลซ์ ชาวเยอรมัน ผู้พิพากษาแห่ง เมืองเคิลท์ ได้คิดจัดตั้งสหกรณ์ ประเภทหาทุนขึ้นในหมู่ชาวเมือง ผู้เป็นช่างฝีมือและพ่อค้าขนาดเล็ก โดยรวบรวมขึ้นเป็นองค์การเพื่อจัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืม และในปี พ.ศ. 2405 นายฟริดริค วิลเฮล์ม ไรไฟเฟเซน ชาวเยอรมัน นายกเทศมนตรี เมืองเฮดเอสคอร์ท ได้จัดตั้งสหกรณ์ หาทุนขึ้นในหมู่ชาวชนบท ซึ่งเป็นเกษตรกร โดยจัดเป็นองค์การ เพื่อจัดหาทุนให้แก่สมาชิกกู้ยืมเช่นเดียวกัน ในเวลาต่อมาการรวมกันเป็นสหกรณ์เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชนก็ได้แพร่หลายไปยังประเทศต่างๆ อันเป็นประโยชน์และเป็นตัวอย่างในการจัดตั้งสหกรณ์แก่ชาวบ้าน และชาวเมืองมาจนถึงปัจจุบัน

1.2 ประวัติการสหกรณ์ในประเทศไทยโดยสังเขป การสหกรณ์ในประเทศไทย เกิดขึ้นได้โดยมีมูลเหตุมาจากสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ประเทศไทยได้เริ่มมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้น ระบบเศรษฐกิจของชนบทก็ค่อยๆ เปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อเลี้ยงตัวเองมาสู่ระบบเศรษฐกิจแบบเพื่อการค้า ความต้องการเงินทุนในการขยายการผลิตและครองชีพจึงมีเพิ่มขึ้น ชาวนาที่ไม่มีทุนรอนของตนเองก็หันไปกู้ยืมเงินจากบุคคลอื่น ทำให้ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูง และยังถูกเอาเปรียบจากพ่อค่านายทุนทุกวิถีทางอีกด้วย ชาวนาจึงตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอยู่ตลอดเวลา ทำนาได้ข้าวเท่าใดก็ต้องขายใช้หนี้เกือบหมด นอกจากนี้การทำนายังคงมีผลผลิตที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ถ้าปีไหนผลผลิตเสียหายก็จะทำให้หนี้สินพอกพูนมากขึ้นเรื่อยๆจนถูกหนี้บางรายต้องโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่เจ้าหนี้ และกลายเป็นผู้เช่านา หรือเร่ร่อนไม่มีที่ดินทำกิน ไปในที่สุด

จากสภาพปัญหาความยากจนของชาวนาในสมัยนั้น ทำให้ทางราชการคิดหาวิธีช่วยเหลือ ด้วยการจัดหาเงินทุน มาให้กู้และเสียดอกเบี้ยในอัตราต่ำความคิดนี้ได้เริ่มขึ้นในปลายรัชกาลที่ 5 โดยกำหนดวิธีการที่จะช่วยชาวนาในด้านเงินทุนไว้ 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 จัดตั้งธนาคารเกษตรเพื่อให้เงินกู้แก่ชาวนา แต่ขัดข้องในเรื่องเงินทุนและหลักประกันเงินกู้ความคิดนี้จึงระงับไป

วิธีที่ 2 วิธีการสหกรณ์ประเภทหาทุน วิธีนี้เกิดจากรัฐบาลโดยกระทรวงพระคลังมหาสมบัติในปัจจุบันคือ กระทรวงการคลังได้เชิญเซอร์เบอร์นาร์ด ฮันเตอร์ หัวหน้าธนาคารแห่งมัตราช ประเทศอินเดียเข้ามาสำรวจหาช่องทางช่วยเหลือชาวนาได้เสนอว่าควรจัดตั้ง "ธนาคารให้กู้ยืมแห่งชาติ" ดำเนินการให้กู้ยืมแก่ราษฎร โดยมีที่ดินและหลักทรัพย์อื่นเป็นหลักประกันเพื่อป้องกันมิให้ชาวนาที่กู้ยืมเงินทอดทิ้งที่นาหลบหนี้สิน ส่วนการควบคุมเงินกู้และการเรียกเก็บเงินกู้ ท่านได้

แนะนำให้จัดตั้งเป็นสมาคมที่เรียกว่า "โคออปอเรทีฟ โซไซตี้"(Cooperative Society) โดยมีหลักการร่วมมือกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งคำนี้พระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ได้ทรงบัญญัติศัพท์เป็นภาษาไทยว่า "สมาคมสหกรณ์" จึงกล่าวได้ว่าประเทศไทยเริ่มศึกษาวิธีการสหกรณ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2457 แต่ก็มีได้ดำเนินการอย่างไร จนกระทั่งในปี 2458 ได้มีการเปลี่ยนกรมสถิติพยากรณ์เป็นกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ ประกอบด้วยส่วนราชการ 3 ส่วน คือ การพาณิชย์ การสถิติพยากรณ์ และการสหกรณ์

การจัดตั้งส่วนราชการสหกรณ์นี้ ก็เพื่อให้มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการทดลองจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นและพระราชวรวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ในฐานะทรงเป็นอธิบดีกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ ขณะนั้นได้ทรงพิจารณาเลือกแบบอย่างสหกรณ์เครดิตที่จัดกันอยู่ในต่างประเทศหลายแบบ ในที่สุดก็ทรงเลือกแบบไรไฟไฟเซนและทรงยืนยันไว้ใน รายงานสหกรณ์ฉบับแรกว่า "เมื่อได้พิจารณาละเอียดแล้วได้ตกลงเลือกสหกรณ์ชนิดที่เรียกว่าไรไฟไฟเซน ซึ่งเกิดขึ้นในเยอรมันก่อน และซึ่งมุ่งหมายที่จะอุปถัมภ์คนจน ผู้ประกอบกิจการมย่อยๆ เห็นว่าเป็นสหกรณ์ชนิดที่เหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศไทย" จากการที่พระองค์ท่าน ทรงเป็นผู้บุกเบิกริเริ่มงานสหกรณ์ขึ้นในประเทศไทย บุคคลทั้งหลายในขบวนการสหกรณ์จึงถือว่าพระองค์ทรงเป็น "พระบิดาแห่งการสหกรณ์ไทย"

สำหรับรูปแบบของไรไฟไฟเซน ก็คือ สหกรณ์เพื่อการกู้ยืมเงินที่มีขนาดเล็ก สมาชิกจะมีความรับผิดชอบร่วมกัน ทำให้สะดวกแก่การควบคุมท้องที่ที่ได้รับการพิจารณาให้จัดตั้งสหกรณ์คือ จังหวัดพิษณุโลก เนื่องจากเป็นจังหวัด ที่มีผู้คนไม่หนาแน่นและเป็นราษฎรที่พึ่งอพยพมาจากทางใต้ จึงต้องการช่วยเหลือผู้อพยพซึ่งประกอบอาชีพการเกษตร ให้ตั้งตัวได้ รวมทั้งเพื่อเป็นการชักจูงราษฎรในจังหวัดอื่นที่มีผู้คนหนาแน่นให้อพยพมาในจังหวัดนี้ และเข้าทำประโยชน์ในที่ดินอย่างเต็มที่ ต่อมากรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ จึงได้ทดลองจัดตั้งสหกรณ์หาทุนขึ้น ณ ท้องที่อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกเป็นแห่งแรกใช้ชื่อว่า "สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้" โดยจดทะเบียนเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2459 มีพระราชวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ เป็นนายทะเบียนสหกรณ์พระองค์แรก นับเป็นการเริ่มต้นแห่งการสหกรณ์ในประเทศไทยอย่างสมบูรณ์

ในระยะแรกตั้งสหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้มีสมาชิกจำนวน 16 คน ทุนดำเนินงาน 3,080 บาท ซึ่งเป็นเงิน จากค่าธรรมเนียมแรกเข้า 80 บาท และเงินทุนจำนวน 3,000 บาท ได้อาศัยเงินกู้จากแบงค์สยามกัมมาจล จำกัด ซึ่งก็คือธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน โดยมีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติเป็นผู้ค้ำประกัน และเสียดอกเบี้ยให้ธนาคารในอัตราร้อยละ 6 ต่อปี คิดดอกเบี้ยจากสมาชิกในอัตราร้อยละ 12 ต่อปี กำหนดให้สมาชิกส่งคืนเงินต้นในปีแรกจำนวน 1,300 บาท แต่เมื่อครบกำหนดสมาชิกส่งคืนเงินต้นได้ถึง 1,500 บาท ทั้งส่งดอกเบี้ยได้ครบทุกราย แสดงให้เห็นว่าการนำวิธีการสหกรณ์เข้ามาช่วยแก้ไขความเดือดร้อนของชาวนาได้ผล และจากความสำเร็จของสหกรณ์วัดจันทร์ ฯ ดังกล่าว รัฐบาลจึงได้คิดขยายกิจการสหกรณ์ไปยังจังหวัดอื่นๆแต่การจัดตั้งสหกรณ์ใน

ระยะแรกนั้น นอกจากจะมีข้อจำกัดเรื่องเงินทุนแล้วยังมีข้อจำกัดในทางกฎหมายด้วย เพราะพระราชบัญญัติเพิ่มเติมสมาคม พ.ศ. 2459 ทำให้การจัดตั้งสหกรณ์ไม่กว้างขวางพอที่จะขยายสหกรณ์ออกไป หากจะให้การจัดตั้งสหกรณ์เจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคงจะต้องออกกฎหมายควบคุมให้มีขอบเขตกว้าง ดังนั้นในเวลาต่อมาทางราชการจึงได้ประกาศยกเลิกพระราชบัญญัติเพิ่มเติมสมาคม พ.ศ. 2459 แล้วประกาศใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 นับเป็นกฎหมายสหกรณ์ฉบับแรก พระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้เปิดโอกาสให้มีการรับจดทะเบียนสหกรณ์ประเภทอื่นๆ จากนั้นได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 อีก 3 ครั้ง นับว่าการประกาศใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2471 ช่วยให้การจัดตั้งสหกรณ์ได้ขยายออกไปอีกมาก

ปี พ.ศ. 2478 มีการริเริ่มจัดตั้งสหกรณ์เข้าซื้อที่ดินที่จังหวัดปทุมธานี และได้จัดตั้งสหกรณ์ประเภทใหม่ๆ ขึ้นอีกหลายประเภท เช่น สหกรณ์บำรุงที่ดินสหกรณ์ค้าขาย สหกรณ์นิคมฝ้าย สหกรณ์หาทุนและบำรุงที่ดิน ในปี พ.ศ. 2480 ร้านสหกรณ์ได้ถูกจัดตั้งขึ้นเป็นแห่งแรกที่อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชื่อว่าร้านสหกรณ์บ้านเกาะ จำกัดสินใช้ มีสมาชิกแรกตั้ง 279 คน และได้มีการจัดตั้งร้านสหกรณ์ในลักษณะนี้อีกหลายแห่งเพื่อช่วยเหลือประชาชนเกี่ยวกับปัญหาค่าครองชีพ โดยจัดตั้งขึ้น ทั้งในส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และส่วนของประชาชน

การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญที่สุดของขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย ก็คือการควบสหกรณ์หาทุนเข้าด้วยกัน โดยทางราชการได้ออกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เปิดโอกาสให้สหกรณ์หาทุนขนาดเล็กที่ดำเนินธุรกิจเพียงอย่างเดียวควบเข้ากันเป็นขนาดใหญ่ สามารถขยายการค้าดำเนินธุรกิจเป็นแบบอเนกประสงค์ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่สมาชิก ได้มากกว่า ด้วยเหตุนี้สหกรณ์หาทุนจึงแปรสภาพเป็นสหกรณ์การเกษตรมาจนปัจจุบัน และในปี 2511 สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยได้ถือกำเนิดขึ้นมา เพื่อเป็นสถาบันสำหรับการศึกษาแก่สมาชิกสหกรณ์ทั่วประเทศ มีหน้าที่ติดต่อประสานงานกับสถาบันสหกรณ์ต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และความช่วยเหลือ ร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์สากลในด้านอื่นๆ ที่มีใช้เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจโดยมีสหกรณ์ทุกประเภทเป็นสมาชิก ซึ่งประเทศไทยได้กำหนดประเภทสหกรณ์ไว้ 6 ประเภท ตามประกาศกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2516 ประกอบด้วยสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ร้านค้า และสหกรณ์บริการ ซึ่งนับแต่สหกรณ์ได้ถือกำเนิดขึ้นในประเทศไทยจวบจนปัจจุบัน ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในธุรกิจต่างๆ ได้สร้างความเชื่อถือเป็นที่ไว้วางใจของสมาชิกจนทำให้จำนวนสหกรณ์ จำนวนสมาชิก ปริมาณเงินทุน และผลกำไรของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นทุกปี ปัจจุบันมีสหกรณ์ทั่วประเทศ ณ วันที่ 1 มกราคม 2551 ประมาณ 6,868 สหกรณ์ และมีสมาชิก 10,104,104 คน การสหกรณ์ในประเทศไทยจึงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะ ต่อประชาชนที่ยากจน สหกรณ์จะเป็นสถาบันทางเศรษฐกิจและสังคมที่ช่วยแก้ไขปัญหาในการประกอบอาชีพ และช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

1.3 ประวัติการสถาปนาส่วนราชการสหกรณ์

ประวัติความเป็นมาของหน่วยงานที่รับผิดชอบงานสหกรณ์ มีดังนี้

1.3.1 แผนกการสหกรณ์ กรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ (พ.ศ. 2458 - 2463)

หน่วยราชการที่รับผิดชอบงานสหกรณ์ เริ่มจากเป็นแผนกหนึ่งในกรม พาณิชย์และสถิติพยากรณ์ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2458 เหตุที่จัดตั้งแผนกสหกรณ์ขึ้นในส่วนราชการแห่งนี้ เพราะว่า กรมพาณิชย์ และสถิติพยากรณ์ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจในส่วนภูมิภาค และการจัดตั้งสหกรณ์ในระยะแรกก็ได้อาศัยเงินกู้จาก แบงก์สยามกัมมาจลทุน- จำกัด(ธนาคารไทยพาณิชย์ในปัจจุบัน) โดยกระทรวงพระคลังมหาสมบัติเป็นผู้ค้ำประกันอยู่ จึงจำเป็นที่จะต้องให้กระทรวงพระคลังมหาสมบัติทำการควบคุม และดูแลผลการดำเนินงานของสหกรณ์อย่างใกล้ชิด ในขณะนั้นมี พระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ ทรงดำรงตำแหน่งอธิบดีและ นายทะเบียนสหกรณ์เป็นพระองค์แรก

1.3.2 กรมสหกรณ์กระทรวงพาณิชย์ (พ.ศ. 2463 - 2477)

หลังจากที่ได้จัดตั้งแผนกสหกรณ์ ก็ได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้น ปรากฏว่าได้ผลดี สหกรณ์จึงได้รับการส่งเสริมสนับสนุน จากทางราชการยิ่งขึ้นเพราะสามารถ ทำประโยชน์ให้กับสมาชิกทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างเห็นได้ชัด ประกอบกับกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ ได้ยกฐานะขึ้นเป็นกระทรวงพาณิชย์ ใน พ.ศ. 2463 จึงเป็นผลให้แผนกสหกรณ์ได้รับการ สถาปนาขึ้นเป็นกรมสหกรณ์ โดยมีพระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ เป็นนายทะเบียนสหกรณ์สืบต่อมาจนถึง พ.ศ. 2468 ต่อมาในพ.ศ. 2469 กระทรวงพาณิชย์ได้รวมกับกระทรวง คมนาคม เปลี่ยนชื่อใหม่ว่า "กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม" มีหม่อมเจ้าฉลาดลบเลอสรรค์กมลลาสน์ เป็นปลัดทูลฉลอง ฯ และทรงดำรงตำแหน่ง นายทะเบียนสหกรณ์ด้วยในคอนปลายปี พ.ศ. 2469 นั้นเองพระยาพิพิธสมบัติ (ดาบ กุวานนท์) ก็ได้เข้ารับตำแหน่งปลัดทูลฉลองฯ และ นายทะเบียนสหกรณ์ ต่อจากหม่อมเจ้าฉลาดลบเลอสรรค์กมลลาสน์จนถึง พ.ศ.2475

ในขณะที่แผนกการสหกรณ์ ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นกรมสหกรณ์แล้วแต่ก็ยังไม่มีการแต่งตั้งอธิบดีมีเพียงนายทะเบียนสหกรณ์ ซึ่งมีตำแหน่งเทียบเท่า อธิบดีกรม เป็นหัวหน้าบังคับบัญชา ในตอนกลางปีพ.ศ. 2475 หลังจากที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พระยาโทณวนิกมนตรี (วิสุทธิ์ โทณวนิก) ก็ได้ เข้ามารักษาราชการแทนพระยาพิพิธสมบัติในตำแหน่งนายทะเบียนสหกรณ์ ประมาณ 1 เดือน จึงได้มีประกาศของคณะราษฎร ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2475 ว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯให้หลวงเดชสหกรณ์ (ม.ล.เดช สนิทวงศ์) เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ สำหรับในปี พ.ศ. 2475 กระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ได้เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงเกษตร

พาณิชย์การ จนถึง พ.ศ. 2476 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงเศรษฐกิจ และมีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เพิ่มเติมได้แบ่งหน้าที่การทำงานในกระทรวง เศรษฐกิจการออกเป็น 2 ทบวง คือ ทบวงเกษตรราชการและทบวงพาณิชย์และคมนาคมซึ่งกรมสหกรณ์ก็ได้โอนมาสังกัดใน ทบวงเกษตรราชการ

ในช่วงระยะเวลาที่หลวงเดชสหกรณ์ ดำรงตำแหน่งนายทะเบียนสหกรณ์ได้ มีการพิจารณาปรับปรุงการจัดระเบียบราชการภายใน หัวหน้ากรมสหกรณ์โดยแบ่งราชการท้องที่ ออกเป็น 5 ภาค คือ ภาคกลาง ภาคพายัพ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ ตลอดจนจัด ให้มี กองสหกรณ์ออกไปควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดในการตรวจสอบสหกรณ์ ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ และจัดตั้ง สหกรณ์เพิ่ม ขึ้น เพื่อให้การดำเนินงานสะดวกเรียบร้อยต่อการตรวจตรา สำหรับสถานที่ตั้งกรม สหกรณ์ ซึ่งแต่เดิมครั้งยังเป็นแผนกการสหกรณ์ สังกัดกรมพาณิชย์และสถิติพยากรณ์ กระทรวงพระ คลังมหาสมบัติได้อาศัยอยู่ใน บริเวณกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ เมื่อได้รับการสถาปนาขึ้นเป็น กรมสหกรณ์สังกัดกระทรวงพาณิชย์จึงได้ย้ายสถานที่มาอยู่ชั้นกลางของตึกกระทรวงพาณิชย์ ที่ ถนนสนามไชย กรุงเทพฯ ในปัจจุบัน

1.3.3 กรมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรราชการ (พ.ศ. 2478 - 2494)

เมื่อปลายปี พ.ศ. 2477 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เพิ่มเติม พ.ศ. 2477 ฉบับที่ 3 ยกฐานะทบวงเกษตรราชการเป็น กระทรวงเกษตร- ราชการ เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2478 หลวงเดชสหกรณ์ ได้ดำรงตำแหน่งปลัด กระทรวงฯ และพระพิภรณ์พาณิชย์ได้รับการแต่งตั้ง เป็นผู้รักษาราชการ ตำแหน่งอธิบดีกรมสหกรณ์ และนายทะเบียนสหกรณ์อยู่ชั่วระยะหนึ่งจึงมี พระ บรมราชโองการโปรดเกล้าฯแต่งตั้งให้พระประกาศสหกรณ์ และดำรง ตำแหน่งนายทะเบียน สหกรณ์ เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2478 จนถึงพ.ศ. 2485 จึงได้รับพระบรมราชโองการโปรด เกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งปลัด กระทรวงเกษตรราชการ และโปรดเกล้าฯ ให้พระพิภรณ์พาณิชย์ ผู้ช่วย อธิบดี ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมและนายทะเบียนสหกรณ์จนถึง พ.ศ. 2492 จึงพ้นจาก ตำแหน่ง เพราะครบเกษียณอายุ และได้แต่งตั้งให้ ม.ล.อุดม ทินกร ณ อยุธยา เป็นผู้รักษาราชการแทนนาย ทะเบียนสหกรณ์ชั่วระยะหนึ่ง จึง ได้มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายพงส์ สรีวรรณะ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมและ นายทะเบียนสหกรณ์เมื่อ วันที่ 18 พฤษภาคม 2493

สำหรับสถานที่ตั้งกรมสหกรณ์ ขณะที่สังกัดกระทรวงเกษตรราชการ ในขั้นแรกอาศัย อยู่ในบริเวณกระทรวงเกษตรราชการ ต่อมาใน พ.ศ. 2481 ปริมาณงาน และจำนวนข้าราชการสหกรณ์ เพิ่มมากขึ้น จึงได้ย้ายสถานที่ไปเช่าอยู่ที่วังพระบรมวงศ์เธอกรมหมื่นพิชยมหิณทโรดม ถนน มหาราช ตำบลพระราชวัง อำเภอ พระนคร

1.3.4 กระทรวงสหกรณ์ (พ.ศ. 2495 - 2506)

ในระหว่าง พ.ศ. 2478 - 2494 กิจการสหกรณ์ได้ขยายกว้างขวางขึ้นเป็น อันมากทั้ง ในด้านปริมาณและคุณภาพ สามารถช่วยเหลือราษฎรให้มีมาตรฐาน การครองชีพสูงขึ้น ในระดับที่ น่าพึงพอใจ คณะรัฐบาลสมัยนั้นจึงถือเอาการ สหกรณ์เป็นนโยบายหลักอันสำคัญในการพัฒนา เศรษฐกิจของชาติ และเพื่อให้ การสหกรณ์ในประเทศไทยเจริญรุดหน้าสมความมุ่งหมายของ รัฐบาลในการแก้ไข ภาวะความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น จึงได้ยกฐานะกรมสหกรณ์เป็น กระทรวง การสหกรณ์ใน พ.ศ. 2495 โดยมีจอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี รักษาราชการ แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการสหกรณ์ และในวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2495 คณะรัฐมนตรีได้มีมติ แต่งตั้งให้พลอากาศตรี มุนิมหาสัมพันธะเวชยันต์รังสฤษฎ์ รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการสหกรณ์ ต่อจาก จอมพล ป. พิบูลสงคราม จนกระทั่งวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2495 จึงได้ มีประกาศพระบรมราชโองการ แต่งตั้งให้ พลเรือตรีหลวงยุทธศาสตร์โกศล ร.น. เป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ สหกรณ์ และมีนายพงส์ ศรีวรรณะ เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ตามเดิม ต่อมาในปี พ.ศ. 2496 กระทรวงการสหกรณ์ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น กระทรวงสหกรณ์ตาม พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2496 ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2496 มีผู้ดำรง ตำแหน่งที่สำคัญๆ คือ

พลเรือเอกหลวงยุทธศาสตร์โกศล ร.น. ดำรงตำแหน่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวง นายพงส์ ศรีวรรณะ ดำรงตำแหน่ง ปลัดกระทรวงสหกรณ์และ นายทะเบียนสหกรณ์ นาวาอากาศโทพระเทพัญญอนวยศเดช ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ นายเชื้อ วายวานนท์ ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมสหกรณ์ธนกิจ นายพจน์ สังขะฤกษ์ ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมสหกรณ์ พาณิชย์ ม.ล.อุคม ทินกร ณ อยุธยา ดำรงตำแหน่ง อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ส่วนสถานที่ตั้งกระทรวงสหกรณ์ ภายหลัง ว่างกรมหมื่นพิชัยหิณฑโรดมบอกเลิก สัญญาเช่าแล้ว จึงได้ย้ายไปอยู่ที่โรงเรียนตั้งตรงจิตร บริเวณวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (วัดโพธิ์) เป็นการชั่วคราวก่อน ต่อมาจึงได้สร้างกระทรวงสหกรณ์ ขึ้นข้างวัดปรีณายก เจริงสะพานผ่านฟ้า ลีลาศ และเข้าอยู่เมื่อวันที่ 23 เมษายน พ.ศ. 2500

ในปี พ.ศ. 2500 นายพงส์ ศรีวรรณะ ครบเกษียณอายุพ้นจากตำแหน่งจึงได้มีคำสั่ง แต่งตั้งให้ นายเชื้อ วายวานนท์ ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงสหกรณ์ อีกตำแหน่งหนึ่ง และให้ นาย ทนุ สาตราภัย ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจการสหกรณ์ ดำรงตำแหน่งนายทะเบียนสหกรณ์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2500-2502 ซึ่งในช่วงระยะเวลา ดังกล่าว ได้มีการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐมนตรี และมีพระบรมราช โองการ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ พระประกาศสหกรณ์ (สดับ วีรเชียร) เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

สหกรณ์ เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2501 ต่อมาใน พ.ศ. 2502 จึงได้มี คำสั่งแต่งตั้งให้ นายเชื้อ วายวานนท์ ดำรงตำแหน่งนายทะเบียนสหกรณ์จนถึง พ.ศ. 2505

1.3.5 ส่วนราชการสหกรณ์ในกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ (พ.ศ. 2506 - 2515)

ใน พ.ศ. 2506 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ให้ยุบเลิก กระทรวงสหกรณ์ และโอนงานทั้งหมดไปเป็นของกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติที่ ตั้งขึ้นใหม่ โดย ให้แยกส่วนราชการสหกรณ์ออกมามีดังนี้ คือ กองที่เกี่ยวกับการสหกรณ์ให้ขึ้นกับสำนักงาน ปลัดกระทรวงฯ นอกจากนี้ก็จัดให้มีกรมสหกรณ์ที่ดิน กรมสหกรณ์พาณิชย์และชนกิจ กรมตรวจ บัญชีสหกรณ์สำหรับผู้ที่ดำรงตำแหน่ง นายทะเบียนสหกรณ์ในระบายนั้นมีดังนี้

- 1) นายทนุ สาตราภัย ระหว่าง พ.ศ. 2506 - 2510
- 2) พลโทชาญ อังสุโชติ ระหว่าง พ.ศ. 2510 - 2511
- 3) พันเอกสุรินทร์ ชลประเสริฐ ระหว่าง พ.ศ. 2511 - 2515
- 4) นายสัมฤทธิ์ เลิศนุศย์ ใน พ.ศ. 2515

นับตั้งแต่ได้จัดตั้งกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติขึ้นใหม่ รัฐบาลก็ได้มีการ ศึกษาการ สหกรณ์มากขึ้น จนถึง พ.ศ. 2511 ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ขบวนการสหกรณ์ในประเทศไทย และออกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 โดยเปิดโอกาสให้มีการควบสหกรณ์เข้าด้วยกัน ตลอดจนได้จัดแบ่งสหกรณ์ตาม กฎกระทรวงออกเป็น 6 ประเภท

1.3.6 กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2515 - พ.ศ. 2545)

ใน พ.ศ. 2515 ได้มีคำสั่งคณะปฏิวัติฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ให้ใช้ บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2515 ยกเลิก พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2506 ตั้ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขึ้นและยกเลิกกระทรวงพัฒนา การแห่งชาติ พร้อมนี้ได้มีคำสั่งคณะ ปฏิวัติฉบับที่ 217 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ให้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2515 ให้โอนอำนาจ หน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการ ส่งเสริมการสหกรณ์ของสำนักงานปลัดกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ กรมสหกรณ์ ที่ดิน กรมสหกรณ์พาณิชย์และชนกิจ เป็นกรมส่งเสริมสหกรณ์ สังกัดกระทรวง เกษตร และสหกรณ์ โดยมี พันเอกสุรินทร์ ชลประเสริฐ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรม ส่งเสริมสหกรณ์และนาย ทะเบียนสหกรณ์เป็นคนแรก

1.3.7 กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2545 - ปัจจุบัน)

กรมส่งเสริมสหกรณ์ตามโครงสร้างใหม่โดยอาศัย กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2545

1.4 หลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์

1.4.1 หลักการ อุดมการณ์สหกรณ์

หลักการสหกรณ์ที่ถือใช้ในปัจจุบันเป็นผลสืบเนื่องมาจากระเบียบปฏิบัติของผู้นำแห่งเมืองรอชเดล ประเทศอังกฤษ ซึ่งเป็นผู้ที่ก่อตั้งร้านสหกรณ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2387 นับได้ว่าเป็นร้านสหกรณ์แห่งแรกของโลกที่ดำเนินงานประสบผลสำเร็จ ระเบียบปฏิบัติร้านสหกรณ์ของผู้นำแห่งเมืองรอชเดลในสมัยแรก ได้มีการปรับปรุงแก้ไขและปรากฏหลักฐานใน พ.ศ. 2403 ดังต่อไปนี้

- เงินทุนควรมาจากผู้ถือหุ้นและจำกัดอัตราเงินปันผล
- การจัดหาสินค้าคุณภาพให้แก่สมาชิก
- ความเที่ยงตรงในการชั่ง ตวง วัด
- ขายสินค้าเงินสดตามราคาตลาด
- กำไรควรจัดสรรตามส่วนซื้อของสมาชิก
- ความเสมอภาคในการเป็นสมาชิกและการออกเสียง
- การจัดการ โดยพนักงานและกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งตามระยะเวลา
- กำไรจำนวนแน่นอนควรจัดสรรเพื่อการศึกษา
- รายงานและงบดุลควรนำเสนอสมาชิกให้บ่อยครั้ง

ถึงแม้ว่าระเบียบปฏิบัติของสหกรณ์รอชเดล จะตั้งขึ้นมากกว่าหนึ่งร้อยปีแล้ว และเป็น การตั้งขึ้นเพื่อใช้เฉพาะกับร้านสหกรณ์ก็ตาม แต่หลักการบางข้อสามารถนำมาใช้กับสหกรณ์ทั่วๆ ไปได้ ซึ่งเรื่องนี้องค์การสัมพันธ์ภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (องค์การ ไอ ซี เอ) ได้มีการประชุม ปรีक्षाกัน ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2509 โดยนำเอาระเบียบ ปฏิบัติของรอชเดลมาแก้ไขปรับปรุงใหม่และได้ลงมติกำหนดเป็นหลักการสหกรณ์ 6 ประการ คือ

- 1) การเป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจ และไม่กีดกันการเข้าเป็นสมาชิก
- 2) การควบคุมตามหลักประชาธิปไตย และการดำเนินงานเป็นอิสระ
- 3) การจัดอัตราเงินปันผลตามหุ้น
- 4) การจัดสรรรายได้สุทธิ (กำไร) เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม และความเป็นธรรมในหมู่สมาชิก
- 5) การส่งเสริมการศึกษาอบรมทางสหกรณ์
- 6) การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ทั้งปวง

และหลักการสหกรณ์ 6 ประการนี้มีการถือใช้มาตลอด จนเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2538 องค์การสัมพันธ์ภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ ได้จัดการประชุม ณ นครแมนเชสเตอร์

ประเทศอังกฤษ เพื่อปรับปรุงเพิ่มเติมหลักการสหกรณ์ใหม่อีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้หลักการสหกรณ์มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันยิ่งขึ้น รวมทั้งการให้สมาชิกได้มีความเข้าใจและนำหลักการสหกรณ์ไปใช้ปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ซึ่งมีหลักการสหกรณ์ 7 ประการ และได้มีการประกาศให้สหกรณ์ทุกประเทศถือใช้โดยทั่วกัน

แถลงการณ์ขององค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ ว่าด้วยเอกลักษณ์ของสหกรณ์มีข้อสรุปจากการประชุมเชิงปฏิบัติการในเรื่องอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2544 ณ ห้องประชุมกองฝึกอบรม กรมส่งเสริมสหกรณ์ ถนนพิชัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ ซึ่งมีคำอธิบายประกอบด้วย

ความหมายของสหกรณ์ คุณค่า อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ที่ปรากฏดังต่อไปนี้ เป็นการถอดความจากแถลงการณ์ว่าด้วยเอกลักษณ์ของสหกรณ์ ซึ่งเป็นถ้อยแถลงขององค์การสัมพันธภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (ไอ ซี เอ) ในคราวประชุมสมัชชา ไอ ซี เอ ณ นครแมนเชสเตอร์ ประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2538 ซึ่ง ไอ ซี เอ ได้ประกาศให้สหกรณ์ในทุกประเทศทั่วโลกถือใช้คำนิยามดังกล่าวเป็นหลักในการส่งเสริมพัฒนาสหกรณ์ประกอบกับความคิดเห็นและข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าของ นายเชิญ บำรุงวงศ์ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นหลัก

เจตนารมณ์ของการประชุมปฏิบัติการถอดความจากแถลงการณ์ฯ นี้ เพื่อให้มีคำแปลในเรื่องสหกรณ์ คุณค่า อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ ที่เป็นบรรทัดฐานกลางสำหรับบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาอบรมกลุ่มเป้าหมายต่างๆ อย่างเหมาะสม โดยไม่สูญเสียความหมายที่สมบูรณ์และถูกต้องในเรื่องดังกล่าวซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) ความหมายของ “สหกรณ์” (Cooperative)

สหกรณ์ คือ “องค์การของบรรดาบุคคล ซึ่งรวมกลุ่มกัน โดยสมัครใจในการดำเนินวิสาหกิจที่พวกเขาเป็นเจ้าของร่วมกัน และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย เพื่อสนองความต้องการ (อันจำเป็น) และความหวังร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม”

(2) ความหมายของ “คุณค่าของสหกรณ์” (Cooperative Values)

“สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรม และความเป็นเอกภาพสมาชิก สหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคมและความเอื้ออาทรต่อคนอื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์”

(3) ความหมายของ “อุดมการณ์สหกรณ์” (Cooperative Ideology)

อุดมการณ์สหกรณ์ คือ “ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์จะนำไปสู่การกินดีอยู่ดี ความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม”

(4) ความหมายของ “หลักการสหกรณ์” (Cooperative Principles)

หลักการสหกรณ์ คือ “แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติเพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม” ซึ่งประกอบด้วยหลักการที่สำคัญรวม 7 ประการ กล่าวคือ

หลักการที่ 1 การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง

(1) พึงตระหนักว่าการเข้าและออกจากการเป็นสมาชิก จะต้องเป็นไปโดยความสมัครใจของบุคคล (คำว่า "บุคคล" หมายถึง ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล) ไม่ใช่ถูกชักจูง โน้มน้าว ล่อลวง บังคับ ช่มชู้จากผู้อื่น

(2) อย่างไรก็ดี การกำหนดคุณสมบัติสมาชิกของสหกรณ์ต่างๆ เพื่อให้ได้บุคคลที่เข้ามาเป็นสมาชิกแล้วสามารถร่วมกันดำเนินกิจกรรมในสหกรณ์ได้ และไม่สร้างปัญหาความเดือดร้อนให้แก่เพื่อนสมาชิกและสหกรณ์ ไม่ถือว่าขัดกับหลักการสหกรณ์ข้อนี้

(3) สมาชิกสมทบนั้น ควรมีแต่เฉพาะกรณีของสหกรณ์บางประเภทที่มีลักษณะพิเศษและจำเป็นเท่านั้น ไม่ควรให้มีในสหกรณ์ทั่วไปหรือทุกประเภท เพราะตามปกติสมาชิกสมทบมาจากบุคคลซึ่งขาดคุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกธรรมดา หากสหกรณ์ได้รับสมาชิกสมทบจำนวนมาก ก็อาจกระทบต่อการส่งเสริมผลประโยชน์ของสมาชิกธรรมดาได้แม้ว่ากฎหมายจะได้ห้ามมิให้สมาชิกสมทบบมีสิทธิบางประการก็ตาม

หลักการที่ 2 การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย

พึงตระหนักว่าเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนที่จะต้องร่วมแรงกายใจ และสติปัญญา ในการดำเนินการและควบคุมดูแลการดำเนินงานของสหกรณ์ของสหกรณ์ตามวิถีทางประชาธิปไตย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผ่านช่องทางหรือองค์กรต่างๆ เช่น คณะกรรมการดำเนินการ ผู้ตรวจสอบกิจการและที่ประชุมใหญ่

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก

(1) หลักการสหกรณ์ข้อนี้ มุ่งเน้นให้สมาชิกทุกคนพึงตระหนักว่าบทบาทที่สำคัญของตนคือ การที่ต้องเป็นทั้งเจ้าของและลูกค้าในคนเดียวกัน (Co-owners and Customers) จึงต้องทำหน้าที่เป็นผู้สมทบทุน ผู้ควบคุม และผู้อุดหนุน หรือผู้ใช้บริการของสหกรณ์ มิใช่มาเป็นสมาชิกเพียงเพื่อมุ่งหวังได้รับประโยชน์จากสหกรณ์เท่านั้น

(2) ในการจัดสรรกำไรสุทธิเพื่อความเป็นธรรมแก่สมาชิก ส่วนหนึ่งต้องกันไว้เป็นทุนสำรอง ซึ่งจะนำไปแบ่งกันมิได้ แต่เป็นทุนเพื่อพัฒนาสหกรณ์ของพวกเขาเอง ถือเป็นทุนทางสังคม นอกนั้นก็อาจแบ่งเป็นเงินปันผลในอัตราจำกัด และเป็นเงินเฉลี่ยคืน ตามส่วนแห่งธุรกิจ

หลักการที่ 4 การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ

(1) สมาชิก กรรมการและพนักงานสหกรณ์รวมทั้งหน่วยงานส่งเสริมสหกรณ์ต้องสำนึกและตระหนักอยู่เสมอว่าสหกรณ์เป็นองค์กรช่วยตนเอง และปกครองตนเอง เพราะฉะนั้น

สหกรณ์ต้องเป็นอิสระในการตัดสินใจ หรือทำสัญญาใด ตามเงื่อนไขที่สหกรณ์ยอมรับได้กับบุคคลภายนอกหรือรัฐบาล

(2) การรับความช่วยเหลือหรือสนับสนุนจากรัฐ หรือบุคคลภายนอกไม่ขัดกับหลักความเป็นอิสระของสหกรณ์ หากผู้ให้ความช่วยเหลือมุ่งหมายให้สหกรณ์ช่วยเหลือตนเองได้ และควบคุมตามหลักประชาธิปไตย รวมทั้งชี้แจงไว้ซึ่งความเป็นตัวของตัวเองของสหกรณ์

หลักการที่ 5 การศึกษา ฝึกอบรมและสารสนเทศ

(1) หลักการข้อนี้เป็นจุดอ่อนของสหกรณ์ในประเทศไทยทุกระดับ ทั้งสหกรณ์ขั้นปฐมและสหกรณ์ขั้นสูง เพราะขาดแผนแม่บทในการพัฒนาการศึกษาทางสหกรณ์ให้เป็นบทบาทและความรับผิดชอบของขบวนการสหกรณ์อย่างแท้จริง ทั้งๆ ที่ได้รับเริ่มให้จัดตั้งกองทุนสะสมจัดสภาพสหกรณ์จากกำไรของสหกรณ์มาตั้งแต่ พ.ศ. 2492 และแม้จะมีการจัดตั้งสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและมีชุมนุมสหกรณ์ระดับชาติบ้างแล้วส่วนราชการที่ทำหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ก็ยังคงดำเนินการให้การศึกษาและฝึกอบรมทางสหกรณ์แทบจะเรียกได้ว่า ช้ำซ้อนกับขบวนการสหกรณ์โดยไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนให้ขบวนการสหกรณ์สามารถรับผิดชอบการให้การศึกษาและฝึกอบรมทางสหกรณ์ได้ด้วยตนเองในที่สุด โดยมีหน่วยงานของรัฐทำหน้าที่ให้การสนับสนุนอย่างเพียงพอตามความจำเป็นและเน้นการฝึกอบรมข้าราชการให้ปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(2) การศึกษาฝึกอบรมและสารสนเทศมีความมุ่งหมายและเน้นกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

- การศึกษามุ่งให้สมาชิกและบุคคลทั่วไปซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่จะเป็นสมาชิกในอนาคต มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ รวมทั้งมีความสำนึก และตระหนักในสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกหรือให้เป็นผู้มีจิตวิญญาณสหกรณ์

- การฝึกอบรมมุ่งให้กรรมการ ผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์ มีความรู้ความสามารถและทักษะรวมทั้งความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน

- ส่วนสารสนเทศนั้นมุ่งให้บุคคลทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สำหรับเยาวชนปละผู้นำด้านความคิดเป็น เช่น ผู้นำชุมนุม นักหนังสือพิมพ์ นักเขียน ผู้นำองค์กร พัฒนาชุมชน ฯลฯ โดยเน้นการติดต่อสื่อสาร 2 ทาง

(3) หลักสูตรและเนื้อหาของการศึกษาอบรม ควรครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม

หลักการที่ 6 การร่วมมือระหว่างสหกรณ์

(1) แท้จริงการร่วมมือระหว่างสหกรณ์เป็นหลักการเดียวกันกับการร่วมมือระหว่างบุคคลธรรมดาในการจัดตั้งสหกรณ์นั่นเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดการประหยัดด้วยขนาด มีอำนาจการต่อรองสูงขึ้นไปสู่การรับใช้สมาชิกอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(2) การร่วมมือระหว่างสหกรณ์อาจทำได้ทั้งในแนวนอนและแนวตั้ง ในแนวนอน สหกรณ์ทุกสหกรณ์ไม่ว่าประเภทเดียวกันหรือไม่ สามารถร่วมมือกันได้ในทุกระดับเพื่อประโยชน์สูงสุดของสมาชิกและขบวนการสหกรณ์ในแนวตั้งสหกรณ์ท้องถิ่นประเภทเดียวกันควรรวมตัวกันทางธุรกิจเป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับภูมิภาค หรือระดับประเทศ และระดับระหว่างประเทศ และสหกรณ์ทุกประเภท ทุกระดับ ทุกสหกรณ์ควรรวมตัวกันเป็นองค์การสหกรณ์สูงสุด (Apex Organization) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมด้านอุดมการณ์ การศึกษา การฝึกอบรม การส่งเสริม แนะนำ การกำกับดูแล การตรวจสอบการวิจัยและการพัฒนา ฯลฯ

(3) วัตถุประสงค์สำคัญของการร่วมมือระหว่างสหกรณ์ คือ เพื่อให้สหกรณ์สามารถอำนาจผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นสหกรณ์ท้องถิ่นแต่ละสหกรณ์ และสหกรณ์ชั้นสูง ต้องเป็นสหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งและยั่งยืน มีชีวิตชีวา (Viable & Sustainable) และร่วมมือกันในลักษณะของ "ระบบรวม" หรือเป็นเอกภาพ

หลักการที่ 7 การเอื้ออาทรต่อชุมชน

(1) สหกรณ์เป็นองค์การทางเศรษฐกิจและสังคม และเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่สหกรณ์ตั้งอยู่ เพราะฉะนั้น การดำเนินงานของสหกรณ์ต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนนั้นๆ ซึ่งหมายความว่า เป็นการพัฒนา ที่ไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ หรือเป็นการพัฒนาที่สนองความต้องการและความใฝ่ฝันของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ทำลายโอกาสความสามารถและอนาคตของคนรุ่นหลัง

(2) เนื่องจากสมาชิกสหกรณ์ก็เป็นสมาชิกของชุมชนนั่นเอง สหกรณ์จึงควรมีส่วนช่วยเหลือในการพัฒนาชุมชนนั้นแบบยั่งยืน

1.4.2 วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices) ที่ประชุมได้กำหนดนิยามคำว่า "วิธีการสหกรณ์" คือ "การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี" ซึ่งวิธีการสหกรณ์กับองค์กรธุรกิจรูปอื่น มีลักษณะคล้ายกันในเรื่องที่มีการรวมทุนและมีการประกอบธุรกิจซื้อ-ขาย แต่มีหลักการที่แตกต่างกันหลายประการ ดังต่อไปนี้

1.5 ข้อเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์กับองค์กรธุรกิจรูปอื่น ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด

รัฐวิสาหกิจ องค์การการกุศล และสหภาพแรงงาน

1.5.1. สหกรณ์กับห้างหุ้นส่วน จำกัด

1) วัตถุประสงค์ การรวมกันเป็นสหกรณ์มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการให้บริการแก่สมาชิกเป็นส่วนใหญ่ ส่วนบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนรวบรวมผู้ถือหุ้นจัดตั้งขึ้น เพื่อทำการค้ากับบุคคลภายนอก

2) ลักษณะการรวม สหกรณ์เป็นองค์กรของผู้มีกำลังทรัพย์น้อย ไม่อาจถือเอาทุนเป็นหลักในการรวมได้ สหกรณ์ถือว่าการรวมคนเป็นหลักสำคัญ และเพื่อให้กลุ่มคนที่รวมกันมีกำลังเข้มแข็ง สหกรณ์จึงต้องมีการกำหนดและคัดเลือกลักษณะตลอดจนคุณสมบัติของสมาชิกที่จะเข้าร่วมในสหกรณ์ ส่วนในบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนนั้นถือหลักการรวมทุนเป็นสำคัญ บุคคลที่มีเงินสามารถเข้าถึงหุ้นของบริษัทได้ ไม่เลือกว่าบุคคลนั้นจะมีลักษณะนิสัยอย่างไรหรืออยู่ใกล้ไกลเพียงใด การรวมกันเป็นสหกรณ์เป็นการรวมของผู้ที่อ่อนแอในทางทรัพย์ให้มีกำลังเข้มแข็งขึ้น เพื่อให้มีให้ถูกเอาเปรียบเปรียบ ส่วนการรวมกันของบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนเป็นการรวมผู้ที่มีกำลังทรัพย์อยู่แล้ว ให้มีกำลังเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อทำการค้าหากำไร

3) หุ้นและมูลค่าหุ้น หุ้นของสหกรณ์ไม่มีกฎหมายบังคับว่าจะต้องกำหนดจำนวนหุ้นเรือนหุ้นไว้ก่อนที่จะจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์จึงมีหุ้นที่จะจำหน่ายให้แก่สมาชิกใหม่อยู่เสมอ ราคาหุ้นของสหกรณ์จะคงที่ มูลค่าหุ้นของสหกรณ์ มักกำหนดไว้ก่อนข้างต่ำเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีกำลังทรัพย์น้อยเข้าเป็นสมาชิกได้ สำหรับหุ้นของบริษัทจำกัด กฎหมายบังคับให้ต้องกำหนดจำนวนหุ้นเรือนหุ้น และต้องมีผู้จองหุ้นไว้ครบจำนวนก่อนจดทะเบียนตั้งขึ้นเป็นบริษัท ด้วยเหตุนี้ถ้ากิจกรรมของบริษัทสามารถทำเงินปันผล ได้สูงก็มีผู้ต้องการซื้อหุ้นของบริษัทจึงอาจขึ้นลงได้เหมือนสินค้าอย่างหนึ่ง นอกจากนี้มูลค่าหุ้นของบริษัทมักกำหนดไว้สูงเพื่อให้เงินทุนตามจำนวนที่ต้องการ โดยคนถือหุ้นจะมีจำนวนมากหรือน้อยไม่ถือเป็นข้อสำคัญ

4) การควบคุมและการออกเสียง สหกรณ์ถือหลักการรวมคนจึงให้ความเคารพต่อสิทธิของบุคคลเป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้สมาชิกของสหกรณ์ทุกคนไม่ว่าจะถือหุ้นมากหรือน้อยย่อมมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนให้สหกรณ์ได้คนละหนึ่งเสียงเหมือนกันหมดยกเว้นผู้แทนสหกรณ์ในระดับชุมนุมสหกรณ์อาจให้มีเสียงเพิ่มขึ้นตามระบบสัดส่วน ตามที่กำหนดในข้อบังคับของชุมนุมสหกรณ์นั้นก็ได้ (มาตรา 106) และสมาชิกต้องมาใช้สิทธิออกเสียงด้วยตนเอง จะมอบให้บุคคลอื่นมาออกเสียงแทนไม่ได้ ดังนั้นอำนาจในสหกรณ์จึงตกอยู่กับเสียงข้างมากของสมาชิก ส่วนบริษัทจำกัด และห้างหุ้นส่วน ซึ่งถือหลักการรวมทุนจึงให้ความเคารพในเงินทุนค่าหุ้นเป็นสำคัญ โดยการให้สิทธิออกเสียงตามจำนวนหุ้นที่ถือ และยังสามารถมอบให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดมาออกเสียงแทนได้ อำนาจในบริษัทจึงตกอยู่กับผู้ถือหุ้นมาก กล่าวคือทุนมีบทบาทในการประชุมด้วยนั่นเอง

5) การแบ่งกำไร จากการที่สมาชิกทำธุรกิจซื้อขายกับสหกรณ์จึงทำให้เกิดกำไรหรือเงินส่วนเกินขึ้น ดังนั้นการแบ่งกำไรของสหกรณ์จึงเท่ากับการจ่ายคือส่วนที่สหกรณ์รับเกินให้สมาชิกในรูปการจ่ายเงินเฉลี่ยคืน ตามส่วนแห่งปริมาณธุรกิจที่สมาชิกทำกับสหกรณ์และจำนวนหุ้นที่ถือ สำหรับบริษัทจำกัดจะทำการติดต่อซื้อขายกับบุคคลภายนอกสมาชิกบริษัทลงทุนถือหุ้นในบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด จึงถือหลักการแบ่งเงินปันผลตามหุ้นที่ถือ ไม่ได้คำนึงถึงว่าผู้ถือหุ้นจะมีการติดต่อซื้อขายกับบริษัทหรือไม่

ตารางที่ 2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสหกรณ์กับห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด

ลักษณะ	สหกรณ์	ห้างหุ้นส่วน/บริษัท จำกัด
วัตถุประสงค์	ดำเนินธุรกิจและบริการเพื่อช่วยเหลือสมาชิก ในการแก้ไข ปัญหาต่างๆ	ดำเนินธุรกิจเพื่อการค้า ทำธุรกิจ กับบุคคลภายนอกเพื่อแสวงหา กำไรให้มากที่สุด
ลักษณะการรวมกัน	มุ่งด้านการรวบรวมคนมากกว่า ทุน	มุ่งด้านการรวบรวมทุนต้องการ ทุนในการดำเนินงานมาก
หุ้นและมูลค่าหุ้น	ราคาหุ้นคงที่และมีอัตราต่ำ เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึง หุ้นได้ หุ้นมีจำนวนไม่จำกัด	ราคาหุ้นเปลี่ยนแปลงตามฐานะ ของกิจการ จำนวนหุ้นมีจำกัด
การควบคุม และการออก เสี่ยง	ควบคุมตามแบบประชาธิปไตย สมาชิกออกเสียงได้คนละหนึ่ง เสียง (ยกเว้นระดับชุมนุม สหกรณ์) และออกเสียงแทน กันไม่ได้	ออกเสียงได้ตามจำนวนหุ้นที่ถือ และออกเสียงแทนกันได้
5. การแบ่งกำไร	การแบ่งกำไรจะแบ่งตามความ มากน้อยของการทำธุรกิจกับ สหกรณ์ และจำนวนหุ้นที่ถือ	การแบ่งกำไร แบ่งตามจำนวน หุ้นที่ถือ ถือหุ้นมากได้เงินปัน ผลคืนมาก

1.5.2. สหกรณ์กับรัฐวิสาหกิจ

การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ จะดำเนินการโดยรัฐบาลหรือในนามของรัฐบาล ไม่ใช่กิจกรรมของเอกชน งานของรัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับเรื่องสาธารณูปโภค เช่น การ รถไฟ การสื่อสารไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ เป็นต้น กิจการเหล่านี้มุ่งในด้านให้สวัสดิการแก่ ประชาชน ส่วนสหกรณ์นั้นเป็นของสมาชิกดำเนินธุรกิจ เพื่อต้องการจะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ สมาชิก

1.5.3. สหกรณ์กับองค์กรการกุศล

องค์กรการกุศลมีจุดมุ่งหมายเพื่อสงเคราะห์ผู้ยากจนหรือทุพพลภาพให้พ้นจากความ ยากลำบาก เป็นการช่วยเหลือจากภายนอก ไม่ใช่เป็นการส่งเสริมให้ช่วยตนเอง จึงอาจทำให้ผู้ ได้รับการสงเคราะห์มีลักษณะนิสัยอ่อนแอลงไปอีก ส่วนสหกรณ์นั้นส่งเสริมให้สมาชิกมีลักษณะ

นิสัยเข้มแข็งนอกจากนี้ประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ย่อมถาวรกว่าการช่วยเหลือขององค์กรการกุศล

1.5.4. สหกรณ์กับสภาพแรงงาน

ในสภาพแรงงานบรรดาลูกจ้างจะรวมกัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้เกิดกำลังเป็นปึกแผ่น เพื่อต่อรองกับนายจ้างในเรื่องผลประโยชน์ของการทำงานหรือสวัสดิการของลูกจ้าง บางครั้งอาจใช้วิธีการรุนแรงเพื่อบังคับให้นายจ้างปฏิบัติตามที่ลูกจ้างเรียกร้อง สำหรับการร่วมมือกันแบบสหกรณ์นั้นสมาชิกจะร่วมมือกันจัดการประกอบการขึ้น แล้วสมาชิกก็อาศัยบริการนั้นให้เป็นประโยชน์แก่อาชีพหรือการครองชีพของสมาชิกร่วมกัน การทำงานของสหกรณ์เป็นวิธีการที่ไม่ก่อความเคียดแค้นหรือเรียกร้องให้ใครช่วยแต่จะติดต่อกับบุคคลภายนอกเกี่ยวกับธุรกิจซื้อขายตามปกติ

1.6 ประเภทของสหกรณ์ มี 6 ประเภทคือ

สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์บริการ

1.6.1 สหกรณ์การเกษตร คือ องค์กรที่ผู้ประกอบอาชีพทางการเกษตรรวมกันจัดตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกดำเนินการร่วมกันและช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขความเคียดแค้นในการประกอบอาชีพของสมาชิก และช่วยยกฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น

ประวัติสหกรณ์การเกษตร ได้มีการจัดตั้งสหกรณ์หาทุนขึ้นที่อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก ชื่อว่า "สหกรณ์วัดจันทร์ไม่จำกัดสินใช้" ได้รับจดทะเบียนเป็นสหกรณ์แรก เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2459 หลังจากนั้นได้มีการจัดตั้งสหกรณ์หาทุนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งเมื่อมีการตราพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 จึงได้ทำการควบสหกรณ์หาทุนหลายๆ สหกรณ์เข้าเป็นสหกรณ์การเกษตรระดับอำเภอ เพื่อให้มีขนาดธุรกิจใหญ่ขึ้น สามารถบริการแก่สมาชิกได้มากขึ้น

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตร

- 1) ให้สินเชื่อเพื่อการเกษตร
- 2) จัดหาวัสดุการเกษตร และสิ่งของที่จำเป็นมาจำหน่าย
- 3) จัดหาตลาดจำหน่ายผลิตผล และผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
- 4) รับฝากเงิน
- 5) จัดบริการและบำรุงที่ดิน
- 6) ส่งเสริมความรู้ทางเกษตรแผนใหม่
- 7) ให้การศึกษาอบรมทางสหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ สหกรณ์ขั้นปฐม ขั้นมัธยม และขั้นยอด มีรายละเอียด ดังนี้

- สหกรณ์ขั้นปฐมหรือสหกรณ์ท้องถิ่น เป็นสหกรณ์ที่มีแผนดำเนินงานคลุมหนึ่งอำเภอ และให้ทำหน้าที่ เป็นสหกรณ์อเนกประสงค์

- สหกรณ์ขั้นมัธยมหรือชุมนุมสหกรณ์จังหวัด เป็นสหกรณ์ ซึ่งจัดตั้งโดยสหกรณ์ขั้นปฐมอย่างน้อย 3 สหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน กิจการของสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกในด้านต่างๆ เช่น การเงิน การขาย การซื้อ และการแปรรูป เป็นต้น

- สหกรณ์ขั้นยอดหรือชุมนุมสหกรณ์ระดับชาติ เป็นองค์การที่ทำธุรกิจด้านการตลาด การจัดหาสินค้าจากผู้ผลิต และเป็นคลังสินค้าให้แก่สหกรณ์

1.6.2 สหกรณ์ประมง คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ชาวประมง เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการประกอบอาชีพ ซึ่งชาวประมงแต่ละคนไม่สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ตามลำพัง บุคคลเหล่านี้จึงรวมกัน โดยยึดหลักการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ประวัติสหกรณ์ประมง ทางราชการได้รวบรวมชาวประมงจำนวน 54 คน จัดตั้งสหกรณ์ประมงขึ้นในปี พ.ศ. 2492 ชื่อว่า "สหกรณ์ประมงพิษณุโลกจำกัด" ในท้องที่อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก เป็นสหกรณ์ประมง ประเภทน้ำจืด ดำเนินการจัดสรรที่ทำกินให้สมาชิกช่วยเหลือในด้านการจำหน่ายและแปรรูปสัตว์น้ำ ดำเนินการขออนุญาตจับสัตว์น้ำในท้องที่บางแห่ง กำหนดเขตสัมปทานให้สมาชิกจับสัตว์น้ำได้โดยสะดวก ตลอดจนละเว้นการจับสัตว์น้ำที่ยังไม่ได้ขนาดเพื่อสงวนพันธุ์สัตว์น้ำ

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ประมง มีดังนี้

1) ให้ความรู้ทางด้านวิชาการและธุรกิจการประมง เช่น การเก็บรักษาคุณภาพ สัตว์น้ำ การแปรรูป การเพาะเลี้ยง ฯลฯ

2) จัดหาวัสดุอุปกรณ์การประมง หรือสิ่งของที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิก

3) จัดจำหน่ายสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำในราคายุติธรรม

4) จัดหาเงินกู้ให้สมาชิกนำไปลงทุนประกอบอาชีพ

5) รับฝากเงิน

6) ให้การสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัวที่ประสบภัยพิบัติ

1.6.3 สหกรณ์นิคม คือ สหกรณ์การเกษตรในรูปแบบหนึ่ง ที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎร การจัด สร้างปัจจัยพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่อยู่อาศัยควบคู่ไปกับการดำเนินการจัดหาสินค้าปัจจัยการผลิต และสิ่งของที่จำเป็น การแปรรูปการเกษตร การส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งกิจการให้บริการสาธารณสุขแก่สมาชิก

ประวัติศาสตร์นิคม ได้เริ่มดำเนินงานเป็นแห่งแรกที่อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เมื่อปี พ.ศ. 2478 โดยดำเนินการจัดซื้อที่ดินราชพัสดุจากกระทรวงการคลัง เนื้อที่ 4,109 ไร่เศษ มาจัดสรรให้สมาชิก 69 ครอบครัวในรูปของสหกรณ์การเช่าซื้อที่ดิน ต่อมาในปี พ.ศ. 2481 ได้จัดตั้งนิคมสหกรณ์ในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ 7,913 ไร่ และได้จัดสหกรณ์การเช่าที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมสภาพแล้ว ที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อปี พ.ศ. 2518

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์

1) เพื่อการจัดนิคม คือ การจัดหาที่ดินมาจัดสรรให้แก่ราษฎรประกอบอาชีพทางการเกษตร ตลอดจนจัดบริการด้านสาธารณูปโภคแก่สมาชิก

2) เพื่อการจัดสหกรณ์ คือ การรวบรวมราษฎรที่ได้รับจัดสรรที่ดินไว้ที่นั้นจัดตั้งขึ้นเป็นสหกรณ์

งานจัดนิคม เป็นงานที่ดินทำกินให้ราษฎรโดยวิธีการสหกรณ์ มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1) การจัดหาที่ดิน

- สหกรณ์นิคม โดยอาศัยพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ ขอรับที่ดินรกร้างว่างเปล่าที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติจำแนกเป็นที่จัดสรรเพื่อการเกษตร นำมาจัดสรร ให้ราษฎรเข้าครอบครองทำประโยชน์ และส่งเสริมให้จัดตั้งขึ้นเป็นสหกรณ์ ซึ่งเมื่อสมาชิกได้ปฏิบัติครบถ้วนตามข้อบังคับของสหกรณ์แล้ว ก็จะได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ได้รับจัดสรรนั้นในที่สุด

- สหกรณ์การเช่าซื้อที่ดิน โดยอาศัยประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 และนโยบายของรัฐบาล ในเรื่องการจัดหาที่ดินให้ราษฎร กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงจัดซื้อที่ดินขององค์การ หรือเอกชนนำมาปรับปรุงจัดสรร ให้รวบรวมกันจัดตั้งขึ้นเป็นสหกรณ์ซึ่งเมื่อสมาชิกได้ส่งชำระเงินค่าเช่าซื้อที่ดินและปฏิบัติการอื่นครบถ้วนตามข้อบังคับ ของสหกรณ์แล้ว ก็จะได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ได้รับจัดสรร

- สหกรณ์การเช่าที่ดิน กรมส่งเสริมสหกรณ์จะนำที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมแล้ว มาจัดสรร ให้ราษฎรและจัดตั้งขึ้นเป็นสหกรณ์ สมาชิกจะมีสิทธิ์เข้าครอบครองทำกินในที่ดินที่ได้รับจัดสรรนั้น โดยเสียค่าเช่า ในอัตราต่ำ และที่ดินจะตกทอดทางมรดกไปยังลูกหลานได้ตลอดไป แต่ห้ามมิให้โอนกรรมสิทธิ์สหกรณ์นิคมทั้ง 3 รูปนี้ คงมีเพียง 2 รูปแรกที่สมาชิกจะได้ที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง ส่วนในรูปของสหกรณ์การเช่าที่ดินนั้นสมาชิกจะได้เพียงสิทธิการให้ที่ดินโดยการเช่า และสิทธิที่ตกทอดทางมรดกตลอดไปเท่านั้น

2) การวางผังและปรับปรุงที่ดิน เมื่อได้รับที่ดินแปลงใดมาจัดสรรแล้วทางราชการจะสำรวจรายละเอียด สภาพภูมิประเทศ ชนิดและลักษณะดิน ปริมาณน้ำฝน จากนั้นจะวางแผนผังการใช้ที่ดิน ว่าควรดำเนินการสร้างบริการ สาธารณูปโภคอย่างไรบ้าง เช่น ถนน การชลประทาน โรงเรียน สุขศาลา สถานีอนามัย ฯลฯ

3) การรับสมัคร และคัดเลือกบุคคลเพื่อรับการจัดสรรที่ดิน

4) การอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

5) การกำหนดเงื่อนไขการใช้ที่ดิน และการได้กรรมสิทธิ์ที่ดิน

งานจัดสรรที่ดิน

เมื่อได้จากรายการเข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดิน ที่จัดหาเรียบร้อยงานขั้นต่อไป คือ การรวบรวมรายการ ที่ได้รับจัดสรรที่ดินนั้นจัดตั้งเป็นสหกรณ์ขึ้น และขอจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เพื่อให้เกษตรกรมีสถาบันของตนเอง ที่เป็นสื่อกลางในการอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ส่วนการดำเนินธุรกิจ ของสหกรณ์จะมีลักษณะเช่นเดียวกับสหกรณ์การเกษตร

1.6.4 สหกรณ์ร้านค้า คือ สหกรณ์ที่มีผู้บริโภครวมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคมาจำหน่ายแก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป โดยจดทะเบียนตามกฎหมายสหกรณ์ ในประเภท สหกรณ์ร้านค้า มีสภาพเป็นนิติบุคคลซึ่งสมาชิกผู้ถือหุ้นทุกคน เป็นเจ้าของสมาชิกลงทุนร่วมกันในสหกรณ์ด้วยความสมัครใจเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคและเพื่อผดุงฐานะทางเศรษฐกิจของตนและหมู่คณะ

ประวัติสหกรณ์ร้านค้า ประเทศไทยได้เริ่มจัดตั้งร้านสหกรณ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2480 โดยตั้งขึ้นในหมู่ชาวนนบท อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่ร้านสหกรณ์แห่งนี้ต้องเลิกล้มไป ต่อมารัฐบาลมีนโยบายที่จะช่วยเหลือประชาชนเกี่ยวกับการครองชีพ จึงได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งร้านสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคขึ้นอีกเป็นจำนวนมาก จนในปัจจุบันมีร้านค้าสหกรณ์เกิดขึ้นทุกจังหวัดในประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ร้านค้า

- 1) จัดหาสิ่งของและบริการที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย
- 2) ช่วยจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของสมาชิก
- 3) ส่งเสริมความรู้ทางการค้าและการสหกรณ์แก่สมาชิก
- 4) ส่งเสริมให้รู้จักการประหยัด การช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- 5) ร่วมมือกับสหกรณ์และสถาบันอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

วิธีดำเนินงานสหกรณ์ร้านค้า

- 1) ขายสินค้าตามราคาท้องตลาด หรือถูกกว่าบ้างเล็กน้อย
- 2) จัดหาสินค้าคุณภาพดี ไม่ปลอมปน และอยู่ในความต้องการของสมาชิกจำหน่าย
- 3) เทียบตรงในการชั่ง ตวง วัด
- 4) จัดหาสินค้าที่จำเป็นในการครองชีพมาจำหน่าย และมีสินค้าให้เลือกมากมาย
- 5) ขายสินค้าด้วยเงินสด

1.6.5 สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลซึ่งมีอาชีพอย่างเดียวกันหรือที่อาศัย อยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเมื่อเกิดความจำเป็น หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์จกกองและได้รับการจดทะเบียนตาม พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 สามารถกู้ยืมเงินได้เมื่อเกิดความจำเป็นตาม หลักการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ประวัติสหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรก คือ สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2492 โดยข้าราชการในกรมสหกรณ์ (เดิม) และพนักงานในธนาคารเพื่อการสหกรณ์ (เดิม) ต่อมาก็ได้มีการ จัดตั้งขึ้นในกลุ่มครูในจังหวัดนครสวรรค์ และได้แพร่หลายไปในหมู่ข้าราชการ และพนักงานต่างๆ ทั้งในภาครัฐบาล และเอกชนทั่วประเทศ

แหล่งเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย พบว่า แหล่งเงินทุนที่สำคัญที่สุด คือ ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในทุกท้องถิ่น และเงินทุนภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ได้มาจากกำไรสุทธิและการระดมหุ้นจากสมาชิกของสหกรณ์ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่าแหล่งเงินทุนภายนอก

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์

- 1) ส่งเสริมการออมทรัพย์ในรูปการซื้อหุ้น สมาชิกจะต้องถือหุ้นแรกเข้าอย่างน้อยคนละ 1 หุ้น และจะต้องถือหุ้น ต่อไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ แต่จะถือหุ้นเกินกว่า 1 ใน 5 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดไม่ได้
- 2) รับฝากเงินจากสมาชิกทั้งประเภทเงินฝากประจำและเงินฝากออมทรัพย์ โดยให้ดอกเบี้ยในอัตราเดียวกันกับธนาคารพาณิชย์
- 3) ให้บริการด้านเงินกู้ มี 3 ประเภท คือ
 - เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน กู้ได้โดยไม่ต้องมีหลักประกัน
 - เงินกู้สามัญ มีสมาชิกอื่นหรือหลักทรัพย์ค้ำประกัน
 - เงินกู้พิเศษ มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

1.6.6 สหกรณ์บริการ คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 โดยมีประชาชนจำนวนไม่น้อยกว่า 10 คนขึ้นไป ที่มีอาชีพอย่างเดียวกัน หรือที่ได้รับความ

เคือคร็อนนเรื่อเดื่อวกันรวมตัวกันค็อช็อค็อห็อการประหัยค การชัวยตนเองและชัวยเหลือช็องกันและกัน เพื่อแก็ปัญหาต่างๆ รวมทั้งการสงเสริมอาชีพเพื่อให้เกิดความมั่นคง และรักษาอาชีพดั่งเดิมที่ค็อให้คงอยู่ต็อไป

ประวัติสหกรณ์บริการ เริ่มจัดตั้งครั้งแรกในปี พ.ศ. 2484 ค็อ สหกรณ์ผู้ทำรมบ็อสร้าง จำกัค ต็อมาได้มีการจัดตั้งสหกรณ์บริการนเรื่อแบบอื่ๆได้แก็ สหกรณ์บริการไฟฟ้าหนองแวม สหกรณ์เคหะสถานสหกรณ์แท็กช็อ สหกรณ์ผู้ผลิตและค้ำน้ำแข็ง และชุมนุมสหกรณ์เพื่อการพิมพ์แห่งประเทศไทย จำกัค ฯลฯ

วัตถุประสงค์สหกรณ์บริการ

- 1) ประกอบธุรกิจด้านการบริการ ตามประเภทที่ค็อมุ่งหมายจัดตั้งขึ้น
- 2) จัดหาอุปกรณ์ และสิ่งต่างๆ ที่จำเป็นในการให้บริการ
- 3) รับฝากเงิน และให้เงินกู้แก็สมาชิก
- 4) จัดหาเครื่องอุปโภคบริโภค มาจำหน่ายแก็สมาชิก
- 5) ชัวยเหลือสมาชิกด้านกฎหมาย คค็อความต่างๆ
- 6) สงเสริมสวัสดิการ แก็สมาชิกและครอบครัว
- 7) รวมมือกับส่วนราชการต่างๆ เพื่อสงเสริมกิจการสหกรณ์

1.7 สรุปประเด็นสำคัญพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ค็อศึกษาเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511 กับ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 บัญญัติขึ้นโดยอาศัยพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511 จำแนกเป็นแนวทางใน 5 ประการ ได้แก็

- 1.7.1 บทบัญญัติในส่วนที่ไม่จำเป็นแล้วตัดออกไป
- 1.7.2 บทบัญญัติที่ยังใช้ค็อค็ออยู่นากลับมาไว้เหมือนเดิมโดยไม็แก็ไข
- 1.7.3 บทบัญญัติที่บัญญัติขึ้นใหม่ซึ่งไม็เคยมีในกฎหมายเดิม
- 1.7.4 บทบัญญัติเดิมแต่ได้ปรับปรุงเพิ่มเติมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
- 1.7.5 บทเฉพาะกาลของกฎหมาย

หลักกฎหมายสำคัญตามแนวทาง 5 ประการดังกล่าวมีดังนี้

1.7.1 บทบัญญัติในส่วนที่ไม่จำเป็นแล้วตัดออกไป

ได้แก็ บทบัญญัติในส่วนที่ว่าสหกรณ์ไม็จำกัคออกทั้งหมด ตั้งแต่ มาตรา 54 ถึงมาตรา 69 เพราะนทศวรรษที่ผ่านมามีประชาชนขอจดทะเบียนสหกรณ์ชนิดไม็จำกัค และสหกรณ์ชนิดไม็จำกัค ก็อจดทะเบียนเปลี่ยนเป็นสหกรณ์ชนิดจำกัคไปหมดแล้ว บทบัญญัติส่วนที่ว่าด้วยสหกรณ์ชนิดไม็จำกัคจึงหมดความจำเป็นไปแล้ว ยกเว้นเพียงเรื่อเดื่อวค็อ ทุนกลางของบรรดาสหกรณ์ไม็จำกัคสินใช้มีเงินเหลืออยู่ประมาณ 40 ล้านจึงบัญญัติคงทุนกลางไว้อีก

1.7.2 บทบัญญัติที่ยังใช้ได้คืออยู่น่ากลับมาไว้เหมือนเดิมโดยไม่แก้ไข

นำมาบัญญัติไว้เหมือนเดิมโดยไม่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงใดๆ ทั้งสิ้น ได้แก่

- 1) หลักเกณฑ์การวินิจฉัยการจดทะเบียนสหกรณ์ของนายทะเบียนสหกรณ์
- 2) รายการที่ต้องมีในข้อบังคับ
- 3) การดำเนินงานในเรื่องที่ว่าด้วยวงเงินกู้ยืม การรับเงินอุดหนุน การประชุมใหญ่สามัญ การประชุมใหญ่วิสามัญ
- 4) การตรวจการสหกรณ์
- 5) การจัดทำทะเบียนหุ้น และสมาชิก
- 6) การจัดทำบัญชี การอนุมัติและการจัดทำรายงานกิจการประจำปี
- 7) การดำเนินงานภายหลังเลิกสหกรณ์
- 8) การควบสหกรณ์เข้ากัน
- 9) การชำระบัญชีหลังสหกรณ์เลิก

1.7.3 บทบัญญัติที่บัญญัติขึ้นใหม่ซึ่งไม่เคยมีในกฎหมายเดิม ได้แก่

- 1) คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ของด้านการกำหนดนโยบายส่งเสริม สนับสนุน และการคุ้มครองสหกรณ์
- 2) กองทุนพัฒนาสหกรณ์ (กสพ.) เพื่อให้สหกรณ์มีแหล่งเงินทุนที่มีขนาดใหญ่ สหกรณ์สามารถกู้เงินไปดำเนินกิจการได้กว้างขวางมากขึ้น เงินทุนหมุนเวียนเพื่อการสหกรณ์กฎหมายใหม่ให้นำมารวมไว้ในกองทุนนี้ด้วย
- 3) ให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง
- 4) กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อบังคับอาจขอให้นายทะเบียนสหกรณ์ตีความได้ และสหกรณ์ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น
- 5) การมีสมาชิกสมทบในสหกรณ์ โดยนายทะเบียนสหกรณ์กำหนดประเภทสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบ
- 6) กำหนดจำนวนกรรมการสหกรณ์ทุกประเภท และกรรมการชุมนุมสหกรณ์มีได้ไม่เกิน 15 คน
- 7) กำหนดคุณสมบัติการเป็นกรรมการและผู้จัดการสหกรณ์
- 8) กำหนดวาระการเป็นกรรมการสหกรณ์ได้ไม่เกิน 2 วาระ ติดต่อกัน วาระละไม่เกิน 2 ปี
- 9) กำหนดระยะเวลาให้สหกรณ์นำรายการที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับเงินสดหรือไม่เกี่ยวกับเงินสดให้แล้วเสร็จภายใน 1 วัน หรือ 3 วัน

- 10) ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการในสหกรณ์ได้ กรณีสหกรณ์ตั้งใหม่หรือสหกรณ์ขาดทุนติดต่อกันเกิน 2 ปี
- 11) ให้มีการแยกสหกรณ์ได้ และแบ่งทุนสำรองจากสหกรณ์เดิมได้
- 12) กำหนดระดับชุมนุมสหกรณ์เป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

1.7.4 บทบัญญัติเดิมแต่ได้ปรับปรุงเพิ่มเติมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ได้แก่ กฎหมายเก่า และกฎหมายใหม่ มีรายละเอียดดังนี้

กฎหมายเก่า

- 1) การยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ กำหนดเป็น 2 เรื่อง คือ
 - ก. กำหนดหน้าที่ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ ต้องดำเนินการเลือกประเภทสหกรณ์ ทำแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจ ทำบัญชีรายชื่อผู้จะเป็นสมาชิกและจำนวนหุ้นที่จะถือ ร่างข้อบังคับเสนอที่ประชุม
 - ข. การยื่นคำขอจดทะเบียนเอกสารประกอบด้วย สำเนารายงานการประชุมที่มติเลือกคณะผู้จัดตั้ง แผนดำเนินงานเกี่ยวกับธุรกิจ รายชื่อผู้เป็นสมาชิกและจำนวนการถือหุ้นข้อบังคับ
- 2) การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ กำหนดว่า "ดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า การบริการและการอุตสาหกรรมเพื่อประโยชน์ของสมาชิก" ซึ่งมีความชัดเจนและทำได้กว้างขวางกว่าเดิม
- 3) การใช้เงินของสหกรณ์กำหนดให้ฝากในธนาคารได้ทุกแห่งไม่ต้องขอความเห็นชอบ และนอกจากจะซื้อพันธบัตรของรัฐบาลแล้ว ยังซื้อตราสารอื่นของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจด้วย นอกจากนี้ยังสามารถฝากหรือลงทุนในกิจการที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดได้ด้วย
- 4) การเลือกตั้งคณะกรรมการ กำหนดว่า "ในสหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่ เลือกตั้งจากสมาชิก"
- 5) การมีผู้ตรวจกิจการสหกรณ์ กำหนดให้สหกรณ์ทุกสหกรณ์ต้องมีผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอกตามจำนวนที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ทั้งนี้เพื่อไม่ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์มากเกินไปจนทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

6) ผู้แทนสมาชิกในการประชุมใหญ่ กำหนดให้สหกรณ์สามารถประชุมใหญ่โดยผู้แทนได้ว่าสหกรณ์มีสมาชิกกว่า 500 คน แต่ผู้แทนสมาชิกจะมีจำนวนต่ำกว่า 100 คน ไม่ได้ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้องค์กรประชุมมีขนาดเล็กโดยไม่มีขอบเขตจำกัด

7) การประชุมใหญ่สามัญ กำหนดให้สหกรณ์ต้องประชุมใหญ่สามัญประจำปี 1 ครั้ง ภายใน 150 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์นั้น

8) การส่งสำเนาทะเบียนหุ้นและทะเบียนสมาชิก กำหนดให้สหกรณ์ต้องส่งสำเนาทะเบียนหุ้นและทะเบียนสมาชิกภายใน 30 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ ทั้งนี้เพื่อลดภาระของสหกรณ์ให้ปฏิบัติงานได้สะดวกขึ้น

9) การเพิกถอนมติที่ประชุม กำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์เพิกถอนหรือยับยั้งมติของที่ประชุมคณะกรรมการหรือที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์จำนวนนั้นฝ่าฝืนกฎหมายข้อบังคับระเบียบของสหกรณ์ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้สหกรณ์เกิดความเสียหายเพราะมีมติที่ไม่ชอบ

10) การแก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์ ตัดอำนาจผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีกรณีสั่งให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่อง แต่กำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ใช้ดุลยพินิจสั่งให้แก้ไขข้อบกพร่องหรือไม่ก็ได้ก่อนที่นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์จะสั่งให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะหรือรายตัว ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการแก้ไขความเสียหายที่จะเกิดกับสหกรณ์เพราะว่าเรื่องเมื่อคณะกรรมการทำให้เกิดความเสียหายแล้วไม่อาจแก้ไขกลับคืนให้เหมือนเดิมได้

11) การบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ กำหนดไว้เป็นหน้าที่ของสหกรณ์ต้องชำระ โดยไม่ต้องอาศัยอำนาจที่ประชุมใหญ่โดยต้องชำระไม่เกินร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิแต่อัตราจะเป็นเท่าใดเป็นอำนาจของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเป็นผู้กำหนด ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอัตราที่ไม่ต้องออกเป็นกฎกระทรวงซึ่งล่าช้าไม่ทันการ

12) การใช้ทุนสำรอง กำหนดให้สหกรณ์กองทุนสำรองได้เพื่อชดเชยการขาดทุนหรือจัดการชำระบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ที่แยกไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมที่สหกรณ์ที่แยกตัวไปควรมีทรัพย์สินเป็นของตนเองด้วย

13) การเลิกสหกรณ์ กำหนดเพิ่มเติมสาเหตุของการสั่งเลิกสหกรณ์ได้อีกหนึ่งสาเหตุ คือ สหกรณ์ไม่ส่งสำเนาบัญชีและรายงานประจำปีต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเวลา 3 ปีติดต่อกัน ทั้งนี้เพื่อให้สหกรณ์จัดทำบัญชีให้ถูกต้องเรียบร้อยเป็นประจำ และป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบของพนักงานสหกรณ์หรือกรรมการของสหกรณ์

14) การจดทะเบียนจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์ กำหนดให้จดทะเบียนชุมนุมสหกรณ์ได้เมื่อมีสหกรณ์ตั้งแต่ 5 สหกรณ์ ให้ร่วมกันขอจัดตั้งทำให้ชุมนุมสหกรณ์มีสมาชิกขึ้นต่ำมากขึ้นเท่ากับอัตราการถือหุ้นไม่เกิน 1 ใน 5 ของหุ้นชุมนุมสหกรณ์ทั้งหมด

15) การอุทธรณ์คำสั่ง กำหนดให้คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ทุกคำสั่งอุทธรณ์ได้ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

กฎหมายใหม่

กำหนดว่าในมาตรา 12 ว่า "การขอจดทะเบียนสหกรณ์จำกัดให้ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสหกรณ์จำกัด เลือกตั้งคณะกรรมการผู้จัดตั้งสหกรณ์จำกัดขึ้นไม่น้อยกว่าสิบคนเพื่อลงลายมือชื่อยื่นคำขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์พร้อมกับบัญชีรายชื่อของผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสหกรณ์จำกัดทั้งหมดและรายการอื่นตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และสำเนารายงานการประชุมของผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกสหกรณ์จำกัดหนึ่งฉบับ และข้อบังคับสองฉบับ"

กำหนดว่า "ดำเนินธุรกิจและการค้าเพื่อประโยชน์ของสมาชิก" กำหนดให้ฝากเงินได้แก่เฉพาะธนาคารที่มีวัตถุประสงค์ในความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์ (ชกส.) หรือในธนาคารออมสิน ถ้าฝากกับธนาคารอื่นต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ก่อน นอกจากนี้ให้ชื่อหลักทรัพย์และพันธบัตรของรัฐบาล

กำหนดว่า "ให้มีคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์จำกัดคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก" กำหนดว่าเพียงว่า "สหกรณ์จำกัดอาจมีผู้ตรวจสอบสหกรณ์คนหนึ่งหรือหลายคน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก"

กำหนดเพียงว่า "สหกรณ์จำกัดใดมีสมาชิกเกินกว่าร้อยคนจะกำหนดในข้อบังคับให้มีการประชุมใหญ่ประกอบด้วยผู้แทนสมาชิก" กำหนดไว้ว่า "การประชุมใหญ่สามัญครั้งต่อไปให้คณะกรรมการเรียกประชุมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์นั้น"

กำหนดว่า "เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายการทะเบียนสหกรณ์หรือทะเบียนหุ้นให้แจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง" กำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์เพิกถอนมติได้เฉพาะมติที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ฝ่าฝืนกับกฎหมายและข้อบังคับของสหกรณ์

กำหนดให้ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือผู้สอบบัญชีต้องส่งให้คณะกรรมการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องหรือการปฏิบัติที่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย หรือเพื่อประโยชน์แก่สมาชิกภายใน 30 วันก่อน ถ้าไม่แก้ไขจึงรายงานให้นายทะเบียนสหกรณ์ส่งให้คณะกรรมการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะหรือรายตัวได้

กำหนดให้สหกรณ์ต้องชำระค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยไม่เกินร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิ แต่จะเป็นอัตราเท่าใดให้กำหนดในกฎกระทรวงกำหนดไว้ว่า เงินสำรองจะถอนจากบัญชีเงินสำรองได้เพื่อการชดเชยการขาดทุนเท่านั้น

กำหนดเพียง 3 กรณีเท่านั้นที่อาจถูกนายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้เลิกได้คือ เมื่อสมาชิกเกินกว่ากึ่งหนึ่งร้องขอให้สั่งเลิก สหกรณ์ไม่ดำเนินธุรกิจในระยะเวลาที่กำหนดหนึ่งปีหรือสองปี แล้วแต่กรณี และสหกรณ์ไม่อาจดำเนินกิจการให้เป็นผลดี

กำหนดให้มีสหกรณ์ 3 สหกรณ์ ขึ้นไปรวมกันจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์ได้กำหนดเพียงคำสั่งไม่รับจดทะเบียนสหกรณ์และการสั่งเลิกสหกรณ์เท่านั้นที่สามารถอุทธรณ์คำสั่งได้ต่อรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและมหกรรม

1.7.5. บทเฉพาะกาลของกฎหมาย

การมีบทเฉพาะกาลการของกฎหมายก็เพื่อให้รอยต่อกฎหมายเดิมกับกฎหมายเก่าเชื่อมต่อกันโดยไม่มีข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ กล่าวคือสถานภาพขององค์การและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนนิติบุคคลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย หลักในบทเฉพาะการของพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ได้กำหนดไว้ดังนี้

- 1) สถานภาพความเป็นนิติบุคคลของสหกรณ์จำกัด ชุมนุมสหกรณ์สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย กลุ่มเกษตรกร ยังสถานภาพเดิมทุกประการ แม้ชุมนุมสหกรณ์ที่มีสมาชิกไม่ถึง 5 สหกรณ์ ก็ยังดำเนินชุมนุมสหกรณ์ต่อไป
- 2) ข้อบังคับของสหกรณ์ยังคงใช้เป็นข้อบังคับต่อไป เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติใหม่
- 3) คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ที่มีอยู่ก่อนพระราชบัญญัติสหกรณ์ใหม่ ใช้บังคับดำเนินการต่อไปจนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในข้อบังคับ
- 4) สหกรณ์ชนิดไม่จำกัดถ้ามีต้องจดทะเบียนสหกรณ์เปลี่ยนชนิดเป็นสหกรณ์จำกัดภายใน 180 วัน นับแต่พระราชบัญญัติสหกรณ์ใหม่มีผลใช้บังคับ
- 5) พระราชกฤษฎีกี กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกโดยอาศัยพระราชบัญญัติสหกรณ์เดิม ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะมีการแก้ไข

2. สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด

เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ในการดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด จึงมีความจำเป็นจะต้องศึกษาถึงความเป็นมาและองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 ความเป็นมา สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ได้ถูกจัดตั้งขึ้นตามนโยบายกองทัพอากาศ เมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ.2531 โดย พลอากาศตรี ชีรศิลป์ คัมภีร์ยานนท์ ผู้บัญชาการโรงเรียนการบิน ในขณะนั้น ทั้งนี้ เป็นไปตาม พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2511 ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ มีเลขหมายทะเบียนสหกรณ์ที่ สทส(อ)62/2531 มีที่ตั้งสำนักงานอยู่ที่ เลขที่ 1 หมู่ 7 ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม โดยมีสมาชิกแรกตั้งจำนวน 238 คน มีทุนเรือนหุ้นมูลค่าหุ้นละ 10 บาทจำนวน 19,285 หุ้น เป็นเงิน 192,850 บาท จากการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด มีผลกำไรทุกปี และผลการดำเนินงานล่าสุดในปี 2551 ซึ่งปีบัญชี ณ วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ.2551 มีสมาชิกจำนวน 1,309 คน มีสินทรัพย์รวม 290,433,291.51 บาท มีหนี้สินรวม 61,815,057.21 บาท มีทุนรวม 228,618,234.30 บาท มีกำไรสุทธิ 14,844,990.48 บาท

ในการดำเนินงานสหกรณ์โดยทั่ว ๆ ไปเป็นที่ทราบกันดีว่า จะใช้หลักการประชาธิปไตย โดยสมาชิกจะเลือกตั้งคณะกรรมการเข้ามาดำเนินงานสหกรณ์อย่างอิสระ แต่ในส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัดซึ่งในทางนิตินัยถือว่าเป็นนิติบุคคลที่เป็นอิสระไม่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนการบิน ๆ นั้น นอกจากการนำหลักการประชาธิปไตยมาใช้แล้ว ยังมีการนำเอาวัฒนธรรมองค์การเข้ามาเสริมความแข็งแกร่งในการดำเนินงาน กล่าวคือสมาชิกของสหกรณ์ ๆ ซึ่งทั้งหมดคือผู้ที่ปฏิบัติงาน หรือเป็นผู้ที่สังกัดอยู่ในหน่วยงานนั้น ๆ จะเลือกตั้งให้ผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยงานเข้ามาเป็นประธานคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ ๆ อีกทั้งเลือกตั้งให้ผู้บังคับบัญชาระดับรองลงมา เข้ามาเป็นกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ ๆ มาโดยตลอด

เหตุผลสำคัญที่สมาชิกสหกรณ์ ๆ เลือกตั้งให้ผู้บังคับบัญชาเข้ามาเป็นคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ ๆ ก็เพราะมีความเชื่อว่าผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ เป็นผู้ที่มีพลังแห่งความมุ่งมั่น และที่สำคัญเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ที่ได้ผ่านกระบวนการคัดสรรและแต่งตั้ง โดย ผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพอากาศได้มอบหมายความไว้วางใจให้มาดูแลรับผิดชอบปฏิบัติการกิจ รวมทั้งปกครองบังคับบัญชาโรงเรียนการบิน ๆ

จากความศรัทธาในตัวผู้บังคับบัญชาในฐานะผู้ได้บังคับบัญชา กลายเป็นความคาดหวัง ในฐานะสมาชิกสหกรณ์ที่จะเห็นผู้บังคับบัญชาบริหารสหกรณ์ให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

อย่างงดงาม ส่งผลให้เกิดความอยู่ดีมีสุขกันอย่างถ้วนหน้า ซึ่งจะเป็นขวัญและกำลังใจของผู้ได้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติการกิจที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายได้อย่างเต็มความรู้ ความสามารถ ส่งผลดีแก่โรงเรียนการบิน ฯ ในเบื้องต้น และแก่กองทัพอากาศ ตลอดจนแก่ประเทศชาติโดยรวม ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาจะต้องจัดสรรเวลาที่มีเหลือไม่มากนัก ขวนขวายศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ โดยเฉพาะการบริหารด้านการเงิน เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานสหกรณ์ ฯ ซึ่งอาจจะถือได้ว่าเป็นงานที่อยู่นอกเหนือจากภารกิจหน้าที่ที่กองทัพอากาศมอบหมายให้ปฏิบัติ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้บังคับบัญชาโรงเรียนการบิน ฯ ได้นำทักษะการตัดสินใจมาช่วยในการดำเนินงานสหกรณ์ ฯ ได้อย่างราบรื่น และมีผลกำไรทุกปีตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมา โดยมีอดีตประธานคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัดจนถึงปัจจุบัน รวม 8 ท่าน ดังนี้

คนที่ 1	พลอากาศตรี ชีรศิลป์	คัมภีร์ญาณนนท์	พ.ศ.2530 - 2533
คนที่ 2	พลอากาศตรี ปรีชา	นิยมไทย	พ.ศ.2533 - 2536
คนที่ 3	พลอากาศตรี จักรทิพย์	จินทนา	พ.ศ.2536 - 2538
คนที่ 4	พลอากาศตรี สมมิตร	ณ บางช้าง	พ.ศ.2538 - 2540
คนที่ 5	พลอากาศตรี อติเรก	จรัสฤทธิ์รังค์	พ.ศ.2540 - 2542
คนที่ 6	พลอากาศตรี อาคม	กาญจนหิรัญ	พ.ศ.2542 - 2546
คนที่ 7	พลอากาศตรี ดนัย	นันทะศิริ	พ.ศ.2546 - 2548
คนที่ 8	พลอากาศตรี วิโรจน์	นิสยันต์	พ.ศ.2548 - ปัจจุบัน

2.2 วัตถุประสงค์ การตั้งสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์
- 2) ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และช่วยเหลือตัวเองในหมู่สมาชิก
- 3) รับฝากเงินจากสมาชิก
- 4) จัดหาทุนเพื่อกิจการตามวัตถุประสงค์
- 5) จัดให้มีการกู้ยืมสำหรับสมาชิก ตามข้อกำหนดอันสมควร
- 6) ให้การสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัวที่ต้องภัยพิบัติเกี่ยวกับอาชีพ
- 7) ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อประโยชน์ของสมาชิก
- 8) ร่วมมือกับทางราชการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ชุมนุมสหกรณ์และสหกรณ์อื่นเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของสหกรณ์

9) มาตรการต่าง ๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น

2.3 วิสัยทัศน์ และ พันธกิจ (Vision & Mission) สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ดังนี้

“เทคโนโลยีทันสมัย ใส่ใจบริการ บริหารโปร่งใส ขับไวด้วยข่าวสาร”

“ เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ ชั้นนำที่มีการบริหารและการจัดการที่โปร่งใส บริการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับสมาชิก รวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมเพื่อสังคมโดยรวม ”

2.4 คณะกรรมการ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการในปี 2526 เป็นต้นมา มีคณะกรรมการดำเนินการรับผิดชอบการบริหารกิจการแล้ว 23 คณะ ปัจจุบันนับเป็นคณะที่ 24 ประจำปีทางบัญชี 2552 ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1) พลอากาศตรีวิโรจน์ นิสัยนต์	ประธานกรรมการ
2) นาวาอากาศเอกศิวเกียรติ์ ชยมะ	รองประธานกรรมการ
3) นาวาอากาศเอกนิทัศน์ ศิริมาศ	รองประธานกรรมการ
4) นาวาอากาศเอกธีรฉัตร กระจงแก้ว	รองประธานกรรมการ
5) นาวาอากาศเอกสุทัศน์ แสงเดชะ	กรรมการ
6) นาวาอากาศเอกธรรมรงค์เดช เจริญสุข	กรรมการ
7) นาวาอากาศเอกนรินทร์ หงสกุล	กรรมการ
8) นาวาอากาศเอกวัฒน์ชัย เพิ่มกำลังเมือง	กรรมการ
9) นาวาอากาศโทสมนึก ทับสาย	กรรมการ
10) นาวาอากาศโทวรชาติ ฟองชล	กรรมการ
11) นาวาอากาศโทจักรวุฒิ สิงห์พันธ์	กรรมการและற்றுญิก
12) นาวาอากาศตรีประยงค์ เนียมสิน	กรรมการ
13) นาวาอากาศตรีเกษม รั้ววงษ์	กรรมการ
14) นาวาอากาศตรีสำราญ เศรษฐา	กรรมการ
15) นาวาอากาศตรีณัฐวุฒิ จิระสกุลไทย	กรรมการและเลขานุการ

ผู้ตรวจสอบกิจการ

- 1) เรืออากาศโทสมาน สุวรรณกิจ
- 2) พันจ่าอากาศเอกภาคภูมิ ลิปิยสกุล

ผู้ตรวจสอบบัญชีภาคเอกชน

1) นายเจริญ ศรีแสง

2.5 ด้านบุคลากร ปัจจุบันสหกรณ์ ฯ มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานจำนวน 9 คน ประกอบด้วย

1) นาวาอากาศเอกทวีสิน บุญเสน่ห์	ผู้จัดการ
2) นาวาอากาศเอกวิชัย กริตตานุกูล	รองผู้จัดการ
3) นาวาอากาศเอกสมบูรณ์ น้อยไม้	รักษาราชการหัวหน้านายทหารการเงิน
4) น.ส.ณิชากร พ่วงเพิ่ม	ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายทะเบียนหุ้นและสถิติ
5) นางสุวรรณา บุญราพิทักษ์	ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายบัญชี
6) นางวรรณิ อินทร์เหมือน	ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายสินเชื่อ
7) นางกมลทิพย์ เทียมแพงพันธุ์	ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายการเงิน
8) น.ส.สุภัตรา กฤษณะวิเศษ	ผู้ช่วยหัวหน้าฝ่ายธุรการ
9) พันจ่าอากาศเอกวิรัช แดงทอง	เจ้าหน้าที่ธุรการ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องการดำเนินการสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารงานวิจัยและเอกสารงานค้นคว้าอิสระรวมทั้งเอกสารตำราและคู่มือ ตลอดจนข้อมูลจาก Website ที่มีความเกี่ยวข้องดังนี้

ทิพวรรณ ภาคพิเศษ (2528) ได้ศึกษาถึง แบบจำลองการจัดการทรัพย์สินของสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิก มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบจำลองเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการทรัพย์สินของสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิก โดยใช้แบบจำลองลิเนียร์โปรแกรมมิ่งเพื่อศึกษาลักษณะของแบบจำลองใน 1 ช่วงเวลาและอยู่ภายใต้ความแน่นอน

ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาที่สำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสหกรณ์ออมทรัพย์คือการจัดการทรัพย์สิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสหกรณ์ออมทรัพย์มีแนวโน้มจะเข้ามามีบทบาทต่อธุรกิจการเงินมากขึ้น แต่ยังคงขาดเครื่องมือที่จะช่วยในการตัดสินใจเลือกถือสินทรัพย์ประเภทต่างๆ ที่มีผลตอบแทนต่างกันให้เหมาะสม โดยใช้อัตราผลตอบแทนและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เป็นตัวแปรในการตัดสินใจ โดยจะคำนึงถึงความต้องการของสมาชิกก่อน ถึงแม้ดอกเบี้ยเงินให้กู้จะต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนหรืออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากแหล่งต่างๆ โดยจะกำหนดความต้องการเงินกู้และเงินสำรองเผื่อถอนของสมาชิกไว้ในข้อจำกัดของแบบจำลอง ปรากฏว่าการจัดการ

ทรัพย์สินของสหกรณ์ออมทรัพย์ 2 แห่ง สามารถใช้เป็นเครื่องมือวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการตัดสินใจของสหกรณ์ ซึ่งทำให้สหกรณ์สามารถจัดการทรัพย์สินได้อย่างเหมาะสม และสมาชิกได้รับประโยชน์สูงสุด

วาสนา สุมนาวดี (2534) ได้ศึกษาถึง การวิเคราะห์การดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดี มีอัตราส่วนต่างๆ เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด มีทรัพย์สิน ทุนดำเนินงาน รายได้ และกำไร เพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ด้านการให้บริการแก่สมาชิกเป็นไปตามความต้องการนั้น พบว่าสามารถสนองต่อความต้องการของสมาชิกได้ตรงตามวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ คือ ต้องการให้สมาชิกออมทรัพย์เป็นวัตถุประสงค์หลัก รองลงไปได้แก่เรื่องการกู้ยืม สหกรณ์สามารถให้บริการทั้ง 2 ประเภทได้อย่างทั่วถึง และเป็นไปตามความต้องการของสมาชิก

สุดา เจริญพงศ์ไพบูลย์ (2536) ได้ศึกษาถึง การพัฒนาการทางการเงินและความมั่นคงของสหกรณ์ออมทรัพย์ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทในการส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์โดยการถือหุ้นและฝากเงินกับสหกรณ์ และให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิก และเพื่อศึกษาบทบาทและความสำคัญของสหกรณ์ออมทรัพย์ในฐานะที่เป็นสถาบันการเงินตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยการศึกษาใช้เครื่องมือทางการเงินที่เรียกว่า “CAMELS” และผลการวิเคราะห์โดยใช้ “Discriminant Analysis”

ผลการศึกษาพบว่า พัฒนาการของสหกรณ์แบ่งเป็น 5 ระยะ คือ ระยะที่หนึ่ง ด้านทุนดำเนินงาน เงินให้กู้ยืม เงินรับฝาก เริ่มมีการเปลี่ยนอย่างเห็นได้ชัดเจน ระยะที่สอง มีการขยายตัวไปอย่างต่อเนื่อง และมีการขยายตัวในอัตราสูงของเงินรับฝากและเงินกู้ยืมจากแหล่งภายนอก ซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่เกิดขึ้นในระยะที่สี่ ได้ส่งผลให้ในระยะที่ห้า สหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งระบบมีสัดส่วนทุนของสหกรณ์และอัตรากำไร โดยเฉลี่ยต่ำลง อย่างไรก็ตาม สหกรณ์ออมทรัพย์ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง และประสบความสำเร็จในด้านการส่งเสริมการออมทรัพย์ ส่วนผลการศึกษาความมั่นคง ทำให้ทราบว่าระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ของไทยในช่วง พ.ศ.2524-2532 ยังคงดำรงความมีเสถียรภาพในระดับที่น่าพอใจทั้งในด้านสภาพคล่อง ความเพียงพอของเงินทุนและอัตรากำไร แม้ว่าจะปรากฏแนวโน้มลดลงเพียงเล็กน้อยก็ตาม ตัวแปรที่แสดงความเพียงพอของเงินทุนและความสามารถในการทำกำไรเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถแยกกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มั่นคงและไม่มั่นคงออกจากกันได้ ทั้งยังสามารถสร้างระบบเตือนภัยล่วงหน้าได้

เพ็ญใจ ชัยวงศ์ (2536) ได้ศึกษาถึง การวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ระหว่างปีบัญชี 2528-2532 การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่าของทุนแต่ละประเภท และค่าถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของทุนกับอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ พบว่า เมื่ออัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเพิ่มขึ้น จะทำให้ค่าของทุนของเงินฝากทั้งประจำ และออมทรัพย์สูงขึ้น ไม่ทำให้ค่าของทุนของเงินกู้เปลี่ยนแปลง ค่าของทุนของทุนเรือนหุ้นและเงินสำรองลดลง และค่าถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของทุนลดลงด้วย ส่วนการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างค่าถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของทุนกับอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์โดยใช้สมการถดถอยเชิงซ้อน พบว่า สมการรูปร่างกล่าวไม่สามารถนำมาใช้อธิบายความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ จึงไม่สามารถให้ข้อเสนอแนะจุดที่ค่าถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของทุนต่ำที่สุด และสัดส่วนของหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เหมาะสมที่สุดได้เช่นกัน

ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ควรมีการระดมทุนเพื่อใช้ในการดำเนินการในรูปของหนี้สินมากกว่าทุนเรือนหุ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการระดมหนี้สินในรูปแบบของเงินฝากทั้งประจำและออมทรัพย์

ศศิพิมล แสงจันทร์ (2537) ได้ศึกษาถึง ปัจจัยทางการเงินที่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิ ต่อสินทรัพย์ทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยทางการเงินที่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย ช่วงปี พ.ศ.2528-2532 ในการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินในปี พ.ศ.2528-2532 และใช้สมการถดถอยเชิงซ้อนในปี พ.ศ.2532 ในการวิเคราะห์ปัจจัยทางการเงินที่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ทั้งหมด

ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์มีสภาพคล่องอยู่ในระดับที่สามารถชำระหนี้สินได้ทั้งหมด การใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ มีการใช้สินทรัพย์ให้เกิดรายได้อย่างสม่ำเสมอ สหกรณ์มีการก่อหนี้จากแหล่งภายในและภายนอกสหกรณ์มาเสริมสภาพคล่อง ทำให้รายจ่ายที่มากที่สุดคือ ดอกเบี้ยจ่าย ส่วนความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ถึงแม้จะอยู่ในระดับที่สูง แต่มีแนวโน้มที่ต่ำลงแต่ก็ยังมีสภาพคล่องเพื่อสนองตอบต่อความต้องการถอนเงิน และให้เงินกู้แก่สมาชิกได้ ส่วนปัจจัยทางการเงินที่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ทั้งหมดพบว่า ตัวแปรอิสระที่นำมาศึกษาได้แก่ หนี้สินทั้งหมดต่อทุนของสหกรณ์, ลูกหนี้ทั้งหมดต่อทุนดำเนินงาน, สินทรัพย์ถาวรต่อสินทรัพย์ทั้งหมด และดอกเบี้ยรับต่อดอกเบี้ยจ่าย สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ทั้งหมดได้ ทุกปัจจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยทางการเงินที่มีผลทางบวกต่อกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ทั้งหมด คือลูกหนี้ทั้งหมดต่อทุนดำเนินงาน และดอกเบี้ยรับต่อดอกเบี้ยจ่าย นอกนั้นมีผลทางลบ

มาริสสา ลีลาพัฒน์ (2538) ได้ศึกษาถึง การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจและการเงินของ สหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมการปกครอง จำกัด ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์แห่งนี้มีฐานะทาง การเงินมั่นคง ซึ่งจะเห็นได้จากการที่สหกรณ์มีกำไรสุทธิเมื่อเทียบกับรายได้เฉลี่ยร้อยละ 89.87 และมีอัตราส่วนสินทรัพย์หมุนเวียน เมื่อเทียบกับหนี้สินหมุนเวียนเฉลี่ยร้อยละ 45.34 สหกรณ์มีการ จัดหาเงินทุนจากภายนอกเป็นสัดส่วนที่สูง เป็นเหตุให้ต้องเสียดอกเบี้ยจ่ายเพิ่มขึ้น และใน ขณะเดียวกันก็มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเพิ่มขึ้นทุกปี เป็นเหตุให้กำไรสุทธิลดลง ส่วนการระดม เงินออมของสหกรณ์ออมทรัพย์ ฯ อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ซึ่งคู่ได้จากทุนเรือนหุ้น และเงินรับฝากจาก สมาชิกที่เพิ่มขึ้นทุกปี สำหรับการลงทุนในระบบสหกรณ์นั้น ไม่เป็นไปตามทฤษฎีของแฮร์รี มาร์โค วิทซ์ เนื่องจากสหกรณ์ประกอบธุรกิจเพื่อให้บริการ การช่วยเหลือสมาชิกและการช่วยเหลือตนเอง ไม่ใช่การมุ่งหากำไร กำไรจากการลงทุนจะคืนสู่สมาชิก ดังนั้น จึงไม่ต้องการความแปรปรวน การ ดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต้องอยู่ภายใต้ข้อบังคับและความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

เพื่อลดภาระดอกเบี้ยจ่ายที่ให้แก่บุคคลภายนอก จึงเห็นควรให้มีการระดมเงินออมจาก สมาชิก ไม่ว่าจะเห็นลักษณะการส่งเงินค่าหุ้นรายเดือน หรือลักษณะการให้บริการรับฝากเงินจาก สมาชิก ผลตอบแทนที่ได้รับก็จะคืนสู่สมาชิก แทนที่จะเป็นแหล่งภายนอก และสหกรณ์ออมทรัพย์ ควรมีการพัฒนาการบริหารงานเพื่อให้สหกรณ์เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

กลุ่มงานวิจัยพัฒนางานสหกรณ์ กองวิชาการกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ (2542) ได้ศึกษาถึง ผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจที่มีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ของผู้มีรายได้ ประจำ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเชิงเปรียบเทียบถึงผลกระทบของภาวะวิกฤติเศรษฐกิจปี พ.ศ.2540 ที่มีต่อฐานะทางเศรษฐกิจและการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ รวมทั้งศึกษาแนวทางการ ให้บริการแก่สมาชิกและการบริหารภายในของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยใช้อัตราส่วนทางการเงิน วิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงปี พ.ศ.2538-2541 ตัวชี้วัดฐานะทางเศรษฐกิจและผลการ ดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนของสหกรณ์ ธุรกิจสินเชื่อ รายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิ แต่ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นมีผลกระทบทำให้อัตราการเพิ่มขึ้นของ ตัวชี้วัดเหล่านี้มีค่าลดลง ยกเว้นมูลค่าและอัตราการเพิ่มของเงินฝากที่มีค่าเพิ่มขึ้น ผลกระทบจาก ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 ไม่รุนแรงจนทำให้สมาชิกต้องได้รับความเดือดร้อนในการใช้ บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ อย่างไรก็ตาม สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคเอกชนได้รับ ผลกระทบจากภาวะวิกฤตเศรษฐกิจที่รุนแรงกว่าสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ในส่วนราชการและ รัฐวิสาหกิจ กล่าวคือ สมาชิกถูกเลิกจ้างจากบริษัท ถูกพักงานและ/หรือลดช่วงเวลางานจ้างลง ตลอดจนงดจ่ายค่าตอบแทนพิเศษแก่พนักงาน ทำให้สมาชิกต้องลาออกและถอนหุ้นออกจาก

สหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยสรุปได้ว่าสหกรณ์รัฐวิสาหกิจมีค่าของดัชนีชี้วัดฐานะทางเศรษฐกิจและการดำเนินงานสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ในส่วนราชการและภาคเอกชน แต่ดัชนีชี้วัดดังกล่าวในปี พ.ศ.2541 คือ ดัชนีการก่อหนี้และการใช้จ่ายต่อรายได้ของสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจมีค่าสูงกว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ในส่วนราชการและภาคเอกชนและมีแนวโน้มสูงขึ้น จากข้อมูลเชิงเปรียบเทียบสหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจควรเพิ่มความรอบคอบในการก่อหนี้และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพื่อให้อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ลดลงสำหรับเตรียมรับสถานการณ์ที่มีผลกระทบจากความผันแปรทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นได้ในอนาคต

กาญจนา ปัญจศิลป์ (2542) ได้ศึกษาถึง การวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานบริษัทการบินไทย ผลการศึกษาพบว่า ฐานะความมั่นคงของสหกรณ์ไม่ดีนัก เนื่องจากได้รับดอกเบี้ยสูงจากสถาบันการเงินที่ไม่มั่นคง เมื่อพิจารณาอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 0.24 ซึ่งต่ำมาก ในขณะที่อัตราส่วนหนี้ต่อทุนเรือนหุ้นสูงถึง 325% ในปี พ.ศ.2540 จึงเป็นการยืนยันถึงความไม่มั่นคงของสหกรณ์แห่งนี้

สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ธนาคารแห่งประเทศไทย (2544) ได้ศึกษาถึงบทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์มีต่อพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของข้าราชการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของข้าราชการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และบทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีต่อการออม การกู้ยืม และค่าใช้จ่ายของข้าราชการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการออกแบบสอบถามและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้น เพื่อหาปัจจัยเกี่ยวกับการบริโภคของสมาชิกสหกรณ์

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวกับการบริโภคคือ รายได้ รายจ่าย และหนี้สิน ซึ่งสมาชิกจะมีการออมกับสหกรณ์ออมทรัพย์มากที่สุดคือ เงินค่าหุ้น รองลงมาคือ การออมทรัพย์ประกันชีวิต ประเภทสะสมทรัพย์ และมีหนี้สินกับสหกรณ์ออมทรัพย์มากที่สุด รองลงมาคือ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และธนาคารพาณิชย์ โดยมีหนี้สินเป็นประเภทเงินกู้สามัญ ส่วนทัศนคติที่มีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์พบว่า ข้อดีที่สุดของสหกรณ์คือ มีการจ่ายเงินปันผลค่าหุ้น รองลงมาคือ การติดต่อประสานงานสะดวก รวดเร็ว และมีเงินเฉลี่ยคืน ส่วนข้อเสียคือ สหกรณ์ออมทรัพย์ทำให้สมาชิกมีหนี้สินมาก รองลงมาคือ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูง และขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ โดยสหกรณ์ออมทรัพย์ควรปรับปรุงดังนี้

1. การใช้จ่ายของข้าราชการส่วนใหญ่มีก่อนข้างสูง ขณะที่การออมอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นควรส่งเสริมให้ข้าราชการมีการออมมากขึ้น เช่น เพิ่มสัดส่วนการออมต่อเงินเดือน

2. เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่มีความใกล้ชิดกับข้าราชการมากกว่าสถาบันการเงินอื่น สหกรณ์ออมทรัพย์จึงควรเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อให้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับสภาวะตลาดมากที่สุด

3. สหกรณ์ออมทรัพย์ควรเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์แก่สมาชิกให้มีความเข้าใจในหลักการ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้การบริหารจัดการเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

เฉลิมพล อภินาพงศ์ (2545) ได้ศึกษาถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาในการหาค่าความถี่และร้อยละ ในการอธิบายสถานภาพของสหกรณ์ออมทรัพย์และการวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณเชิงเส้น (Multiple Regression) เพื่อประมาณการสมการกำไรและหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ และนำผลที่ได้มาคำนวณค่าความยืดหยุ่นทางเศรษฐศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า กำไรจะขึ้นอยู่กับทุนเรือนหุ้น เงินสำรอง เงินกู้ เงินฝาก และจำนวนสมาชิก โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาพรวม ได้แก่ ทุนเรือนหุ้น เงินกู้ เงินสำรอง จำนวนสมาชิก และเงินฝาก และเมื่อพิจารณาลำดับปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด จำแนกเฉพาะประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ จำนวนสมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์ครู, ตำรวจ, ทหาร, มหาวิทยาลัย, รัฐวิสาหกิจ, โรงพยาบาลและส่วนราชการ ได้แก่ ทุนเรือนหุ้น สหกรณ์ออมทรัพย์เครดิตยูเนียน ได้แก่ เงินฝาก และสหกรณ์ออมทรัพย์เอกชน ได้แก่ เงินกู้

นิตยา เทพสำราญ (2545) ได้ศึกษาถึง ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จำกัด (2) ศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริการของสหกรณ์ดังกล่าว (3) เปรียบเทียบความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริการของสหกรณ์ จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษาและระดับตำแหน่งในองค์การโทรศัพท์ ฯ

ผลการศึกษาพบว่า (1) การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจองค์การ โทรศัพท์แห่งประเทศไทย จำกัด มีประสิทธิภาพ โดยมีอัตราส่วนทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนของสหกรณ์เองในรอบ 10 ปี ตั้งแต่ พ.ศ.2534-2543 และอัตราส่วนของสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกันของปี พ.ศ.2543 ลดลงเล็กน้อย (2) ความพึงพอใจของ

สมาชิกในด้านบริการเงินกู้ อยู่ในระดับมาก ด้านบริการรับฝากเงิน ด้านผลประโยชน์ตอนสิ้นปี ด้านสวัสดิการ ด้านบริการต่างๆ และในสภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3) ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการบริการของสหกรณ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า สมาชิกเพศชายมีความพึงพอใจในด้านผลประโยชน์ตอนสิ้นปีมากกว่าสมาชิกเพศหญิง และเมื่อจำแนกตามอายุ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่งในองค์กร โทรศัพท์ ฯ พบว่า ด้านบริการรับฝากเงิน ด้านผลประโยชน์ตอนสิ้นปี และในภาพรวมสมาชิกที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีรายได้ต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป และดำรงตำแหน่งในองค์กร โทรศัพท์ ฯ ระดับ 11-13 เป็นผู้มีความพึงพอใจสูงสุด ส่วนด้านบริการเงินกู้ สมาชิกที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป สถานภาพหย่า/หม้าย มีรายได้ต่อเดือน 40,001 บาทขึ้นไป ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และดำรงตำแหน่งในองค์กร โทรศัพท์ ฯ ระดับ 11-13 เป็นผู้มีความพึงพอใจสูงสุด และด้านสวัสดิการและด้านบริการต่างๆ สมาชิกที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป เป็นผู้มีความพึงพอใจสูงสุด

จารึก อินทร์ดำ (2546) ได้ศึกษาถึง การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ที่มีต่อการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมส่งเสริมการเกษตร จำกัด มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ และสังคม ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมส่งเสริมการเกษตร จำกัด (2) เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมส่งเสริมการเกษตร จำกัด โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS

ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กรมส่งเสริมการเกษตร จำกัด มีเงินออมกับสหกรณ์เฉลี่ย 146,123.80 บาท เงินออมนอกสหกรณ์เฉลี่ย 98,738.66 บาท มีหุ้นเฉลี่ย 135,457.650 บาท ความต้องการกู้เงินกับสหกรณ์เฉลี่ย 325,741.30 บาท และตัวแปรที่มีผลต่อการกู้ยืมเงินฉุกเฉิน ได้แก่ รายจ่ายรวม เงินออม หนี้สินและสินทรัพย์ ตัวแปรที่มีผลต่อการกู้ยืมเงินสามัญ ได้แก่ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก รายจ่ายรวม หนี้สิน สินทรัพย์ และมูลค่าหุ้น และตัวแปรที่มีผลต่อการกู้ยืมเงินพิเศษ ได้แก่ รายได้รวม รายจ่ายรวม เงินออม หนี้สิน สินทรัพย์ และมูลค่าหุ้น

วรวรรณ วันชัยนาวิน (2546) ได้ศึกษาถึง การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมส่งเสริมการเกษตร จำกัด มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ และสังคม ของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมส่งเสริมการเกษตร จำกัด (2) เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการกู้เงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมส่งเสริมการเกษตร จำกัด โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS

ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์กรมส่งเสริมการเกษตร จำกัด มีเงินประจำกับสหกรณ์เฉลี่ย 363,058.30 บาท เงินฝากออมทรัพย์กับสหกรณ์เฉลี่ย 90,432.02 บาท มีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษเฉลี่ย 58,428.57 บาท มีมูลค่าหุ้นเฉลี่ย 135,457.50 บาท มีหนี้สินกับสหกรณ์เฉลี่ย 111,501.90 บาท มีสินทรัพย์เฉลี่ย 1,468,964 บาท ตัวแปรที่มีผลต่อปริมาณเงินออมในรูปมูลค่าหุ้น ได้แก่ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลาการเป็นสมาชิก รายได้รวม และสินทรัพย์ตัวแปรที่มีผลต่อเงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษของสมาชิก ได้แก่ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก รายได้รวม และหนี้สิน

4. แนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ผู้ศึกษาได้ได้ศึกษาจากเอกสารทางวิชาการและคู่มือการใช้งานอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งหนังสือข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ยปี 2548 (Peer Group) ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ โดยมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

- 4.1 มาตรฐานการเงิน
- 4.2 แนวคิด CAMELS Analysis
- 4.3 ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย
- 4.4 ทฤษฎีลำดับความต้องการ (Hierachy of Needs Theory)
- 4.5 สิ่งประกอบสำคัญที่ทำให้การทำงานมีความสุข

4.1 มาตรฐานการเงิน มาตรฐานการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร หมายถึง ตัวชี้วัดทางการเงินที่กำหนด ขึ้นเพื่อใช้สำหรับเทียบเคียงซึ่งจะเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดผลดีต่อการกำกับดูแลการเงินของ สหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกร ได้นั้นตัวชี้วัดการเงินนั้นต้องที่ขงตรง เพื่อให้สามารถนำไปเทียบเคียงได้อย่างน่าเชื่อถือ ซึ่งจะแสดงถึงประสิทธิภาพทางการบริหารการเงิน ที่จะส่งผลให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้เป็นอย่างดีในอนาคต จำแนกรายละเอียดของมาตรฐานการเงินเป็นประเภท ระดับ และการกำหนดมาตรฐานการเงิน ดังนี้

4.1.1 ประเภทของมาตรฐานการเงิน มาตรฐานการเงินในการเทียบเคียงเพื่อการกำกับดูแลและเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) มาตรฐานเชิงปริมาณ

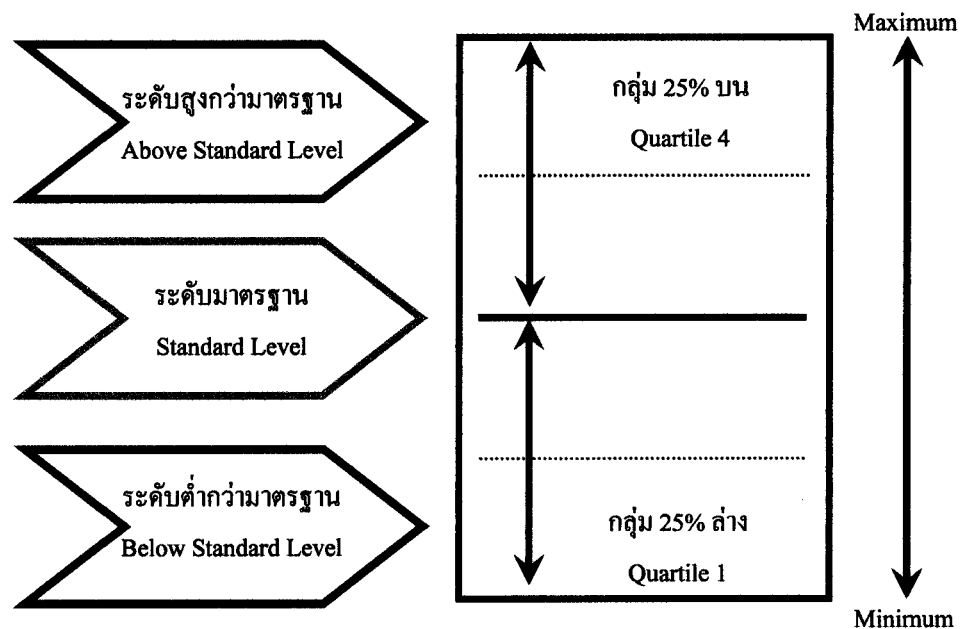
(1) Peer Group : ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย ใช้เปรียบเทียบตำแหน่งหรือผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ภายในประเภท ขนาด เวลา และสถานการณ์เดียวกัน

(2) Benchmark : อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงิน ใช้เปรียบเทียบเพื่อปรับปรุงผลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและสามารถสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive advantage)

2) มาตรฐานเชิงคุณภาพ

Best Practice : ข้อพึงปฏิบัติที่ดีในการจัดการธุรกิจใช้เป็นแนวทางให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรใช้ในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

4.1.2 ระดับมาตรฐานการเงิน มาตรฐานการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป็นมาตรฐานที่ใช้จัดระดับ ประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่กำหนดขึ้นตามประเภทและขนาด โดยมีเป้าหมายให้มาตรฐานนี้เป็นเกณฑ์ในการกำกับดูแลและเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกร ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินนั้น อาจมีความหมายเป็นเชิงบวกหรือเชิงลบ โดยประยุกต์ใช้ในการเทียบเคียง 3 ระดับ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 การจำแนกระดับมาตรฐานการเงิน

จากภาพที่ 2.1 การจำแนกให้เห็นถึงระดับมาตรฐานการเงิน แบ่งเป็น 3 ระดับ กล่าวคือ

1) ระดับสูงกว่ามาตรฐาน (Above Standard Level) สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ที่อยู่ในระดับสูงกว่ามาตรฐานควรมี ความเพียงพอของ เงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของ สินทรัพย์ การบริหารจัดการ การทำกำไร และสภาพคล่อง อยู่ใน ระดับสูงกว่าค่ามาตรฐานของ สหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกรในขนาดและประเภทเดียวกัน และสามารถ อ้างอิงกับกลุ่ม 25% บน (ควอไทล์ที่ 4) เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น

2) ระดับมาตรฐาน (Standard Level) สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในระดับ มาตรฐานที่เพียงพอควรมี ความเพียงพอของเงินทุนต่อ ความเสี่ยง คุณภาพของสินทรัพย์ การ บริหารจัดการ การทำกำไร และสภาพคล่อง อยู่ในระดับค่ามาตรฐานของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตร กรในขนาดและประเภทเดียวกัน

3) ระดับต่ำกว่ามาตรฐาน (Below Standard Level) สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ที่อยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานควรมี ความเพียงพอของ เงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของสิ นทรัพย์ การบริหารจัดการ การทำกำไร และสภาพคล่อง อยู่ในระดับ ต่ำกว่าค่ามาตรฐาน ของ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรในขนาดและประเภทเดียวกัน และสามารถอ้างอิงกับกลุ่ม 25% ล่าง³ (ควอ ไทล์ที่ 1) เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น

4.1.3 การกำหนดมาตรฐานการเงิน มาตรฐานการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตร กร ได้จำแนกการวิเคราะห์ตามมาตรฐาน 3 รูปแบบ ดังนี้

1) มาตรฐานตามมุมมองทางการเงิน (Financial Standard)

- CAMELS Analysis นำ 6 มิติ ของ CAMELS Analysis มาดัดแปลงและ ประยุกต์ใช้กับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

มิติที่ 1: C - Capital strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

มิติที่ 2: A – Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์

มิติที่ 3: M - Mana*ement ability : ชีตความสามารถในการบริหาร

มิติที่ 4: E - Earning sufficiency : การทำกำไร

มิติที่ 5: L - Liquidity : สภาพคล่อง

มิติที่ 6: S - Sensitivity : ผลกระทบของธุรกิจ

- Common Size Analysis นำฐานะการเงินและผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์ตาม แนวตั้ง

2) มาตรฐานตามประเภท (Type Standard) ประเภทสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรใน ประเทศไทย โดยกำหนดประเภทสหกรณ์ไว้ 7 ประเภทคือ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง

สหกรณ์นิคม สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ สหกรณ์ออร์พีย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

3) มาตรฐานตามขนาด (Size Standard) ขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ได้จัดแบ่งไว้ ตามเกณฑ์การจัดขนาด 4 ขนาด คือขนาดใหญ่มาก ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ทั้งนี้ตามเกณฑ์ การจัดขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ดูรายละเอียดได้ในภาคผนวก ง

4.2 แนวคิด CAMELS Analysis การสร้างระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Warning System) เพื่อการส่งสัญญาณเตือนภัยทางการเงินให้กับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภายใต้สภาวะการแข่งขันกับธุรกิจทั่วไปในปัจจุบัน ช่วยให้การตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและการวางแผนงานทุกระดับเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายมีการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น และสามารถสะท้อนภาพการดำเนินธุรกิจร่วมกันของภาคประชาชนที่สามารถขยายผลนำไปสู่แนวทางการพัฒนาของธุรกิจขนาดใหญ่ อันจะเป็นประโยชน์และส่งผลดีต่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตต่อไป อีกทั้งยังส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนด้วย

CAMELS Analysis เป็นเครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยการวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ

อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรโดย CAMELS Analysis ให้เกิดประโยชน์ในเชิงบริหารจัดการ ผู้สอบบัญชีควรต้องนำโครงสร้างธุรกิจของสหกรณ์มาร่วมวิเคราะห์ด้วยเพื่อสะท้อนถึงผลการบริหารจัดการของสหกรณ์ในรอบปีที่ผ่านมาได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

จำแนกแนวคิด CAMEL Analysis เป็น 2 ประเด็น ได้แก่ วัตถุประสงค์ และการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis ใน 6 มิติ มีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 วัตถุประสงค์ การประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อชี้สถานการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญและจำเป็นที่ต้องเตือนภัยทางการเงินให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรภายในเวลาที่เหมาะสม
- 2) เพื่อส่งสัญญาณเตือนภัยให้ผู้บริหารสหกรณ์ได้ทราบภาวะเศรษฐกิจของสหกรณ์ เพื่อให้สามารถวางแผนงานรับสถานการณ์ได้ทันเวลา รวมถึงนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์

3) เสนอผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อการเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์ เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันมิให้เกิดผลเสียหาย

4) เพื่อสร้างตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานอย่างเป็นรูปธรรมสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

4.2.2 การประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis ในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จะประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

1) โครงสร้างธุรกิจของสหกรณ์ ประกอบด้วย

(1) ธุรกิจการรับฝากเงิน (Deposit Operation)

(2) ธุรกิจการให้เงินกู้ยืม (สินเชื่อ) (Credit Operation)

(3) ธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย หรือ ธุรกิจการซื้อ (Sale of Agricultural Product Operation)

(4) ธุรกิจการรวบรวมผลิตผล หรือ ธุรกิจการขาย (Marketing Operation)

(5) ธุรกิจการให้บริการและส่งเสริม (Agricultural Promotion & Service Operation)

2) วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์โดย CAMELS Analysis 6 มิติ คือ

(1) มิติ 1 C – Capital strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

(2) มิติ 2 A – Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์

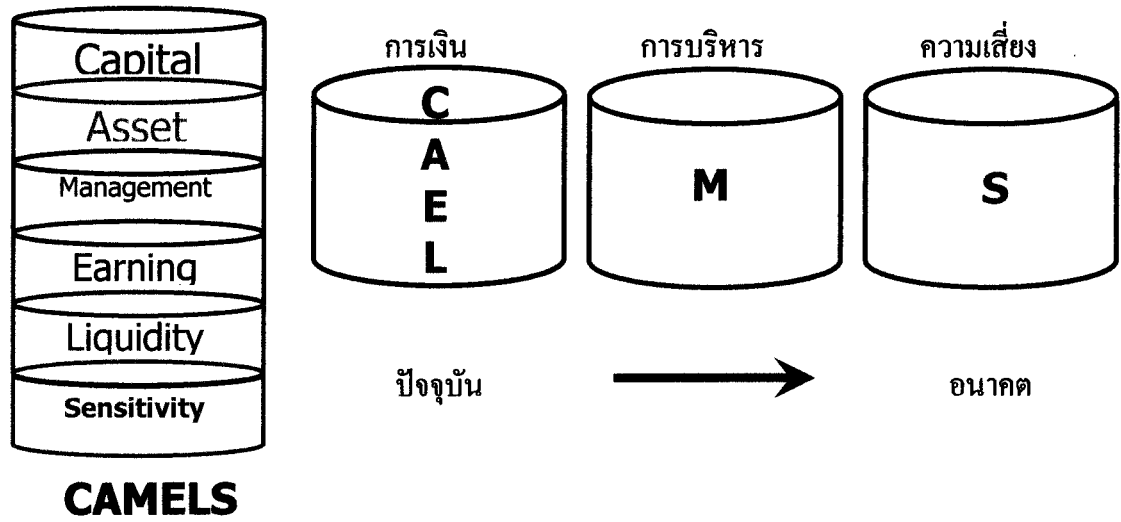
(3) มิติ 3 M – Management capability : ชัดความสามารถในการบริหาร

(4) มิติ 4 E – Earning sufficiency : การทำกำไร

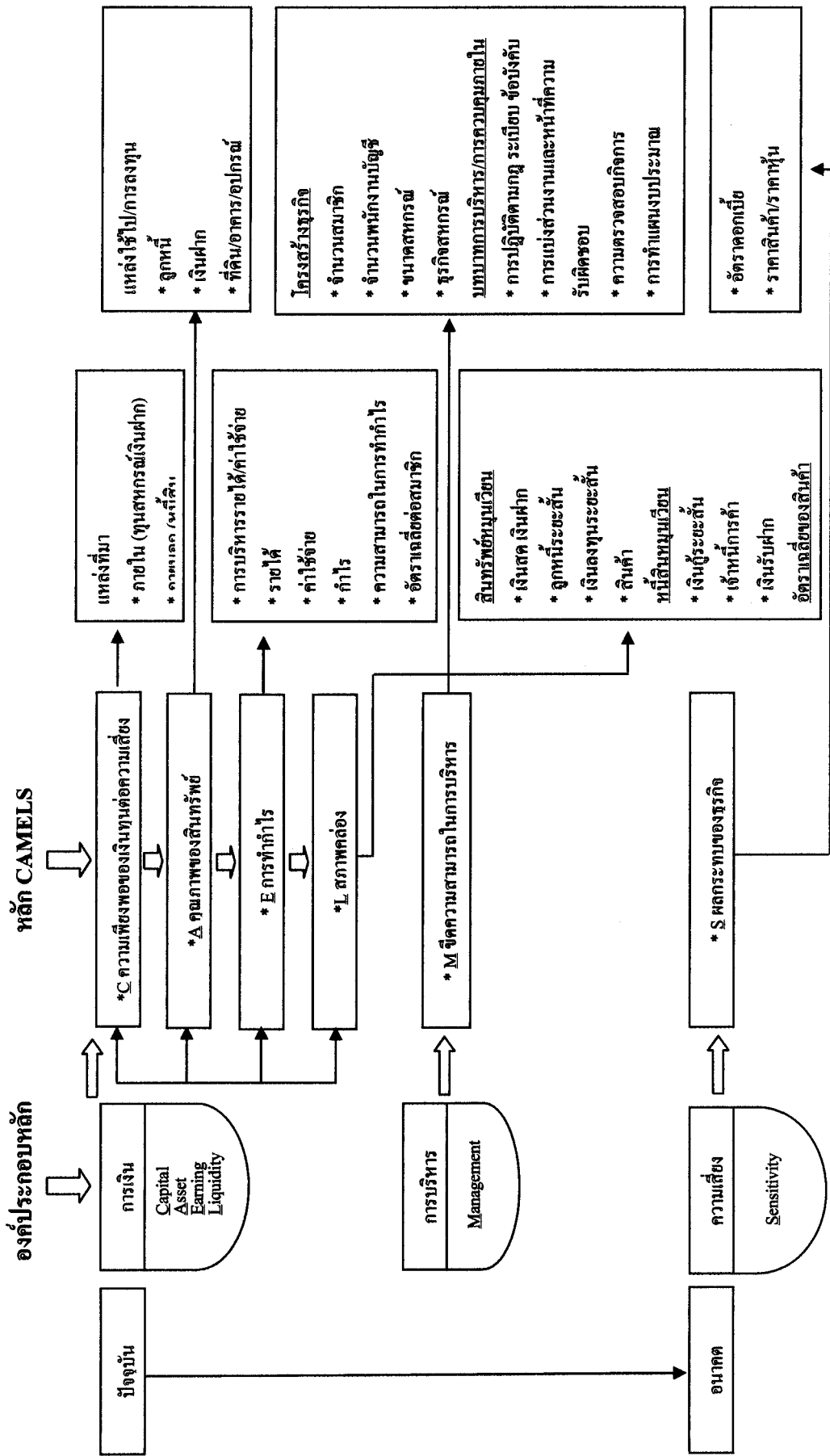
(5) มิติ 5 L – Liquidity adequacy : สภาพคล่อง

(6) มิติ 6 S – Sensitivity : ผลกระทบต่อธุรกิจ

CAMELS Analysis ได้รับการออกแบบให้เป็นเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน และต่อมาได้พัฒนาเป็นเครื่องมือทางการเงินเพื่อสร้างสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) อักษรแต่ละตัวของคำ CAMELS จะทำหน้าที่เฝ้าดูแต่ละเรื่องแตกต่างกัน แต่ทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร องค์ประกอบที่สำคัญในมุมมอง 6 มิติ ของ CAMELS มีแนวคิดดังแสดงในภาพที่ 2.2 และ 2.3

ภาพที่ 2.2 หลักคิดพื้นฐาน CAMELS

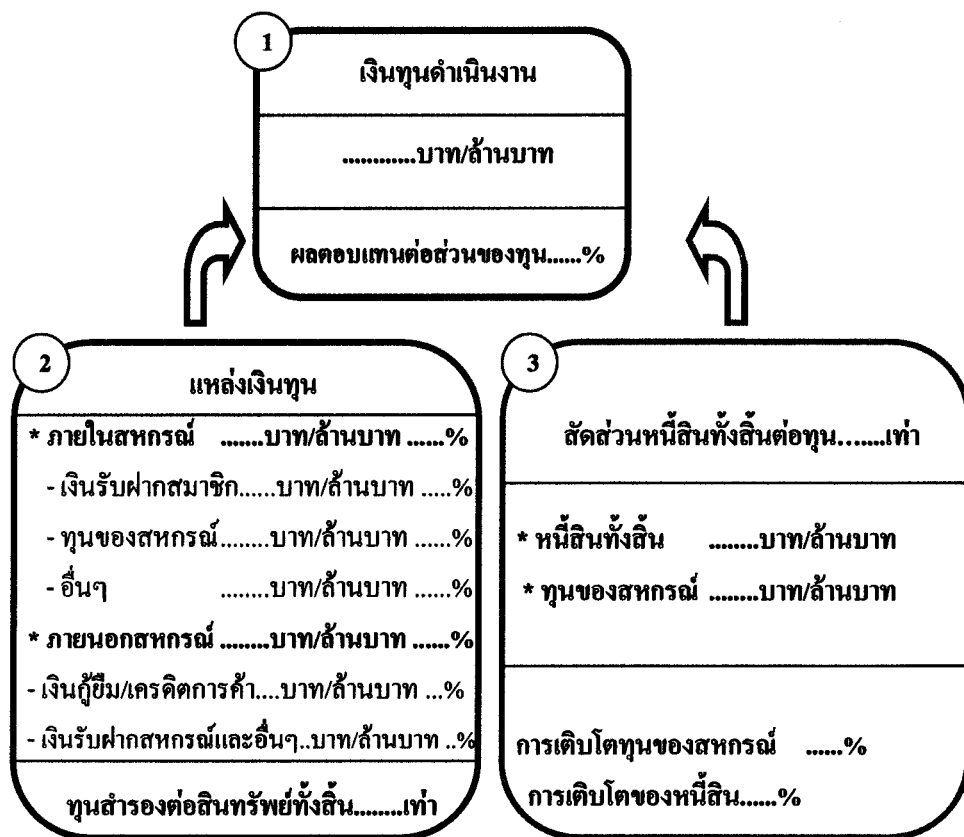

ภาพที่ 2.3 องค์ประกอบหลักคิดพื้นฐาน CAMELS

มิติที่ 1 : C - Capital strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง หรือ ความเข้มแข็งของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์ ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับ หรือ ป้องกันผลกระทบจากความเสียหายทางด้านธุรกิจ และการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ เงินทุนดำเนินงาน ของสหกรณ์ ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับ กำไรสุทธิ และ การจัดหาเงินทุนในรูปของการก่อหนี้ผูกพัน

ความเพียงพอและความเข้มแข็งของเงินทุน เน้นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์เป็น หลักการมีทุนของสหกรณ์เพียงพอกับความเสียหายต่างๆ และทุนของสหกรณ์ควรมีลักษณะที่ไม่ สามารถถอนได้และไม่ผูกพันที่จ่ายผลตอบแทน หากเงินทุนภายนอก (เงินกู้ยืม) มากกว่าทุนของ สหกรณ์ แสดงว่าทุนของสหกรณ์ไม่เพียงพอและมีภาระผูกพันทางการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ต้อง เพิ่มความระมัดระวังในการใช้ทุนเพื่อสร้างรายได้รองรับ ความเสี่ยงของเงินทุน การก่อหนี้ในอัตรา ที่ไม่สามารถชำระ หนี้ได้ด้วยทุนของสหกรณ์มีความเสี่ยง จากสัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของ สหกรณ์ ถ้าผลหนี้สินน้อยกว่าทุนของสหกรณ์ ย่อมสามารถรองรับหนี้ได้ด้วยตัวเอง และสร้างความ มั่นใจให้กับเจ้าหนี้ หากผลหนี้สินมากกว่าทุนของสหกรณ์มีความเสี่ยง ต้องระดมทุน และบริหาร สินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้รองรับความเสี่ยงการให้ผลตอบแทน ผลตอบแทนมากหรือน้อย วัตถุประสงค์ จาก อัตรากำไรต่อส่วนของทุนสหกรณ์หากมีอัตราสูงแสดงว่าทุนไปสร้างรายได้ดี หรือลงทุนใน สินทรัพย์คุณภาพดีเพื่อสร้างรายได้

ภาพที่ 2.4 มิติที่ 1 ตัวแบบ (Model) ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

จากภาพที่ 2.4 มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง มีรายละเอียดดังนี้

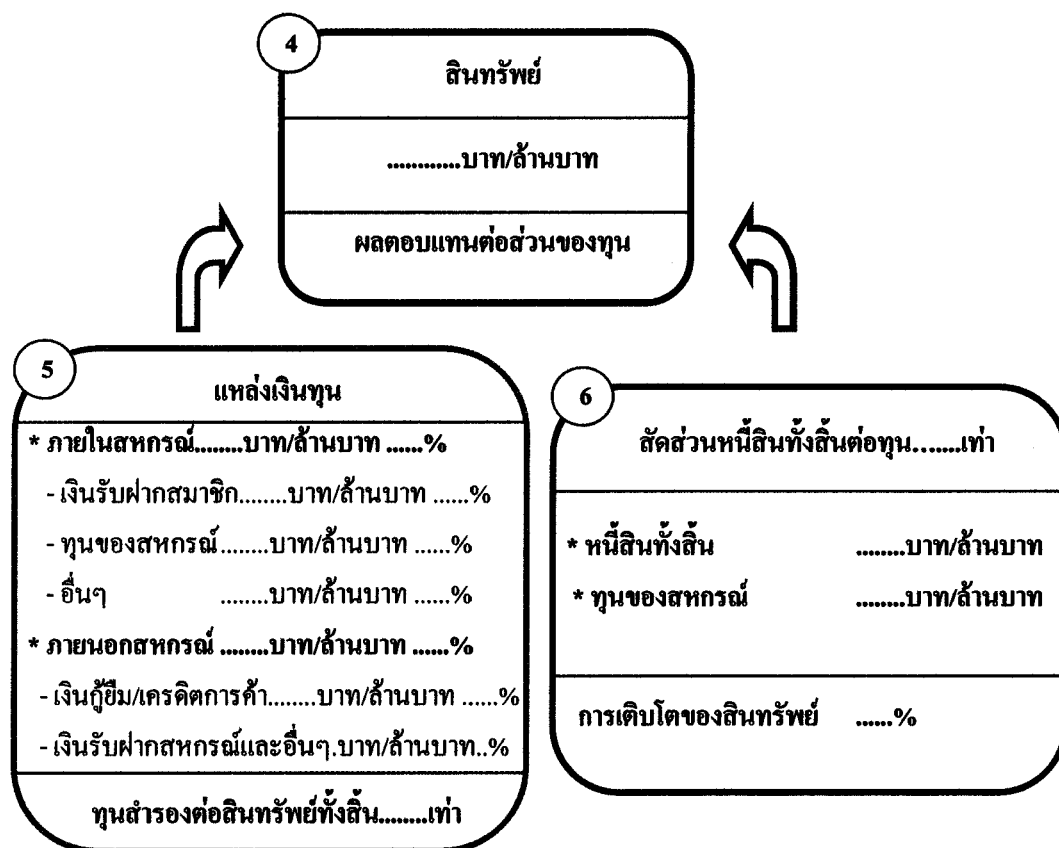
1. เงินทุนดำเนินงาน	หมายถึง	หนี้สินและทุนของสหกรณ์ในงบดุล
ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	หมายถึง	ร้อยละของผลตอบแทนจากเงินลงทุน โดยใช้กำไรสุทธิเทียบกับทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย (ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน + ปีก่อนแล้วหาร 2)
2. แหล่งเงินทุน	หมายถึง	แหล่งที่มาของเงินทุนดำเนินงาน ดูจากงบดุล แบ่งเป็นทุนภายในสหกรณ์ (เงินรับฝากสมาชิก และทุนของสหกรณ์ ฯลฯ) และทุนภายนอก สหกรณ์ (เงินกู้ยืม เงินรับฝากจากสหกรณ์และอื่นๆ)
3. ทุนสำรองต่อสินทรัพย์	หมายถึง	สัดส่วนของทุนสำรองเทียบกับสินทรัพย์รวมทั้งสิ้นดูจากงบดุล
สัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน	หมายถึง	การเทียบสัดส่วนระหว่างหนี้สินทั้งสิ้นกับทุนของสหกรณ์ ดูจากงบดุล
การเติบโตของสหกรณ์/หนี้สิน	หมายถึง	อัตราการเพิ่ม/ลดทุนของสหกรณ์และหนี้สินเทียบปีปัจจุบัน กับปีก่อน

มิติที่ 2 : A – Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์

คุณภาพของสินทรัพย์เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ สินทรัพย์ที่จะวัดประสิทธิภาพ เช่น ลูกหนี้ สินค้าคงคลังและสินทรัพย์รวม

การลงทุนในสินทรัพย์ เสี่ยง หรือไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือ จมอยู่ในสินทรัพย์ที่เกินความต้องการ เช่น สินค้า เงินฝากธนาคาร อาจส่งผลถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ คุณภาพสินทรัพย์ มุ่งเน้นไปที่สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ความเพียงพอของสำรองต่อการด้อยคุณภาพของสินทรัพย์เพื่อป้องกันผลกระทบต่อฐานะการเงินของสหกรณ์ เช่นกรณีของการมีหนี้ที่ค้างชำระ และสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) มีการสำรองหนี้หรือไม่ สูงเกินไปหรือต่ำเกินไป

สินทรัพย์นำไปสร้างรายได้และการให้ผลตอบแทน คุณภาพสินทรัพย์ที่ดีสามารถแปลงเป็นรายได้ สินทรัพย์หมุนเวียนให้ผลตอบแทนเท่าไร วัดจากอัตรากำไร หรือรายได้ต่อสินทรัพย์ หากอัตราสูงแสดงว่า คุณภาพสินทรัพย์ดีมีรายได้เข้ามา หากอัตราต่ำแสดงว่าสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไม่ก่อให้เกิดรายได้สหกรณ์ต้องบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพมีสภาพคล่อง

ภาพที่ 2.5 มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

จากภาพที่ 2.5 มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ มีรายละเอียดดังนี้

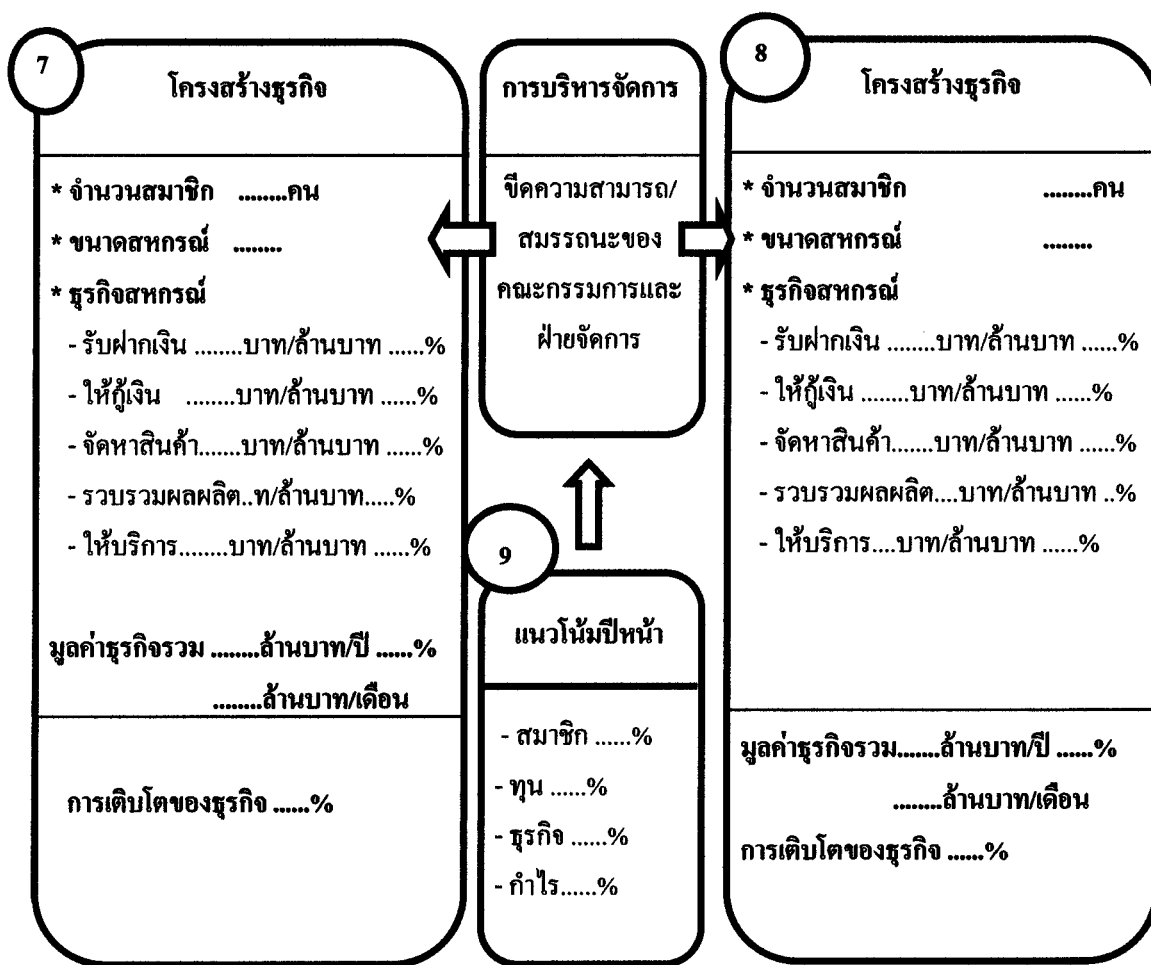
4. สินทรัพย์	หมายถึง	สินทรัพย์ทั้งสิ้น ประกอบด้วย สินทรัพย์หมุนเวียน+สินทรัพย์ถาวร+สินทรัพย์อื่นดูจากงบดุล
ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	หมายถึง	ร้อยละของผลตอบแทนจากการลงทุนโดยกำไรจากการดำเนินงานเทียบกับสินทรัพย์ ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย (สินทรัพย์ปีปัจจุบัน+ปีก่อนแล้วหาร 2)
5. การลงทุนในสินทรัพย์	หมายถึง	การลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ ดูจากงบดุล
อัตราการค้าชำระ หนี้	หมายถึง	ร้อยละของหนี้ค้างชำระ โดยหนี้ที่ชำระไม่ได้ตามกำหนดเทียบกับหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ
6. อัตราหมุนของสินทรัพย์	หมายถึง	รอบของการใช้สินทรัพย์ โดยยอดขาย/บริการเทียบกับสินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย (สินทรัพย์ปีปัจจุบัน+ปีก่อนแล้วหาร2) หรือ ใช้ยอดขายได้ทั้งสิ้นเทียบกับสินทรัพย์
การเติบโตของสินทรัพย์	หมายถึง	อัตราการเพิ่ม/ลดของสินทรัพย์ทั้งสิ้นเทียบกับปีก่อน

มิติที่ 3 : M – Management capability : ชีตความสามารถในการบริหาร

ชีตความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางแผนกลยุทธ์ และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำ พาก้องกรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่กิจการเผชิญอยู่

การบริหารจัดการและโครงสร้างธุรกิจ ทุกธุรกิจต้องมีความสอดคล้องกัน ประเภทสหกรณ์กับโครงสร้างธุรกิจมีความเหมาะสมและสอดคล้องกันตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ เช่น สหกรณ์ประเภทการเกษตร เน้นไปที่ธุรกิจซื้อกับธุรกิจขาย ทั้งนี้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ชีตความสามารถบริหารงานและการควบคุมภายใน พิจารณาการปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมีระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีผลต่อสภาพคล่อง และการทำกำไรของสหกรณ์ บทบาทการบริหารในอนาคตต่อภาวะแข่งขันเพื่อการวางแผนในอนาคต

ภาพที่ 2.6 มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร

จากภาพที่ 2.6 มิติที่ 3 ซึ่คความสามารถในการบริหารมีรายละเอียดดังนี้

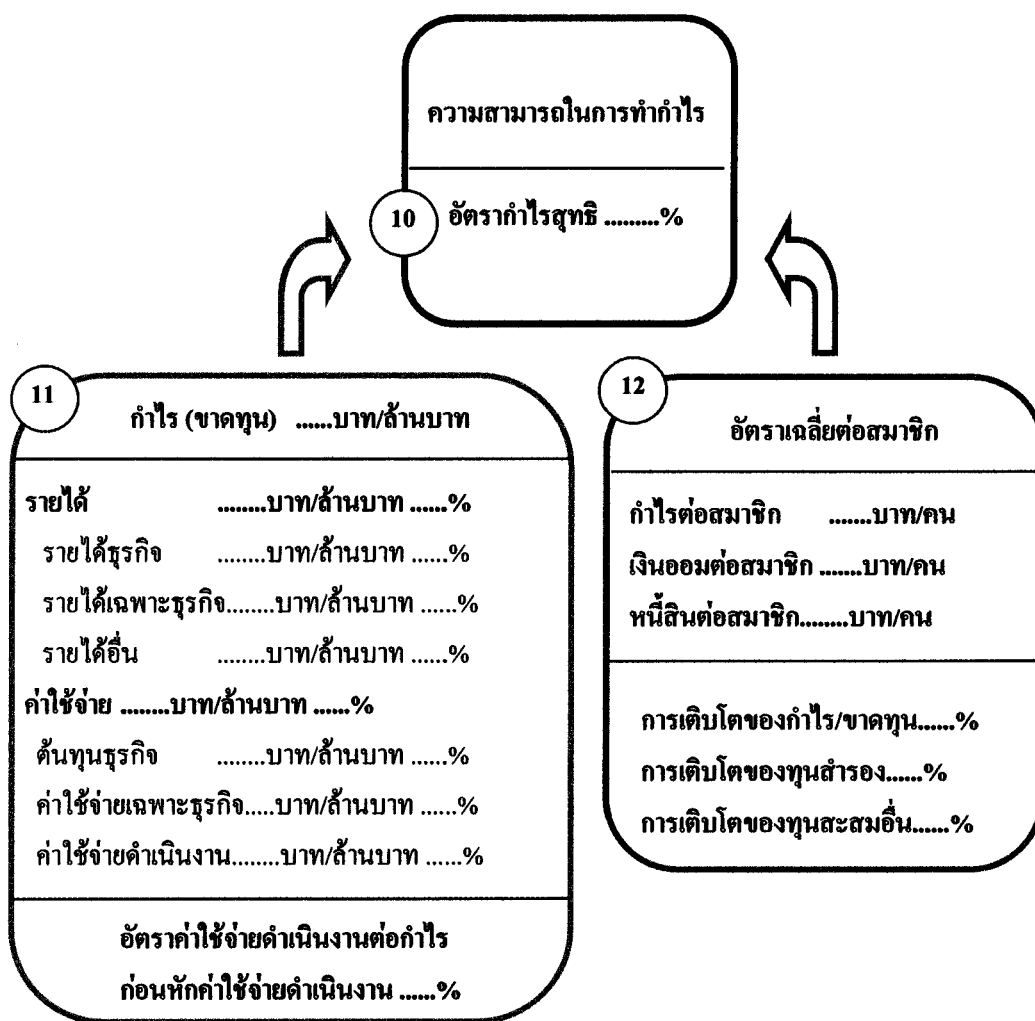
7. โครงสร้างธุรกิจ	ประกอบด้วย	จำนวนสมาชิก ขนาดของสหกรณ์ และธุรกิจสหกรณ์
ขนาดสหกรณ์	หมายถึง	เกณฑ์ขนาดสหกรณ์ที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้จัดทำไว้แล้ว
ธุรกิจสหกรณ์	หมายถึง	ปริมาณธุรกิจ(มูลค่าธุรกิจ)และร้อยละของธุรกิจสหกรณ์คือยอดเพิ่มระหว่างปีแต่ละธุรกิจ (รับฝากเงิน ให้เงินกู้ยืมจัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวบรวมผลิตผล ให้บริการ)
8. การเติบโตของธุรกิจ	หมายถึง	อัตราการเพิ่ม/ลดปริมาณธุรกิจรวม เทียบปีปัจจุบัน กับ ปีก่อนการบริหารงานและ หมายถึง การปฏิบัติตามข้อ กม. ระเบียบ และข้อบังคับของสหกรณ์ รวมถึงการควบคุมภายใน ระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายในของสหกรณ์ คูได้จากการจัดชั้นคุณภาพสหกรณ์
9. แนวโน้มปีหน้า	หมายถึง	การคาดการณ์ /การพยากรณ์หรือการประมาณการณ์ในอนาคตด้วยการคำนวณข้อมูลอดีตจากโปรแกรม Excel หรือ SPSS

มิติที่ 4 : E – Earning sufficiency : การทำกำไร

การทำกำไรเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ในธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินอยู่ซึ่งจะประกอบไปด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ต่ำและ เพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุด รวมทั้งวิเคราะห์ถึงคุณภาพและแนวโน้มของกำไรในอนาคตของสหกรณ์

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่าย กำไร และคุณภาพของกำไร ขึ้นอยู่กับการบริหารควบคุมรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เปรียบเทียบรายได้ กับค่าใช้จ่ายที่ละรายการว่ามีกำไรขั้นต้นหรือไม่หากบริหารค่าใช้จ่ายดีมีประสิทธิภาพ กำไรสูง ตรงข้ามบริหารค่าใช้จ่ายไม่ดีไม่เหมาะสมกับรายได้ กำไรต่ำรวมถึงอัตรากำไรดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้อยู่ในอัตรที่ต่ำ

วินัยทางการเงินมีผลต่อรายได้ ระบบสหกรณ์มีได้มุ่งเน้นกำไรเป็นหลัก หากแต่มุ่งเน้นสมาชิกเป็นหลัก ซึ่งมีฐานะเป็นทั้ง ผู้ให้และผู้รับบริการ กำไรจึงขึ้นอยู่กับการณ์คุณภาพชีวิตที่ดี การมีวินัยทางการเงินหรือการจัดการทางการเงินที่ดีของสมาชิก หากสมาชิกมีอัตราหนี้สินมากกว่าเงินออม กำลังความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกลดลง ส่งผลต่อรายได้และฐานะการเงินของสหกรณ์

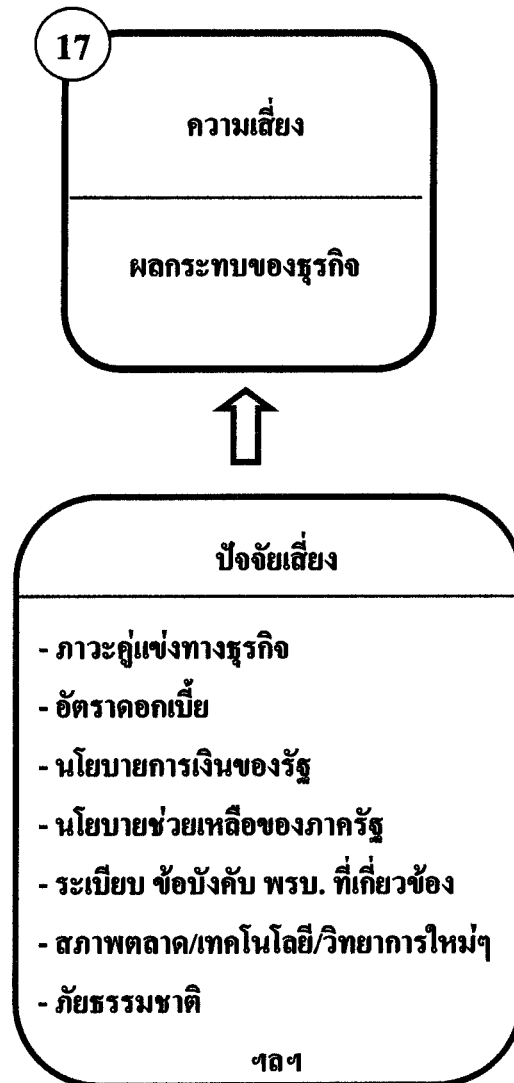
ภาพที่ 2.7 มิติที่ 4 การทำกำไร

จากภาพที่ 2.7 มิติที่ 4 การทำกำไรมีรายละเอียดดังนี้

10. อัตรากำไรสุทธิ	หมายถึง	ร้อยละของการทำกำไร โดยใช้กำไรสุทธิเทียบกับ ยอดขาย/บริการดูจากงบกำไรขาดทุนหรือ เทียบกับรายได้ทั้งสิ้นกรณีสหกรณ์ออมทรัพย์
11. กำไร (ขาดทุน)	หมายถึง	กำไรสุทธิ หรือ ขาดทุนสุทธิ ของสหกรณ์ ในรอบปีปัจจุบัน
รายได้	หมายถึง	รายได้รวมทุกรายการในงบกำไรขาดทุน
ค่าใช้จ่าย	หมายถึง	ค่าใช้จ่ายรวมทุกรายการในงบกำไรขาดทุน
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อ กำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย	หมายถึง	ร้อยละของค่าใช้จ่ายดำเนินงานเทียบกับกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
12. อัตราเฉลี่ยต่อสมาชิก	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยโดยรวมต่อคน
กำไรต่อสมาชิก	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยกำไรต่อคน คำนวณจากกำไรสุทธิหาร ด้วยจำนวนสมาชิก
เงินออมต่อสมาชิก	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยเงินออมต่อคน คำนวณจากเงินหุ้นรวม กับเงินฝากของสมาชิกหารด้วย จำนวนสมาชิก
หนี้สินต่อสมาชิก	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยหนี้ต่อคน คำนวณจากลูกหนี้เงินกู้ยืม ของสมาชิก รวมกับลูกหนี้การค้าของสมาชิก และลูกหนี้อื่นๆของสมาชิก หารด้วยจำนวน สมาชิก
การเติบโต/กำไร	หมายถึง	อัตราการเพิ่ม/ลดทุนของกำไร/ทุนสำรอง/ทุน สะสมอื่นเทียบปีปัจจุบัน/ทุนสำรองกับปีก่อน/ ทุนสะสมอื่น

มิติที่ 5 : L – Liquidity : สภาพคล่อง

สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน เป็นการพิจารณาความเพียงพอ ของเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียง เงินสด รวมถึงสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงิน สดได้ง่ายสภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งคำนวณได้จากสัดส่วนระหว่าง สินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน หากสหกรณ์มีความเสี่ยงของเงินทุน สหกรณ์จำเป็นต้อง รักษาสภาพคล่องให้สูงเพียงพอเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน

ภาพที่ 2.9 มิติที่ 6 ผลกระทบของธุรกิจ

จากภาพที่ 2.9 มิติที่ 6 ผลกระทบของธุรกิจ มีรายละเอียดดังนี้

ความเสี่ยง/ผลกระทบของธุรกิจ หมายถึง สภาพแวดล้อมต่างๆ มีผลกระทบต่อธุรกิจ เช่น ภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของรัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบายช่วยเหลือของภาครัฐ ระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ ย่อมส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ หากสหกรณ์ไม่สามารถวางแผนกลยุทธ์ให้ต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

จากรายละเอียดการวิเคราะห์ตามแนวทาง CAMELS Analysis 6 มิติ ข้างต้น นำมาสรุปรวมได้ดังตารางที่ 2.2 ดังนี้

ตารางที่ 2.2 สรุปรวมอัตราส่วนทางการเงินตามแนวทาง CAMELS Analysis

ในมุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
มิติ 1 ความเพียงพอของ เงินทุนต่อความเสี่ยง (C : CAPITAL STRENGTH)	อัตราหนี้สินต่อทุน (เท่า)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$
	อัตราทุนสำรองต่อ สินทรัพย์ (เท่า)	$\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$
	อัตราการเติบโตของ สหกรณ์ (%)	$\frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}} \times 100$
	อัตราการเติบโตของหนี้ (%)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}} \times 100$
	อัตราผลตอบแทนต่อส่วน ของทุน (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$
มิติ 2 คุณภาพสินทรัพย์ (A : ASSET QUALITY)	อัตรากำไรขาดชำระ (%) (สำหรับภาคการเกษตร)	$\frac{\text{หนี้ที่ไม่สามารถชำระได้ตามกำหนด}}{\text{หนี้ที่ถึงกำหนดชำระ}} \times 100$
	อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	$\frac{\text{ขาย/บริการ (รายได้ธุรกิจหลัก)}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$
	อัตราผลตอบแทนต่อ สินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$
	อัตราการเติบโตของ สินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}} \times 100$
มิติ 3 การบริหารจัดการ (M : MANAGEMENT ABILITY)	อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%) ธุรกิจสหกรณ์: ยอดเพิ่มระหว่างปีแต่ละ ธุรกิจ(รับฝากเงิน ให้เงินกู้ จัดหา สินค้า รวบรวม ให้บริการอื่น)	$\frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}} \times 100$
	แนวโน้มปีหน้า (สมาชิก ทุน ธุรกิจ กำไร)	เป็นการพยากรณ์หรือการคาดการณ์จากข้อมูลอดีต(ข้อมูล ย้อนหลังอย่างน้อย 5 ปีมาทำ การพยากรณ์) โดยใช้โปรแกรม SPSS หรือ โปรแกรมใน Excel

ในมุมมองแต่ละมิติ	อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
มิติ 4 การทำกำไร (E : Earning Sufficiency)	อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน (%)	$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \times 100}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
	อัตราเงินออมต่อสมาชิก (บาท) เงินออม = เงินฝากหนึ่งปี ของสมาชิก + เงินหุ้น สมาชิก)	$\frac{\text{เงินรับฝากสมาชิก} + \text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
	อัตรานี้สินต่อสมาชิก (บาท (หนี้สินปีสมาชิกก่อนหัก หนี้สงสัยจะสูญ = ลูกหนี้ เงินกู้ + ลูกหนี้การค้า + ลูกหนี้บริการอื่นๆ)	$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้} + \text{ลูกหนี้การค้า} + \text{ลูกหนี้ค่าบริการอื่น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
	อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย ดำเนินงาน (%)	$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \times 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$
	อัตราการเติบโตของทุน สำรอง (%)	$\frac{\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}}$
	อัตราการเติบโตของทุน สะสมอื่น (%)	$\frac{\text{ทุนสะสมอื่นปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}}$
	อัตราการเติบโตของกำไร (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน} \times 100}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}}$
	อัตรากำไรสุทธิ (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ขาย/บริการ (รายได้ธุรกิจหลัก)}}$
	อัตราส่วนหมุนเวียน (เท่า)	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$
	มิติ 5 สภาพคล่อง (L : Liquidity)	อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง)
	อายุเฉลี่ยสินค้า (เท่า)	$\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$
	อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระ ตามกำหนด (%)	$\frac{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}}$

จากรายละเอียดการวิเคราะห์ตามแนวทาง CAMELS Analysis ข้างต้น นำมาสรุปรวมในตารางสอบและการรายงาน ได้ดังตารางที่ 2.3 ตารางที่ 2.3 รายละเอียดในสาระสำคัญในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS ANALYSIS)

เนื้อหารายงาน	วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์	หมวดที่วัด	ตัววัด	ข้อคิดเห็น
1. การบริหารการเงิน (Financial Management)				
☐ เงินทุนค่า เป็นงาน (Capital Strength)	☐ ความเสี่ยงของเงินทุน ☐ ภาระป้องกันการลงทุน ☐ การให้ผลตอบแทน	☐ การเปรียบเทียบ ☐ การเติบโต ☐ ประสิทธิภาพ	☐ แหล่งทุนภายใน ☐ แหล่งทุนภายนอก ☐ สัดส่วนหนี้สินต่อทุน ☐ สัดส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ ☐ การเติบโตของสหกรณ์ ☐ การเติบโตของหนี้ ☐ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	
☐ คุณภาพสินทรัพย์ (Asset quality)	☐ การลงทุนในสินทรัพย์ ☐ สินทรัพย์นำไปสร้างรายได้ ☐ การให้ผลตอบแทน	☐ การเปรียบเทียบ ☐ การเติบโต ☐ ประสิทธิภาพ	☐ เงินฝาก ☐ ลูกหนี้ ☐ ที่ดิน/อาคาร/อุปกรณ์ ☐ หลักทรัพย์/ตราสาร ☐ อื่นๆ ☐ NPL / อัตราการค้างชำระ ☐ อัตราหมุนของสินทรัพย์ ☐ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ☐ การเติบโตของสินทรัพย์	

เนื้อหารายงานงาน	วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์	หมวดที่วัด	ตัววัด	ข้อคิดเห็น
☐ การทำกำไร (Earning Sufficiency)	☐ ส่วนเหลือระหว่างรายได้และค่าใช้จ่าย ☐ การบริหารค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ☐ การให้ผลตอบแทน ☐ คุณภาพของการจัดสรรกำไร	☐ การเปรียบเทียบ ☐ การเติบโต ☐ ประสิทธิภาพ	☐ กำไร ☐ ขาดทุน ☐ รายได้ธุรกิจหลัก ☐ รายได้เฉพาะธุรกิจ ☐ รายได้อื่น ☐ ต้นทุนธุรกิจ ☐ ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ ☐ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ☐ กำไรต่อสมาชิก ☐ เงินออมต่อสมาชิก ☐ หนี้สินต่อสมาชิก ☐ ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ☐ การเติบโตของ - กำไร - ทุนสำรอง - ทุนสะสม ☐ อัตรากำไรสุทธิ	
☐ สภาพคล่อง (Liquidity)	☐ ความเพียงพอของสินทรัพย์ในการแปลงสภาพเป็นเงินสด	☐ การเปรียบเทียบ ☐ ประสิทธิภาพ	☐ เงินสด ☐ เงินฝาก	

เนื้อหารายงาน	วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์	หมวดที่วัด	ตัววัด	ข้อคิดเห็น
	☐ หลักทรัพย์สภาพคล่อง		☐ หลักทรัพย์/ตราสาร/หุ้น ☐ ลูกหนี้ระยะสั้น ☐ สินค้า ☐ เงินกู้ระยะสั้น ☐ เจ้าหนี้การค้า ☐ เงินรับฝาก ☐ อายุเฉลี่ยของสินค้า ☐ อายุเฉลี่ยของลูกหนี้การค้า ☐ ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด ☐ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	
2. การบริหารจัดการ (Management ability)				
	☐ มีความสามารถ/สมรรถนะของคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ	☐ การเปรียบเทียบกับข้อพึงปฏิบัติที่ดี ☐ การเติบโตของธุรกิจ ☐ การพัฒนาองค์กร	โครงสร้างธุรกิจ ☐ จำนวนสมาชิก ☐ จำนวนพนักงาน ☐ ขนาดสหกรณ์ ☐ รับฝากเงิน ☐ ให้เงินกู้ โครงสร้างธุรกิจ ☐ จำนวนสมาชิก ☐ จำนวนพนักงาน	

เนื้อหารายงาน	วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์	หมวดที่วัด	ตัววัด	ข้อคิดเห็น
			☐ ขนาดสหกรณ์ ☐ รับฝากเงิน ☐ ให้เงินกู้ ☐ จัดหาสินค้า ☐ รวบรวมผลิตภัณฑ์ ☐ ให้บริการอื่น ☐ การเติบโตของธุรกิจ	
			การบริหารงานและการควบคุมภายใน ☐ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และข้อบังคับ ☐ จัดหาผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับงาน	
3. ผลกระทบของธุรกิจ (Sensitivity)				
	☐ ผลกระทบของธุรกิจ(เศรษฐกิจ สังคม การเมือง) ที่เกิดขึ้นต่อปัจจัยต่าง ๆ ของความเสี่ยง	☐ ปัจจัยของความเสี่ยง	Financial Risk ความเสี่ยงอันเกิดจากความเสียหายทางด้านการเงิน ☐ อัตราดอกเบี้ย ☐ ทุน ☐ ต้นทุน Management Risk ความเสี่ยงอันเกิดจากการจัดการหรือการบริหารงาน ☐ องค์กร	

เนื้อหารายงาน	วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์	หมวดที่วัด	ตัววัด	ข้อคิดเห็น
			☐ อัตรากำไร ☐ การแข่งขันระหว่างสหกรณ์	
			Legal & Regulation Risk ความเสี่ยงอันเกิดจากกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ กติกาหรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ☐ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ☐ พ.ร.บ. ☐ กฎหมายอื่น ๆ Strategic Risk ความเสี่ยงอันเกิดจากแผนกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์การทำงาน ☐ นโยบายสหกรณ์เกษตรกร ☐ นโยบายกองทุนหมู่บ้าน ☐ OTOP ☐ นโยบายลดอัตราดอกเบี้ยชำระการ	
			Business Risk ความเสี่ยงอันเกิดจากการทำธุรกิจ ☐ ตลาด ☐ ราคา ☐ ราคินิยม/ค่านิยม ☐ เทคโนโลยี/วิทยาการใหม่	

4.3 ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Average of Financial Data and Ratio of Cooperatives and Farmer groups : Peer Group) ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) คือ ค่าเฉลี่ยของข้อมูลและอัตราส่วนที่สามารถอธิบายให้เห็นถึงลักษณะของข้อมูลและอัตราส่วนของ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรประเภทและขนาดนั้น ๆ เพื่อการอ้างอิงสำหรับเปรียบเทียบในด้านต่าง ๆ

โดยปกติแล้วในทางปฏิบัติวิธีการวิเคราะห์กลุ่มเทียบเคียงเปรียบเสมือนการ นำเอาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรหลายๆแห่งเข้ามารวมกันเป็นงบการเงินรวม 1งบ (Combined Financial Statements) แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดทำเป็นค่าและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เฉลี่ย (Peer Group) แต่แต่ละประเภทแต่ละขนาด ซึ่งได้นำเครื่องมือในการวิเคราะห์งบการเงินทั้ง 3 รูปแบบ ดังนี้

4.3.1 การวิเคราะห์อัตราส่วน (Ratio Analysis) หาความสัมพันธ์ระหว่างรายการ 2 รายการ ที่เกี่ยวข้องกัน โดยหารจำนวนเงินของรายการหรือกลุ่มรายการหนึ่งในงบการเงินด้วยจำนวนเงินของอีก รายการหนึ่ง หรือกลุ่มรายการหนึ่งที่ปรากฏในงบการเงินเดียวกัน หรือต่างงบของช่วงเวลาเดียวกัน

4.3.2 การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) ใช้ฐานเคลื่อนที่ โดยเปลี่ยนตัวเลขในปีฐานไปในแต่ละงวดบัญชี คือ เปรียบเทียบข้อมูลในงบการเงินของงวดใดงวดหนึ่งกับก่อนหน้า

4.3.3 การวิเคราะห์แนวตั้ง (Common size Analysis) โดยการเปรียบเทียบตัวเลขแต่ละรายการกับ ตัวเลขของยอดรวมในงบการเงินเดียวกัน **งบดุล** เทียบยอดสินทรัพย์รวมหรือหนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น =100 % และคำนวณรายการต่างๆให้อยู่ในรูปของร้อยละ **งบกำไรขาดทุน** เทียบยอดขาย/บริการ =100% และคำนวณรายการต่างๆ ให้อยู่ในรูปของร้อยละ

ในการเทียบเคียงอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด และสหกรณ์ที่มีขนาดเดียวกันอีก 4 สหกรณ์ กับค่าอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ นั้น ผู้ศึกษาได้ใช้อัตราส่วนเฉลี่ยทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่ได้จัดทำไว้ในปี พ.ศ.2548 ตามตารางที่ 2.4 และ 2.5

ตารางที่ 2.4 อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี พ.ศ.2548 ใน 6 มิติ

รายการ	หน่วย	ขนาด	ขนาด	ขนาด	ขนาด	โดย	กลุ่ม	กลุ่ม
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่		รวม	25%
		1	67	386	660	1,114	(ถังควอ	(บนควอ
							โทล์ที่1)	โทล์ที่4)
โครงสร้าง							278	279
สินทรัพย์ต่อสหกรณ์	บาท		5,869,825.00	18,402,078.00	898,699,100.00	538,915,229.00	6,245,018.00	1,920,666,837.00
สมาชิกต่อสหกรณ์	คน		131	302	3,030	1,908	201	5,651
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength)								
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า		0.19	0.34	0.85	0.85	0.25	0.90
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า		0.07	0.04	0.05	0.05	0.05	0.05
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%		0.13	12.91	11.63	11.64	17.78	11.37
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้สิน	%		4.68	13.74	14.68	14.68	24.56	14.46
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วน	%		4.70	6.38	7.04	7.03	5.71	7.12
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ต่อความเสี่ยง (Asset Quality)								
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%		49.96	20.77	8.34	8.47	32.40	8.26
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ		0.05	0.07	0.05	0.05	0.06	0.05
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%		3.95	4.77	3.83	3.84	4.55	3.77
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%		0.71	13.12	13.01	13.01	19.17	12.81
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (Management Ability)								
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%		- 6.43	9.49	9.93	9.92	13.86	9.48
มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)								
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท		492.85	2,754.25	10,798.72	10,315.47	1,413.02	12,055.52

รายการ	หน่วย	ขนาด	ขนาด	ขนาด	ขนาด	โดย รวม	กลุ่ม	กลุ่ม
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่ มาก		25% (ล่างควอ ไทล์ที่1)	25% (บนควอ ไทล์ที่4)
		1	67	386	660	1,114	278	279
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท		9,488.36	47,302.49	227,505.30	216,733.37	24,573.17	259,185.66
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท		8,890.93	51,861.61	249,866.86	238,024.90	25,648.63	286,786.54
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อ กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%		39.05	29.24	28.91	28.91	30.44	29.53
4.5 อัตราการเติบโตของทุน สำรอง	%		8.08	11.81	9.33	9.36	12.12	8.96
4.6 อัตราการเติบโตของทุน สะสมอื่น	%		3.21	1.51	9.99	9.87	-14.38	9.82
4.7 อัตราการเติบโตของกำไร สุทธิ	%		- 5.91	2.84	5.03	5.00	10.46	4.91
4.8 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%		76.92	70.74	72.22	72.20	70.90	71.52
มิติที่ 5 สภาพคล่อง (liquidity)								
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า		5.74	2.01	0.56	0.57	3.24	0.53
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	ครั้ง							
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน							
5.4 อัตราถูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระ ได้ตามกำหนด	%		50.04	79.23	91.66	91.53	67.60	91.74

หมายเหตุ ตัวเลขติดลบเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความถดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

NA (Not Available) หมายถึง คำนวณไม่ได้

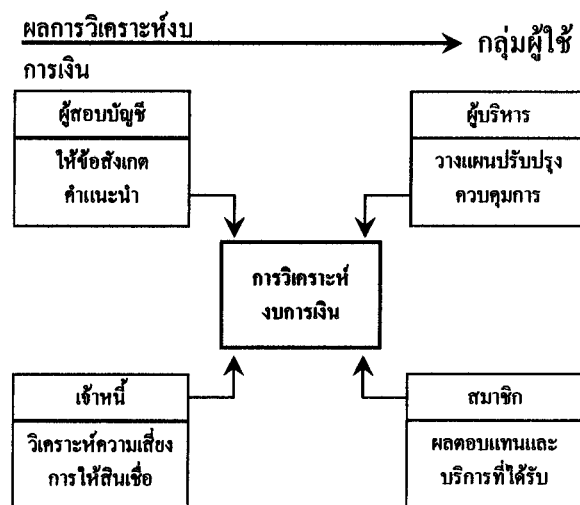
ตารางที่ 2.5 อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยด้านการดำเนินงาน ปี พ.ศ.2548

รายการ	หน่วย	ขนาด	ขนาด	ขนาด	ขนาด	โดยรวม	กลุ่ม	กลุ่ม
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่ มาก		25% (ต่างทวอ โทสต์ที่1)	25% (บนทวอ โทสต์ที่4)
		1	67	386	660	1,114	278	279
ฐานะการเงิน								
สินทรัพย์	%		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
สินทรัพย์หมุนเวียน	%		64.74	37.11	22.28	22.46	47.53	21.71
ลูกหนี้ระยะยาว	%		31.90	59.62	68.82	68.71	49.69	69.30
เงินลงทุนระยะยาว	%		2.11	3.12	8.52	8.45	2.47	8.59
ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	%		0.44	0.15	0.35	0.35	0.24	0.37
สินทรัพย์อื่น	%		0.82	0.01	0.03	0.03	0.08	0.03
หนี้สิน	%		16.11	25.56	46.07	45.83	20.06	47.32
หนี้สินหมุนเวียน	%		11.28	18.47	39.73	39.47	14.67	40.86
หนี้สินระยะยาว	%		3.21	6.45	5.90	5.91	4.90	6.01
หนี้สินอื่น	%		1.63	0.64	0.44	0.44	0.49	0.45
ทุนสทกรณ	%		83.89	74.44	53.93	54.17	79.94	52.68
ทุนเรือนหุ้น	%		72.19	64.61	44.99	45.23	70.01	43.81
ทุนสำรอง	%		6.58	4.48	4.61	4.61	4.57	4.64
อื่นๆ	%		8.33	11.80	10.23	10.25	10.26	10.23
ผลการดำเนินงาน								
รายได้	%		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ธุรกิจสินเชื้อ	%		100.00	100.00	99.89	99.89	100.00	99.94
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	%		-	-	0.06	0.06	-	0.01
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	%		-	-	-	-	-	-
ธุรกิจให้บริการส่งเสริม การเกษตร	%		-	-	0.05	0.05	-	0.06
ต้นทุนขาย	%		1.30	5.39	9.66	9.59	3.53	10.12
ธุรกิจสินเชื้อ	%		1.30	5.39	9.57	9.51	3.53	10.07

รายการ	หน่วย	ขนาด	ขนาด	ขนาด	ขนาด	โดยรวม	กลุ่ม	กลุ่ม
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่		25%	25%
		1	67	386	660	1,114	(ล่างทอ โศสที่1)	(บนทอ โศสที่4)
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	%		-	-	0.05	0.05	-	0.01
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	%		-	-	-	-	-	-
ธุรกิจให้บริการส่งเสริม การเกษตร	%		-	-	0.04	0.40	-	0.04
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	%		98.70	94.61	90.34	90.41	96.47	89.88
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%		79.29	29.23	29.37	29.37	31.03	29.97
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) อื่นๆ	%		27.51	5.36	11.24	11.15	5.46	11.60
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	%		76.92	70.74	72.22	72.20	70.90	71.52

การประยุกต์ใช้ Peer Group ในการวิเคราะห์เทียบเคียง

จุดประสงค์ที่สำคัญของการนำมามาตรฐานการเงินในส่วนของข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญ
ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) ใช้ในการวิเคราะห์ที่กลุ่มเทียบเคียง (Peer Group
Analysis) คือ การตีความหมายข้อมูลจากงบการเงินเพื่อให้มองเห็นภาพของฐานะการเงินและ
โครงสร้าง การเงินว่ามีจุดอ่อนและจุดแข็งทางการเงินอย่างไร เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการ
ตัดสินใจทางการเงิน และการบริหารงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเองรวมทั้งการให้ข้อเสนอ
แนะต่างๆ จากผู้ที่เกี่ยวข้องด้วย

ภาพที่ 2.10 แสดงผลการวิเคราะห์เทียบเคียง

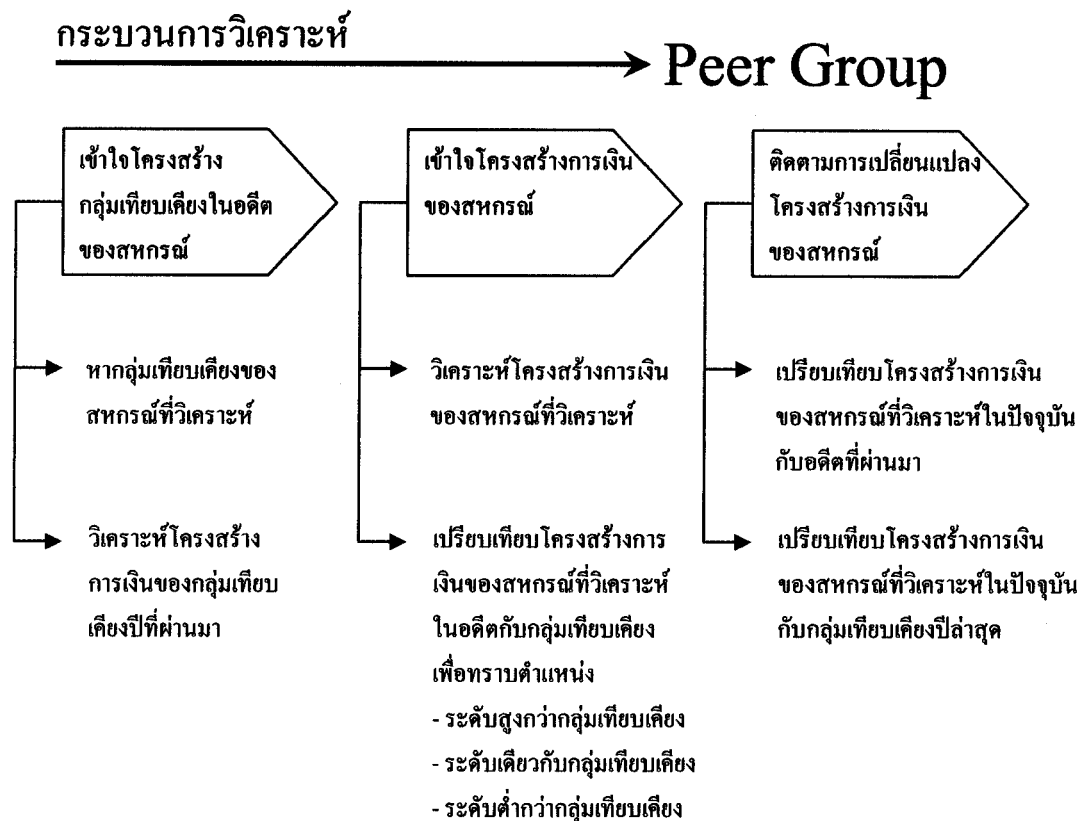
การวิเคราะห์กลุ่มเทียบเคียง (Peer Group Analysis) มีประโยชน์และมีคุณค่ามากต่อผู้ใช้ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยผู้ใช้มีจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์แตกต่างกัน ดังนี้

กลุ่มผู้ใช้	จุดมุ่งหมาย
1. ผู้สอบบัญชี	วิเคราะห์รายการต่างๆ ทราบจุดอ่อน จุดแข็ง เพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตกับผู้บริหารในการปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพ
2. คณะผู้บริหารงาน	วิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานเพื่อนำมาใช้ประกอบการวางแผนและกลยุทธ์ในการปรับปรุงควบคุมทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
3. เจ้าหนี้ที่	วิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการให้สินเชื่อแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
4. สมาชิก	วิเคราะห์การดำเนินงานภายใต้การบริหารงานของคณะผู้บริหารเพื่อกำกับดูแลการบริหารงานสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

การประยุกต์ใช้ Peer Group ในการวิเคราะห์กลุ่มเทียบเคียง สำหรับผู้สอบบัญชีซึ่งมีจุดมุ่งหมายวิเคราะห์รายการต่าง ๆ ทราบจุดอ่อน จุดแข็งติดตามและวิเคราะห์ถึงทิศทางการเปลี่ยนแปลง ของ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรว่าสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรนั้นมีการปรับปรุงปรับตัวและแก้ไขปัญหอย่างไร ทั้งนี้เพื่อให้ข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตกับผู้บริหารงานสหกรณ์ โดยเน้นถึงการเข้าใจ โครงสร้าง การเงินและติดตามการเปลี่ยนแปลงว่า ได้มีการแก้ไขและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง(Continuous improvement) หรือไม่

กระบวนการวิเคราะห์เทียบเคียงสำหรับผู้สอบบัญชี

การเข้าใจโครงสร้างการเงินในอดีตจะช่วยทำให้เราสามารถคาดการณ์แนวโน้มอนาคต ถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด คั้งนั้น จึงเน้นการเข้าใจโครงสร้างการเงิน และติดตามการเปลี่ยนแปลง ว่าได้มีการแก้ไขการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดกระบวนการวิเคราะห์ได้ 3 ระดับ ดังนี้

ภาพที่ 2.11 แสดงผลการวิเคราะห์เทียบเคียง

เน้นเข้าใจโครงสร้าง และติดตามการเปลี่ยนแปลงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

- 1) เข้าใจโครงสร้างการเงินของกลุ่มเทียบเคียงในอดีตของสหกรณ์ที่วิเคราะห์
 - หากกลุ่มเทียบเคียงของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์ก่อนเป็นลำดับแรก
 โดยใช้ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์เฉลี่ย (Peer Group*) โดยรวมของประเภทสหกรณ์ที่วิเคราะห์
 - วิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินกลุ่มเทียบเคียงปีที่ผ่านมา
 ทั้งนี้ เป็นการดูทั้งระบบว่าระบบที่สหกรณ์อยู่เป็นอย่างไร ในระบบมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร และสหกรณ์ควรต้องปรับปรุงอย่างไร

2) เข้าใจโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

- วิเคราะห์โครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในอดีต
- เปรียบเทียบ โครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในอดีตกับกลุ่มเทียบเคียง

โดยนำโครงสร้างการเงินในอดีตของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ มาเปรียบเทียบกับ โครงสร้างทางการเงินของกลุ่มเทียบเคียง (Peer Group) เพื่อทราบตำแหน่งของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ว่าอยู่ในตำแหน่งใดของกลุ่มเทียบเคียงใน 3 ระดับ

- * ระดับสูงกว่ากลุ่มเทียบเคียง
- * ระดับเดียวกับกลุ่มเทียบเคียง
- * ระดับต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง

ทั้งนี้ต้องหาสาเหตุของความแตกต่าง ซึ่งนับได้ว่าเป็นการดูโครงสร้างเริ่มต้น โดยเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์ที่วิเคราะห์นั้นกับกลุ่มเทียบเคียงที่สหกรณ์นั้นอยู่

3) ติดตามการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์

- เปรียบเทียบโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่วิเคราะห์ในปัจจุบันกับโครงสร้างการเงินในอดีตที่ผ่านมาพร้อมทั้งหาสาเหตุของความแตกต่าง
- เปรียบเทียบโครงสร้างการเงินของสหกรณ์ที่จะวิเคราะห์ในปัจจุบันว่า "ดีกว่า" หรือ "ด้อยกว่า" กลุ่มเทียบเคียงปีล่าสุดพร้อมหาสาเหตุของความแตกต่าง

สุดท้ายจากกระบวนการวิเคราะห์ที่กล่าวข้างต้น จะได้ผลการวิเคราะห์ที่สำคัญต่อการบริหารการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ว่ามีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหรือยังคงมีปัญหาอย่างต่อเนื่อง ที่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร สมควรที่ผู้สอบ บัญชีจะสรุปเป็นข้อสังเกตแนะนำในการติดตามการบริหารการเงินต่อผู้บริหารงานสหกรณ์ไว้ในรายงานผลการสอบบัญชี

การประยุกต์ใช้การวิเคราะห์กลุ่มเทียบเคียงของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรจุดเริ่มต้นปี 2547 เป็นต้นไปโดยเน้นเข้าใจโครงสร้างการเงินและติดตามการเปลี่ยนแปลงว่าได้มีการแก้ไขการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องหรือไม่

4.4 ทฤษฎีลำดับความต้องการ (Hierachy of Needs Theory) (วินัย เพชรช่วย, 2545 : 1)

เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดย อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยเยเรมิตส์ เป็นทฤษฎีที่รู้จักกันมากที่สุดทฤษฎีหนึ่ง ซึ่งระบุว่าบุคคลมีความต้องการเรียงลำดับจากระดับพื้นฐานที่สุดไปยังระดับสูงสุด กรอบความคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้มีสามประการ คือ

4.4.1 บุคคลเป็นสิ่งที่ชีวิตที่มีความต้องการ ความต้องการมีอิทธิพลหรือเป็นเหตุ
 จูงใจต่อพฤติกรรม ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการสนองตอบเท่านั้นที่เป็นเหตุจูงใจ ส่วนความ
 ต้องการที่ได้รับการสนองตอบแล้วจะไม่เป็นเหตุจูงใจอีกต่อไป

4.4.2 ความต้องการของบุคคลเป็นลำดับขั้นเรียงตามความสำคัญจากความต้องการ
 พื้นฐาน ไปจนถึงความต้องการที่ซับซ้อน

4.4.3 เมื่อความต้องการลำดับต่ำได้รับการสนองตอบอย่างดีแล้ว บุคคลจะก้าวไปสู่
 ความต้องการลำดับที่สูงขึ้นต่อไป

มาสโลว์ เห็นว่าความต้องการของบุคคลมีห้ากลุ่มจัดแบ่งได้เป็น 5 ระดับจากระดับต่ำไป
 สูง เพื่อความเข้าใจมักจะแสดงลำดับของความต้องการเหล่านี้ ดังนี้

1) ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs)

เป็นความต้องการลำดับต่ำสุดและเป็นพื้นฐานของชีวิต เป็นแรงผลักดันทางชีวภาพ
 เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย หากพนักงานมีรายได้จากการปฏิบัติงานเพียงพอ ก็
 จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยมีอาหารและที่พักอาศัย เขาก็จะมีกำลังที่จะทำงานต่อไป และการมี
 สภาพแวดล้อมการทำงานที่เหมาะสม เช่น ความสะอาด ความสว่าง การระบายอากาศที่ดี การ
 บริการสุขภาพ เป็นการสนองความต้องการในลำดับนี้ได้

2) ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs)

เป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่ความต้องการทางร่างกายได้รับการ
 ตอบสนองอย่างไม่ขาดแคลนแล้ว หมายถึงความต้องการสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยอันตรายทั้งทาง
 ภายและจิตใจ ความมั่นคงในงาน ในชีวิตและสุขภาพ การสนองความต้องการนี้ต่อพนักงานทำได้
 หลายอย่าง เช่น การประกันชีวิตและสุขภาพ กฎระเบียบข้อบังคับที่ยุติธรรม การให้มีสภาพ
 แรงงาน ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

3) ความต้องการทางสังคม (Social Needs)

เมื่อมีความปลอดภัยในชีวิตและมั่นคงในการทำงานแล้ว คนเราจะต้องการความรัก
 มิตรภาพ ความใกล้ชิดผูกพัน ต้องการเพื่อน การมีโอกาสเข้าสมาคมสังสรรค์กับผู้อื่น ได้รับการ
 ยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม

4) ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs)

เมื่อความต้องการทางสังคมได้รับการตอบสนองแล้ว คนเราจะต้องการสร้าง
 สถานภาพของตัวเองให้สูงเด่น มีความภูมิใจและสร้างการนับถือตนเอง ขึ้นชมในความสำเร็จของ
 งานที่ทำ ความรู้สึกมั่นใจในตัวเองและเกียรติยศ ความต้องการเหล่านี้ได้แก่ยศ ตำแหน่ง ระดับ

เงินเดือนที่สูง งานที่ทำหาย ได้รับการยกย่องจากผู้อื่น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในงาน โอกาสแห่งความก้าวหน้าในงานอาชีพ เป็นต้น

5) ความต้องการเติมความสมบูรณ์ให้ชีวิต (Self-actualization Needs)

เป็นความต้องการระดับสูงสุด คือต้องการจะเติมเต็มศักยภาพของตนเอง ต้องการความสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาสูงสุดของตัวเอง ความเจริญก้าวหน้า การพัฒนาทักษะความสามารถให้ถึงขีดสุดยอด มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการคิดสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ การก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นในอาชีพและการงาน เป็นต้น

4.5 สิ่งประกอบสำคัญที่ทำให้การทำงานมีความสุข (การศึกษานอกโรงเรียน, online)

แรงจูงใจในการทำงาน เป็นสิ่งประกอบสำคัญที่ทำให้การทำงานมีความสุข ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่จะผลักดันให้งานสำเร็จ แรงจูงใจในการทำงาน ประกอบด้วย

4.5.1 ขวัญและกำลังใจในการทำงาน หมายถึง ความรัก ความศรัทธา ในอาชีพ ความพึงพอใจในงานที่ทำ อาจเกิดจากค่าตอบแทนและสวัสดิการที่ได้รับ หรือเกิดจากความมุ่งหวังในการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ตลอดจนความมั่นคงในอาชีพ บุคคลที่มีขวัญและกำลังใจในการทำงานที่ดี จะส่งผลต่อความสำเร็จและมีผลงานที่ดีด้วย

4.5.2 การเผยแพร่และการแสดงผลงาน เป็นแรงจูงใจที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เพราะจะทำให้บุคคลมีความภูมิใจ มั่นใจในความสามารถของตน ทั้งยังจะได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไป มีชื่อเสียงจากการเผยแพร่ผลงานที่ดีเด่น จะเป็นสิ่งจูงใจให้บุคคลอยากทำงาน ทำงานแล้วมีความสุข ดังนั้น ทุกหน่วยงานควรมีการเผยแพร่ผลงานดีเด่นของทุกคนในหน่วยงาน เพื่อเสริมแรงจูงใจในการทำงานให้ดีขึ้น

4.5.3 ความสัมพันธ์ของคนในหน่วยงาน เป็นแรงจูงใจให้บุคคลอยากทำงาน กล่าวคือ ทั้งผู้บริหารและสมาชิกในหน่วยงานเข้าใจกันดี ไม่ลำบากร ไม่มีการบังคับขู่เข็ญ ทุกคนช่วยเหลือกัน การทำงานก็มีความสุข

เมื่อทราบถึงความสำคัญของแรงจูงใจในการทำงานแล้ว ผู้บริหารที่ต้องการให้พนักงานทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องศึกษาวิธีสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ดังได้กล่าวไว้ข้างล่างนี้

วิธีสร้างแรงจูงใจในการทำงาน มีวิธีดังนี้

- 1) สร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน มีการวางแผนงานร่วมกัน
- 2) มีมาตรฐานวัดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน มีเครื่องมือวัดผลงาน
- 3) ให้บำเหน็จค่าจ้างรางวัลอย่างคุ้มค่าเหมาะสม
- 4) ให้การยอมรับแก่สมาชิก โดยการสร้างสัมพันธ์กันเพื่อนอยู่อย่างพี่น้อง

5) ให้คำตอบแทนอย่างเป็นธรรมชาติ เหมาะสมกับผลงาน

6) จัดสวัสดิการที่ดี

7) สร้างสภาพแวดล้อมที่ดี มีการพบปะสังสรรค์ติดต่อสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ

องค์ประกอบคุณภาพบริการ (วิระพงษ์ เถлимจิระรัตน์, 2539 : 3) องค์ประกอบสำคัญของคุณภาพบริการอาจมองได้หลายแง่มุม ขึ้นอยู่กับลักษณะของบริการและบริบทของสังคม จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพงานบริการของ Professor Berry และคณะ พบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวตัดสินระดับคุณภาพบริการในมุมมองของผู้รับบริการประกอบด้วย 10 ปัจจัย คือ

1) Reliability ความเชื่อถือได้ในคุณลักษณะ หรือมาตรฐานการให้บริการ

2) Responsiveness การตอบสนองต่อความต้องการหรือความรู้สึกของลูกค้า

3) Competence ความสามารถหรือสมรรถนะในการให้บริการอย่างรอบรู้เหมาะสมและเชี่ยวชาญจริง

4) Access การเข้าถึงง่าย ใช้บริการได้อย่างไม่ยุ่งยาก

5) Courtesy ความสุภาพ เคารพนอบ ความอ่อนน้อม ให้เกียรติและมีมารยาทที่ดีของผู้ให้บริการ

6) Communication ความสามารถในการสื่อสาร และสัมพันธ์กับลูกค้า ทำให้ลูกค้าทราบ เข้าใจและได้รับคำตอบในข้อสงสัยหรือความไม่เข้าใจต่างๆ ได้อย่างกระจ่างชัด

7) Creditability ความเชื่อถือได้ ความมีเครดิตของผู้ให้บริการ

8) Security ความมั่นคงปลอดภัย อบอุ่นสบายใจของลูกค้าในขณะที่ใช้บริการ

9) Customer understanding ความเข้าใจในลูกค้า เอาใจลูกค้ามาใส่ใจตน

10) Tangibles ส่วนที่สัมผัสได้และรับรู้ได้ทางกายภาพของปัจจัยการบริการ

จะเห็นได้ว่าเป็นการมองคุณภาพที่ครอบคลุมทั้งตัวผู้ให้บริการที่ต้องมีความรู้ความสามารถที่ดีเพียงพอ ที่จะให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลักษณะของบริการจะต้องเป็นบริการที่สะดวก และเป็นที่ยังพอใจของผู้รับบริการ

พาดัมมันท์ ไชทอลและเบอร์รี่ (เบญจพร วิจิตรปิยะกุล, 2548 : 22) ซึ่งกล่าวถึงหลักการบริการที่ดีต้องประกอบด้วย

1) ความเชื่อถือได้ (reliability)

2) การตอบสนอง (responsiveness)

3) ความสามารถ (competence)

4) การเข้าถึงบริการ (access)

5) ความสุภาพอ่อนโยน (contuse)

6) การสื่อสาร (communication)

- 7) ความซื่อสัตย์ (credibility)
- 8) มีความมั่นคงปลอดภัย (security)
- 9) ความเข้าใจ (understanding)
- 10) การสร้างสิ่งเร้าที่จับต้องได้ (tangibility)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาคำเนิงานของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด แบ่งการศึกษาเพื่อรองรับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ คือเพื่อศึกษาคำเนิงานด้านการเงินของสหกรณ์ ฯ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้รับบริการเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการและ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ให้บริการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ตามทะเบียนสมาชิก ณ เดือนสิงหาคม 2551 จำนวน 1,288 คน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง (Sample)

- ขนาดตัวอย่าง (Sample Size) คำนวณโดยใช้สูตรซึ่งกำหนดให้มีความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 0.05 และมีการแจกแจงแบบปกติ (Normal Distribution) ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n = จำนวนตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ค่าคลาดเคลื่อน

แทนค่า n = $\frac{1,288}{1+1,288(0.05)^2}$

= 302 ตัวอย่าง

- การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มแบบช่วงชั้น (Stratified Sampling) โดยมี ขั้นตอนดังนี้

1) แบ่งประชากรตาม ระดับชั้นยศต่าง ๆ คำนวณหาค่าสัดส่วน และคำนวณจำนวนตัวอย่างในแต่ละช่วงชั้นยศ ดังนี้

ระดับชั้นยศ	จำนวน	สัดส่วน	ตัวอย่าง
พลอากาศตรี – นาวาอากาศเอก(พิเศษ)	9	0.007	2
นาวาอากาศเอก – นาวาอากาศตรี	170	0.132	40
เรืออากาศเอก – เรืออากาศตรี	163	0.127	38
พันจ่าอากาศเอก – พันจ่าอากาศตรี	529	0.411	123
จ่าอากาศเอก – จ่าอากาศตรี	102	0.079	24
ลูกจ้าง – พนักงานราชการ	315	0.244	75
รวม	1,288	1.000	302

สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยสูตรสมการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายของ Taro Yamane ตามสัดส่วนที่ได้ในข้อ 1) ให้ได้จำนวนตัวอย่าง 302 คน ตามรายละเอียดข้างต้น

สำหรับศึกษาความคิดเห็นของ เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ ฯ จำนวน 9 คน ในฐานะผู้ให้บริการ โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัดทั้ง 9 คน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จาก

2.1.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 (Questionnaire 1) ซึ่งใช้สอบถามสมาชิกสหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ให้บริการจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา ระดับชั้นยศ ฯ ล ฯ

ส่วนที่ 2 สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์ เพื่อต้องการทราบระดับความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกรณ์ของสมาชิก ฯ

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นในฐานะผู้ให้บริการ ด้านต่าง ๆ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง มีความเห็นด้วย
- 2 หมายถึง มีความไม่เห็นด้วย
- 1 หมายถึง มีความไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 4 ให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากคำถามในส่วนที่ 3

2.1.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 (Questionnaire 2) ซึ่งใช้สอบถามเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ให้บริการ จะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา ฯ ล ฯ

ส่วนที่ 2 สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์ เพื่อต้องการทราบระดับความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกรณ์ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ ฯ

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นในฐานะผู้ให้บริการ ด้านต่าง ๆ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

5 หมายถึง มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก

3 หมายถึง มีความเห็นด้วย

2 หมายถึง มีความไม่เห็นด้วย

1 หมายถึง มีความไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 4 ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ ฯ ได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากคำถามในส่วนที่ 3

2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากรายงานการดำเนินงานประจำปีของสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด, สหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน ๒ จำกัด, สหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน ๔ จำกัด, สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยศิลปากร จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจนครปฐม จำกัด ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ.2546-2550 รวมทั้งคู่มือการใช้งานอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร(Financial Standard Ratios of Cooperatives and Farmer Groups) และข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรปี 2548(Peer Group)

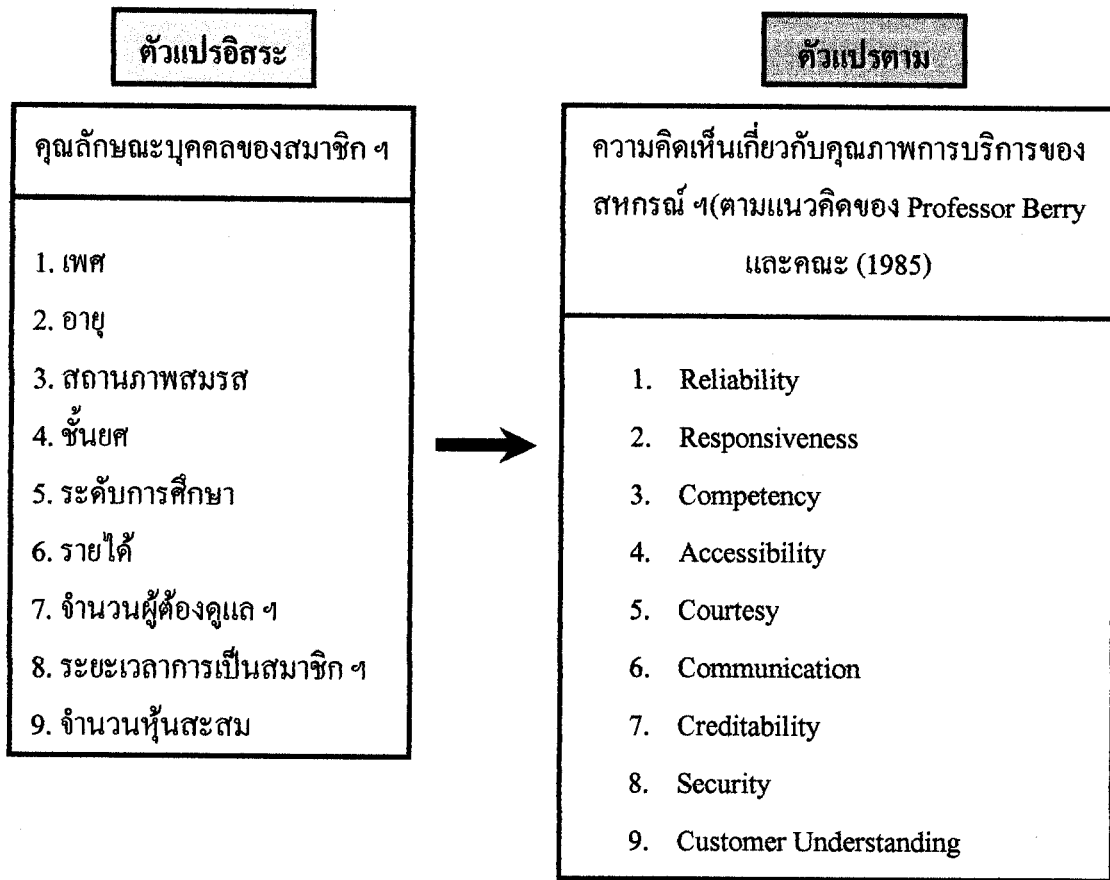
2.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการศึกษา

การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

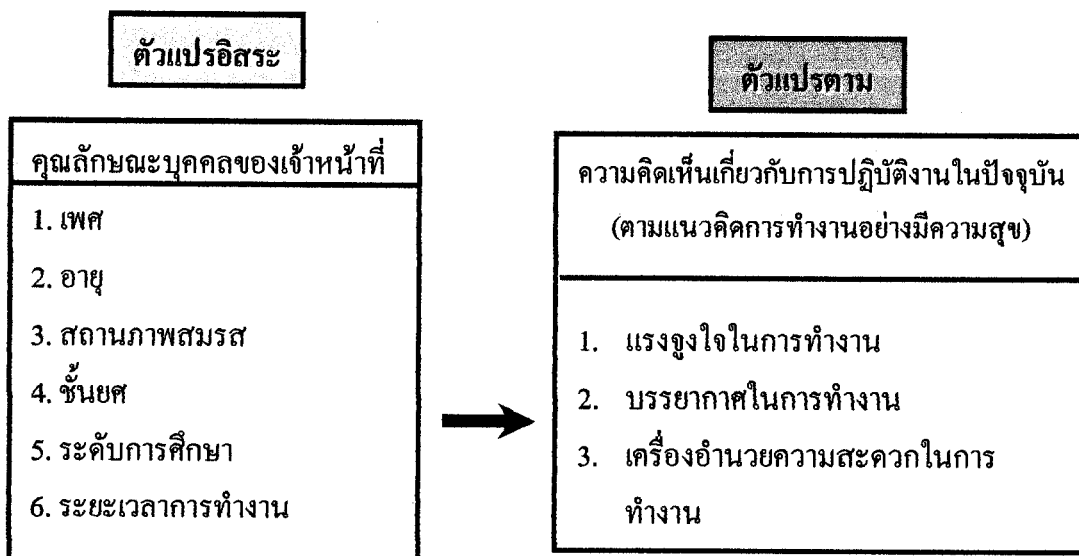
ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวล เพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขตเนื้อหาโดยมีการกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังภาพข้างล่างนี้

การกำหนดตัวแปรแบบสอบถามสมาชิกสหกรณ์ ฯ

การกำหนดตัวแปรแบบสอบถามเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ

ภาพที่ 3.1 การกำหนดตัวแปรแบบสอบถาม

ขั้นที่ 3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขอบเขตเนื้อหา โดยใช้คำที่กะทัดรัด ชัดเจน เข้าใจง่าย เป็นประโยคใจความเดียว ไม่ใช่ประโยคปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ หรือคำถามที่เป็นการ ชี้นำผู้ตอบให้ตอบรับหรือตอบปฏิเสธ พร้อมทั้งตรวจสอบการเรียงลำดับข้อคำถาม

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาซึ่งได้คัดสรรไว้แล้วจำนวน 5 ราย ได้แก่ นาวาอากาศเอก วิชาญ ศรีสมบุรณ์ ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน ๒ จำกัด, นาวาอากาศเอก สุพจน์ ฤทัยธรรม ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน ๔ จำกัด, คุณสุกานดา นิ่มนวล ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยศิลปากร จำกัด, พันตำรวจเอก สืบพงษ์ ภายชะวรรณ ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจนครปฐม จำกัด และคุณ อุษณีย์ ถึงนาค เจ้าหน้าที่บริหารส่งเสริม สหกรณ์ 7 สหกรณ์จังหวัด นครปฐม เพื่อทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และการประเมินผล แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ โรงเรียนการบิน จำกัด ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 30 ราย แล้วนำมาวิเคราะห์หาความ เชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach)

2.4 การรวบรวมแบบสอบถาม ดำเนินการโดย

2.4.1 ผู้ศึกษาทำหน้าที่ส่งถึงผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูล แล้วแนบกับแบบสอบถาม

2.4.2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแบบสอบถามให้ หน่วยงานต่างๆ ตามจำนวนและวิธีการสุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ห้อตราส่วนทางการเงินจากข้อมูลitudi มิ เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการ ดำเนินงานตามแนวทาง CAMELS Analysis ใน 6 มิติ คือ

มิติ 1 C – Capital Strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

มิติ 2 A – Asset Quality : คุณภาพของสินทรัพย์

มิติ 3 M – Management Capability : ชัดความสามารถในการบริหาร

มิติ 4 E – Earning Sufficiency : การทำกำไร

มิติ 5 L – Liquidity Adequacy : สภาพคล่อง

มิติ 6 S – Sensitivity : ผลกระทบต่อธุรกิจ

3.2 หากำร้อยละ กับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.3 หากำเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.4 ใช้สถิติทดสอบที (t-test) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของข้อมูล 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน

3.5 ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของข้อมูลตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป และเมื่อพบความแตกต่างในเชิงสถิติจะทำการทดสอบการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe's Method)

การนำเสนอค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของระดับความคิดเห็นของสมาชิกและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด พิจารณาโดยใช้ค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามเทียบกับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ของเบสท์ (Best, 1986 : 182) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 ถึง 1.50 แสดงว่า มีความไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 ถึง 2.50 แสดงว่า มีความไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 ถึง 3.50 แสดงว่า มีความเห็นด้วย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 ถึง 4.50 แสดงว่า มีความเห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 ถึง 5.00 แสดงว่า มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่องการค้าเงินงานสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด โดยแบ่งการนำเสนอเป็น 3 ประเด็นคือ

1. การวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานใน 6 มิติ ตามแนวทาง CAMEL Analysis เปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน 2 จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน 4 จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจนครปฐม จำกัด อีกทั้งเทียบเคียงกับ อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (Peer Group)
2. การแสดงผลความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์เกี่ยวกับเกี่ยวกับคุณภาพการบริการสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด
3. การแสดงผลความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

1. การวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานใน 6 มิติ ตามแนวทาง CAMELS Analysis

เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างต่อเนื่องผู้ศึกษาจะขอทบทวนเกี่ยวกับแนวทาง CAMELS Analysis เป็นช่วง ๆ ไปพร้อมกับสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

CAMELS Analysis ได้รับการออกแบบให้เป็นเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน และต่อมาได้พัฒนาเป็นเครื่องมือทางการเงินเพื่อสร้างสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) อักษรแต่ละตัวของคำ CAMELS จะทำ หน้าที่เฝ้าดูแต่ละเรื่องแตกต่างกัน แต่ทุกตัวมีความสัมพันธ์กัน และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร องค์ประกอบที่สำคัญในมุมมอง 6 มิติ ของ CAMELS มีดังนี้

- มิติ 1 C – Capital Strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง
- มิติ 2 A – Asset Quality : คุณภาพของสินทรัพย์
- มิติ 3 M – Management Capability : ชีตความสามารถในการบริหาร
- มิติ 4 E – Earning Sufficiency : การทำกำไร
- มิติ 5 L – Liquidity Adequacy : สภาพคล่อง
- มิติ 6 S – Sensitivity : ผลกระทบต่อธุรกิจ

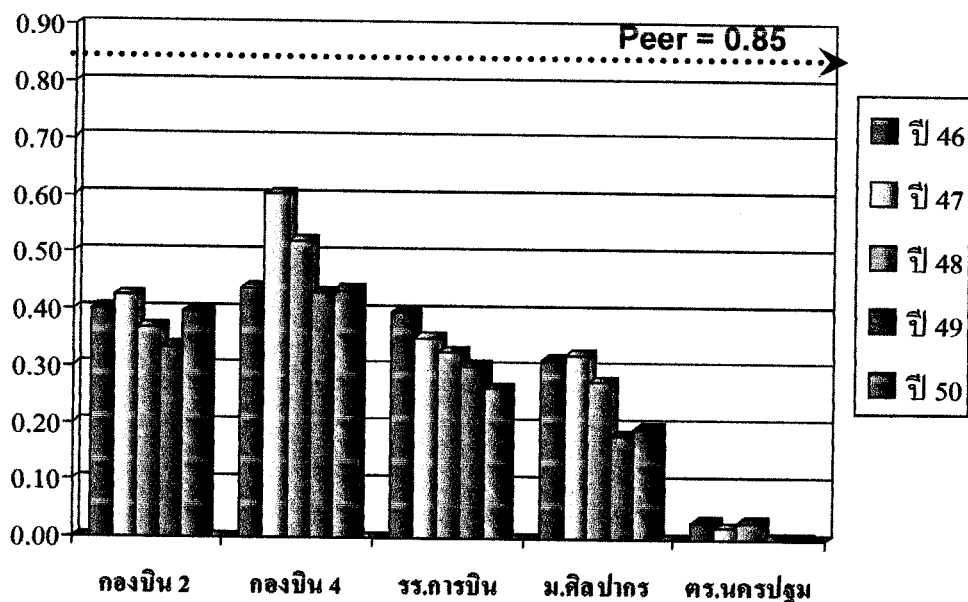
1.1 การวิเคราะห์ในมิติที่ 1 : C – Capital Strength ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง หรือ ความเข้มแข็งของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์ ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับ หรือป้องกัน ผลกระทบจากความเสียหายทางด้านธุรกิจ และการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ เงินทุนดำเนินงานของ สหกรณ์ ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับ กำไรสุทธิ และการ จัดหาเงินทุนในรูปของการก่อหนี้ผูกพัน

ความเพียงพอและความเข้มแข็งของเงินทุน เน้นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์เป็นหลักการมี ทุนของสหกรณ์เพียงพอกับความเสียหายต่างๆ และทุนของสหกรณ์ควรมีลักษณะที่ไม่สามารถถอนได้ และไม่ผูกพันที่จ่ายผลตอบแทน หากเงินทุนภายนอก (เงินกู้ยืม) มากกว่าทุนของสหกรณ์ แสดงว่าทุน ของสหกรณ์ไม่เพียงพอและมีภาระผูกพันทางการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการ ใช้ทุนเพื่อสร้างรายได้รองรับ

ความเสี่ยงของเงินทุน การก่อหนี้ในอัตราที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ด้วยทุนของสหกรณ์มี ความเสี่ยง จากสัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ ถ้าผลหนี้สินน้อยกว่าทุนของสหกรณ์ ย่อม สามารถรองรับหนี้ได้ด้วยตัวเอง และสร้างความมั่นใจให้กับเจ้าหนี้ หากผลหนี้มากกว่าทุนของสหกรณ์ มีความเสี่ยง ต้องระดมทุน และบริหารสินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้รองรับความเสี่ยงการให้ผลตอบแทน ผลตอบแทนมากหรือน้อย วัตถุประสงค์จากอัตราค่าไรต่อส่วนของทุนสหกรณ์หากมีอัตราสูงแสดงว่าทุนไปสร้าง รายได้ดี หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพดีเพื่อสร้างรายได้

ผลการวิเคราะห์ในมิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง สรุปดังนี้

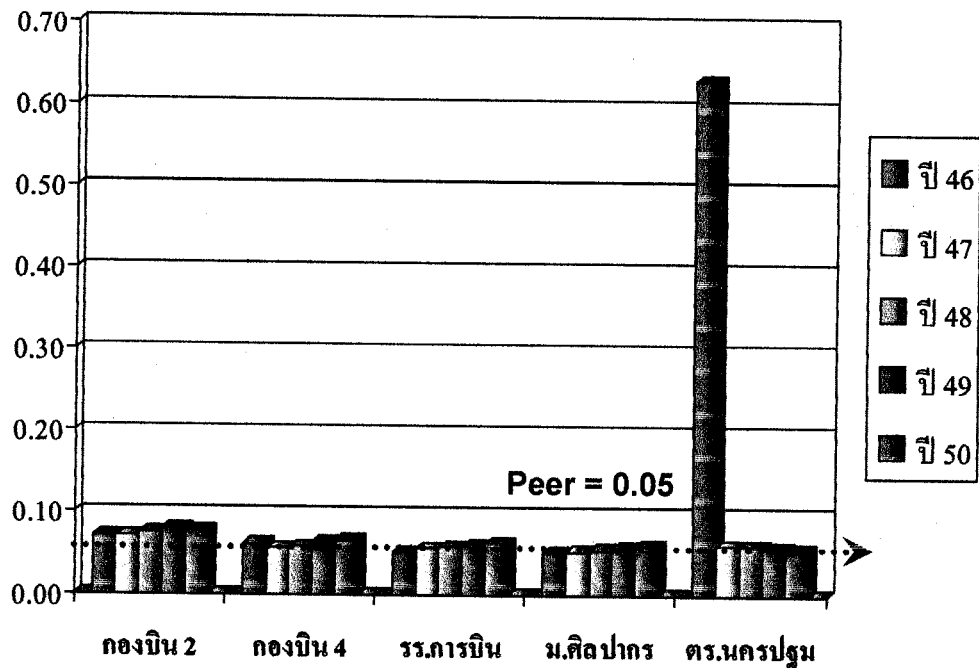
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุน ต่อความเสี่ยง (Capital Strength)

ภาพที่ 4.1 การเปรียบเทียบอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)

อัตราหนี้สินต่อทุน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 0.85 ซึ่งหมายความว่า สหกรณ์มีเงินทุน 100 บาท มีหนี้สินได้ถึง 85 บาท ถ้ามองเฉพาะในด้านความเสี่ยงแล้ว ตัวเลขยิ่งน้อยยิ่งเสี่ยงน้อย จากภาพที่ 4.1 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้มลดลงและมีค่าน้อยกว่าค่าอัตราส่วนเฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนดโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (Peer) มาก

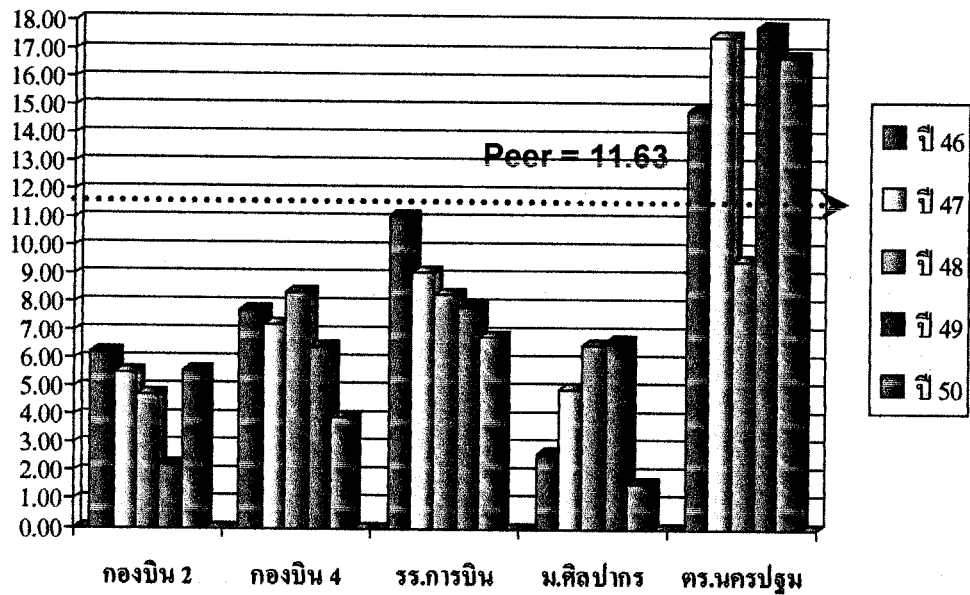
ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 0.264 เท่า เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยที่ 0.85 เท่า ถือว่าอัตราหนี้สินต่อทุนมีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยที่กำหนด วิเคราะห์ได้ว่า ในกรณีที่สหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด ต้องการเพิ่มทุน โดยการก่อหนี้ เพื่อนำเงินทุนไปก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น สหกรณ์สามารถทำได้โดยเจ้าหนี้จะไม่อยู่ในภาวะเสี่ยง เพราะสหกรณ์ยังมีเงินทุนของตนเองเป็นหลักประกันในการชำระหนี้ ทั้งนี้ ควรพิจารณาจากความสามารถของผู้บริหาร และความสามารถในการทำกำไร

ภาพที่ 4.2 แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)

อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 0.05 เท่า ซึ่งถ้ามองเฉพาะด้านความเพียงพอของเงินทุน ตัวเลขยิ่งสูงกว่ามาตรฐานยิ่งดี คือมีการนสำรองทุนในจำนวนมากขึ้น จากภาพที่ 4.2 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้มอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นเล็กน้อยแต่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

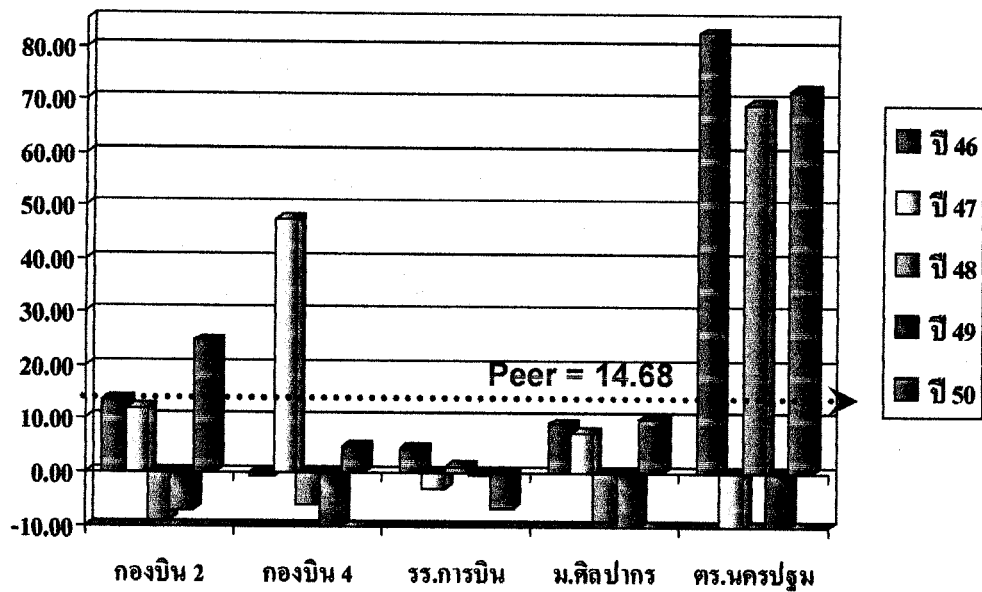
ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด มีในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 0.06 เท่า สูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่ 0.05 เท่า วิเคราะห์ได้ว่า อัตราการเพิ่มของสินทรัพย์ของสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด เพิ่มมากกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของทุนสำรอง เป็นผลมาจากการจัดสรรเงินทุนสำรองของสหกรณ์ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมาย ซึ่งส่งผลต่อการจัดสรรเงินสำรอง กล่าวคือกฎหมายกำหนดให้สหกรณ์ ๑ จัดสรรได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิประจำปี และสหกรณ์ส่วนใหญ่จะไม่จัดสรรมากกว่านี้ เนื่องจากต้องการนำกำไรส่วนที่เหลือไปจัดสรรให้สมาชิกมากที่สุด โดยจัดสรรในรูปของเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ รวมถึงจัดสรรเป็นทุนต่าง ๆ ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกมากกว่า อย่างไรก็ตาม การเพิ่มขึ้นของอัตราเงินทุนสำรอง ยังคงสูงกว่าอัตราเฉลี่ยมาตรฐานซึ่งกำหนดไว้ที่ 0.05 เท่า ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

ภาพที่ 4.3 แสดงการเปรียบเทียบอัตราการเติบโตของสหกรณ์(%)

อัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 11.63% ซึ่งถ้ามองเฉพาะด้านความเพียงพอของเงินทุนตัวเลขยิ่งมากยิ่งขึ้น จากภาพที่ 4.3 พบว่าสหกรณ์ส่วนใหญ่มีแนวโน้มอัตราการเติบโตของเงินทุนของสหกรณ์ ลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

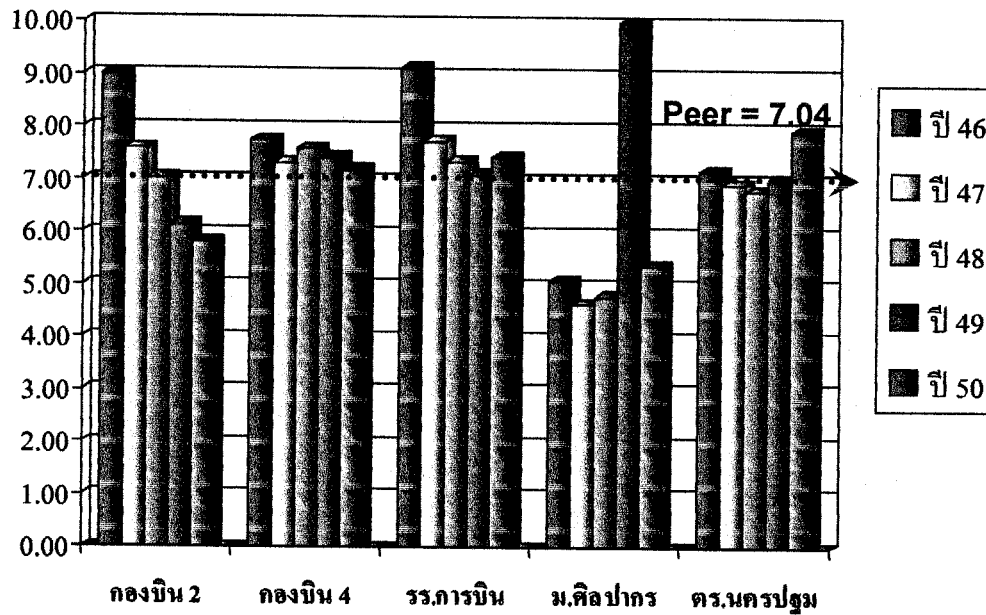
ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 6.85 % เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยที่ 11.63 % ถือว่าอัตราการเติบโตของทุนสหกรณ์ มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่กำหนดมาก เมื่อวิเคราะห์จากข้อมูลอื่นประกอบ พบว่า สหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด จัดตั้งมานาน และมีนโยบายในการชะลอการถือหุ้น หรือ ทุนสะสมของสมาชิกแต่ละคน โดยการลดหุ้นสะสมรายเดือน เนื่องจากสหกรณ์มีทุนดำเนินงานจำนวนมากเพียงพอต่อการบริหารเพื่อสนองต่อความต้องการของสมาชิก และเป็นการป้องกันเงินสิ้นระบบ นอกจากนี้ การมีแนวนโยบายที่มุ่งเน้นในการจ่ายคืนผลประโยชน์กลับคืนสู่มวลสมาชิกให้มากที่สุด โดยการจ่ายเงินปันผลตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจให้อัตราสูงส่งผลต่อการเติบโตของเงินทุนของสหกรณ์ด้วย

ภาพที่ 4.4 แสดงการเปรียบเทียบอัตรการเติบโตของหนี้ (%)

อัตรการเติบโตของหนี้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 14.68% ซึ่งถ้ามองเฉพาะด้านเพียงพอของเงินทุนตัวเลขยิ่งต่ำกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.4 พบว่าทุกสหกรณ์มีอัตรการเติบโตของหนี้ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันได้

ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ -6.85% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยที่ 14.68% แสดงว่าอัตรการเติบโตของหนี้ลดลงและมีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนดมาก วิเคราะห์ได้ว่า สหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด มีเงินทุนเพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก ซึ่งสอดคล้องกับอัตรการเติบโตของเงินทุนของสหกรณ์ ประกอบกับพื้นที่ดำเนินการมีขอบเขตจำกัด ไม่สามารถขยายหรือเพิ่มจำนวนสมาชิกได้มากนัก การขยายเงินทุนโดยการก่อหนี้จึงไม่จำเป็นสำหรับสหกรณ์

ภาพที่ 4.5 แสดงการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน (%)

ผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 7.04% ซึ่งถ้ามองเฉพาะในด้านผลตอบแทน ตัวเลขยิ่งสูงกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.5 พบว่าสหกรณ์ส่วนใหญ่มีแนวโน้มผลตอบแทนต่อส่วนกองทุนลดลง แต่ยังคงสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานเล็กน้อย

ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบิ่บจำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 7.43% ซึ่งสูงกว่าปี 49 และเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐานซึ่งกำหนดไว้ที่ 7.04% ถือว่าผลตอบแทนต่อส่วนกองทุน หรือความสามารถในการบริหารเงินทุนเพื่อก่อให้เกิดรายได้ มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานเล็กน้อย วิเคราะห์ได้ว่า ศักยภาพในการบริหารเงินทุนของสหกรณ์โรงเรียนการบิ่บจำกัด อยู่ในเกณฑ์ดี

สรุปมติที่ 1 โดยสรุปคือ สหกรณ์มีเงินทุนพอเพียงต่อการบริหารงานและความต้องการของสมาชิก การบริหารเงินลงทุนมีศักยภาพสูงและไม่อยู่ในสภาวะเสี่ยง เนื่องจากใช้เงินทุนของตนเองเป็นส่วนใหญ่ หากมองในเชิงธุรกิจ สหกรณ์ ๑ อาจเสียเปรียบในด้านการขยายปริมาณธุรกิจ ด้วยข้อจำกัดในเรื่องจำนวนสมาชิก ที่อาจไม่สามารถขยายได้ตามโครงสร้างของหน่วยงานจัดตั้งสหกรณ์แต่หากมองในเชิงสหกรณ์คือมุ่งเน้นการช่วยเหลือสมาชิก วิเคราะห์ได้ว่านโยบายการบริหารเงินทุนโดยการลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝาก มีความเหมาะสม

1.2 การวิเคราะห์ในมิติที่ 2 : A – Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์

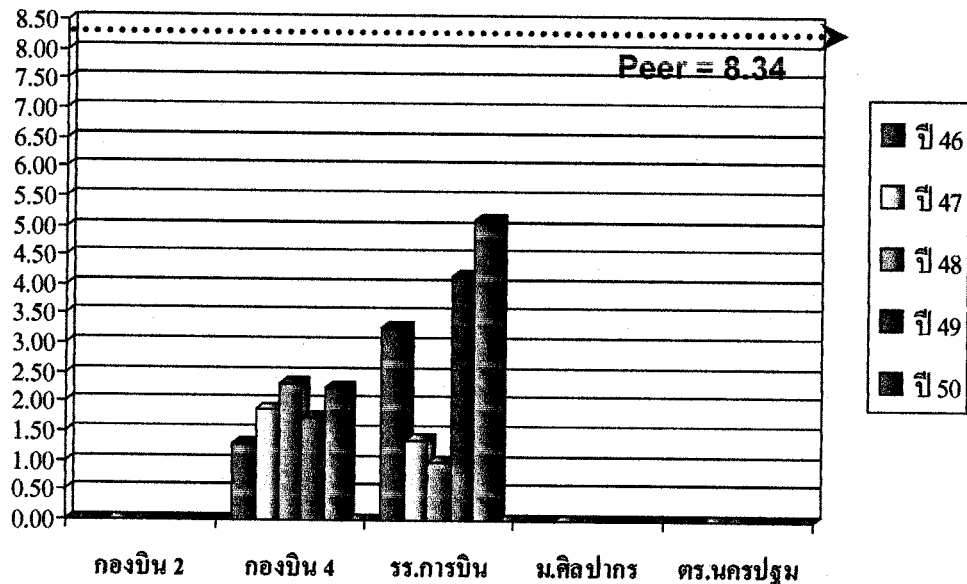
คุณภาพของสินทรัพย์เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ สินทรัพย์ที่จะวัดประสิทธิภาพ เช่น ลูกหนี้ สินค้าคงคลังและสินทรัพย์รวม

การลงทุนในสินทรัพย์ เสี่ยง หรือไม่ก่อให้เกิดรายได้ หรือ จมอยู่ในสินทรัพย์ที่เกินความต้องการ เช่น สินค้า เงินฝากธนาคาร อาจส่งถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ คุณภาพสินทรัพย์มุ่งเน้นไปที่สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ความเพียงพอของสำรองต่อการด้อยคุณภาพของสินทรัพย์เพื่อป้องกันผลกระทบต่อฐานะการเงินของสหกรณ์ เช่นกรณีของการมีหนี้ที่ค้างชำระและสินเชื่อไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) มีการสำรองหนี้หรือไม่ สูงเกินไปหรือต่ำเกินไป

สินทรัพย์นำไปสร้างรายได้และการให้ผลตอบแทน คุณภาพสินทรัพย์ที่ดีสามารถแปลงเป็นรายได้ สินทรัพย์หมุนเวียนให้ผลตอบแทนเท่าไร วัดจากอัตราค่า ไร หรือรายได้ต่อสินทรัพย์ หากอัตราสูงแสดงว่า คุณภาพสินทรัพย์ดีมีรายได้เข้ามา หากอัตราต่ำแสดงว่าสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไม่ก่อให้เกิดรายได้สหกรณ์ต้องบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพมีสภาพคล่อง

ผลการวิเคราะห์ในมิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ สรุปได้ดังนี้

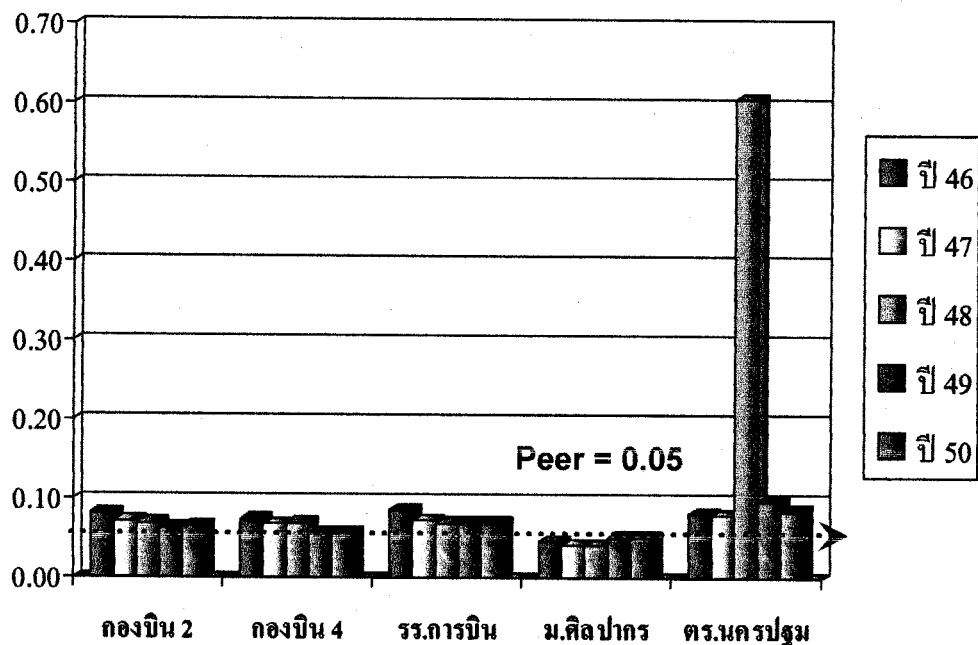
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)

ภาพที่ 4.6 แสดงการเปรียบเทียบอัตราการค้างชำระของลูกหนี้ (%)

อัตราการค้าชำระของลูกหนี้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 8.34% ซึ่งตัวเลขยิ่งต่ำกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.6 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้มอัตราการค้าชำระของลูกหนี้ เพิ่มขึ้นเล็กน้อย แต่มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนดโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 5.11% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐานซึ่งกำหนดไว้ที่ 8.34% แสดงว่าอัตราการค้าชำระของลูกหนี้อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ถือเป็นเรื่องดี วิเคราะห์ได้ว่า การบริหารลูกหนี้ของสหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด มีประสิทธิภาพ ไม่อยู่ในภาวะเสี่ยง ประกอบกับอัตราการค้าชำระนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการผ่อนผันการชำระหนี้ของสมาชิก ให้มีระยะเวลามากขึ้น สอดคล้องกับนโยบายการขยายวงเงินกู้ของสมาชิกและเพิ่มระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้ของสหกรณ์

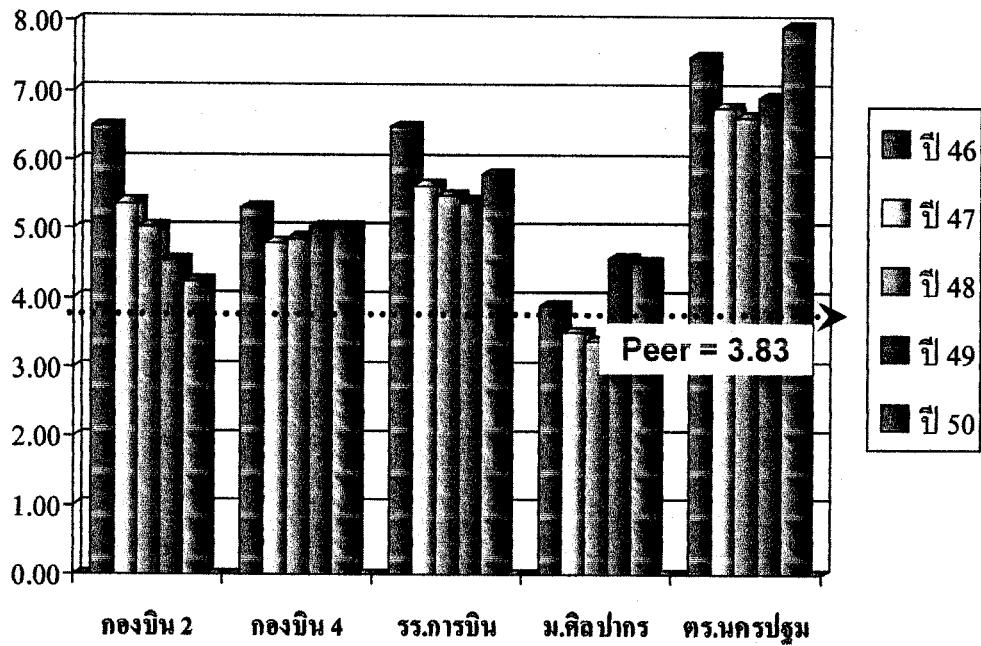

ภาพที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบอัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)

อัตราหมุนของสินทรัพย์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 0.05 รอบ ซึ่งถ้ามองเฉพาะผลตอบแทน ตัวเลขยิ่งสูงกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.7 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้มอัตราหมุนของสินทรัพย์ คงที่ และ มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนดโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 0.07 รอบ เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยที่ 0.05 รอบ ถือว่าอัตราหมุนของสินทรัพย์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยที่กำหนด วิเคราะห์ได้ว่า สหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์เพื่อก่อให้เกิดรายได้อยู่ในเกณฑ์ดี และแสดง

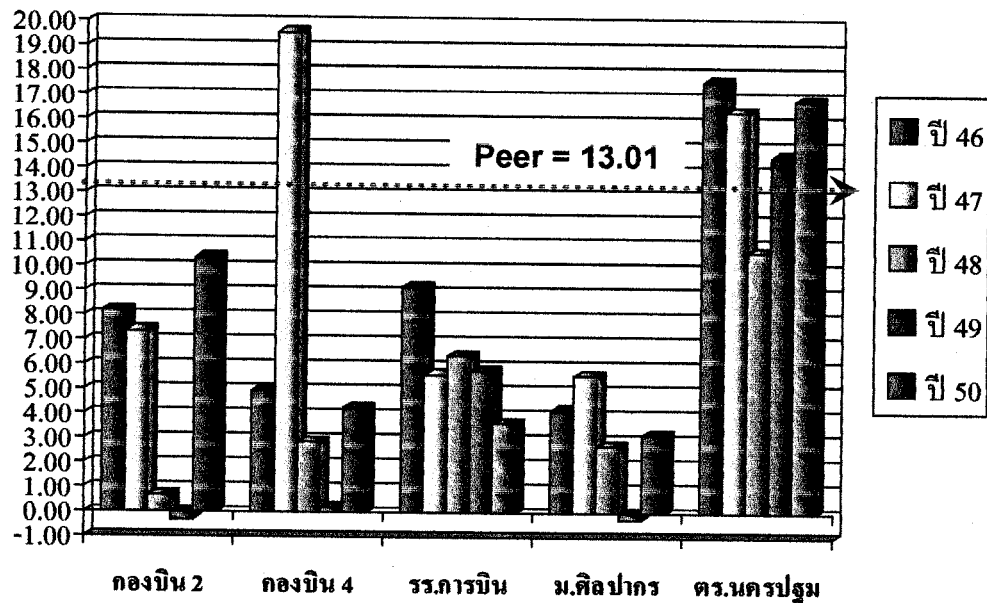
ถึงความสามารถของการจัดการ แต่ศักยภาพที่แท้จริงของอัตราการหมุนของสินทรัพย์ อยู่ที่ความสามารถในการทำกำไรและอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์ ถ้าทุก ๆ รอบการหมุนก่อให้เกิดผลตอบแทนในอัตราสูง ตลอดจนสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายให้อยู่ในเกณฑ์ประหยัด ในลักษณะคุ้มประโยชน์ ก่อให้เกิดกำไรสูงได้ นั่นคือความสำเร็จของการบริหารงาน

ภาพที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 3.83% ซึ่งถ้ามองเฉพาะผลตอบแทน ตัวเลขยิ่งมากกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.8 พบว่าทุกสหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ สูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน และส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 5.79% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยที่ 3.83% ถือว่าอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนด วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ได้ดี และสัมพันธ์กับอัตราการหมุนของสินทรัพย์ ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในเบื้องต้น

ภาพที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (%)

อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 13.01% ซึ่งตัวเลขยิ่งสูงกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.9 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้มอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน ยกเว้นสหกรณ์ตำรวจนครปฐม

ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบิณจำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 3.67% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐานซึ่งกำหนดไว้ที่ 13.01% ถือว่าอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน วิเคราะห์ได้ว่า สหกรณ์โรงเรียนการบิณจำกัด มีแนวโน้มการเติบโตของสินทรัพย์ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับข้อจำกัดด้านจำนวนสมาชิก อัตราการเติบโตของหนี้สินและเงินทุนของสหกรณ์ รวมทั้งนโยบายการชะลอการเพิ่มทุนของทุนสหกรณ์ และการลดลงของอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ไม่ส่งผลต่อการบริหารธุรกิจ และความมั่นคงของสหกรณ์

สรุปมิติที่ 2 โดยสรุป ในส่วนคุณภาพของสินทรัพย์ สำหรับสหกรณ์ ฯ จะมุ่งเน้นที่ลูกหนี้ ดังนั้นอัตราการค้างชำระหนี้ของลูกหนี้จะเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของคุณภาพสินทรัพย์ และการค้างชำระหนี้ของสหกรณ์ ฯ เป็นผลมาจากนโยบายการช่วยเหลือสมาชิกของสหกรณ์ ฯ ประกอบกับอัตราการหมุนและอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์อยู่ในเกณฑ์ดี จึงวิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์ ฯ มีความเข้มแข็งและมั่นคงด้านฐานะการเงิน

1.3 การวิเคราะห์ในมิติที่ 3 : M – Management Capability : ซึ่ความสามารถในการบริหาร

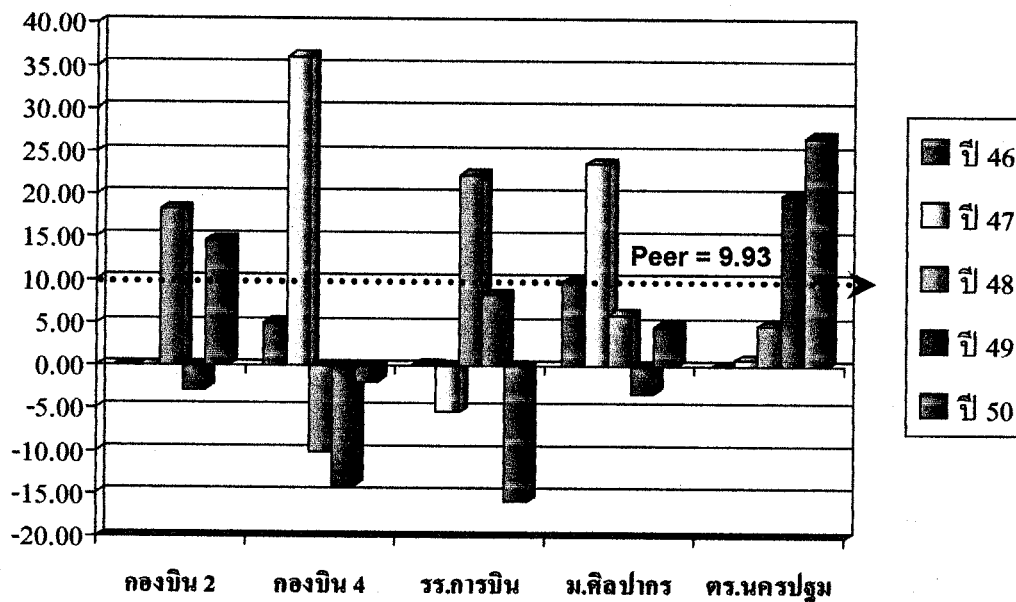
ซึ่ความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางกลยุทธ์ และจัด โครงสร้างองค์กรในการนำ พวองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่กิจการเผชิญอยู่

การบริหารจัดการและ โครงสร้างธุรกิจ ทุกธุรกิจต้องมีความสมดุลกัน ประเภทสหกรณ์กับ โครงสร้างธุรกิจมีความเหมาะสมและสอดคล้องกันตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ เช่น สหกรณ์ประเภท การเกษตร เน้นไปที่ธุรกิจซื้อกับธุรกิจขาย ทั้งนี้การดำ เนินธุรกิจของสหกรณ์ต้องเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ซึ่ความสามารถบริหารงานและการควบคุมภายใน พิจารณาการปฏิบัติตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมีระบบการควบคุมภายในที่ดี ซึ่มีผลต่อสภาพคล่อง และการทำ กำ ไรของสหกรณ์ บทบาทการบริหารในอนาคตต่อภาวะแข่งขันเพื่อการวางแผนในอนาคต

ผลการวิเคราะห์ในมิติที่ 3 ซึ่ความสามารถในการบริหาร สรุปได้ดังนี้

มิติที่ 3 ซึ่ความสามารถในการบริหาร (Management Capability)

ภาพที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบอัตราการเติบโตของธุรกิจ (%)

อัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 9.93% ซึ่งตัวเลขยิ่งสูงกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.10 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้มอัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันได้

ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ -15.85% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐาน ซึ่งกำหนดไว้ที่ 9.93% ถือว่าอัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจ มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่กำหนดมาวิเคราะห์ได้ว่า สหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด ดำเนินงานมาระยะหนึ่ง สมาชิกส่วนใหญ่ใช้บริการเงินกู้เต็มวงเงินและไม่สามารถขยายจำนวนสมาชิกได้ อันเป็นข้อจำกัดของหน่วยงาน ส่งผลให้ไม่สามารถขยายปริมาณธุรกิจได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ใน 2 มิติที่ผ่านมา

1.4 การวิเคราะห์ในมิติที่ 4 : E – Earning sufficiency : การทำ กำไร

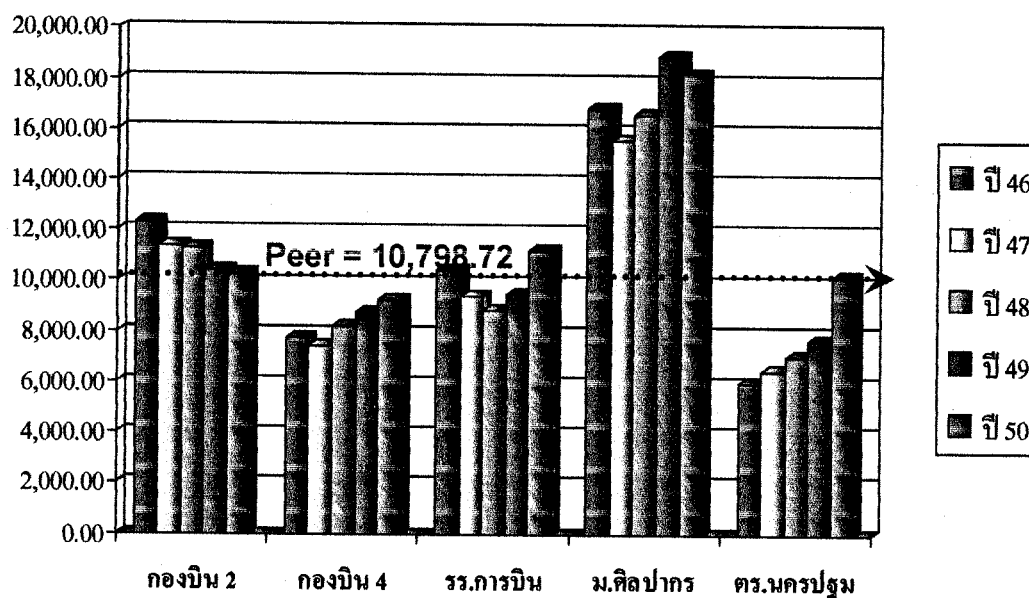
การทำกำไร เป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ในธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินอยู่ ซึ่งจะประกอบไปด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้อยู่ในเกณฑ์ต่ำ และเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุด รวมทั้งวิเคราะห์ถึงคุณภาพและแนวโน้มของกำไรในอนาคตของสหกรณ์

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่าย กำไร และคุณภาพของกำไร ขึ้นอยู่กับการบริหารการควบคุมรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เปรียบเทียบรายได้กับค่าใช้จ่ายที่ละรายการว่ามีกำไรขั้นต้นหรือไม่ หากบริหารค่าใช้จ่ายดีมีสภาพ จะมีอัตรากำไรสูง ในทางตรงข้ามหากบริหารค่าใช้จ่ายไม่ดี ไม่เหมาะสมกับรายได้ จะส่งผลให้มีอัตรากำไรต่ำรวมถึงการควบคุมอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้อยู่ในอัตรากำไรต่ำด้วย

วินัยทางการเงินมีผลต่อรายได้ ระบบสหกรณ์มิได้มุ่งเน้นกำไรเป็นหลัก หากแต่มุ่งเน้นสมาชิกเป็นหลัก ซึ่งมีฐานะเป็นทั้ง ผู้ให้และผู้รับบริการ กำไรจึงขึ้นอยู่กับกรณีคุณภาพชีวิตที่ดี การมีวินัยทางการเงินหรือการจัดการทางการเงินที่ดีของสมาชิก หากสมาชิกมีอัตราหนี้สินมากกว่าเงินออมความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ลดลง ย่อมส่งผลต่อรายได้และฐานะการเงินของสหกรณ์ ฯ

ผลการวิเคราะห์ในมิติที่ 4 การทำกำไรสรุปได้ดังนี้

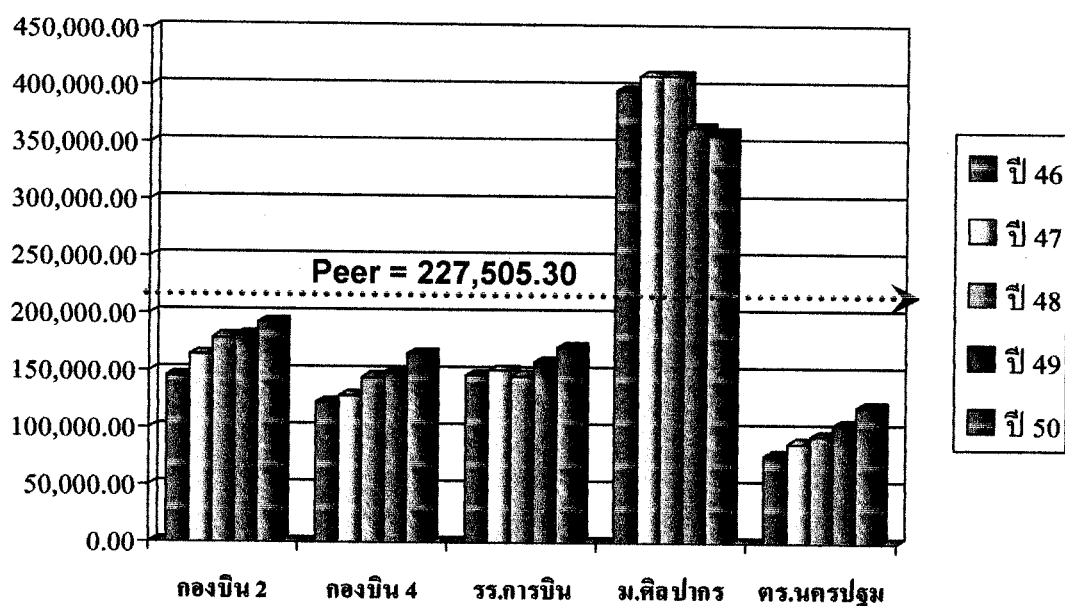
มิตินี้ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)

ภาพที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบกำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก(บาท)

ความสามารถในการทำกำไร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 10,798.72 บาท ต่อสมาชิก ซึ่งตัวเลขสูงกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.11 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้ม ความสามารถในการทำกำไร เพิ่มขึ้น และมีจำนวนกำไรต่อสมาชิก สูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน เล็กน้อย

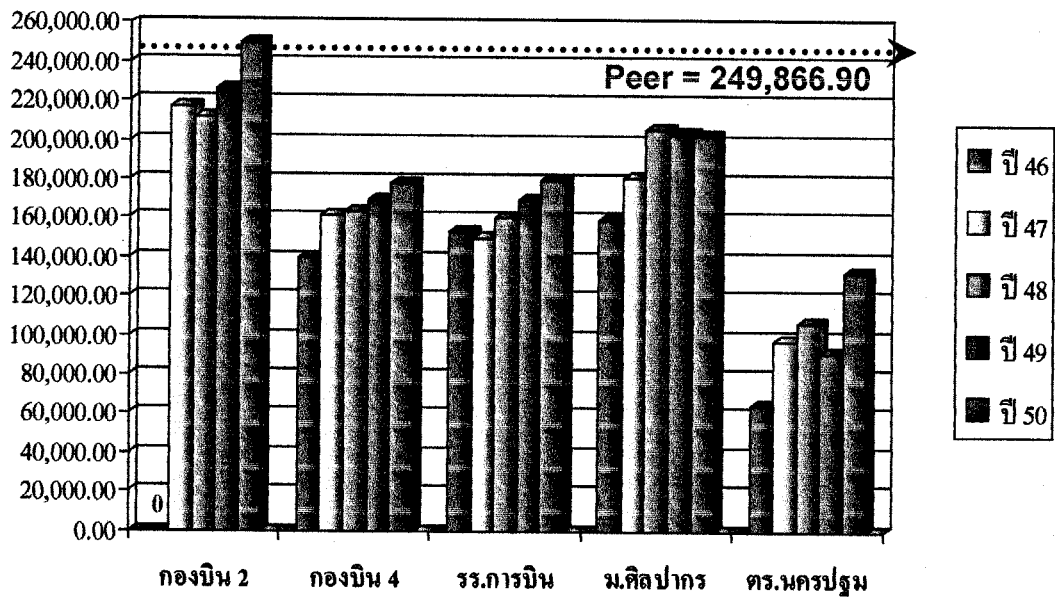
ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 11,226.04 บาทต่อจำนวนสมาชิก เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐานซึ่งกำหนดไว้ที่ 10,798.72 บาท ถือว่าสหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรในเกณฑ์ดี คือสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่กำหนด และมีแนวโน้มสูงขึ้น วิเคราะห์ได้ว่า การที่สหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด มีการกำหนดนโยบายขยายวงเงินกู้ของสมาชิก รวมถึงการขยายระยะเวลาในการชำระหนี้ นับเป็นแนวคิดที่เหมาะสมกับบริบทของสหกรณ์ ส่งผลให้กำไรของสหกรณ์เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ภาพที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบเงินออมต่อสมาชิก (บาท)

เงินออมต่อสมาชิก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 227,505.30 บาท ต่อสมาชิก ซึ่งตัวเลขยิ่งสูงกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.12 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้ม เงินออมต่อสมาชิก เพิ่มขึ้น แต่ยังคงมีค่าต่ำกว่าค่าอัตราส่วนเฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนด โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

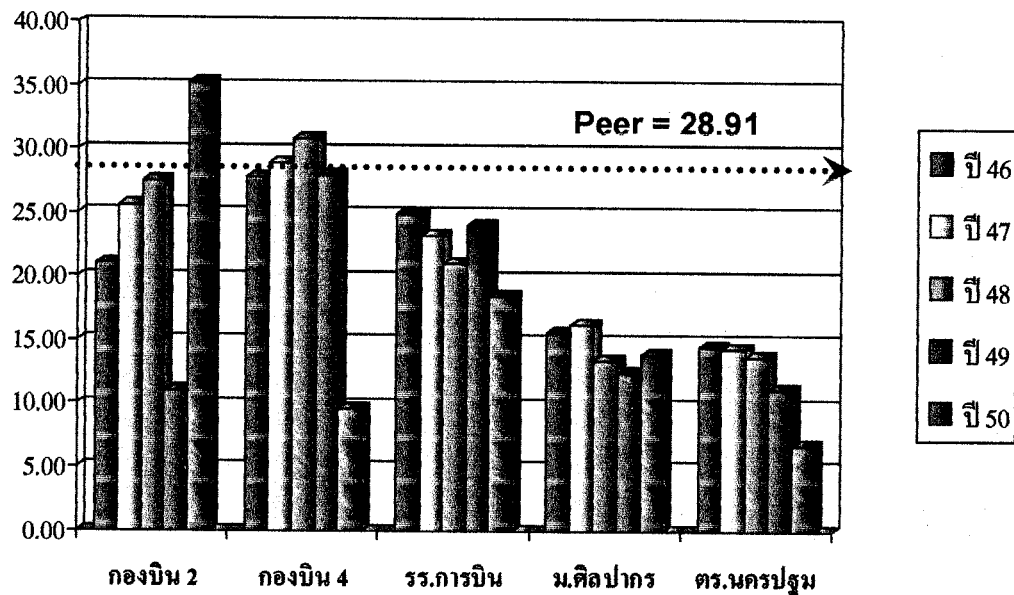
ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 171,704.12 บาทต่อจำนวนสมาชิก เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐาน ซึ่งกำหนดไว้ที่ 227,505.30 บาทต่อคน ถือว่าเงินออมต่อสมาชิก มีจำนวนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนด วิเคราะห์ได้ว่า โดยปัจจัยแวดล้อมของสมาชิกซึ่งรับราชการทหาร มีรายได้ส่วนเหลือไม่มากนักเมื่อเทียบกับอาชีพอื่น ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด จึงควรกำหนดนโยบายในการสร้างแรงจูงใจในการออมของสมาชิกให้มากขึ้น นอกจากจะช่วยให้สหกรณ์มีเงินทุนในการบริหารงานเพิ่มขึ้นแล้ว ยังถือเป็นการสนับสนุนให้สมาชิกมีนิสัยในการออมมากขึ้นด้วย อันจะส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ภาพที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบหนี้สินต่อสมาชิก(บาท)

อัตราหนี้สินต่อสมาชิก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 249,866.90 บาท ต่อสมาชิก ซึ่งตัวเลขยิ่งต่ำกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.13 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้มของอัตราหนี้สินต่อสมาชิก เพิ่มขึ้น แต่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน

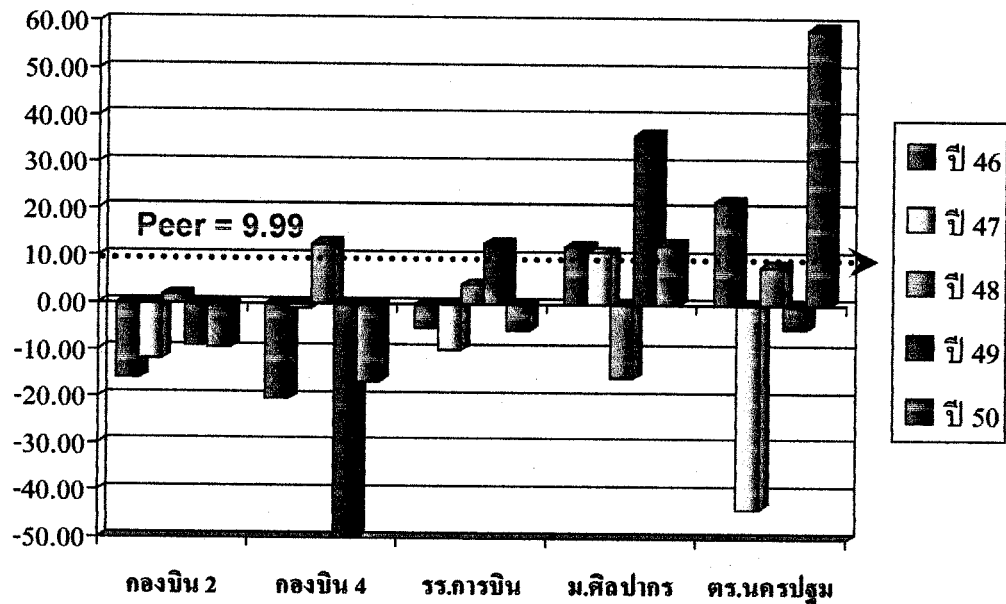
ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 179,704.57 บาทต่อจำนวนสมาชิก เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐานซึ่งกำหนดไว้ที่ 249,866.90 บาทต่อคน ถือว่าอัตราหนี้สินต่อสมาชิก มีจำนวนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยที่กำหนด วิเคราะห์ได้ว่า การกำหนดวงเงินกู้ยืมของสมาชิกยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ แม้จะมีการขยายวงเงินกู้ แต่มีเงื่อนไขประกอบอื่นที่เป็นข้อจำกัด ซึ่งส่งผลต่อการกู้ยืมของสมาชิก เช่น เงินเดือน และเงินส่วนเหลือในแต่ละเดือนของผู้กู้ ส่งผลให้การกู้ยืมของสมาชิกไม่แตกต่างจากเดิมมากนัก นับเป็นเรื่องดี เนื่องจากการมีหนี้สินของสมาชิกแม้จะนำมาซึ่งผลกำไรของสหกรณ์ แต่บางกรณีถือเป็นการสร้างนิสัยในการใช้เงินเกินตัว ไม่มีวินัยทางการเงิน อาจเป็นการทำร้ายสมาชิกในระยะยาว

ภาพที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)

อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 28.91 ซึ่งตัวเลขยิ่งต่ำกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.14 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้ม อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรลดลง และมีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนด โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

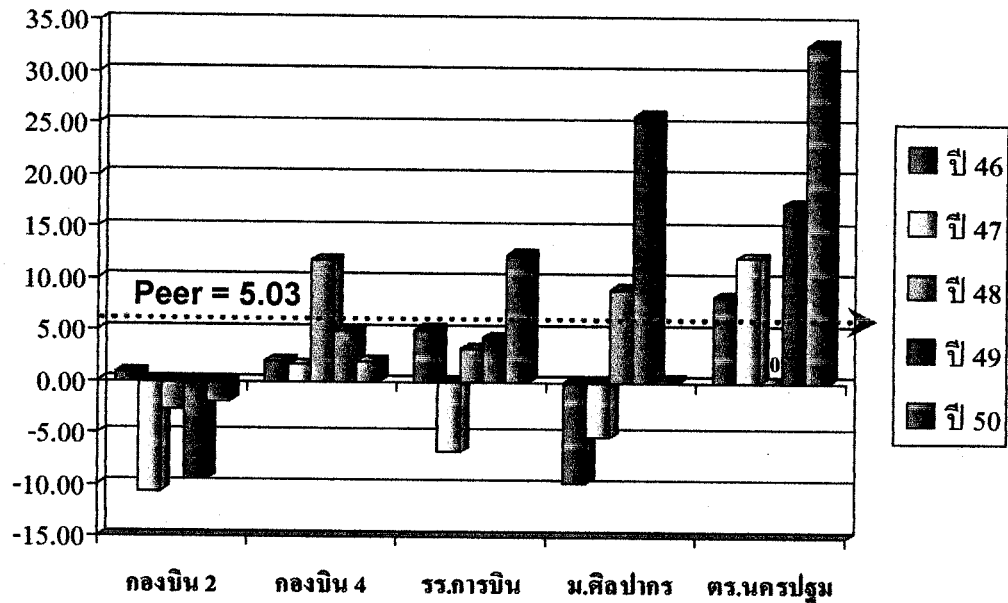
ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 18.49% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐานซึ่งกำหนดไว้ที่ 29.91% ถือว่า อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ต่ำกว่าเกณฑ์ วิเคราะห์ได้ว่าสหกรณ์สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายให้อยู่ในเกณฑ์ประหยัด และคุ้มประโยชน์ได้ เป็นอย่างดี แต่ต้องนำปัจจัยแวดล้อมมาพิจารณาด้วยว่า การประหยัดได้นั้น เกิดจากการพึงพิงภาครัฐอยู่หรือไม่ ประสิทธิภาพในการบริหารงานที่แท้จริง อยู่ที่สหกรณ์ต้องสามารถพึ่งพาตนเอง และเป็นพึ่งพิงของสมาชิกได้

ภาพที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบอัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น (%)

อัตราการเจริญเติบโตของทุนสะสมอื่น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 9.99% ซึ่งตัวเลขยิ่งสูงกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.15 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้ม อัตราอัตราการเจริญเติบโตของทุนสะสมอื่น ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบได้

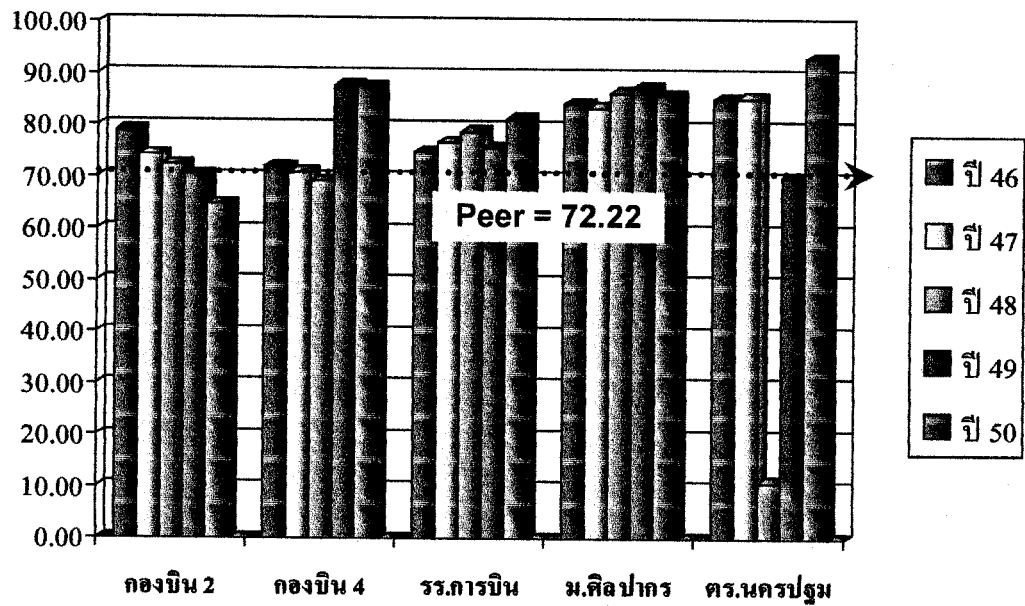
ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ -5.66% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยที่ 9.99% ถือว่า อัตราอัตราการเจริญเติบโตของทุนสะสมอื่น มีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยที่กำหนดมาก วิเคราะห์ได้ว่า การจัดสรรกำไรของสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด มุ่งเน้นที่การจ่ายคืนผลประโยชน์กลับสู่สมาชิก ซึ่งสอดคล้องกับอัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์ อย่างไรก็ตาม อัตราการเจริญเติบโตของทุนสะสมอื่น มีความสำคัญต่อความมั่นคงของสหกรณ์ในระยะยาว ดังนั้นสหกรณ์ฯ ควรให้ความสำคัญในจุดนี้ และน่าจะมีการจัดสรรในแต่ละปีเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นอัตราส่วนนี้ ยังสามารถชี้ให้เห็นถึงแนวโน้มนโยบายในการบริหารงานของคณะกรรมการได้ด้วย

ภาพที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (%)

อัตราการเจริญเติบโตของกำไร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 5.03% ซึ่งตัวเลขยิ่งสูงกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากกราฟที่ 4.16 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้ม อัตราการเจริญเติบโตของกำไรต่างกันอย่างน้อยสำคัญ ทำให้ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบได้

ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 12.39% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐาน ซึ่งกำหนดไว้ที่ 5.03% ถือว่า อัตราการเจริญเติบโตของกำไร มีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานเล็กน้อย วิเคราะห์ได้ว่า สหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด แม้ได้รับผลกระทบจากธุรกิจลดลง อัตรากำไรลดลง ดอกเบี้ยของสหกรณ์ลดลง และรายได้ทั้งสิ้นของสหกรณ์ปีนี้ลดลง แต่อัตราการเจริญเติบโตของกำไรไม่ได้ลดลง

ภาพที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบอัตราค่าไร (ขาดทุน) สุทธิ (%)

อัตราผลกำไรสุทธิ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 72.22% ซึ่งตัวเลขยิ่งสูงกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากกราฟที่ 4.17 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้ม อัตราการผลกำไรสุทธิ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ไม่สามารถนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบได้

ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 81.50% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐาน ซึ่งกำหนดไว้ที่ 72.22% ถือว่า อัตราผลกำไรสุทธิ สูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนดวิเคราะห์ได้ว่า สหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด มีความสามารถในการทำกำไร

สรุปมิติที่ 4 โดยสรุป ในส่วนของความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ฯ วิเคราะห์ได้ว่า ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ฯ อยู่ในเกณฑ์สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ในเชิงธุรกิจถือว่าสหกรณ์ฯ ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการในยุคที่มีการแข่งขันสูง

1.5 การวิเคราะห์ในมิติที่ 5 : L - Liquidity : สภาพคล่อง

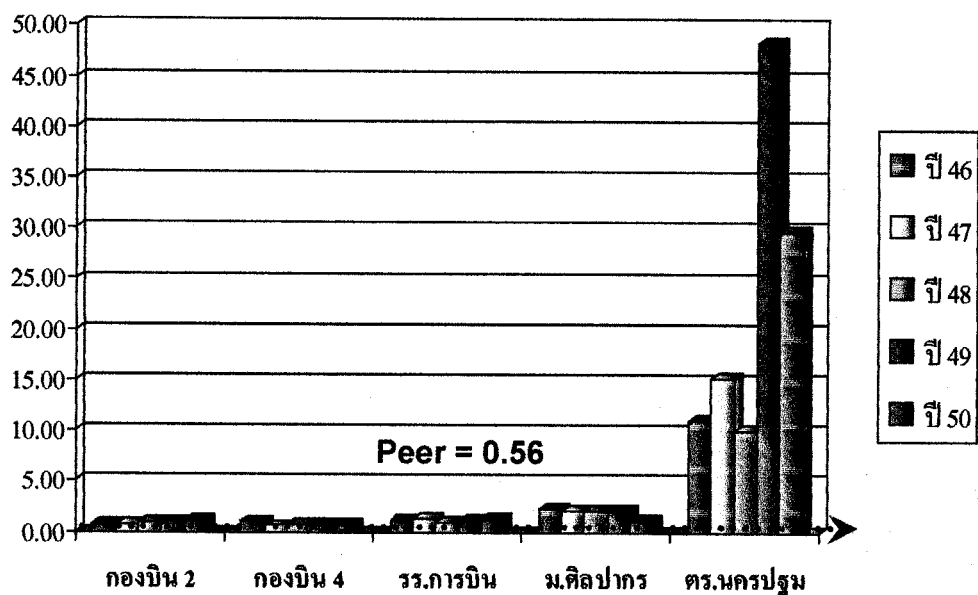
สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน เป็นการพิจารณาความเพียงพอของเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียงเงินสด รวมถึงสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย สภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งคำนวณได้จากสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน หากสหกรณ์มีความเสี่ยงของเงินทุน สหกรณ์จำเป็นต้องรักษาสภาพคล่องให้สูงเพียงพอเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน

ความเพียงพอของสินทรัพย์ในการแปลงสภาพเป็นเงินสด ความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงิน พิจารณาสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนหากสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่า ถือว่ามีสภาพคล่องดี หรือมีความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน อย่างไรก็ตามต้องพิจารณาตัวสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถแปลงเป็นเงินสดได้เร็วด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงิน เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงิน มีสินทรัพย์สภาพคล่องดำรงไว้เพียงพอต่อภาระผูกพันทางการเงิน หรือสหกรณ์มีแหล่งที่มาของกระแสเงินสดเพียงพอกับภาระผูกพันทางการเงินที่จะถึงกำหนดหรือไม่ สาเหตุหลักของการขาดสภาพคล่องนั้นมาจากการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินไม่ดีพอ รวมถึงปัญหาจากผลการดำเนินงาน เช่น มีภาระหนี้สินระยะสั้นมาก การถอนเงินฝากมากกว่าปกติ การนำเงินกู้ยืมระยะสั้นไปให้กู้ระยะยาว เป็นต้น ดูรอบของการเปลี่ยนเป็นเงินสด หรือกระแสเงินสดเข้ามาเพียงพอหรือไม่เช่น อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดต่อหนี้ถึงกำหนดชำระและอายุเฉลี่ยของสินค้า

ผลการวิเคราะห์ในมิติที่ 5 สภาพคล่อง สรุปได้ดังนี้

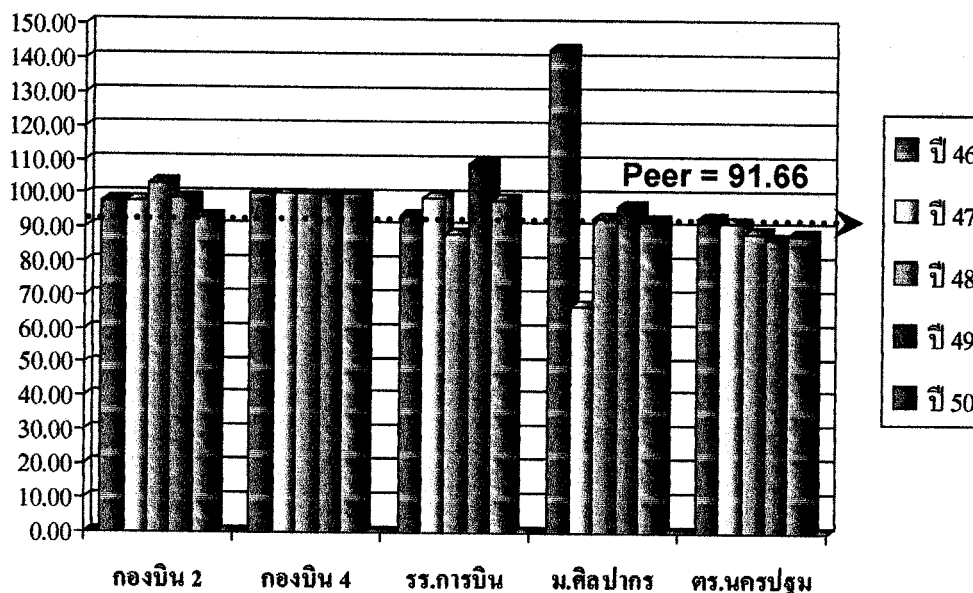
มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)

ภาพที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบอัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)

อัตราส่วนทุนหมุนเวียนซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 0.56 เท่า ซึ่งตัวเลขยิ่งสูงกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.18 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้ม อัตราส่วนทุนหมุนเวียน คงที่ และมีค่าสูงกว่าค่าอัตราส่วนเฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนด โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 1.28 เท่า เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐานซึ่งกำหนดไว้ที่ 0.56 เท่า ถือว่า อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ฯ สูงกว่า ค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนดเล็กน้อย วิเคราะห์ได้ว่า สหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด มีสภาพคล่อง หรือมีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นอยู่ในเกณฑ์ดี

ภาพที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด (%)

อัตราการชำระหนี้ได้ตามกำหนด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมาตรฐาน (Peer Group) อยู่ที่ 91.66% ซึ่งตัวเลขยิ่งสูงกว่ามาตรฐานยิ่งดี จากภาพที่ 4.19 พบว่าทุกสหกรณ์มีแนวโน้มอัตราการชำระหนี้ได้ตามกำหนด ลดลง และมีค่าสูงกว่าค่าอัตราส่วนเฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนดโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ในส่วนของสหกรณ์โรงเรียนการบินจำกัด ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ 98.55% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยที่ 91.66% ถือว่า อัตราการชำระหนี้ได้ตามกำหนดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมาตรฐานที่กำหนด วิเคราะห์ได้ว่า สหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด การชำระหนี้ของสมาชิกโดยทั่วไปอยู่ในระยะเวลาที่กำหนด มีเพียงบางส่วนที่ชำระล่าช้า สาเหตุมาจากการโอนย้ายเปลี่ยนหน่วยงานของสมาชิก และการขอชำระหนี้พิเศษ ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติของสหกรณ์ออมทรัพย์ในหน่วยงานภาครัฐ

สรุปมิติที่ 5 โดยสรุป ในส่วนของสภาพคล่องของสหกรณ์ จะมุ่งเน้นที่ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น หรือหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี แม้ว่าสหกรณ์จะมีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์สูง แต่ถ้าที่มาของสินทรัพย์หมุนเวียนมีแนวโน้มว่าจะไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ หรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ช้า จะถือว่าโดยแท้จริงสหกรณ์จะขาดสภาพคล่อง จึงควรนำสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีมูลค่ามากมาพิจารณาด้วย สำหรับสหกรณ์โรงเรียนการบิน จำกัด สินทรัพย์หมุนเวียนที่มีมูลค่ามากได้แก่ลูกหนี้เงินกู้ยืม ซึ่งมีอัตราการชำระหนี้ตามกำหนดสูง จึงถือว่ามีสภาพคล่องที่แท้จริง

1.6 การวิเคราะห์ในมิติที่ 6 : S - Sensitivity : ผลกระทบต่อธุรกิจ

ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจ หรือความอ่อนไหวของธุรกิจ คือ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบในแง่ลบ ต่อธุรกิจ ดังนี้

จากภาครัฐหรือจากสถานการณ์ทั่วไป - ไม่มีผลกระทบ

ภาวะวิกฤต ภัยธรรมชาติ - ไม่มีผลกระทบ

ภาวะคู่แข่งทางธุรกิจ – กลยุทธ์ในการระดมเงินฝากและการส่งเสริมการกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ มีผลกระทบ

นโยบายการเงินของรัฐ – มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากทำให้มีการหันมาออมเงินไว้กับสหกรณ์ ฯ มากขึ้น

นโยบายช่วยเหลือของภาครัฐ – ไม่มีผลกระทบ

ระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด - ไม่มีผลกระทบ

เทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ – ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ได้เปิดให้บริการการทำธุรกรรมด้านการเงินผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Banking) สร้างความสะดวกสบายและความรวดเร็วเป็นที่พอใจของลูกค้ามากยิ่งขึ้น

2. การแสดงผลความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์เกี่ยวกับคุณภาพการบริการสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด

ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ จำนวน 302 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติโดยนำเสนอ ดังนี้

2.1 การแสดงผลจำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์ ฯ

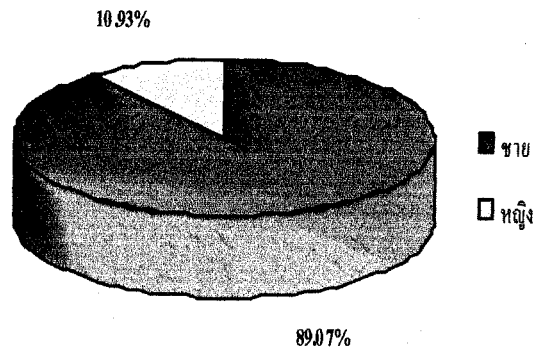
จากการศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกด้าน เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับชั้นยศ ระดับการศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนหุ้นสะสม ฯลฯ ของสมาชิกจำนวน 302 คน ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกที่ตอบแบบสอบถาม

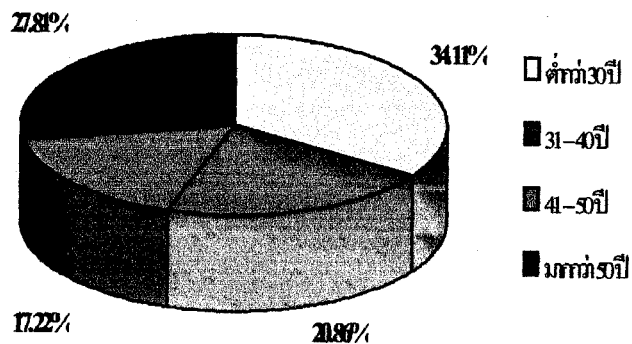
ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	269	89.07
หญิง	33	10.92
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	103	34.10
31 - 40 ปี	63	20.86
41 - 50 ปี	52	17.21
มากกว่า 50 ปี	84	27.81
สถานภาพการสมรส		
โสด	104	34.43
สมรส	178	58.94
หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่	20	6.62
ระดับชั้นยศ		
ลูกจ้างประจำ, พนักงานราชการ	99	32.78
จ.ต.- พ.อ.อ.(พิเศษ)	125	41.40
ร.ต. - ร.อ.	32	10.60
น.ต. - น.ท.	44	14.56
น.อ.(พิเศษ) - พล.อ.ต.	2	0.66
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3	99	32.78
มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 หรือ ปวช. เช่น รร.จอ. ,รร.นชท.	125	41.39
อนุปริญญา, ปวส. หรือ เทียบเท่า	32	10.59
ปริญญาตรี หรือ กำลังศึกษา	45	14.90
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.33
รายได้รวมต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	40	13.24
10,001 - 15,000 บาท	92	30.46
15,001 - 20,000 บาท	63	20.86

20,001 – 25,000 บาท	51	16.88
25,001 - 30,000 บาท	16	5.29
30,001 – 35,000 บาท	23	7.61
35,001 - 40,000 บาท	8	2.64
40,001 - 50,000 บาท	6	1.98
สูงกว่า 50,000 บาท	3	0.99
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
1 คน	44	14.56
2 – 3 คน	154	50.99
4 – 5 คน	86	28.47
มากกว่า 5 คน	18	5.96
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก		
1 - 5 ปี	79	26.15
6 - 10 ปี	78	25.82
11 - 15 ปี	56	18.54
16 - 20 ปี	28	9.27
มากกว่า 20 ปี	61	20.19
มูลค่าหุ้นสะสม		
น้อยกว่า 5,000 บาท	83	27.48
5,001- 25,000 บาท	33	10.92
25,001-50,000 บาท	37	12.25
50,001-75,000 บาท	18	5.9
75,001- 100,000 บาท	38	12.58
มากกว่า 100,000 บาท	93	30.79

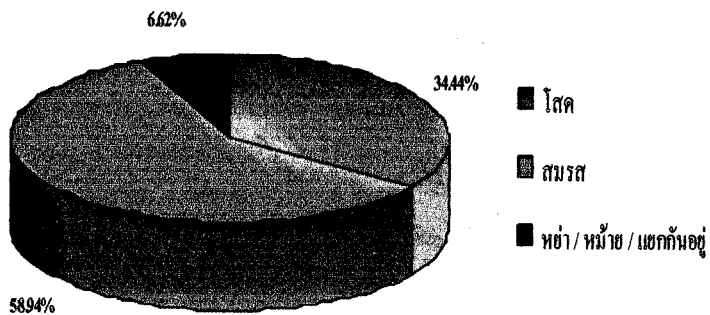
จากตารางที่ 4.1 พบว่า สมาชิกมีลักษณะส่วนบุคคลดังนี้

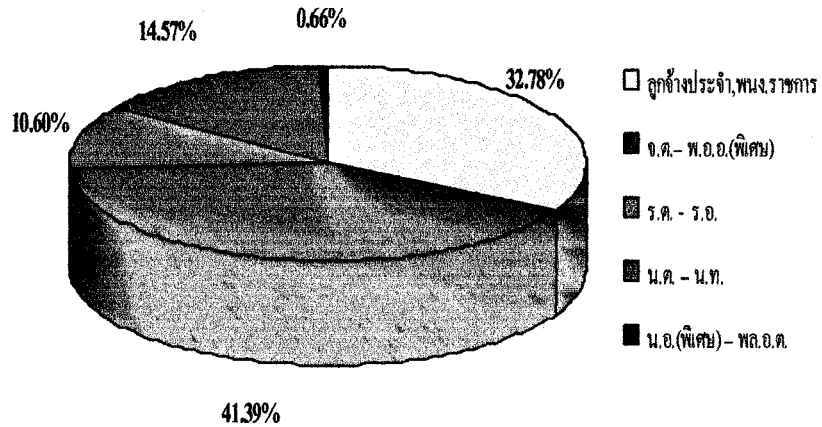
ภาพที่ 4.20 แสดงสัดส่วนเพศของสมาชิกสหกรณ์ ฯ สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 89.07 และเพศหญิงร้อยละ 10.93

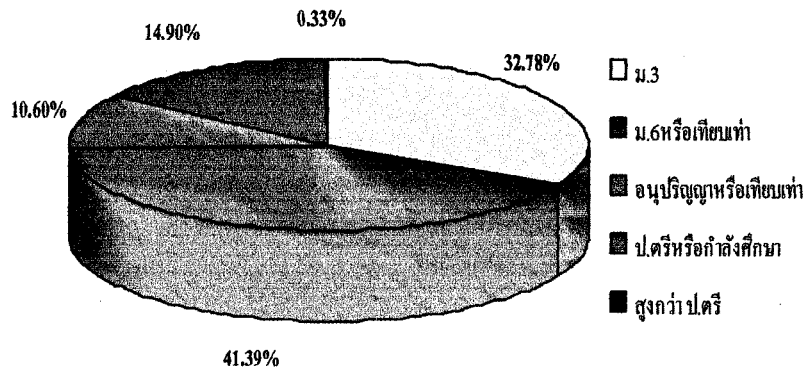
ภาพที่ 4.21 แสดงสัดส่วนอายุของสมาชิกสหกรณ์ ฯ สมาชิกมีอายุต่ำกว่า 30 ปี ร้อยละ 34.10 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 20.86 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 17.21 อายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 27.81

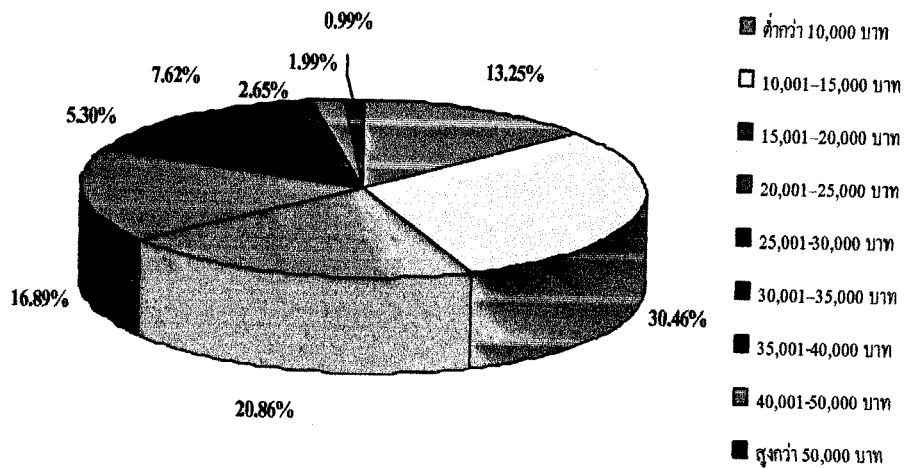
ภาพที่ 4.22 แสดงสัดส่วนสถานภาพการสมรสของสมาชิกสหกรณ์ ฯ สมาชิกมีสถานภาพโรค ร้อยละ 6.62 สมาชิกมีสถานภาพสมรส ร้อยละ 58.94 สมาชิกมีสถานภาพป่วย / หม้าย / แยกกันอยู่ ร้อยละ 34.43

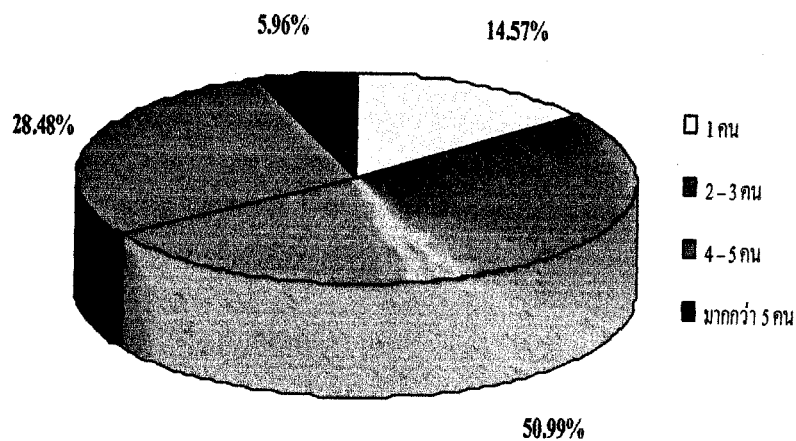
ภาพที่ 4.23 แสดงสัดส่วนระดับชั้นยศของสมาชิกสหกรณ์ฯ สมาชิกเป็นลูกจ้างประจำ, พนักงานราชการ ร้อยละ 32.78 สมาชิกมีชั้นยศ จ.ศ. - พ.อ.อ.(พิเศษ) ร้อยละ 41.40 สมาชิกมีชั้นยศ ร.ศ. - ร.อ. ร้อยละ 10.60 สมาชิกมีชั้นยศ น.ต. - น.ท. ร้อยละ 14.56 สมาชิกมีชั้นยศ น.อ.(พิเศษ) - พล.อ.ต. ร้อยละ 0.66

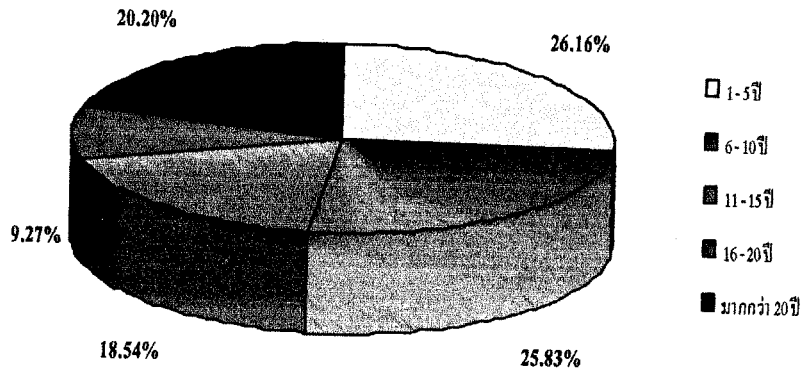
ภาพที่ 2.24 แสดงสัดส่วนระดับการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์ฯ สมาชิกมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 32.78 สมาชิกมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 หรือ ปวช. เช่น รร.จอ., รร.นชท. ร้อยละ 41.39 สมาชิกมีการศึกษาในระดับอนุปริญญา, ปวส. หรือ เทียบเท่า ร้อยละ 10.59 สมาชิกมีการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือ กำลังศึกษา ร้อยละ 14.90 สมาชิกมีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 0.33

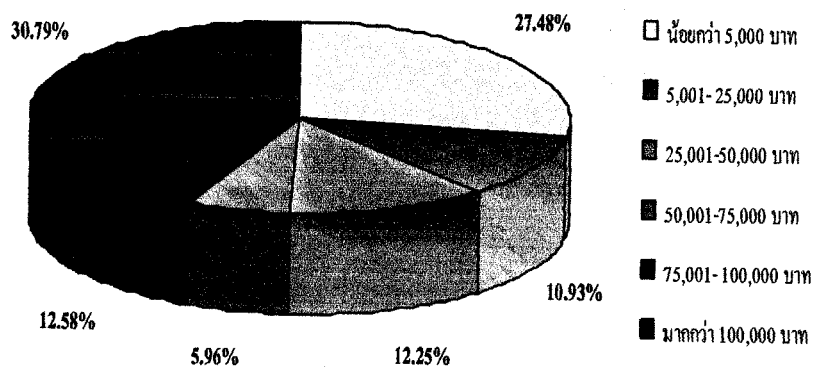
ภาพที่ 2.25 แสดงสัดส่วนรายได้รวมต่อเดือนของสมาชิกสหกรณ์ ฯ สมาชิกมีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 13.24 สมาชิกมีรายได้ 10,001 – 15,000 บาท ร้อยละ 30.46 สมาชิกมีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 20.86 สมาชิกมีรายได้ 20,001 – 25,000 บาท ร้อยละ 16.88 สมาชิกมีรายได้ 25,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 5.29 สมาชิกมีรายได้ 30,001 – 35,000 บาท ร้อยละ 7.61 สมาชิกมีรายได้ 35,001 - 40,000 บาท ร้อยละ 2.64 สมาชิกมีรายได้ 40,001 - 50,000 บาท ร้อยละ 1.98 สมาชิกมีรายได้ สูงกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 0.99

ภาพที่ 4.26 แสดงสัดส่วนจำนวนสมาชิกในครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ ฯ สมาชิกมีสมาชิกในครอบครัว 1 คน ร้อยละ 14.56 สมาชิกมีสมาชิกในครอบครัว 2 – 3 คน ร้อยละ 50.99 สมาชิกมีสมาชิกในครอบครัว 4 – 5 คน ร้อยละ 28.47 สมาชิกมีสมาชิกในครอบครัว มากกว่า 5 คน ร้อยละ 5.96

ภาพที่ 4.27 แสดงสัดส่วนระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ สมาชิกที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ 1 - 5 ปี ร้อยละ 26.15 สมาชิกที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ 6 - 10 ปี ร้อยละ 25.82 สมาชิกที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ 11 - 15 ปี ร้อยละ 18.54 สมาชิกที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ 16 - 20 ปี ร้อยละ 9.27 สมาชิกที่เป็นสมาชิกสหกรณ์มากกว่า 20 ปี ร้อยละ 20.19

ภาพที่ 4.28 แสดงสัดส่วนมูลค่าหุ้นสะสมของสมาชิกสหกรณ์ฯ สมาชิกมีหุ้นสะสมน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 27.48 สมาชิกมีหุ้นสะสม 5,001- 25,000 บาท ร้อยละ 10.92 สมาชิกมีหุ้นสะสม 25,001-50,000 บาท ร้อยละ 12.25 สมาชิกมีหุ้นสะสม 50,001-75,000 บาท ร้อยละ 5.9 สมาชิกมีหุ้นสะสม 75,001- 100,000 บาท ร้อยละ 12.58 สมาชิกมีหุ้นสะสมมากกว่า 100,000 บาท ร้อยละ 30.79

2.2 การแสดงผลจำนวนและร้อยละของความเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียน การบิน จำกัด

จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์ ของสมาชิกจำนวน 302 คน
ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของสมาชิกที่ตอบแบบสอบถามในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
การสหกรณ์ (N=302)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การสหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร	302	100
ดำเนินธุรกิจและบริการเพื่อช่วยเหลือสมาชิก ในการแก้ไข ปัญหาต่างๆ	226	74.83
ดำเนินธุรกิจเพื่อการค้า ทำธุรกิจกับบุคคลภายนอกเพื่อ แสวงหากำไรให้มากที่สุด	76	25.17
สหกรณ์มีลักษณะการรวมกันอย่างไร	302	100
มุ่งด้านการรวบรวมทุนต้องการทุนในการดำเนินงานมาก	204	67.55
มุ่งด้านการรวบรวมคนมากกว่าทุน	98	32.45
ลักษณะของหุ้นและมูลค่าหุ้นเป็นอย่างไร	302	100
ราคาหุ้นคงที่และมีอัตราค่าเพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงหุ้นได้ หุ้นมีจำนวนไม่จำกัด	194	64.24
ราคาหุ้นเปลี่ยนแปลงตามฐานะของกิจการ จำนวนหุ้นมีจำกัด	108	35.76
สหกรณ์มีลักษณะการควบคุม และการออกเสียงอย่างไร	302	100
ออกเสียงได้ตามจำนวนหุ้นที่ถือและออกเสียงแทนกันได้	80	26.49
ควบคุมตามแบบประชาธิปไตย สมาชิกออกเสียงได้คนละ หนึ่งเสียง (ยกเว้นระดับชุมนุมสหกรณ์) และออกเสียงแทนกันไม่ได้	222	73.51
สหกรณ์มีลักษณะการแบ่งกำไรอย่างไร	302	100
การแบ่งกำไร แบ่งตามความมากน้อยของการทำธุรกิจ กับสหกรณ์ และจำนวนหุ้นที่ถือ	110	36.42
การแบ่งกำไร แบ่งตามจำนวนหุ้นที่ถือ ถือหุ้นมาก ได้เงิน ปันผลคืนมาก	192	63.58

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์มากที่สุดในเรื่อง วัตถุประสงค์ (ร้อยละ 74.83) รองลงมาคือ เรื่องลักษณะการควบคุม และการออกเสียง (ร้อยละ 73.51) สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์น้อยที่สุด ในเรื่องลักษณะการรวมกันของสหกรณ์ (ร้อยละ 32.45)

2.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด

จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ได้แสดงผลการศึกษาโดยนำเสนอค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิก รายละเอียดดังตาราง

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อคุณภาพการบริการของสหกรณ์ออมทรัพย์

ข้อที่	ด้านคุณภาพการบริหารของสหกรณ์	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1	สหกรณ์ ฯ มีความเชื่อถือได้ในมาตรฐานการบริการ (Reliability)	3.55	1.08	เห็นด้วยมาก
2	สหกรณ์ ฯ มีความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก (Responsiveness)	3.42	1.07	เห็นด้วย
3	สหกรณ์ ฯ มีพนักงานที่มีความสามารถในการให้บริการอย่างรอบรู้ ถูกต้อง (Competency)	3.28	1.01	เห็นด้วย
4	สหกรณ์ ฯ ให้สมาชิกใช้บริการได้อย่างสะดวกไม่ยุ่งยาก (Accessibility)	3.14	1.15	เห็นด้วย
5	สหกรณ์ ฯ มีเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการด้วยความสุภาพอ่อนน้อม ให้เกียรติ และมีมารยาทที่ดี (Courtesy)	3.13	1.03	เห็นด้วย
6	สหกรณ์ ฯ มีความสามารถในการสื่อสารกับสมาชิกทำให้สมาชิกได้รับคำตอบในข้อที่สงสัยได้ (Communication)	3.31	1.09	เห็นด้วย
7	สหกรณ์ ฯ มีความน่าเชื่อถือ (Creditability)	3.55	1.00	เห็นด้วยมาก
8	สหกรณ์ ฯ มีความมั่นคงปลอดภัย อบอุ่นสบายใจให้กับสมาชิก ในขณะที่ให้บริการ (Security)	3.59	0.87	เห็นด้วยมาก
9	สหกรณ์ ฯ มีเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจสมาชิกหรือการเอาใจสมาชิก มาใส่ใจตน (Customer Understanding)	3.30	1.12	เห็นด้วย
10	สหกรณ์ ฯ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม (Tangibles)	3.61	1.02	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สมาชิกมีความคิดเห็นที่มีต่อคุณภาพการบริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย โดยมีความเห็นด้วยมากในเรื่องที่สหกรณ์ฯ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดสวยงามมากที่สุด ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมาได้แก่ สหกรณ์ฯ มีความมั่นคงปลอดภัย อบอุ่นใจให้กับสมาชิกในขณะที่ใช้บริการ ($\bar{X} = 3.59$) ส่วนเรื่องที่มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด ได้แก่ สหกรณ์ฯ มีเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ให้เกียรติและมีมารยาทที่ดี ($\bar{X} = 3.13$)

2.4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

ในตอนนี้เป็นผลการนำเสนอการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับชั้นยศ ระดับการศึกษา รายได้ ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จำนวนหุ้นสะสม รายละเอียดตามตาราง

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับคุณภาพการบริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ จำกัดตามชั้นยศ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านความเชื่อถือได้ในมาตรฐานการบริการ					
ระหว่างสถานภาพทางราชการ	4	24.67	6.167	5.62*	0.00
ภายในสถานภาพทางราชการ	297	326.18	1.098		
รวม	301	350.85			
ด้านความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก					
ระหว่างสถานภาพทางราชการ	4	17.74	4.44	4.04*	0.00
ภายในสถานภาพทางราชการ	297	326.01	1.10		
รวม	301	343.75			
ด้านพนักงานที่มีความสามารถในการให้บริการอย่างรอบรู้ ถูกต้อง					
ระหว่างสถานภาพทางราชการ	4	28.64	7.16	7.61*	0.00
ภายในสถานภาพทางราชการ	297	279.30	.94		
รวม	301	307.94			

สมาชิกใช้บริการได้อย่างสะดวกไม่ยุ่งยาก					
ระหว่างสถานภาพทางราชการ	4	15.58	3.90	2.99	0.19
ภายในสถานภาพทางราชการ	297	387.42	1.30		0.00
รวม	301	403.00			
ด้านการบริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ให้เกียรติ และมีมารยาทที่ดี					
ระหว่างสถานภาพทางราชการ	4	10.71	2.68	2.54	0.40
ภายในสถานภาพทางราชการ	297	313.26	1.06		
รวม	301	323.97			
ด้านความสามารถในการสื่อสารกับสมาชิก ทำให้สมาชิกได้รับคำตอบในข้อที่สงสัยได้					
ระหว่างสถานภาพทางราชการ	4	17.00	4.25	3.72*	0.01
ภายในสถานภาพทางราชการ	297	339.36	1.14		
รวม	301	365.36			
ด้านความน่าเชื่อถือ					
ระหว่างสถานภาพทางราชการ	4	10.74	2.69	2.75*	0.03
ภายในสถานภาพทางราชการ	297	289.91	.98		
รวม	301	300.65			
ด้านความมั่นคงปลอดภัย อบอุ่นสบายใจให้กับ สมาชิก ในขณะที่ใช้บริการ					
ระหว่างสถานภาพทางราชการ	4	5.67	1.42	1.90	0.11
ภายในสถานภาพทางราชการ	297	221.23	.75		
รวม	301	226.90			
ด้านความเข้าใจสมาชิกหรือการเอาใจสมาชิกลง ใส่ใจตน					
ระหว่างสถานภาพทางราชการ	4	21.84	5.46	4.55*	0.00
ภายในสถานภาพทางราชการ	297	356.14	1.20		
รวม	301	377.98			
ด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดสวยงาม					
ระหว่างสถานภาพทางราชการ	4	30.57	7.64	8.02*	0.00
ภายในสถานภาพทางราชการ	297	283.11	.95		
รวม	301	313.67			

จากตารางที่ 4.4 เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อคุณภาพการบริการของสหกรณ์ฯ จำแนกตามชั้นยศ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ฯ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความเชื่อถือได้ในมาตรฐานการบริการ ด้านความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก ด้านพนักงานที่มีความสามารถในการให้บริการอย่างรอบรู้ ถูกต้อง ด้านความสามารถในการสื่อสารกับสมาชิกทำให้สมาชิกได้รับคำตอบในข้อที่สงสัยได้ ด้านความน่าเชื่อถือ ด้านความเข้าใจสมาชิกหรือการเอาใจสมาชิกลงใจตน และด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อบริการของสหกรณ์ ออมทรัพย์ จำแนกตามชั้นยศ

แหล่งความแปรปรวน	ระดับชั้นยศ		ระดับชั้นยศ		F	P
	ต่ำกว่า รอ.		สูงกว่า รอ.			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านความเชื่อถือได้ในมาตรฐานการบริการ	3.53	1.13	3.56	1.02	-0.24**	.00
ด้านความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก	3.32	1.18	3.55	0.90	-1.83*	.07
ด้านพนักงานที่มีความสามารถในการให้บริการอย่างรอบรู้ ถูกต้อง	3.26	1.01	3.33	1.01	-.59*	.56
สมาชิกใช้บริการ ได้อย่างสะดวกไม่ยุ่งยาก	3.13	1.16	3.18	1.16	-.34*	.73
ด้านการบริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ให้เกียรติ และมีมารยาทที่ดี	3.10	1.01	3.17	1.01	-.62*	.53
ด้านความสามารถในการสื่อสารกับสมาชิก ทำให้สมาชิกได้รับคำตอบในข้อที่สงสัยได้	3.32	1.09	3.30	1.09	.17*	.86
ด้านความน่าเชื่อถือ	3.47	1.03	3.66	.96	-1.66*	.09
ด้านความมั่นคงปลอดภัย อบอุ่นสบายใจ ให้กับสมาชิก ในขณะที่ให้บริการ	3.53	.84	3.67	.90	-1.47*	.14
ด้านความเข้าใจสมาชิกหรือการเอาใจสมาชิกลงใจตน	3.29	1.11	3.32	1.14	-.19*	.85
ด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม	3.66	1.04	3.56	1.01	.88*	.38
เฉลี่ยรวม	3.36	1.06	3.43	1.02	-0.59*	0.42

*P<0.05, **P<0.01

จากตารางที่ 4.5 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อบริการของสหกรณ์ ๗ จำแนกตามชั้นยศ พบว่า สมาชิกระดับชั้นยศสูงกว่า ร.อ. ($\bar{X} = 3.43$) มีค่าเฉลี่ยรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับ ไม่น่าพอใจ เช่นเดียวกับสมาชิกระดับชั้นยศต่ำกว่า ร.อ. ($\bar{X} = 3.36$) แต่สูงกว่าเล็กน้อย โดยระดับชั้นยศสูงกว่า ร.อ. เห็นด้วยมากที่สุด ในด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม ($\bar{X} = 3.66$) รองลงมาได้แก่ด้านความเชื่อถือได้ในมาตรฐานการบริหาร และด้านความมั่นคงปลอดภัย อบอุ่น สบายใจให้กับสมาชิก ในขณะที่ใช้บริการ ($\bar{X} = 3.53$) ส่วนในเรื่องที่มีความไม่แน่ใจมากที่สุด ได้แก่ ด้านบริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ให้เกียรติ และมีมารยาทที่ดี ($\bar{X} = 3.10$) สำหรับสมาชิกระดับชั้นยศต่ำกว่า ร.อ. มีความเห็นด้วยมากที่สุดในด้านความมั่นคงปลอดภัย อบอุ่น สบายใจให้กับสมาชิก ในขณะที่ใช้บริการ ($\bar{X} = 3.67$) รองลงมาได้แก่ด้านความน่าเชื่อถือ ($\bar{X} = 3.66$) และในเรื่องที่มีความไม่แน่ใจมากที่สุด คือด้านการบริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ให้เกียรติ และมีมารยาทที่ดี ($\bar{X} = 3.17$) โดยรวมสมาชิกระดับชั้นยศสูงกว่า ร.อ. (S.D. = 1.02) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่าสมาชิกระดับชั้นยศต่ำกว่า ร.อ. (S.D. = 1.06)

2.5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของสมาชิก

ด้านการให้บริการ สมาชิกส่วนใหญ่ระบุว่า การบริการของเจ้าหน้าที่ ยังไม่ค่อยใส่ใจในการบริการเท่าที่ควร เจ้าหน้าที่บางคนทำตัวไม่เป็นกลางกับสมาชิกเวลาไปกู้เงิน จึงควรมีการปรับปรุงให้เจ้าหน้าที่ มีการบริการที่ดีขึ้น

ด้านการดำเนินงาน สมาชิกส่วนใหญ่ระบุว่า สหกรณ์น่าจะมีการปันผลให้มากกว่านี้ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน ควรมีบริการด้านบิลที่หักเงิน แล้วส่งให้กับทุกหน่วย นอกจากนั้นควรมีการบริการด้านสวัสดิการต่างๆ ให้มากขึ้น รวมถึงควรลดดอกเบี้ยเงินกู้ลงอีก สหกรณ์ควรจัดทำวารสารแจกสมาชิก ประชาสัมพันธ์งานสหกรณ์เพื่อสมาชิกจะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้าของสหกรณ์ให้มากยิ่งขึ้น ในกรณีการกู้ฉุกเฉิน ควรเพิ่มจำนวนเงินที่กู้ให้เพิ่มขึ้น และเมื่อสมาชิกเดือดร้อนแต่ไม่สามารถกู้ฉุกเฉินได้ ทั้งที่มีเงินให้พอหัก สมาชิกต้องการให้แก้ปัญหาในเรื่องนี้

ด้านการค้าประกัน สมาชิกในกลุ่มพนักงานราชการ มีปัญหาในเรื่องการหาผู้ค้าประกัน เนื่องจากต้องให้นายทหารค้าประกันให้ แต่เนื่องจากบางหน่วยงาน พนักงานราชการมีจำนวนมาก ในขณะที่นายทหารมีจำนวนน้อย และนายทหาร 1 คน สามารถค้าประกันพนักงานราชการได้เพียง 2 คน ทำให้พนักงานราชการได้รับความเดือดร้อน และต้องการให้สหกรณ์แก้ปัญหาในเรื่องนี้

3. การแสดงผลความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

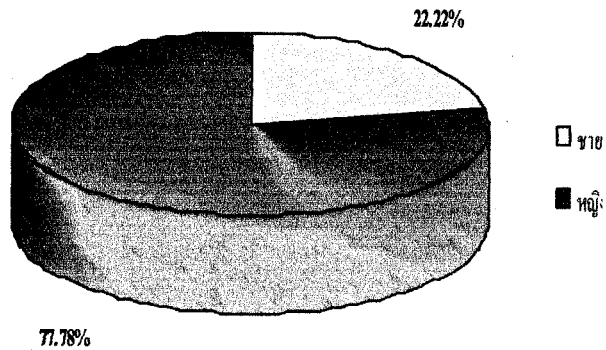
ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ออมทรัพย์
โรงเรียนการบิน จำกัด จำนวน 9 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ โดยนำเสนอ ดังนี้

3.1 การแสดงผลจำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ

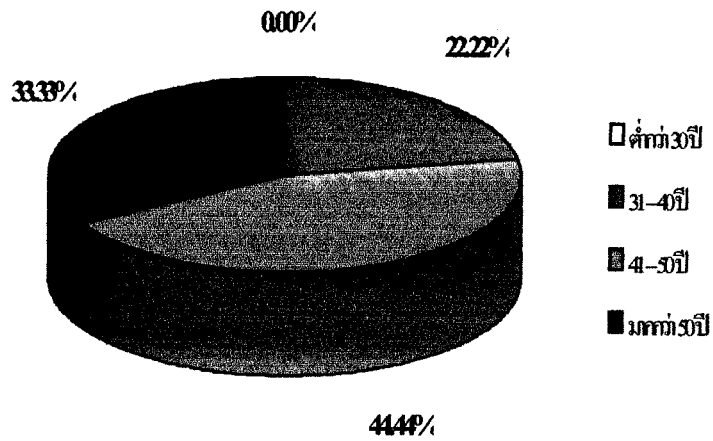
ตารางที่ 4.6 การแสดงผลจำนวนและร้อยละของลักษณะส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	2	22.22
หญิง	7	77.77
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	0	0
31 - 40 ปี	2	22.22
41 - 50 ปี	4	44.44
มากกว่า 50 ปี	3	33.33
สถานภาพการสมรส		
โสด	1	11.11
สมรส	7	77.77
หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่	1	11.11
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3	2	22.22
มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 หรือ ปวช. เช่น รร.จอ. ,รร.นชท.	2	22.22
อนุปริญญา, ปวส. หรือ เทียบเท่า	2	22.22
ปริญญาตรี หรือ กำลังศึกษา	3	33.33
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
ระยะเวลาการทำงาน		
1 - 5 ปี	0	0
6 - 10 ปี	1	11.11
11 - 15 ปี	3	33.33
16 - 20 ปี	5	55.55

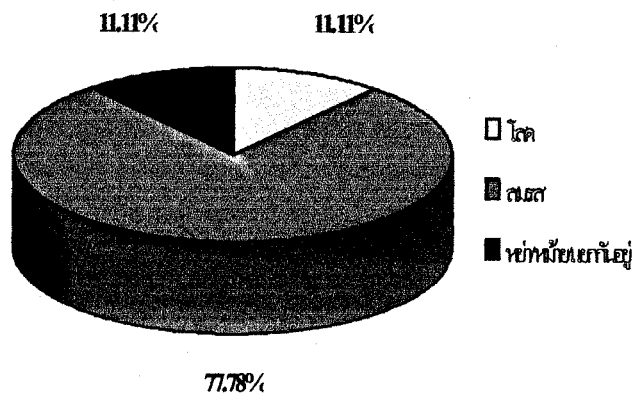
จากตารางที่ 4.6 พบว่า เจ้าของที่มีลักษณะส่วนบุคคลดังนี้

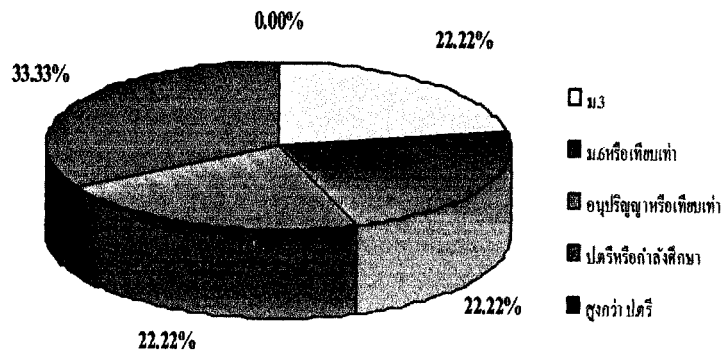
ภาพที่ 4.29 แสดงสัดส่วนเพศของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 77.77 และเพศชาย ร้อยละ 22.22

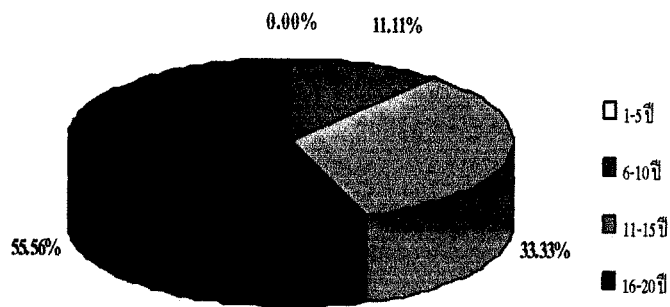
ภาพที่ 4.30 แสดงสัดส่วนอายุของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ เจ้าหน้าที่ที่ไม่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีเจ้าหน้าที่ที่มีระหว่าง 31 - 40 ปี ร้อยละ 22.22 อายุระหว่าง 41 - 50 ปี ร้อยละ 44.44 อายุมากกว่า 50 ปี ร้อยละ 33.33

ภาพที่ 4.31 แสดงสัดส่วนสถานภาพการสมรสของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ เจ้าหน้าที่ที่สถานภาพโสด ร้อยละ 11.11 เจ้าหน้าที่ที่มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 77.77 เจ้าหน้าที่ที่มีสถานภาพ หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่ ร้อยละ 11.11

ภาพที่ 4.32 แสดงสัดส่วนระดับการศึกษาของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ เจ้าหน้าที่ที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 22.22 เจ้าหน้าที่ที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 หรือ ปวช. เช่น รร.จอ.,รร.นชท. ร้อยละ 22.22 เจ้าหน้าที่ที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญา, ปวส. หรือ เทียบเท่า ร้อยละ 22.22 เจ้าหน้าที่ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี หรือ กำลังศึกษา ร้อยละ 33.33 ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่จบการศึกษาในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี

ภาพที่ 4.33 แสดงสัดส่วนระยะเวลาในการทำงานที่สหกรณ์ฯ ไม่มีเจ้าหน้าที่ทำงานในสหกรณ์มาเป็นเวลา 1 - 5 ปี เจ้าหน้าที่ทำงานในสหกรณ์มาเป็นเวลา 6 - 10 ปี ร้อยละ 11.11 เจ้าหน้าที่ทำงานในสหกรณ์มาเป็นเวลา 11 - 15 ปี ร้อยละ 33.33 เจ้าหน้าที่ทำงานในสหกรณ์มาเป็นเวลา 16 - 20 ปี ร้อยละ 55.55

3.2 การแสดงผลจำนวนและร้อยละของความรูู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์ ๗

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของเจ้าหน้าที่ ที่ตอบแบบสอบถามในเรื่องความรูู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
การสหกรณ์ (N=9)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การสหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร	9	100.00
ดำเนินธุรกิจและบริการเพื่อช่วยเหลือสมาชิก ในการแก้ไข ปัญหาต่างๆ	8	88.89
ดำเนินธุรกิจเพื่อการค้า ทำธุรกิจกับบุคคลภายนอกเพื่อ แสวงหากำไรให้มากที่สุด	1	11.11
สหกรณ์มีลักษณะการรวมกันอย่างไร	9	100.00
มุ่งด้านการรวบรวมทุนต้องการทุนในการดำเนินงานมาก	4	44.44
มุ่งด้านการรวบรวมคนมากกว่าทุน	5	55.56
ลักษณะของหุ้นและมูลค่าหุ้นเป็นอย่างไร	9	100.00
ราคาหุ้นคงที่และมีอัตราต่ำเพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงหุ้นได้ หุ้นมีจำนวนไม่จำกัด	7	88.88
ราคาหุ้นเปลี่ยนแปลงตามฐานะของกิจการ จำนวนหุ้นมีจำกัด	2	22.22
สหกรณ์มีลักษณะการควบคุม และการออกเสียงอย่างไร	9	100.00
ออกเสียงได้ตามจำนวนหุ้นที่ถือและออกเสียงแทนกันได้	2	22.22
ควบคุมตามแบบประชาธิปไตย สมาชิกออกเสียงได้คนละหนึ่ง เสียง (ยกเว้นระดับชุมนุมสหกรณ์) และออกเสียงแทนกันไม่ได้	7	77.78
สหกรณ์มีลักษณะการแบ่งกำไรอย่างไร	9	100.00
การแบ่งกำไร แบ่งตามความมกน้อยของการทำธุรกิจกับ สหกรณ์ และจำนวนหุ้นที่ถือ	7	77.78
การแบ่งกำไร แบ่งตามจำนวนหุ้นที่ถือ ถือหุ้นมากได้เงินปัน ผลคืนมาก	2	22.22

จากตารางที่ 4.7 พบว่า เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ๗ มีความรูู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์ ๗ ใน
เรื่องวัตถุประสงค์ (ร้อยละ 88.89) รองลงมาคือเรื่อง ลักษณะของหุ้นและมูลค่าหุ้น, ลักษณะการควบคุม
และการออกเสียง, ลักษณะการแบ่งกำไร (ร้อยละ 77.78) โดยมีความรูู้ความเข้าใจน้อยที่สุดในเรื่อง
ลักษณะการรวมกัน (ร้อยละ 55.56)

3.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

การปฏิบัติงานในปัจจุบัน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านแรงจูงใจในการทำงาน			
1.1 สหกรณ์ได้สร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน	4.25	0.78	เห็นด้วยมาก
1.2 สหกรณ์เปิดโอกาสให้ จนท.ฯ ได้มีการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน	3.75	0.78	เห็นด้วยมาก
1.3 สหกรณ์ได้มีมาตรฐานสำหรับวัดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีเครื่องมือวัดผลงานอย่างเป็นรูปธรรม	4.08	0.78	เห็นด้วยมาก
1.4 สหกรณ์ได้ให้บำเหน็จค่าจ้างรางวัลแก่ จนท.ฯ อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	3.91	0.85	เห็นด้วยมาก
1.5 สหกรณ์ได้ให้การยอมรับแก่ จนท.ฯ ทุกคนโดยการสร้างความสัมพันธ์ฉันเพื่อน และอยู่ร่วมกันอย่างพี่น้อง	4.00	0.55	เห็นด้วยมาก
1.6 สหกรณ์ได้มีการจัดสวัสดิการที่ดีให้แก่ จนท.ฯ	3.41	1.08	เห็นด้วย
2. ด้านบรรยากาศในการทำงาน			
2.1 สหกรณ์ได้จัดสภาพแวดล้อมที่ดีโดยตกแต่งสถานที่ทำงานให้สะอาดเรียบร้อย สวยงาม	4.33	0.55	เห็นด้วยมาก
2.2 สหกรณ์ได้สร้างบรรยากาศที่ดีในหน่วยงาน โดย มีการแบ่งมอบภาระหน้าที่อย่างชัดเจน และมีความชัดเจนในผลตอบแทนที่เป็นรูปธรรม	4.25	0.77	เห็นด้วยมาก
2.3 สหกรณ์มีความมั่นคงเป็นหลักประกันให้กับ จนท.ฯ	3.58	0.78	เห็นด้วยมาก
2.4 สหกรณ์ได้จัดกิจกรรมนันทนาการให้กับ จนท.ฯ เป็นประจำ	3.33	0.97	เห็นด้วย
2.5 สหกรณ์ได้จัดการประชุมสัมมนา จัดทัศนศึกษาออกสถานที่เป็นประจำ	3.47	0.66	เห็นด้วย
2.6 สหกรณ์ได้มีการเยี่ยมเยียนครอบครัว จนท.ฯ เป็นประจำ	3.08	1.56	เห็นด้วย
3. ด้านเครื่องมืออำนวยความสะดวกในการทำงาน			
3.1 สหกรณ์ได้จัดให้มีเครื่องมือที่ทันสมัยช่วยผ่อนแรงในการทำงาน เช่น เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ ฯลฯ	4.33	0.55	เห็นด้วยมาก
3.2 สหกรณ์จัดให้มีระบบสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน เช่น โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ ฯลฯ	4.33	0.55	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีความเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) ในเรื่อง สหกรณ์ได้จัดสภาพแวดล้อมที่ดี โดยตกแต่งสถานที่ทำงานให้สะอาด เรียบร้อย สวยงาม สหกรณ์ได้จัดให้มีเครื่องมือที่ทันสมัยช่วยผ่อนแรงในการทำงาน เช่น เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ และสหกรณ์ฯ จัดให้มีระบบสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน เช่น โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ สำหรับเรื่องที่มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.08$) ได้แก่ สหกรณ์ฯ ได้มีการเยี่ยมชมครอบครัวเจ้าหน้าที่เป็นประจำ

3.4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

แหล่งความแปรปรวน	ระดับอายุ		ระดับอายุ		F	P
	ต่ำกว่า	ปริญญตรี	สูงกว่า	ปริญญตรี		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านแรงจูงใจในการทำงาน						
1.1 สหกรณ์ได้สร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน	4.33	0.58	4.17	0.98	2.86*	0.14
1.2 สหกรณ์เปิดโอกาสให้ จนท.ฯ ได้มีการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน	3.67	0.58	3.83	0.98	0.15*	0.71
1.3 สหกรณ์ได้มีมาตรฐานสำหรับวัดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีเครื่องมือวัดผลงานอย่างเป็นรูปธรรม	4.33	0.58	3.83	0.98	2.86*	0.14
1.4 สหกรณ์ได้ให้บำเหน็จค่าจ้างรางวัลแก่ จนท.ฯ อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม	3.33	1.16	4.50	0.55	7.15	0.03
1.5 สหกรณ์ได้ให้การยอมรับแก่ จนท.ฯ ทุกคนโดยการสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน และอยู่ร่วมกันอย่างพี่น้อง	3.67	0.58	4.33	0.52	0.00*	1.00
1.6 สหกรณ์ได้มีการจัดสวัสดิการที่ดีให้แก่ จนท.ฯ	3.00	1.00	3.83	1.17	0.25*	0.63
รวมเฉลี่ย	3.22	0.75	4.08	0.86	2.21	0.44

2. ด้านบรรยากาศในการทำงาน						
2.1 สหกรณ์ได้จัดสภาพแวดล้อมที่ดีโดย ตกแต่งสถานที่ทำงานให้สะอาด เรียบร้อย สวยงาม	4.33	0.58	4.33	0.52	0.00*	1.00
2.2 สหกรณ์ได้สร้างบรรยากาศที่ดีใน หน่วยงานโดย มีการแบ่งมอบ ภาระหน้าที่อย่างชัดเจน และมีความ ชัดเจนในผลตอบแทนที่เป็นรูปธรรม	4.00	1.00	4.50	0.55	0.58*	0.47
2.3 สหกรณ์มีความมั่นคงเป็น หลักประกันให้กับ จนท.ฯ	3.33	0.58	3.83	0.98	2.85*	0.14
2.4 สหกรณ์ได้จัดกิจกรรมนันทนาการ ให้กับ จนท.ฯ เป็นประจำ	3.33	0.58	3.33	1.37	1.27*	0.29
2.5 สหกรณ์ได้จัดการประชุมสัมมนา จัด ทัศนศึกษาออกสถานที่เป็นประจำ	3.67	0.58	3.27	0.75	0.16*	0.69
2.6 สหกรณ์ได้มีการเยี่ยมเยียนครอบครัว จนท.ฯ เป็นประจำ	3.33	0.58	2.83	0.98	0.15*	0.71
รวมเฉลี่ย	3.67	0.58	3.28	0.85	0.84	0.55
3. ด้านเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน						
3.1 สหกรณ์ได้จัดให้มีเครื่องมือที่ทันสมัย ช่วยผ่อนแรงในการทำงาน เช่น เครื่องใช้ สำนักงาน เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ ฯลฯ	4.33	0.58	4.33	0.52	0.00*	1.00
3.2 สหกรณ์จัดให้มีระบบสารสนเทศที่ ทันสมัย เพื่ออำนวยความสะดวกในการ ติดต่อประสานงาน เช่น โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ ฯลฯ	4.33	0.58	4.33	0.52	0.00*	1.00
รวมเฉลี่ย	4.33	0.58	4.33	0.52	0.00*	1.00

*P<0.05, **P<0.01

จากตารางที่ 4.9 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
ในปัจจุบันจำแนกตามอายุ พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีระดับอายุต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นด้วยมากที่สุดในด้าน
เครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน (\bar{X} =4.33) รองลงมาคือด้านบรรยากาศในการทำงาน (\bar{X}
=3.67) และเห็นด้วยน้อยที่สุดในด้านแรงจูงใจในการทำงาน (\bar{X} =3.22) สำหรับเจ้าหน้าที่ในระดับ
อายุสูงกว่าปริญญาตรี เห็นด้วยมากที่สุดในด้านเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน

($\bar{X} = 4.33$) เห็นด้วยรองลงมาในด้านแรงจูงในการทำงาน ($\bar{X} = 4.08$) และเห็นด้วยน้อยที่สุดในด้านบรรยากาศในการทำงาน ($\bar{X} = 3.68$) โดยผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับอายุต่ำกว่าปริญญาตรี กับระดับอายุสูงกว่าปริญญาตรี พบความแตกต่างเกือบทุกข้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในด้านแรงจูงใจในการทำงานข้อที่สหกรณ์ ๗ ได้ให้บำเหน็จค่าจ้างรางวัลแก่เจ้าหน้าที่อย่างคุ้มค่าและเหมาะสมไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

3.5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ๗ ให้ความเห็นมากที่สุดคือสหกรณ์ ๗ ของระบบราชการมีขีดจำกัดในการปฏิบัติงาน การเป็นเอกภาพในการปฏิบัติงานจึงไม่เด่นชัด การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มีงานในความรับผิดชอบมาก สร้างสรรค์ หาผลประโยชน์เพื่อสังคม แต่ผลตอบแทนที่ได้ยังไม่มีความสมดุล เพราะถูกนำไปอิงกับระบบเงินเดือนของข้าราชการ และการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในปัจจุบัน ต้องใช้ให้ทันกับสถานะเศรษฐกิจเนื่องจากธนาคารพาณิชย์ ได้เข้ามาเป็นคู่แข่งมากขึ้น ทำให้สหกรณ์ถูกดึงสมาชิกไป ดังนั้น สหกรณ์ต้องหากกลยุทธ์ที่จะดึงสมาชิกที่ไปกู้เงินกับธนาคารพาณิชย์กลับมาเป็นสมาชิกเหมือนเดิม

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาคครั้งนี้เป็นการศึกษาการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา 3 ประการ กล่าวคือ เพื่อศึกษาการดำเนินงานด้านการเงินของสหกรณ์ ฯ ใน 6 มิติ ตามแนวทาง CAMELS Analysis และเพื่อสำรวจความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ใช้บริการในเรื่องเกี่ยวกับคุณภาพการบริการ รวมทั้ง เพื่อสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ให้บริการในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

การศึกษาคการดำเนินงานด้านการเงินของสหกรณ์ ฯ ผู้ศึกษาใช้การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานด้านการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ใน 6 มิติ ตามแนวทาง CAMELS Analysis แล้วนำมาเทียบเคียงกับของสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่มีขนาดเดียวกันทั้งในกองทัพอากาศ 2 สหกรณ์ และในเขตจังหวัดนครปฐมอีก 2 สหกรณ์ ในช่วงเวลาเดียวกัน คือระหว่างช่วงปีบัญชี 2546-2550 รวมทั้งเทียบเคียงกับเกณฑ์อัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (Peer Group)

การศึกษาคความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ใช้บริการในเรื่องเกี่ยวกับคุณภาพการบริการ และการศึกษาคความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ให้บริการในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ใช้การศึกษาคเชิงสำรวจ ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคคือ สมาชิกสหกรณ์ ฯ จำนวน 302 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ ทั้งหมดจำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคเป็นแบบสอบถาม 2 ชุด โดย

แบบสอบถามชุดที่ 1 (Questionnaire 1) ซึ่งใช้สอบถามสมาชิกสหกรณ์ ฯ ในฐานะผู้ใช้บริการจะแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษาค ระดับชั้นยศ ฯ ล ฯ

ส่วนที่ 2 สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์ เพื่อต้องการทราบระดับความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกรณ์ของสมาชิก ฯ

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นในฐานะผู้ใช้บริการ ด้านต่าง ๆ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

5 หมายถึง มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก

3 หมายถึง มีความเห็นด้วย

2 หมายถึง มีความไม่เห็นด้วย

1 หมายถึง มีความไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 4 ให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากคำถามในส่วนที่ 3

แบบสอบถามชุดที่ 2 (Questionnaire 2) ซึ่งใช้สอบถามเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ฯ ในฐานะผู้ให้บริการ จะแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษาฯลฯ

ส่วนที่ 2 สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์ เพื่อต้องการทราบระดับความรู้ความเข้าใจในหลักการสหกรณ์ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ฯ

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นในฐานะผู้ให้บริการ ด้านต่าง ๆ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่าดังนี้

5 หมายถึง มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง

4 หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก

3 หมายถึง มีความเห็นด้วย

2 หมายถึง มีความไม่เห็นด้วย

1 หมายถึง มีความไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่ 4 ให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ฯ ได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากคำถามในส่วนที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1. สรุปการศึกษา

การศึกษา การดำเนินงานด้านการเงินของสหกรณ์ ฯ ใน 6 มิติ ตามแนวทาง CAMELS Analysis สรุปได้ดังนี้

ในมิติที่ 1 : C – Capital Strength ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง สหกรณ์ ฯ มีเงินทุนพอเพียงต่อการบริหารงานและความต้องการของสมาชิก การบริหารเงินลงทุนมีศักยภาพสูงและไม่อยู่ในสถานะเสี่ยง เนื่องจากใช้เงินทุนของตนเองเป็นส่วนใหญ่ หากมองในเชิงธุรกิจ สหกรณ์ ฯ อาจเสียเปรียบในด้านการขยายปริมาณธุรกิจ ด้วยข้อจำกัดในเรื่องจำนวนสมาชิก ที่อาจไม่สามารถขยายได้ตาม โครงสร้างของหน่วยงานจัดตั้งสหกรณ์ แต่หากมองในเชิงหลักการสหกรณ์คือมุ่งเน้นการช่วยเหลือสมาชิก อาจกล่าวได้ว่านโยบายการบริหารเงินทุน โดยการลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝาก มีความเหมาะสม

ในมิติที่ 2 : A - คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality) สหกรณ์ ฯ จะมุ่งเน้นที่ลูกหนี้ ดังนั้นอัตราการค้างชำระหนี้ของลูกหนี้จะเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของคุณภาพสินทรัพย์ และการค้างชำระหนี้ของสหกรณ์ ฯ เป็นผลมาจากนโยบายการช่วยเหลือสมาชิกของสหกรณ์ ฯ ประกอบกับอัตราการหมุนและอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์อยู่ในเกณฑ์ดี จึงอาจกล่าวได้ว่าสหกรณ์ ฯ มีความเข้มแข็งและมั่นคงด้านฐานะการเงิน

ในมิติที่ 3 : M - ชีตความสามารถในการบริหาร (Management Capability) อัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจ ในส่วนของสหกรณ์ ฯ ในปี 50 มีค่าอยู่ที่ -15.85% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยมาตรฐาน ซึ่งกำหนดไว้ที่ 9.93% ถือว่าอัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจ มีค่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่กำหนดมาก วิเคราะห์ได้ว่า สหกรณ์ ฯ ดำเนินงานมาระยะหนึ่ง สมาชิกส่วนใหญ่ใช้บริการเงินกู้เต็มวงเงิน และไม่สามารถขยายจำนวนสมาชิกได้ อันเป็นข้อจำกัดของหน่วยงาน ส่งผลให้ไม่สามารถขยายปริมาณธุรกิจได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์ใน 2 มิติที่ผ่านมา

ในมิติที่ 4 : E – ความสามารถในการทำกำไร (Earning Sufficiency) อาจกล่าวได้ว่าความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ ฯ อยู่ในเกณฑ์สูง ในเชิงธุรกิจถือว่าสหกรณ์ ฯ ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการในยุคที่มีการแข่งขันสูง

ในมิติที่ 5 : L - สภาพคล่อง (Liquidity) สหกรณ์ ฯ จะมุ่งเน้นที่ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น หรือหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี แม้ว่าสหกรณ์ ฯ จะมีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์สูง แต่ถ้าที่มาของสินทรัพย์หมุนเวียนมีแนวโน้มว่าจะไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ หรือเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ช้า จะถือว่าโดยแท้จริงสหกรณ์ ฯ จะขาดสภาพคล่อง จึงควรนำสินทรัพย์

หมุนเวียนที่มีมูลค่ามากมาพิจารณาด้วย สำหรับ สินทรัพย์หมุนเวียนที่มีมูลค่ามากได้แก่ลูกหนี้เงินกู้ยืม ซึ่งมีอัตราชำระหนี้ตามกำหนดสูง จึงถือว่ามีสภาพคล่องที่แท้จริง

ในมิติที่ 6 : S – ผลกระทบต่อธุรกิจ (Sensitivity) ผลกระทบที่มีต่อธุรกิจ ที่สำคัญคือ กลยุทธ์ของคู่แข่งทางธุรกิจในการระดมเงินฝากและการส่งเสริมการกู้ของธนาคารพาณิชย์ ที่ใช้เทคโนโลยี และวิทยาการใหม่ โดยเปิดให้บริการการทำธุรกรรมด้านการเงินผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Banking) สร้างความสะดวกสบายและความรวดเร็วเป็นที่พอใจของลูกค้ามากยิ่งขึ้น กอปรกับนโยบายการเงินของรัฐในการปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากทำให้มีการหันมาออมเงินไว้กับสหกรณ์ ฯ มากขึ้น

ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับคุณภาพการบริการ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 89.07 โดยมีอายุระหว่าง 41-มากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.21 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 58.94 มีระดับชั้นยศ จ.ต.-พ.อ.อ.(พิเศษ) คิดเป็นร้อยละ 41.40 มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 6 หรือ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 41.39 มีรายได้รวมต่อเดือน 10,001-15,000 คิดเป็นร้อยละ 30.46 มีจำนวนสมาชิกใน ครอบครัว 2-3 คน คิดเป็นร้อยละ 50.99 มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.15 มีหุ้นสะสมมากกว่า 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.79

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์ ฯ สมาชิกส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์ ฯ ในเรื่องวัตถุประสงค์มากที่สุด โดยตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 74.83 รองลงมาคือ เรื่องลักษณะการควบคุมและการออกเสียง ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 73.51 สมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจ น้อยที่สุดในเรื่อง ลักษณะการรวมกันของสหกรณ์ ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 32.45

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับคุณภาพการบริการของสหกรณ์ ฯ สรุปได้ว่า สมาชิกมีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยมีความเห็นด้วยมากในเรื่องที่สหกรณ์ ฯ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมาได้แก่เรื่อง ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลขณะใช้บริการ ($\bar{X} = 3.59$) สำหรับความคิดเห็นของสมาชิกที่เห็นด้วยน้อยที่สุด ได้แก่ สหกรณ์ ฯ มีเจ้าหน้าที่ที่บริการด้วยความสุภาพอ่อนน้อมให้เกียรติ และมีมารยาทที่ดี ($\bar{X} = 3.13$)

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับคุณภาพการบริการของสหกรณ์ ฯ จำแนกตามชั้นยศ ปรากฏว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นทั้ง 10 ด้าน จำแนกตามชั้นยศนั้น สมาชิกระดับชั้นยศสูงกว่า ร.อ. (S.D. = 1.02) มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่าสมาชิกระดับชั้นยศต่ำกว่า ร.อ. (S.D. = 1.06) โดยด้านที่สมาชิกทั้ง 2 ระดับชั้นยศ เห็นด้วยมาก ได้แก่ ด้านความเชื่อถือได้ในมาตรฐานการบริการ ด้านความมั่นคงปลอดภัย อบอุ่น สบายใจให้กับสมาชิก ในขณะที่ใช้บริการและด้านความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม สำหรับด้านที่สมาชิกทั้ง 2

ระดับชั้นยศ เห็นด้วย ได้แก่ ด้านพนักงานที่มีความสามารถในการให้บริการได้อย่างสะดวกไม่ยุ่งยาก ด้านการบริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ให้เกียรติและมีมารยาทที่ดี ด้านความสามารถในการสื่อสารกับสมาชิก ทำให้สมาชิกได้รับคำตอบในข้อที่สงสัยได้ และด้านความเข้าใจสมาชิก หรือการเอาใจสมาชิกลงมาใส่ใจตน สำหรับด้านที่ทั้ง 2 ระดับ ชั้นยศมีความเห็นต่างกันคือ ด้านความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก โดยระดับชั้นยศต่ำกว่า ร.อ. เห็นด้วย ($\bar{X} = 3.32$) แต่ชั้นยศสูงกว่า ร.อ. เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.55$)

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของสมาชิกสหกรณ์ ฯ ที่ให้ความเห็นมากที่สุดคือ ต้องการให้มีเงินปันผลมากยิ่งขึ้น และต้องการให้เจ้าหน้าที่มีการให้บริการที่ดี ความคิดเห็นรองลงมา ได้แก่ สมาชิกต้องการให้สหกรณ์ ฯ มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้มากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับปฏิบัติงานในปัจจุบัน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็น ร้อยละ 77.77 โดยมีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.44 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 77.77 มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปริญญาตรี หรือกำลังศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.33 และมีระยะเวลาในการทำงานที่สหกรณ์ ฯ จนถึงปัจจุบันรวมเป็นระยะเวลา 16-20 ปี คิดเป็น ร้อยละ 55.55

ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์ ฯ เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องวัตถุประสงค์มากที่สุด โดยตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาคือเรื่องลักษณะของหุ้นและมูลค่าหุ้น ลักษณะการควบคุมและการออกเสียง รวมทั้งลักษณะการแบ่งกำไร ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 77.78 โดยมีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุดในเรื่องลักษณะการรวมกัน ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 55.56

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน สรุปได้ว่า เจ้าหน้าที่ที่มีระดับอายุต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นด้วยมากจำนวนมากที่สุดในด้านเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาคือด้านบรรยากาศในการทำงาน ($\bar{X} = 3.67$) และเห็นด้วยมากน้อยที่สุดในด้านแรงจูงใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.22$) สำหรับเจ้าหน้าที่ในระดับอายุสูงกว่าปริญญาตรี เห็นด้วยมากจำนวนมากที่สุดในด้านเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน ($\bar{X} = 4.33$) เห็นด้วยมาก รองลงมาในด้านแรงจูงใจในการทำงาน ($\bar{X} = 4.08$) และเห็นด้วยมากน้อยที่สุดในด้านบรรยากาศในการทำงาน ($\bar{X} = 3.68$) โดยผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับอายุต่ำกว่าปริญญาตรี กับระดับอายุสูงกว่าปริญญาตรี พบความแตกต่างกันเกือบทุกข้อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นในด้านแรงจูงใจในการทำงานข้อที่สหกรณ์ ฯ ได้ให้บำเหน็จค่าจ้างรางวัลแก่เจ้าหน้าที่อย่างคุ้มค่าและเหมาะสมไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน จำแนกตามอายุ ปรากฏว่า ความคิดเห็นในด้านเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน เจ้าหน้าที่ระดับอายุต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับอายุสูงกว่าปริญญาตรี มีความเห็นด้วยมากเช่นกัน ในด้านแรงจูงใจในการทำงานทั้ง 2 ระดับอายุ เห็นด้วยมากเหมือนกันในข้อที่สหกรณ์ ฯ ได้สร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน สหกรณ์ ฯ เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ได้มีการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน สหกรณ์ ฯ ได้มีเครื่องมือมาตรฐานสำหรับวัดผลงานความสำเร็จในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม และสหกรณ์ ฯ ได้ให้การยอมรับแก่เจ้าหน้าที่ทุกคน โดยการสร้างความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อน และอยู่ร่วมกันอย่างพี่น้อง สำหรับข้อที่แตกต่างกันคือ สหกรณ์ ฯ ได้ให้บำเหน็จค่าจ้างรางวัลแก่เจ้าหน้าที่อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม และสหกรณ์ ฯ ได้จัดสวัสดิการที่ดีแก่เจ้าหน้าที่นั้น กลุ่มระดับอายุต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นด้วย ในขณะที่ กลุ่มระดับอายุสูงกว่าปริญญาตรี เห็นด้วยมาก ในด้านบรรยากาศในการทำงานทั้ง 2 ระดับอายุ เห็นด้วยมากเช่นกัน ในเรื่อง สหกรณ์ ฯ ได้จัดสภาพแวดล้อมที่ดี โดยตกแต่งสถานที่ทำงานให้สะอาด เรียบร้อย สวยงาม และสหกรณ์ ฯ ได้สร้างบรรยากาศที่ดีในหน่วยงาน โดยมีการแบ่งมอบภาระหน้าที่อย่างชัดเจน สำหรับข้อที่ทั้ง 2 ระดับอายุ เห็นด้วย เช่นกันคือ สหกรณ์ ฯ ได้จัดกิจกรรมนันทนาการให้เจ้าหน้าที่เป็นประจำ และสหกรณ์ ฯ ได้มีการเยี่ยมเยียนครอบครัวเจ้าหน้าที่เป็นประจำ สำหรับข้อที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ สหกรณ์ ฯ ได้จัดการประชุมสัมมนาจัดทัศนศึกษาออกสถานที่เป็นประจำ ระดับอายุต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นด้วยมาก แต่ระดับอายุสูงกว่าปริญญาตรี เห็นด้วย และสหกรณ์ ฯ มีความมั่นคงเป็นหลักประกันกับเจ้าหน้าที่ระดับอายุต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นด้วย เท่าระดับอายุสูงกว่าปริญญาตรี

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ ที่ได้ให้ความเห็นมากที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ต้องการผลตอบแทนที่มากขึ้นให้สมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และความคิดเห็นรองลงมาคือ ต้องปรับการดำเนินงานให้ทันกับสภาวะเศรษฐกิจ และสามารถแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์ได้

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินงานด้านการเงินของสหกรณ์ ฯ ใน 6 มิติ ตามแนวทาง CAMELS Analysis แล้วนำมาเทียบเคียงกับการดำเนินงานของสหกรณ์ ฯ ที่มีขนาดเดียวกันอีก 4 สหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วย สหกรณ์ออมทรัพย์กอบบิน 2 จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์กอบบิน 4 จำกัด สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจนครปฐม จำกัด และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยศิลปากร จำกัด รวมทั้งเทียบเคียงกับอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ยของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผลปรากฏว่า สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด มีเงินทุนพอเพียงต่อการบริหารงานและความต้องการของสมาชิก มีความเข้มแข็งและ

มั่นคงด้านฐานะการเงิน ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ ฯ อยู่ในเกณฑ์สูง มีอัตราส่วนสภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์สูง อัตราการเจริญเติบโตอยู่ในลักษณะการอึมตัว และได้รับผลกระทบจากกลยุทธ์ของธนาคารพาณิชย์รวมทั้งนโยบายลดอัตราดอกเบี้ยของรัฐบาล เมื่อเทียบเคียงกับอีก 4 สหกรณ์พบว่า มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่

จากการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิก เกี่ยวกับคุณภาพการบริการของสหกรณ์ ฯ ทำให้สหกรณ์ ฯ และเจ้าหน้าที่ได้รับทราบความคิดเห็นของสมาชิก และมีความเข้าใจในความรู้สึก หรือความต้องการของสมาชิก ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้เกิดแนวทางในการแก้ปัญหาได้ตรงกับความต้องการที่แท้จริงของสมาชิก โดยข้อมูลจากการแสดงความคิดเห็นพบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เนื่องจากมีเพศชายปฏิบัติงานในหน่วยราชการต่าง ๆ มากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นยศ จ.ต. - พ.อ.อ.(พิเศษ) สมาชิกส่วนใหญ่มีครอบครัวแล้ว มีสมาชิก 2-3 คน ทำให้มีภาระในการใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่รายได้รวมต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001-15,000 บาท มีมูลค่าหุ้นสะสมมากกว่า 100,000 บาท แสดงว่า สมาชิกในกลุ่ม จ.ต. - พ.อ.อ.(พิเศษ) เป็นกลุ่มสมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ ฯ สมาชิกส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 1-5 ปี เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มดังกล่าวบางส่วนได้มีการลาออกเพื่อ ไปกู้เงินเชื่อจากธนาคารออมสินและกลับเข้ามาเป็นสมาชิกใหม่

สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์ ฯ ในระดับปานกลาง จึงต้องส่งเสริมให้ความรู้กับสมาชิกเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องลักษณะของการรวมกัน และลักษณะการแบ่งกำไร ความคิดเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับคุณภาพการบริการของสหกรณ์ ฯ ในด้านองค์การ สมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยมากแต่มีความเห็นด้วยน้อย ในด้านบริการ แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานบริหารองค์การอยู่ในระดับมีความน่าเชื่อถือ มีความมั่นคง ปลอดภัย ในขณะที่ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่นั้นยังไม่มีความพึงพอใจ ดังนั้น จึงควรให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ฯ ได้รับการอบรมการให้บริการที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ให้เจ้าหน้าที่มีใจรักในด้านการบริการ ทำให้สามารถบริการให้สมาชิกมีความพึงพอใจและสนใจให้มากใช้บริการมากขึ้น เนื่องจาก สหกรณ์ออมทรัพย์จัดเป็นหน่วยงานที่ให้บริการ เมื่อสมาชิกมาติดต่อกับสหกรณ์ ต้องพบกับเจ้าหน้าที่เป็นลำดับแรก เพราะฉะนั้น การต้อนรับจากเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดีย่อมสร้างความพึงพอใจให้กับสมาชิกได้เป็นอย่างมาก การต้อนรับที่ดีนั้นคือ เริ่มจากการทักทายปราศรัย สอบถามความต้องการ ใช้บริการ การแนะนำชี้แจงข้อสงสัย การบอกกล่าวช่วงรอคอย และกล่าวคำขอบคุณในการมาใช้บริการ ในทุก ๆ ขั้นตอนของการให้บริการ เจ้าหน้าที่ที่ย่อมต้องแสดงออกถึงความเต็มใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตรไมตรีกับสมาชิกทุกคน ไม่เลือกปฏิบัติเพราะสมาชิกทุกคนก็คือเจ้าของสหกรณ์เช่นเดียวกัน (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ 2549 : 55)

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่สมาชิกส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นคือสมาชิกต้องการให้สหกรณ์ ฯ จ่ายเงินปันผลให้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นสหกรณ์ ฯ ต้องประหยัดรายจ่ายต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้มีกำไรมาก ก็สามารถจ่ายเงินปันผลได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตพัฒน์ เอี่ยมผึ้ง

(2542) ที่ว่า สหกรณ์ควรประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกได้รับข่าวสารเกี่ยวกับสหกรณ์อย่างเพียงพอทั่วถึงอย่างสม่ำเสมอ และจัดสวัสดิการให้ตรงความต้องการของสมาชิก สำหรับด้านรายจ่ายสหกรณ์ควรลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดประชุมกรรมการ โดยจัดประชุมเท่าที่จำเป็น อีกทั้งงดไปประชุมต่างจังหวัด และการเดินทางไปดูงานต่างประเทศ นอกจากนั้น สมาชิกยังมีความต้องการที่จะได้รับบริการที่ดีจากเจ้าหน้าที่มากยิ่งขึ้น ดังนั้นสหกรณ์ ฯ ควรแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างเร่งด่วน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจสูงสุด เพื่อให้สอดคล้องกับทฤษฎีของ Zeithal, And Barry ที่ว่า เจ้าหน้าที่ควรให้บริการด้วยความเต็มใจ มีความสามารถในการสื่อสาร มีความรู้เกี่ยวกับวิชาการ ที่ให้บริการและแสดงความสุภาพต่อผู้ใช้บริการ (รัชยา กุลวานิช ไซยพันธ์ 2535 : 14-15)

จากผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ทำให้สมาชิกได้รับรู้ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ เกิดความเข้าใจในความรู้สึกรู้สึกความต้องการของเจ้าหน้าที่ ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการได้ดียิ่งขึ้น โดยข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นพบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง อายุอยู่ในระหว่าง 41-50 ปี สมรสแล้ว การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี อายุในการปฏิบัติงานรวม 16-20 ปี แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่มีความผูกพันกับองค์กรที่ตั้งมานาน 25 ปี และมีความรู้ความสามารถในงานที่ทำในระดับดี โดยมีเจ้าหน้าที่บางส่วนเท่านั้น ที่ยังไม่มีความเข้าใจในเรื่องลักษณะการรวมกันของสหกรณ์ ฯ ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบันพบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก ยกเว้นในเรื่องสหกรณ์ ฯ ได้จัดสวัสดิการที่ดีให้แก่เจ้าหน้าที่ อยู่ในระดับเห็นด้วย แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่อาจยังต้องการสวัสดิการบางด้านเพิ่มขึ้น จึงควรมีการประชุมปรึกษาหารือ หาข้อตกลงร่วมกันในการเพิ่มสวัสดิการเพิ่มเติม สำหรับความคิดเห็นในด้านบรรยากาศในการทำงาน เจ้าหน้าที่เห็นด้วยมากกับการจัดสิ่งแวดล้อมในที่ทำงาน แต่มีความเห็นด้วยในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ร่วมงาน สหกรณ์ ฯ จึงควรจัดกิจกรรมนันทนาการ สัมมนา หรือทัศนศึกษาเพิ่มเติม เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี ส่งผลให้ปฏิบัติงานได้อย่างดีขึ้น ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเจ้าหน้าที่เห็นด้วยมาก เนื่องจากสหกรณ์ ฯ ได้จัดอุปกรณ์อำนวยความสะดวกเครื่องมือในการปฏิบัติงานอย่างครบครันแล้ว

สำหรับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ ที่มีมากที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ต้องการผลตอบแทนที่มากขึ้น ให้สมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนั้น สหกรณ์ ฯ ควรให้เจ้าหน้าที่จัดทำปริมาณงานที่ได้ปฏิบัติจริง โดยใช้ร่วมกับผลการประเมินการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ ฯ จากสมาชิก เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบในการพิจารณาผลตอบแทน ความคิดเห็นรองลงมาคือ ต้องการปรับการดำเนินงานให้ทันกับสถานะเศรษฐกิจ และแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์ได้ ดังนั้นสหกรณ์ ฯ ต้องไปศึกษาเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์ ในด้านแหล่งเงินทุน ระเบียบการดำเนินงาน และกลยุทธ์ในการสนองความต้องการของสมาชิก

3. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้จำแนกข้อเสนอแนะไว้ 2 ลักษณะคือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้

สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ควรปรับปรุงการให้บริการในทุก ๆ ด้าน เพื่อสนองตอบความต้องการของสมาชิกในระดับที่สูงขึ้น โดยในเบื้องต้น ควรจัดอบรมและจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานสหกรณ์ ให้กับสมาชิก เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับงานสหกรณ์มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านลักษณะการรวมกันของสหกรณ์ซึ่งสมาชิกตอบถุญน้อยที่สุด สำหรับในด้านเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ ควรส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีจิตสำนึกที่ดีในการให้บริการและมีความรู้เกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถใช้เทคโนโลยี ใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านสถานที่ที่ให้บริการ สหกรณ์ ควรปรับปรุงพื้นที่การให้บริการให้กว้างขวางขึ้น ควรมีการเพิ่มเก้าอี้สำหรับสมาชิกนั่งคอย และลดพื้นที่การทำงานของเจ้าหน้าที่ลง ปรับปรุงห้องน้ำห้องสุขาให้สะอาดและเพียงพอ สำหรับด้านการดำเนินงาน สหกรณ์ ควรหาทางลดรายจ่ายในการดำเนินงาน และมีการประสัมพันธ์ข่าวสารไปสู่สมาชิกอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง เงินส่วนเพิ่มนั้นสามารถนำไปลงทุนให้เกิดกำไรเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้สหกรณ์ สามารถนำกำไรที่เพิ่มขึ้นไปเพิ่มอัตราเงินปันผล อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และจัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกอย่างทั่วถึง สหกรณ์ ควรใช้หลักการบริหารจัดการสมัยใหม่ เช่นการลดขั้นตอนการทำงาน การแก้ไขกฎระเบียบเพื่อให้การทำงานมีความคล่องตัวมากขึ้น รวมทั้งการเปิดเว็บไซต์ของสหกรณ์ เพื่อการประชาสัมพันธ์และใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างสหกรณ์ กับสมาชิก การตอบปัญหาของสมาชิก การใช้ระบบออนไลน์ในการอนุมัติเงินกู้แก่สมาชิก

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

การสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ สามารถกระทำได้ทุก ๆ ปี เพื่อทราบถึงความก้าวหน้าหรือความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปได้ การสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกก็เช่นเดียวกัน สามารถสอบถามความคิดเห็นได้ทุก ๆ ปี หรือเป็นระยะๆ ได้ ซึ่งอาจจะสอบถามในการประชุมใหญ่ ๆ ทุกครั้ง ทั้งนี้เพื่อค้นหาความต้องการและความคิดเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป และทำให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์อยู่ตลอดเวลา จึงสามารถวางแผนการปล่อยสินเชื่อ การระดมทุนและการแก้ปัญหาได้อย่างต่อเนื่อง และตรงจุดมากยิ่งขึ้น

การศึกษาทัศนคติและความรู้ของสมาชิก ซึ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมการดำเนินงานของ สหกรณ์ ฯ ทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์ ฯ เป็นไปอย่างราบรื่น ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควร ศึกษาทัศนคติและความรู้ของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ ฯ เพื่อนำผลการศึกษามาปรับปรุง ฯ ให้ดีขึ้น อีกทั้งควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานของสหกรณ์ ฯ รวมทั้งแนวโน้มและปัญหาที่เป็น ผลกระทบต่อการบริหารงานของสหกรณ์ ฯ ในปัจจุบันและในอนาคต โดยใช้การศึกษาเชิงคุณภาพ เข้ามาช่วยในการศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2549) ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) กรุงเทพฯ ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน
- _____. (2549) คู่มือการใช้งานอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร กรุงเทพฯ แอร์บอร์น พรินต์
- _____. (2548) คู่มือการประยุกต์ใช้ *Camels Analysis* วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร กรุงเทพฯ ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2542) ผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจที่มีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ของผู้มีรายได้ประจำ กรุงเทพฯ กรมฯ กระทรวงฯ
- การศึกษานอกโรงเรียน [Online] Available <http://dnfe5.nfe.go.th/ilp/42022/42002-4.htm> (25 ตุลาคม 2551)
- กันตพัฒน์ เข็มมิ่ง (2541) การพัฒนาบริการและสวัสดิการให้กับสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจนครบาล จำกัด วิทยานิพนธ์ บรม. กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- กลุ่มงานวิจัยพัฒนางานสหกรณ์ กองวิชาการ (2544) ผลกระทบของวิกฤตเศรษฐกิจที่มีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ของผู้มีรายได้ประจำ กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงการเกษตรและสหกรณ์
- จารึก อินทร์ดำ (2546) ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการกู้ยืมเงินของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมส่งเสริมการเกษตร จำกัด วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์) เชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- จรัสสิน บุญนาค (2548) การวิเคราะห์บทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ในการระดมเงินออมต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทย วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เฉลิมพล อภินาพงศ์ (2545) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (เศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- ทิพวรรณ ภาคพิเศษ (2528) แบบจำลองการจัดการทรัพย์สินของสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สมาชิก วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- นิตยา เทพสำราญ (2545) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จำกัด วิทยานิพนธ์ บช.ม. (วิทยาการจัดการ) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เบญจพร วิจิตรปิยะกุล (2548) ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่มีต่อบริการของศูนย์โตโยต้า พัทยา สาขาศรีราชา ภายหลังการนำนโยบาย ซีเอส มาปฏิบัติ วิทยานิพนธ์ บช.ม. (บริหารทั่วไป) ชลบุรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- เพ็ญใจ ชัยวงศ์ (2536) การวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ระหว่างปีบัญชี 2528-2532 วิทยานิพนธ์ สส.ม. (เศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ภาณุพงศ์ ปัญจศิลป์ (2542) การวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด ศธ.ม. (เศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก
- มาริสสา ลีลาพัฒน์ (2538) วิเคราะห์ทางเศรษฐกิจและการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการกรมการปกครอง จำกัด วิทยานิพนธ์ ศธ.ม. (เศรษฐศาสตร์) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก
- รัชชา กุลวานิชไชยนันท์ (2535) รายงานการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ประกันตนต่อบริหารทางการแพทย์ ศึกษาเฉพาะกรณีผู้ประกันตนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กรุงเทพฯ สำนักงานประกันสังคม
- โรจน์ลักษณ์ ปรีชา (2546) บทบาทของสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่มีต่อพฤติกรรมทางเศรษฐกิจของข้าราชการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขอนแก่น ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- วรวรรณ พรหมทอง (2546) การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ กรมส่งเสริมการเกษตร จำกัด วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) เชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- วรวรรณ วันชัยนาวิน (2546) ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์กรมส่งเสริมการเกษตร จำกัด วิทยานิพนธ์ วท.ม. (เศรษฐศาสตร์) เชียงใหม่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
- วาสนา สุนนาวดี (2534) การวิเคราะห์การดำเนินงานสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำกัด วิทยานิพนธ์ ศธ.ม. (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วินัย เพชรช่วย (2545) การจูงใจในการทำงาน (Online) Available

<http://www.geocities.com> (20 ตุลาคม 2551)

วีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ (2539) คุณภาพในงานบริการ.สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
กรุงเทพฯ ควงกมล การพิมพ์

ศศิพิมล แสงจันทร์ (2537) ปัจจัยทางการเงินที่มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ทั้งหมดของ
สหกรณ์ออมทรัพย์ในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)
กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุดา เจริญพงศ์ไพบูลย์ (2536) พัฒนาการทางการเงินและความมั่นคงของสหกรณ์ออมทรัพย์
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) กรุงเทพฯ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ตัวอย่างแบบสอบถาม

สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด
 เลขที่ 1 หมู่ 7 ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน
 จังหวัดนครปฐม 73180

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแบบทดสอบ

เรียน ผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์..... จำกัด

แบบทดสอบนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ของ นาวาอากาศเอก นิตส์น ศิริมาศ ประจำปีการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด โดยมี รองศาสตราจารย์ ยุวดี ไชยศิริ เป็นที่ปรึกษา

แบบทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ ที่ส่งมาพร้อมนี้ มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ ฯ และเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในด้านการใช้บริการของสมาชิกสหกรณ์ ฯ มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้จากดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ให้ความครอบคลุมและมีความเที่ยงตรงเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้สอบถามจริง

ในโอกาสนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ในฐานะผู้จัดการสหกรณ์ออมทรัพย์ ได้ให้เกียรติตรวจแบบทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ที่ส่งมาพร้อมนี้ คำตอบของท่านจะมีคุณค่าและมีความสำคัญ อันจะนำไปสู่การขยายผลทางวิชาการอย่างกว้างขวางเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับวงการสหกรณ์ในอนาคต

ทั้งนี้ ขอความกรุณาท่านได้โปรดส่งแบบทดสอบนี้กลับไปที่ สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ภายในวันที่.... กันยายน 2551 หากมีข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อ นาวาอากาศเอก นิตส์น ศิริมาศ โทร.08 1173 1546 โทรสาร 0 2155 7013 และขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นาวาอากาศเอก

(นิตส์น ศิริมาศ)

รองประธานดำเนินการสหกรณ์ ฯ / ผู้ดำเนินการศึกษา

..... กันยายน 51

แบบทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ในฐานะผู้ใช้บริการ โดยใช้ดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ

วัตถุประสงค์ เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้จากดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบทดสอบนี้ ไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความครอบคลุมและมีความเที่ยงตรงเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้สอบถามความคิดเห็นของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ต่อไป

คำชี้แจง 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละหัวข้อด้านล่าง โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+1 ตรงตามวัตถุประสงค์ 0 ไม่แน่ใจ -1 ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

2. หากท่านพิจารณาแล้วเห็นว่าคำถามยังไม่ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โปรดได้เขียนคำถามเพิ่มเติมในข้อที่เว้นไว้ให้ ตามที่ท่านเห็นสมควร

รายการทดสอบ	ระดับคะแนน		
	+1	0	-1
1. สหกรณ์ ฯ มีความเชื่อถือได้ในมาตรฐานการบริการ (Reliability)			
2. สหกรณ์ ฯ มีความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก (Responsiveness)			
3. สหกรณ์ ฯ มีพนักงานที่มีความสามารถในการให้บริการอย่างรอบรู้ ถูกต้อง (Competency)			
4. สหกรณ์ ฯ ให้สมาชิกใช้บริการได้อย่างสะดวกไม่ยุ่งยาก (Accessibility)			
5. สหกรณ์ ฯ มีเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ให้เกียรติ และมีมารยาทที่ดี (Courtesy)			
6. สหกรณ์ ฯ มีความสามารถในการสื่อสารกับสมาชิก ทำให้สมาชิกได้รับคำตอบในข้อที่สงสัยได้ (Communication)			
7. สหกรณ์ ฯ มีความน่าเชื่อถือ (Creditability)			
8. สหกรณ์ ฯ มีความมั่นคงปลอดภัย อบอุ่นสบายใจให้กับสมาชิก ในขณะที่ใช้บริการ (Security)			
9. สหกรณ์ ฯ มีเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจสมาชิกหรือการเอาใจสมาชิกลงมาใส่ใจคน (Customer Understanding)			
10. สหกรณ์ ฯ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม (Tangibles)			

ข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....

นาง

(อุษณีย์ ถึงนาค)

เจ้าหน้าที่บริหารส่งเสริมสหกรณ์ 7

สหกรณ์จังหวัดนครปฐม

กรุณาส่งแบบทดสอบนี้กลับไป สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด

โทรสาร 0 2155 7013 ภายในวันที่กันยายน 2551

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูง

2.4 สหกรณ์ได้จัดกิจกรรมนันทนาการให้กับ จนท.เป็นประจำ			
2.5 สหกรณ์ได้จัดการประชุมสัมมนา จัดทัศนศึกษาออกสถานที่เป็นประจำ			
2.6 สหกรณ์ได้มีการเยี่ยมเยียนครอบครัว จนท.เป็นประจำ			
3. ด้านเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำงาน	+1	0	-1
3.1 สหกรณ์ได้จัดให้มีเครื่องมือที่ทันสมัยช่วยผ่อนแรงในการทำงาน เช่น เครื่องใช้สำนักงาน เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ ฯลฯ			
3.2 สหกรณ์จัดให้มีระบบสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงาน เช่น โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ ฯลฯ			

ข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

นาวาอากาศเอก

(สุพจน์ ฤทัยธรรม)

ผู้จัดการ

สหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน 4 จำกัด

กรุณาส่งแบบทดสอบนี้กลับไป สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด

โทรสาร 0 2155 7013 ภายในวันที่..... กันยายน 2551

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูง

แบบทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ในฐานะผู้ให้บริการ โดยใช้ดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ

วัตถุประสงค์ เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้จากดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบทดสอบนี้ ไปปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความครอบคลุมและมีความเที่ยงตรงเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้สอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด ต่อไป

คำชี้แจง 1. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละหัวข้อด้านล่าง โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+1 ตรงตามวัตถุประสงค์ 0 ไม่แน่ใจ -1 ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

2. หากท่านพิจารณาแล้วเห็นว่าคำถามยังไม่ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โปรดได้เขียนคำถามเพิ่มเติมในข้อที่เว้นไว้ให้ ตามที่ท่านเห็นสมควร

รายการทดสอบ	ระดับคะแนน		
	+1	0	-1
1. ด้านแรงจูงใจในการทำงาน	+1	0	-1
1.1 สหกรณ์ได้สร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน			
1.2 สหกรณ์เปิดโอกาสให้ จนท. ได้มีการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน			
1.3 สหกรณ์ได้มีเครื่องมือมาตรฐานสำหรับวัดผลงานความสำเร็จในการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม			
1.3 สหกรณ์ได้ให้บำเหน็จค่าจ้างรางวัลแก่ จนท. อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม			
1.4 สหกรณ์ได้ให้การยอมรับแก่ จนท. ทุกคนโดยการสร้างความสัมพันธ์อันดี และอยู่ร่วมกันอย่างพี่น้อง			
1.5 สหกรณ์ได้จัดสวัสดิการที่ดีให้แก่ จนท.			
2. ด้านบรรยากาศในการทำงาน	+1	0	-1
2.1 สหกรณ์ได้จัดสภาพแวดล้อมที่ดี โดยตกแต่งสถานที่ทำงานให้สะอาดเรียบร้อย สวยงาม			
2.2 สหกรณ์ได้สร้างบรรยากาศที่ดีในหน่วยงาน โดย มีการแบ่งมอบภาระหน้าที่อย่างชัดเจน			
2.3 สหกรณ์มีความมั่นคงเป็นหลักประกันให้กับ จนท.			

สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด
 เลขที่ 1 หมู่ 7 ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน
 จังหวัดนครปฐม 73180

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ของ นาวาอากาศเอก นิทัศน์ ศิริมาศ ประจำปีการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด โดยมี รองศาสตราจารย์ ยุวดี ไชยศิริ เป็นที่ปรึกษา

แบบสอบถามนี้มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในด้านการให้บริการของสมาชิกของ สหกรณ์ฯ คำตอบของท่านจะมีคุณค่าและมีความสำคัญ อันจะนำไปสู่การขยายผลในการให้บริการ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเงินปันผลปลายปี เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับสมาชิกสหกรณ์ฯ ในอนาคต

ในโอกาสนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ ได้ให้เกียรติตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่ส่งมาพร้อมนี้ เมื่อตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ขอได้โปรดส่งแบบสอบถามนี้กลับไปให้ สหกรณ์ฯ ภายในวันที่ 24 ตุลาคม 2551 หากมีข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อ นาวาอากาศเอก นิทัศน์ ศิริมาศ โทร.08 1173 1546 โทรสาร 0 2155 7013 และขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นาวาอากาศเอก

(นิทัศน์ ศิริมาศ)

รองประธานดำเนินการสหกรณ์ฯ / ผู้ดำเนินการศึกษา

..... ตุลาคม 51

แบบสอบถามความคิดเห็น สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด
ในฐานะผู้ใช้บริการ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริการของสหกรณ์ ฯ

ส่วนที่ 4 ให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. กรุณาระบุเพศของท่าน

ชาย หญิง

2. ท่านมีอายุเท่าใด

ต่ำกว่า 30 ปี 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี มากกว่า 50 ปี

3. ท่านมีสถานภาพการสมรสใด

โสด สมรส หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่

4. ท่านดำรงชั้นยศในระดับใด

ลูกจ้างประจำ, พนักงานราชการ จ.ต. - พ.อ.อ. (พิเศษ)
 ร.ต. - ร.อ. น.ต. - น.อ. น.อ.(พิเศษ) - พล.อ.ต.

5. ท่านจบการศึกษาสูงสุดในระดับใด

มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 หรือ ปวช. เช่น รร.จอ., รร.นชท.
 อนุปริญญา, ปวส. หรือ เทียบเท่า ปริญญาตรี หรือ กำลังศึกษา
 สูงกว่าปริญญาตรี

6. ครอบคลุมที่ท่านมีรายได้รวมต่อเดือน (รวมเงินเพิ่มพิเศษและรายได้พิเศษอื่นๆ) จำนวนเท่าไร

ต่ำกว่า 10,000 บาท 10,001 - 15,000 บาท 15,001 - 20,000 บาท
 20,001 - 25,000 บาท 25,001 - 30,000 บาท 30,001 - 35,000 บาท
 35,001 - 40,000 บาท 40,001 - 50,000 บาท สูงกว่า 50,000 บาท

7. สมาชิกในครอบครัวที่ท่านจะต้องดูแลด้านการเงิน (รวมตัวท่านเอง) มีจำนวนเท่าไร
 1 คน 2-3 คน 4-5 คน มากกว่า 5 คน
8. ท่านได้เริ่มเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ จนถึงปัจจุบันรวมเป็นระยะเวลาเท่าไร
 1-5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี มากกว่า 20 ปี
9. ท่านมีหุ้นสะสมนับตั้งแต่เริ่มเป็นสมาชิกสหกรณ์ฯ จนถึงปัจจุบันจำนวนเท่าไร
 น้อยกว่า 5,000 บาท 5,001- 25,000 บาท
 25,001-50,000 บาท 50,001-75,000 บาท
 75,001- 100,000 บาท มากกว่า 100,000 บาทขึ้นไป

ส่วนที่ 2 สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน ที่ตรงกับความรู้ความเข้าใจความของท่านมากที่สุด

- การสหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร
 - ดำเนินธุรกิจและบริการเพื่อช่วยเหลือสมาชิก ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ
 - ดำเนินธุรกิจเพื่อการค้า ทำธุรกิจกับบุคคลภายนอกเพื่อแสวงหากำไร ให้มากที่สุด
- สหกรณ์มีลักษณะการรวมกันอย่างไร
 - มุ่งด้านการรวบรวมทุนต้องการทุนในการดำเนินงานมาก
 - มุ่งด้านการรวบรวมคนมากกว่าทุน
- ลักษณะของหุ้นและมูลค่าหุ้นเป็นอย่างไร
 - ราคาหุ้นคงที่และมีอัตราต่ำเพื่อให้ทุกคนสามารถซื้อหุ้นได้ หุ้นมีจำนวนไม่จำกัด
 - ราคาหุ้นเปลี่ยนแปลงตามฐานะของกิจการ จำนวนหุ้นมีจำกัด
- สหกรณ์มีลักษณะการควบคุม และการออกเสียงอย่างไร
 - ออกเสียงได้ตามจำนวนหุ้นที่ถือและออกเสียงแทนกันได้
 - ควบคุมตามแบบประชาธิปไตย สมาชิกออกเสียงได้คนละหนึ่งเสียง (ยกเว้นระดับ ชุมชนสหกรณ์) และออกเสียงแทนกันไม่ได้
- สหกรณ์มีลักษณะการแบ่งกำไรอย่างไร
 - การแบ่งกำไร แบ่งตามความมากน้อยของการทำธุรกิจกับสหกรณ์ และจำนวนหุ้นที่ถือ
 - การแบ่งกำไร แบ่งตามจำนวนหุ้นที่ถือ ถือหุ้นมากได้เงินปันผลคืนมาก

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการบริการของสหกรณ์ ฯ

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การพิจารณาแบ่งเป็น 5 ระดับเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

5: เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4: เห็นด้วยมาก 3: เห็นด้วย 2: ไม่เห็นด้วย 1: ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

รายการสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. สหกรณ์ ฯ มีความเชื่อถือได้ในมาตรฐานการบริการ (Reliability)					
2. สหกรณ์ ฯ มีความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก (Responsiveness)					
3. สหกรณ์ ฯ มีพนักงานที่มีความสามารถในการให้บริการอย่างรอบรู้ ถูกต้อง (Competency)					
4. สหกรณ์ ฯ ให้สมาชิกใช้บริการได้อย่างสะดวกไม่ยุ่งยาก (Accessibility)					
5. สหกรณ์ ฯ มีเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ให้เกียรติ และมีมารยาทที่ดี (Courtesy)					
6. สหกรณ์ ฯ มีความสามารถในการสื่อสารกับสมาชิก ทำให้สมาชิกได้รับคำตอบในข้อที่สงสัยได้ (Communication)					
7. สหกรณ์ ฯ มีความน่าเชื่อถือ (Creditability)					
8. สหกรณ์ ฯ มีความมั่นคงปลอดภัย อบอุ่นสบายใจให้กับสมาชิก ในขณะที่ให้บริการ (Security)					
9. สหกรณ์ ฯ มีเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจสมาชิกหรือการเอาใจสมาชิกลงใจตน (Customer Understanding)					
10. สหกรณ์ ฯ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม (Tangibles)					

ส่วนที่ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

กรุณาส่งแบบสอบถามนี้กลับไป สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด
ภายในวันที่ ...พฤศจิกายน 2551
ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูง

สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด
 เลขที่ 1 หมู่ 7 ตำบลกระต๊อบ อำเภอกำแพงแสน
 จังหวัดนครปฐม 73180

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาการบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ของ นาวาอากาศเอก นิตศน์ ศิริมาศ ประจำปีการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด โดยมี รองศาสตราจารย์ ยุวดี ไชยศิริ เป็นที่ปรึกษา

แบบสอบถามนี้ มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ฯ คำตอบของท่านจะมีคุณค่าและมีความสำคัญ อันจะนำไปสู่การขยายผลในการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลดีทั้งด้านสวัสดิการ และเงินตอบแทนพิเศษปลายปี เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ ในอนาคต

ในโอกาสนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ และมีประสบการณ์ ในฐานะผู้ปฏิบัติงานในการสหกรณ์ออมทรัพย์ฯ ได้ให้เกียรติตอบแบบสอบถามความคิดเห็น ที่ส่งมาพร้อมนี้ เมื่อตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ขอให้ท่านได้โปรดส่งแบบสอบถามนี้กลับไปให้สหกรณ์ฯ ภายในวันที่ 24 ตุลาคม 2551 หากมีข้อสงสัยประการใด กรุณาติดต่อ นาวาอากาศเอก นิตศน์ ศิริมาศ โทร.08 1173 1546 โทรสาร 0 2155 7013 และขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นาวาอากาศเอก

(นิตศน์ ศิริมาศ)

รองประธานดำเนินการสหกรณ์ฯ / ผู้ดำเนินการศึกษา

.....ตุลาคม 51

แบบสอบถามความคิดเห็น จนท.สหกรณ์ออมทรัพย์ รร.การบิน จำกัด
ในฐานะผู้ให้บริการ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

ส่วนที่ 4 ให้เจ้าหน้าที่ ฯ เสนอปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน ที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. กรุณาระบุเพศของท่าน

ชาย หญิง

2. ท่านมีอายุเท่าใด

20 - 30 ปี 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี มากกว่า 50 ปี

3. ท่านมีสถานภาพการสมรสใด

โสด สมรส หย่า / หม้าย / แยกกันอยู่

4. ท่านจบการศึกษาสูงสุดในระดับใด

มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 หรือ ปวช. เช่น รร.จอ. ,รร.นชท.
 อนุปริญญา, ปวส. หรือ เทียบเท่า ปริญญาตรี หรือ กำลังศึกษา
 สูงกว่าปริญญาตรี

5. ท่านได้เริ่มเข้ามาเป็นเจ้าหน้าที่สหกรณ์ฯ จนถึงปัจจุบันรวมเป็นระยะเวลาเท่าไร

1-5 ปี 6-10 ปี 11-15 ปี 16 - 20 ปี

ส่วนที่ 2 สอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสหกรณ์

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ใน ที่ตรงกับความรู้ความเข้าใจความของท่านมากที่สุด

1. การสหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร
 - ดำเนินธุรกิจและบริการเพื่อช่วยเหลือสมาชิก ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ
 - ดำเนินธุรกิจเพื่อการค้า ทำธุรกิจกับบุคคลภายนอกเพื่อแสวงหากำไรให้มากที่สุด
2. สหกรณ์มีลักษณะการรวมกันอย่างไร
 - มุ่งด้านการรวบรวมทุนต้องการทุนในการดำเนินงานมาก
 - มุ่งด้านการรวบรวมคนมากกว่าทุน
3. ลักษณะของหุ้นและมูลค่าหุ้นเป็นอย่างไร
 - ราคาหุ้นคงที่และมีอัตราต่ำเพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถือหุ้นได้ หุ้นมีจำนวนไม่จำกัด
 - ราคาหุ้นเปลี่ยนแปลงตามฐานะของกิจการ จำนวนหุ้นมีจำกัด
4. สหกรณ์มีลักษณะการควบคุม และการออกเสียงอย่างไร
 - ออกเสียงได้ตามจำนวนหุ้นที่ถือและออกเสียงแทนกันได้
 - ควบคุมตามแบบประชาธิปไตย สมาชิกออกเสียงได้คนละหนึ่งเสียง (ยกเว้นระดับ ชุมชุมสหกรณ์) และออกเสียงแทนกันไม่ได้
5. สหกรณ์มีลักษณะการแบ่งกำไรอย่างไร
 - การแบ่งกำไร แบ่งตามความมากน้อยของการทำธุรกิจกับสหกรณ์ และจำนวนหุ้นที่ถือ
 - การแบ่งกำไร แบ่งตามจำนวนหุ้นที่ถือ ถือหุ้นมากได้เงินปันผลคืนมาก

ส่วนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การพิจารณาแบ่งเป็น 5 ระดับเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

5: เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4: เห็นด้วยมาก 3: เห็นด้วย 2: ไม่เห็นด้วย 1: ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

รายการสอบถาม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านแรงจูงใจในการทำงาน					
1.3 สหกรณ์ได้สร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน					
1.4 สหกรณ์เปิดโอกาสให้ จนท. ได้มีการวางแผนปฏิบัติงานร่วมกัน					
1.3 สหกรณ์ได้มีเครื่องมือมาตรฐานสำหรับวัดผลงานความสำเร็จในการ					

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

กรุณาส่งแบบทดสอบนี้กลับไป สหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด
ภายในวันที่ตุลาคม 2551

ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูง

ภาคผนวก ข

**ตารางสรุปข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบ 5 สหกรณ์ออมทรัพย์ รายปี
ระหว่างปี พ.ศ.2546-2550**

ตารางสรุปข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบ 5 สหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2546

รายการ	หน่วย	กองบิน 2	กองบิน 4	ร.ร.การ บิน	ม. ศิลปากร	ตำรวจ นครปฐม	PEER
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุน ต่อ ความเสี่ยง (Capital Strength)							
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.401	0.439	0.397	0.315	0.030	0.85
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.071	0.062	0.052	0.052	0.630	0.05
1.3 อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์	%	6.233	7.783	11.133	2.650	14.906	11.63
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	13.417	-0.911	4.579	9.241	82.736	14.68
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	9.004	7.748	9.133	5.079	7.182	7.04
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)							
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกค้า	%	NA	1.310	3.265	NA	NA	8.34
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.082	0.074	0.086	0.046	0.082	0.05
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	6.485	5.317	6.483	3.889	7.500	3.83
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	8.194	4.974	9.189	4.157	17.639	13.01
มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร (Management Ability)							
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	NA	5.037	0.155	9.933	NA	9.93
มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)							
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท	12,360	7,775.	10,453	16,845	5,961	10,798
		.806	534	.367	.983	.773	.72
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท	145,74	122,66	147,29	396,98	76,662	227,50
		6.660	6.543	8.296	6.521	.879	5.30
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	-	139,65	153,69	159,56	64,474	249,86
			2.405	4.710	2.373	.363	6.86
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	21.034	27.880	24.972	15.570	14.504	28.91
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	9.616	8.900	12.693	8.861	9.690	9.33

รายการ	หน่วย	กองปีน 2	กองปีน 4	ร.ร.การ ปีน	ม. ศิลปะการ	ตำรวจ นครปฐม	PEER
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	%	-6.201	-20.312	-5.296	12.170	21.952	9.99
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	0.886	2.016	5.092	-9.706	8.286	5.03
4.8 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	78.966	72.120	75.028	84.430	85.496	72.22
มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)							
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.691	0.993	1.017	2.365	0.977	0.56
5.2 อัตราหมุนของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.4 อัตราถูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	98.002	100.000	93.487	142.939	93.131	91.66

ตารางสรุปข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบ 5 สหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2547

รายการ	หน่วย	กองบิน 2	กองบิน 4	ร.ร.การ บิน	ม. ศิลปากร	ตำรวจ นครปฐม	PEER
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุน ต่อความเสี่ยง (Capital Strength)							
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.425	0.604	0.352	0.323	0.020	0.85
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.071	0.056	0.056	0.053	0.060	0.05
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	5.514	7.273	9.121	4.975	17.565	11.63
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	11.961	47.607	-3.145	7.479	-22.969	14.68
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	7.599	7.323	7.734	4.630	6.925	7.04
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)							
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%	NA	1.893	1.366	NA	NA	8.34
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.072	0.068	0.073	0.042	0.079	0.05
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	5.376	4.805	5.630	3.509	6.761	3.83
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	7.358	19.573	5.636	5.576	16.392	13.01
มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร (Management Ability)							
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	NA	36.117	-5.409	23.635	0.754	9.93
มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)							
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท	11,397.961	7,413.850	9,408.406	15,573.589	6,436.026	10,798.72
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท	164,659.240	128,479.372	151,116.748	410,545.365	87,673.453	227,505.30
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	216,843.849	161,290.933	150,006.884	181,483.613	97,832.828	249,866.86
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	25.638	28.983	23.230	16.344	14.403	28.91
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	8.850	8.338	11.966	7.349	6.646	9.33

รายการ	หน่วย	กองปีน 2	กองปีน 4	ร.ร.การ ปีน	ม. ศิลปกร	ตำรวจ นครปฐม	PEER
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	%	-11.893	-0.907	-9.855	11.081	-3.600	9.99
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	-10.661	1.623	-6.787	-5.349	12.170	5.03
4.8 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	74.362	71.017	76.770	83.656	85.597	72.22
มติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)							
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.702	0.598	1.234	2.098	15.231	0.56
5.2 อัตราหมุนของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	98.028	100.000	99.365	67.069	91.930	0.85

ตารางสรุปข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบ 5 สหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2548

รายการ	หน่วย	กองบิน 2	กองบิน 4	ร.ร.การ บิน	ม. ศิลปากร	ตำรวจ นครปฐม	PEER
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุน ต่อ ความเสี่ยง (Capital Strength)							
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.369	0.522	0.328	0.276	0.030	0.85
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.076	0.059	0.058	0.055	0.060	0.05
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	4.779	8.366	8.324	6.523	9.514	11.63
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	-9.067	-6.211	0.995	-8.988	69.299	14.68
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	7.030	7.593	7.348	4.774	6.799	7.04
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)							
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%	NA	2.318	0.995	NA	NA	8.34
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.070	0.070	0.070	0.042	0.607	0.05
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	5.034	4.863	5.484	3.371	6.633	3.83
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	0.647	2.879	6.415	2.737	10.660	13.01
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (Management Ability)							
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	18.272	-10.149	22.384	6.028	4.777	9.93
มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)							
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท	11,288 .385	8,242. 641	8,843. 296	16,608 .658	7,050. 384	10,798 .72
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท	179,00 4.239	144,66 1.495	146,18 2.774	410,24 3.464	94,459 .098	227,50 5.30
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	212,02 0.326	163,86 7.576	160,76 9.155	205,70 4.645	107,09 2.776	249,86 6.86
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อน หักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	27.577	30.866	21.101	13.459	13.680	28.91
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	7.264	7.823	10.787	6.480	10.558	9.33

รายการ	หน่วย	กองบิน 2	กองบิน 4	ร.ร.การ บิน	ม. ศิลปากร	ตำรวจ นครปฐม	PEER
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	%	1.642	12.732	4.024	-15.780	8.081	9.99
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	-2.730	11.819	3.280	9.055	-	5.03
4.8 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	72.423	69.134	78.899	86.541	10.921	72.22
มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)							
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.847	0.678	0.978	2.094	10.050	0.56
5.2 อัตราหมุนของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	103.038	100.000	88.548	93.062	88.930	91.66

ตารางสรุปข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบ 5 สหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2549

รายการ	หน่วย	กองบิน 2	กองบิน 4	ร.ร.การ บิน	ม. ศิลปากร	ตำรวจ นครปฐม	PEER
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุน ต่อ ความเสี่ยง (Capital Strength)							
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.335	0.432	0.303	0.180	0.001	0.85
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.081	0.064	0.060	0.058	0.058	0.05
1.3 อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์	%	2.244	6.475	7.873	6.670	17.917	11.63
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	-7.211	-11.868	-0.541	-29.624	-96.246	14.68
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	6.150	7.421	7.098	10.149	7.008	7.04
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)							
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกค้า	%	NA	1.757	4.174	NA	NA	8.34
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.064	0.057	0.071	0.052	0.098	0.05
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	4.549	5.028	5.397	4.573	6.908	3.83
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	-0.305	0.180	5.793	-0.257	14.569	13.01
มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร (Management Ability)							
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	2.793	14.030	8.435	3.172	19.979	9.93
มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)							
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท	10,424 .243	8,760. 071	9,471. 318	18,938 .691	7,694. 564	10,798 .72
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท	181,73 4.647	149,93 2.608	158,31 9.510	364,57 6.650	104,07 6.203	227,50 5.30
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	226,88 6.828	169,79 8.215	170,12 5.810	203,39 2.563	91,315 .120	249,86 6.86
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อน หักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	10.982	27.972	24.121	12.398	11.230	28.91
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	6.587	8.113	9.234	6.637	10.691	9.33

รายการ	หน่วย	กองบิน 2	กองบิน 4	รร.การ บิน	น. ศิลปกร	ตำรวจ นครปฐม	PEER
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	%	-9.215	-89.412	12.967	36.142	-5.249	9.99
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	-9.478	4.950	4.402	25.912	17.397	5.03
4.8 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	70.578	87.794	75.879	87.580	70.208	72.22
มติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)							
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	1.002	0.687	1.029	2.138	48.325	0.56
5.2 อัตราหมุนของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	98.795	99.993	109.155	96.500	87.240	91.66

ตารางสรุปข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินเปรียบเทียบ 5 สหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2550

รายการ	หน่วย	กองบิน 2	กองบิน 4	ร.ร.การ บิน	ม. ศิลปากร	ตำรวจ นครปฐม	PEER
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุน ต่อ ความเสี่ยง (Capital Strength)							
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.396	0.436	0.264	0.194	0.001	0.85
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.078	0.066	0.063	0.061	0.055	0.05
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	5.579	3.983	6.851	1.640	16.812	11.63
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	24.689	4.854	-6.849	10.059	71.833	14.68
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	5.804	7.196	7.432	5.360	7.938	7.04
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)							
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกค้าหนี้	%	NA	2.266	5.106	NA	NA	8.34
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.066	0.057	0.071	0.052	0.085	0.05
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	4.249	5.017	5.793	4.515	7.928	3.83
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	10.374	4.246	3.667	3.199	16.865	13.01
มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร (Management Ability)							
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	14.706	-1.828	-15.850	4.680	26.818	9.93
มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)							
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท	10,312	9,282.	11,226	18,254	10,184	10,798
		.849	304	.038	.307	.767	.72
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท	192,96	165,36	171,70	359,60	120,15	227,50
		5.809	2.388	4.120	5.325	6.839	5.30
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	250,32	178,21	179,70	202,98	132,43	249,86
		3.235	5.817	4.573	9.627	9.575	6.86
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อน หักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	35.305	9.658	18.494	13.876	6.700	28.91
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	5.594	7.874	8.848	7.836	11.232	9.33

รายการ	หน่วย	กองบิน 2	กองบิน 4	รร.การ บิน	น. ศิลปากร	ตำรวจ นครปฐม	PEER
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	%	-9.422	-16.639	-5.657	12.742	58.860	9.99
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	-1.907	1.998	12.397	0.182	32.892	5.03
4.8 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	64.695	87.667	81.506	86.124	93.315	72.22
มิตินี้ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)							
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	1.109	0.774	1.279	1.071	29.722	0.56
5.2 อัตราหมุนของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	93.006	100.000	98.553	92.585	88.551	91.66

ภาคผนวก ค.

**ตารางข้อมูลอัตราส่วนทางการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์เปรียบเทียบ 5 ปี
เป็นรายสหกรณ์ ระหว่างปี พ.ศ.2546 - 2550**

สรุปข้อมูลสหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน 2 จำกัด

รายการ	หน่วย	ปี 46	ปี 47	ปี 48	ปี 49	ปี 50	PEER
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุน ต่อความเสี่ยง (Capital Strength)							
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.401	0.425	0.369	0.335	0.396	0.85
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.071	0.071	0.076	0.081	0.078	0.05
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	6.233	5.514	4.779	2.244	5.579	11.63
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	13.417	11.961	-9.067	-7.211	24.689	14.68
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	9.004	7.599	7.030	6.150	5.804	7.04
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)							
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%	NA	NA	NA	NA	NA	8.34
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.082	0.072	0.070	0.064	0.066	0.05
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	6.485	5.376	5.034	4.549	4.249	3.83
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	8.194	7.358	0.647	-0.305	10.374	13.01
มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร (Management Ability)							
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	NA	NA	18.272	-2.793	14.706	9.93
มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)							
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท	12,360	11,397	11,288	10,424	10,312	10,798
		.806	.961	.385	.243	.849	.72
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท	145,74	164,65	179,00	181,73	192,96	227,50
		6.660	9.240	4.239	4.647	5.809	5.30
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	NA	216,84	212,02	226,88	250,32	249,86
			3.849	0.326	6.828	3.235	6.86
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	21.034	25.638	27.577	10.982	35.305	28.91

รายการ	หน่วย	ปี 46	ปี 47	ปี 48	ปี 49	ปี 50	PEER
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	9.616	8.850	7.264	6.587	5.594	9.33
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	%	-16.201	-11.893	1.642	-9.215	-9.422	9.99
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	0.886	-10.661	-2.730	-9.478	-1.907	5.03
4.8 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	78.966	74.362	72.423	70.578	64.695	72.22
มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)							
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.691	0.702	0.847	1.002	1.109	0.56
5.2 อัตราหมุนของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	98.002	98.028	103.038	98.795	93.006	91.66

สรุปข้อมูลสหกรณ์ออมทรัพย์กองบิน 4 จำกัด

รายการ	หน่วย	ปี 46	ปี 47	ปี 48	ปี 49	ปี 50	PEER
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุน ต่อความเสี่ยง (Capital Strength)							
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.439	0.604	0.522	0.432	0.436	0.85
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.062	0.056	0.059	0.064	0.066	0.05
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	7.783	7.273	8.366	6.475	3.983	11.63
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	-0.911	47.607	-6.211	-11.868	4.854	14.68
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	7.748	7.323	7.593	7.421	7.196	7.04
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)							
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%	1.310	1.893	2.318	1.757	2.266	8.34
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.074	0.068	0.070	0.057	0.057	0.05
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	5.317	4.805	4.863	5.028	5.017	3.83
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	4.974	19.573	2.879	0.180	4.246	13.01
มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร (Management Ability)							
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	5.037	36.117	-10.149	-14.030	-1.828	9.93
มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)							
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท	7,775. 534	7,413. 850	8,242. 641	8,760. 071	9,282. 304	10,798. .72
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท	122,66	128,47	144,66	149,93	165,36	227,50
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	6.543	9.372	1.495	2.608	2.388	5.30
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	27.880	28.985	30.866	27.972	9.658	28.91
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	8.900	8.338	7.823	8.113	7.874	9.33
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	%	-20.312	-0.907	12.732	-89.412	-16.639	9.99

รายการ	หน่วย	ปี 46	ปี 47	ปี 48	ปี 49	ปี 50	PEER
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	2.016	1.623	11.819	4.950	1.998	5.03
4.8 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	72.120	71.017	69.134	87.794	87.667	72.22
มิตินี้ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)							
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.993	0.598	0.678	0.687	0.774	0.56
5.2 อัตราหมุนของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.4 อัตราถูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	100.000	100.000	100.000	99.99	100.000	91.66

สรุปข้อมูลสหกรณ์ออมทรัพย์โรงเรียนการบิน จำกัด

รายการ	หน่วย	ปี 46	ปี 47	ปี 48	ปี 49	ปี 50	PEER
มติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุน ต่อความเสี่ยง (Capital Strength)							
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.397	0.352	0.328	0.303	0.264	0.85
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.052	0.056	0.058	0.060	0.063	0.05
1.3 อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์	%	11.133	9.121	8.324	7.873	6.851	11.63
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	4.579	-3.145	0.995	-0.541	-6.849	14.68
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	9.133	7.734	7.348	7.098	7.432	7.04
มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)							
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%	3.265	1.366	0.995	4.174	5.106	8.34
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.086	0.073	0.070	0.071	0.071	0.05
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	6.483	5.630	5.484	5.397	5.793	3.83
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	9.189	5.636	6.415	5.793	3.667	13.01
มติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร (Management Ability)							
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	0.155	-5.409	22.384	8.435	-15.850	9.93
มติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)							
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท	10,453	9,408.	8,843.	9,471.	11,226	10,798
		.367	406	296	318	.038	.72
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท	147,29	151,11	146,18	158,31	171,70	227,50
		8.296	6.748	2.774	9.510	4.120	5.30
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	153,69	150,00	160,76	170,12	179,70	249,86
		4.710	6.884	9.155	5.810	4.573	6.86
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	24.972	23.230	21.101	24.121	18.494	28.91
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	12.693	11.966	10.787	9.234	8.848	9.33

รายการ	หน่วย	ปี 46	ปี 47	ปี 48	ปี 49	ปี 50	PEER
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	%	-5.296	-9.855	4.024	12.967	-5.657	9.99
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	5.092	-6.787	3.280	4.402	12.397	5.03
4.8 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	75.028	76.770	78.899	75.879	81.506	72.22
มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)							
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	1.017	1.234	0.978	1.029	1.279	0.56
5.2 อัตราหมุนของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	93.487	99.365	88.548	109.155	98.553	91.66

สรุปข้อมูลสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยศิลปกร จำกัด

รายการ	หน่วย	ปี 46	ปี 47	ปี 48	ปี 49	ปี 50	PEER
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุน ต่อความเสี่ยง (Capital Strength)							
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.315	0.323	0.276	0.180	0.194	0.85
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.052	0.053	0.055	0.058	0.061	0.05
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	2.650	4.975	6.523	6.670	1.964	11.63
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	9.241	7.479	-8.988	-29.624	10.059	14.68
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	5.079	4.630	4.774	10.149	5.360	7.04
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)							
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%	NA	NA	NA	NA	NA	8.34
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.046	0.042	0.042	0.052	0.052	0.05
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	3.889	3.509	3.371	4.573	4.515	3.83
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	4.157	5.576	2.737	-0.257	3.199	13.01
มิติที่ 3 ซึ่ความสามารถในการบริหาร (Management Ability)							
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	9.933	23.635	6.028	-3.172	4.680	9.93
มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)							
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท	16,845.983	15,573.589	16,608.658	18,938.691	18,254.307	10,798.72
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท	396,986.521	410,545.365	410,243.464	364,576.650	359,605.325	227,505.30
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	159,562.373	181,483.613	205,704.645	203,392.563	202,989.627	249,866.86
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	15.570	16.344	13.459	12.398	13.876	28.91
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	8.861	7.349	6.480	6.637	7.836	9.33

รายการ	หน่วย	ปี 46	ปี 47	ปี 48	ปี 49	ปี 50	PEER
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	%	12.977	11.081	-15.780	36.142	12.742	9.99
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	-9.706	-5.349	9.055	25.912	0.182	5.03
4.8 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	84.430	83.656	86.541	87.580	86.124	72.22
มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)							
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	2.365	2.098	2.094	2.138	1.071	0.56
5.2 อัตราหมุนของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.4 อัตรากู้หนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	142.939	67.069	93.062	96.500	92.585	91.66

สรุปข้อมูลสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจนครปฐม จำกัด

รายการ	หน่วย	ปี 46	ปี 47	ปี 48	ปี 49	ปี 50	PEER
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุน ต่อความเสี่ยง (Capital Strength)							
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.030	0.020	0.030	0.001	0.001	0.85
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.630	0.060	0.060	0.058	0.055	0.05
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	14.906	17.565	9.514	17.917	16.812	11.63
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	82.736	-22.969	69.299	-96.246	71.833	14.68
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	%	7.182	6.925	6.799	7.008	7.938	7.04
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)							
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%	NA	NA	NA	NA	NA	8.34
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	0.082	0.079	0.607	0.098	0.085	0.05
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	7.050	6.761	6.633	6.908	7.928	3.83
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	17.639	16.392	10.660	14.569	16.865	13.01
มิติที่ 3 ชัดความสามารถในการบริหาร (Management Ability)							
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	NA	0.754	4.777	19.979	26.818	9.93
มิติที่ 4 การทำกำไร (Earning Sufficiency)							
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท	5,961. 773	6,436. 026	7,050. 384	7,694. 564	10,187. .767	10,798. .72
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท	76,662. .879	87,673. .453	94,459. .098	104,07. 6.230	120,15. 6.839	227,50. 5.30
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	64,474. .363	97,832. .828	107,09. 2.776	91,315. .120	132,43. 9.575	249,86. 6.86
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	14.504	14.403	13.680	11.230	6.700	28.91
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	9.690	6.646	10.558	10.691	11.232	9.33

รายการ	หน่วย	ปี 46	ปี 47	ปี 48	ปี 49	ปี 50	PEER
4.6 อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น	%	21.952	-43.600	8.081	-5.249	58.860	9.99
4.7 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	8.286	12.170	-	17.397	32.892	5.03
4.8 อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ	%	85.496	85.597	10.921	70.208	93.315	72.22
มิติที่ 5 สภาพคล่อง (Liquidity)							
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	10.977	15.231	10.050	48.325	29.722	0.56
5.2 อัตราหมุนของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า		NA	NA	NA	NA	NA	NA
5.4 อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	93.131	91.930	88.930	87.240	88.551	91.66

ภาคผนวก ง.

เกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์

เกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์

ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์				ตัวแปรรวม 3 ตัวแปร		
ทุนดำเนินงาน		ปริมาณธุรกิจ		สมาชิก		ตัวชี้วัดขนาดสหกรณ์
ช่วงข้อมูล (หน่วย : บาท)	คะแนน (1)	ช่วงข้อมูล (หน่วย : บาท)	คะแนน (2)	ช่วงข้อมูล (หน่วย : คน)	คะแนน (3)	ช่วงคะแนนรวม (1)+(2)+(3)
0	0	0	0	0	0	
1 - 900,000	1	1 - 900,000	1	1 - 90	1	
>900,001 - 2,190,000	2	>900,001 - 2,200,000	2	91 - 148	2	
>2,190,001 - 5,400,000	3	>2,200,001 - 5,400,000	3	149 - 245	3	
>5,400,001 - 13,400,000	4	>5,400,001 - 13,000,000	4	246 - 403	4	1 - 6 เล็กน้อย
>13,400,001 - 32,600,000	5	>13,000,001 - 32,800,000	5	404 - 665	5	7 - 12 เล็ก
>32,600,001 - 80,000,000	6	>32,800,001 - 80,000,000	6	666 - 1,090	6	13 - 18 กลาง
>80,000,001 - 198,000,000	7	>80,000,001 - 197,500,000	7	1,091 - 1,801	7	19 - 24 ใหญ่
>198,000,001 - 485,000,000	8	>197,500,001 - 500,000,000	8	1,802 - 2,998	8	25 - 30 ใหญ่มาก
>485,000,001 - 1,200,000,000	9	>500,000,001 - 1,180,000,000	9	2,999 - 4,900	9	
>1,200,000,001	10	>1,180,000,001	10	>4,901	10	

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลสถิติการเงินเชิงวิจัย กองประมวลผลและพัฒนาสารสนเทศ กันยายน 2545 กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ : การใช้เกณฑ์การจัดขนาดสหกรณ์

- ผู้ใช้พิจารณาว่าสหกรณ์ที่ต้องการวัดขนาดนั้น มีช่วงทุนดำเนินงาน ปริมาณธุรกิจ และจำนวนสมาชิกอยู่ในช่วงใด แล้วทำการให้ระดับคะแนนในแต่ละรายการ
- หากคะแนนรวมทั้ง 3 รายการ แล้วพิจารณาว่าคะแนนรวมตกอยู่ในช่วงของสหกรณ์ขนาดใด ก็จะทราบขนาดของสหกรณ์นั้น ๆ

สหกรณ์ ออมทรัพย์	ปริมาณธุรกิจ			รวม
	เงินให้กู้ระยะสั้น	เงินให้กู้ระยะยาว	เงินรับฝาก	
กองบิน 2	516,784,135.29	6,912,781,786.63	528,969,522.00	7,958,535,443.92
กองบิน 4	708,716,136.31	4,061,153,636.53	230,486,368.30	5,000,356,141.14
รร.การบิน	384,530,650.28	2,004,005,027.32	78,216,600.31	2,466,752,277.91
ม.ศิลปากร	318,642,927.95	1,028,119,152.44	53,190,568.83	1,399,952,649.22
ตำรวจนครปฐม	1,562,156,735.10	6,442,560,499.00	735,770,603.56	8,740,487,837.66

การจัดขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้ง 5 แห่ง

สหกรณ์ ออมทรัพย์	ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์						คะแนนรวม 3 ตัวแปร ชี้วัดขนาดสหกรณ์	
	ทุนดำเนินงาน		ปริมาณธุรกิจ		สมาชิก		ระดับคะแนน (1)+(2)+(3)	ขนาดสหกรณ์
	ช่วงข้อมูล (หน่วย : บาท)	คะแนน (1)	ช่วงข้อมูล (หน่วย : บาท)	คะแนน (2)	ช่วงข้อมูล (หน่วย : คน)	คะแนน (3)		
กองบิน 2	7,465,777,982.88	10	7,958,535,443.92	10	12,746.00	10	30	ใหญ่มาก
กองบิน 4	4,799,072,894.96	10	5,000,356,141.14	10	9,701.00	10	30	ใหญ่มาก
รร.การบิน	2,428,715,287.57	10	2,466,752,277.91	10	8,575.00	10	30	ใหญ่มาก
ม.ศิลปากร	1,384,140,328.25	10	1,399,952,649.22	10	7,211.00	10	30	ใหญ่มาก
ตำรวจนครปฐม	8,060,894,200.15	10	8,740,487,837.66	10	12,893.00	10	30	ใหญ่มาก

เกณฑ์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์

ประเภทอัตราส่วน	หน่วย	ขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์					โดยรวม
		เล็กมาก	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่มาก	
1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง							
1.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	4.84	4.94	3.57	2.97	2.33	2.43
1.2 อัตราส่วนทุนหมุนเวียนเร็ว	เท่า	4.53	4.79	3.49	2.83	2.14	2.25
2. อัตราส่วนวัดการก่อหนี้							
2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.31	0.35	0.47	0.57	0.87	0.81
2.2 อัตราส่วนลูกหนี้ต่อส่วนของทุน	เท่า	1.03	1.22	1.40	1.44	1.69	1.59
3. อัตราส่วนความสามารถในการใช้สินทรัพย์							
3.1 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	ร้อยละ	12.61	11.46	10.27	9.80	8.36	8.62
4. อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร							
4.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	6.48	6.51	6.86	6.83	5.31	5.56
4.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	ร้อยละ	8.53	8.74	9.84	10.82	10.01	10.15
4.3 อัตราค่าใช้จ่าย	ร้อยละ	48.73	43.21	35.13	30.30	36.51	35.56
4.4 อัตรากำไรสุทธิ	ร้อยละ	51.27	56.79	64.87	69.70	63.49	64.44

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลสถิติการเงินเชิงวิจัย กองประมวลผลและพัฒนาสารสนเทศ กันยายน 2545

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นาวาอากาศเอก นิตินันท์ ศิริมาศ
วัน เดือน ปี	28 พฤษภาคม 2500
สถานที่เกิด	เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมเครื่องกล) โรงเรียนนายเรืออากาศ พ.ศ.2524
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนการบิน กองบัญชาการยุทธทางอากาศ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม 73180
ตำแหน่ง	รองผู้บัญชาการโรงเรียนการบิน กองบัญชาการยุทธทางอากาศ